Gemeente Diemen

Programmabegroting 2021

18-09-2020

6 - Versie ter bespreking Auditcommissie

Inhoudsopgave

Leeswijzer 5

Inleiding 7

Programma's 23
- Sociaal 25
- Veilig 41
- Inkomen en armoede 49
- Vrije tijd 57
- Onderwijs 67
- Gebiedsontwikkeling 75
- Leefomgeving en klimaat 87
- Verkeer 103
- Samen besturen 111
- Financiën 123

Paragrafen 131
- Duurzaamheid 132
- Risico's en weerstandsvermogen 141
- Bedrijfsvoering 155
- Lokale heffingen 167
- Onderhoud kapitaalgoederen 183
- Verbonden partijen 195
- Financiering 209
- Grondbeleid 215
- Grootschalige projecten 217

Financiële begroting 219
- Programmabegroting 221
- Toelichting op de programmabegroting 223
- Overige financiële tabellen 239

Bijlagen 259
- Bijlage kerngegevens 260
- Bijlage structuur 261
- Bijlage subsidies 262
- Bijlage afkortingenlijst 265

Raadsbesluit 267

Moties en amendementen 268

Leeswijzer

Ten opzichte van 2020 is er aan de lay-out van de Begroting 2021 weinig veranderd. Zoals gebruikelijk begint de begroting met de aanbiedingsbrief, gevolgd door de programma's en paragrafen. De informatieverstrekking blijft hetzelfde als voorgaande jaren.

Bij de vaststelling van de 2e Kwartaalbrief 2019 is besloten anders om te gaan met de prestatie-indicatoren in onze planning- en control documenten. Omdat er in veel gevallen geen waarden staan gevuld wordt er gedurende het jaar niet meer in de kwartaalbrieven gerapporteerd. Nog steeds ontbreken veel actuele cijfers. Daar waar mogelijk is een 'doorklik' gemaakt naar de website van de VNG met de meest actuele waarde.

Na de programma's volgen de paragrafen. Er zijn in 2021 geen nieuwe paragrafen toegevoegd of verwijderd. Een paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van een bepaald onderwerp (bijvoorbeeld duurzaamheid) die over meerdere programma's verdeeld staan.

Na de paragrafen volgt de financiële begroting met daarbij per programma een analyse van de verschillen tussen de begroting 2020 en 2021. De ramingen 2020 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e Kwartaalbrief 2019.

Vervolgens vindt u de financiële tabellen met onder andere de staat van reserves en voorzieningen en het meerjaren investeringsprogramma.

Tot slot volgen enkele bijlagen met de kerngegevens en de subsidiestaat.

Algemeen
Alle bedragen in de financiële tabellen zijn afgerond op hele getallen en zijn “x € 1.000”. Hierdoor kunnen zich afrondingsverschillen in de tellingen voordoen. Alle bedragen bij de indicatoren en in de financiële toelichtingen zijn exacte bedragen.

Inleiding

Aanbiedingsbrief

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de derde begroting van de huidige raadsperiode. In 2018 gingen we van start met grote ambities om zo ‘Duurzaam Samenleven’ in Diemen vorm te geven. In het afgelopen half jaar hebben we te maken gekregen met een crisis onbekend in z’n soort. We zien dat de negatieve gevolgen van het coronavirus groot zijn. Inwoners en bedrijven tonen zich in grote mate solidair aan elkaar en samen worden de schouders eronder gezet. Ook als gemeente hebben we hier een belangrijke rol in. Er wordt enorm veel werk verzet om mensen de nodige hulp te bieden en mooie initiatieven worden ondersteund. In de afgelopen jaren hebben we in Diemen een gezond financieel beleid gevoerd en daar plukken we de vruchten van. We maken stappen om Diemen als groene, duurzame gemeenschap te versterken. Een plek waar het goed wonen, werken en ontspannen is en waar we kansen bieden aan iedereen. Tegelijkertijd hebben we te maken met een nieuwe realiteit, maar zijn we vooralsnog niet genoodzaakt tot bezuinigingen. In 2021 gaan we door met het ontwikkelen van goede voorzieningen, de (sociale) woningbouw gaat gestaag door, we zetten stappen ter uitvoering van de duurzaamheidsagenda en het afvalbeleid en we continueren onze werkzaamheden tegen de ondermijnende criminaliteit. Diemen groeit als plek waar we duurzaam samenleven. In deze brief belichten we een aantal kenmerkende onderdelen van de Begroting 2021 en het komende jaar.

Divers en inclusief
Diemen is een veelzijdige, stedelijke gemeenschap met een grote diversiteit aan mensen. Met het coalitieakkoord hebben we benadrukt dat we het belangrijk vinden dat iedereen zichzelf kan zijn in Diemen. Met actieve gemeentelijke inzet en richtinggevend diversiteitsbeleid willen we dit ondersteunen. ‘Gelijkwaardigheid’ is het centrale woord. Met de uitvoering van het diversiteitsbeleid zetten we in op een verbonden gemeenschap, inclusieve beleidsontwikkeling en inclusief werkgeverschap.

Jeugdzorg en Wmo
Sinds 2015 hebben de gemeenten taken erbij gekregen binnen het sociaal domein, waaronder jeugdzorg. Waar er in eerste instantie nog sprake was van een onderbesteding zien we sinds 2018 dat er landelijk overschrijdingen ontstaan. Verklaring hiervoor kan worden gevonden in zowel landelijke als lokale ontwikkelingen. Te denken valt aan stijgende kosten van jeugdhulp, een toename in aantallen (onder andere doordat een deel van de jeugdigen voorheen binnen de Wet Langdurige Zorg (WLZ), Wmo of Kinderopvang werd geholpen), toenemende complexiteit en maatwerkafspraken. Door aanscherping van bestaande beheersmaatregelen, nieuwe beheersmaatregelen en een nieuwe inkoop per 2022 willen we de sterk toenemende kosten beperken. Echter, door de openeinderegeling blijven de kosten voor specialistische jeugdhulp een financieel risico vormen. Het budget zal daarom omhoog moeten worden bijgesteld met € 990.000. Dit drukt zwaar op de gemeentelijke begroting, een tendens die we, zoals u weet, landelijk terugzien. Vooralsnog betekent dit niet dat we in Diemen lokaal moeten bezuinigen of dat dit ten koste gaat van voorzieningen. Desondanks vraagt de situatie om een landelijk antwoord van structurele aard wat betreft de kosten. Inhoudelijk zetten we in Diemen in op preventieve jeugdhulp. Door

het creëren van een positief opgroei- en opvoedklimaat en het bieden van de juiste hulp – integraal, laagdrempelig, vroegtijdig, dicht bij huis en op maat – worden problemen zo veel mogelijk voorkomen of in een vroeg stadium onderkend.

Ook op andere terreinen binnen het sociaal domein zien we een toename van de kosten. Met name wat betreft de Wmo. Denk aan stijgende kosten voor Wmo-vervoer en een toename van het aantal indicaties voor Wmo maatwerkvoorzieningen. Een voorgestelde uitbreiding van het team Wmo dient te voorkomen dat doorlooptijden oplopen of we extern moeten blijven inhuren.

De overschrijdingen bij de gemeente Diemen en de andere gemeenten op het terrein van specialistische jeugdhulp zijn voor een deel te verklaren door landelijke ontwikkelingen, namelijk stijgende kosten van de jeugdhulp, een toename van het aantal cliënten, een toename van de complexiteit van de problematiek bij jeugdigen en een toename van het aantal jeugdigen dat voorheen binnen de Wet Langdurige Zorg (WLZ), Wmo of Kinderopvang werd geholpen.

Wonen
Als gemeente willen we onze veelzijdige gemeenschap behouden en zien we solidariteit als kracht. We investeren in betaalbare woningen voor sociale huurders en middeninkomens. In 2021 wordt gestart met de bouw van Holland Park West. Onderdeel hiervan zijn ruim 700 woningen in de sociale huur, middeldure huur en de vrije sector. Verder wordt in het komende jaar gewerkt aan het laatste deelplan van Plantage de Sniep. Zo realiseren we een groot aantal betaalbare woningen en zetten we stappen in de verwezenlijking van de gestelde ambities.

Voorzieningen
In de huidige coalitieperiode zetten we in op goede voorzieningen voor alle inwoners van Diemen. We hebben stappen gezet op het gebied van sportvoorzieningen, denk aan de sporthal en het sportpark. De inspanningen worden gecontinueerd om zo goede voorzieningen te realiseren met een groot bereik. Ook op het gebied van onderwijshuisvesting is de nodige voortgang geboekt. Er wordt gewerkt aan een nieuwe basisschool op Holland Park en we onderzoeken en monitoren de leerlingengroei en ruimtebehoefte om hierop te kunnen inspringen. Verder worden de werkzaamheden doorgezet om tot een versterking te komen van De Omval als cultureel centrum.

Groen en duurzaam
In 2020 is de duurzaamheidsagenda vastgesteld. Dit is de basis voor het werk in 2021 op het gebied van duurzaamheid. We zetten in op intensivering van onze samenwerking met Daarom Duurzaam Diemen en de samenleving. Om tot een duurzame samenleving te komen op het gebied van energie en klimaat starten we met energiecoaches, we gaan door met de regionale samenwerking op het gebied van verduurzaming, evenals de collectieve inkoopactie energiemaatregelen woningeigenaren en de ondersteuning van VvE's. We zetten in 2021 in op vermindering van restafval en het versterken van de circulaire economie op basis van het afvalbeleid. We werken verder aan de biodiversiteit en ecologische verbindingen in Diemen door aanvullende kansen te inventariseren en met (groot) onderhoud deze kansen te benutten. We pakken ook problemen aan waar we mee te maken hebben op het gebied van een gezonde leefomgeving. We merken allemaal dat het weer in Nederland extremer wordt, meer hitte, hevigere regenval. Om dit in goede banen te leiden wordt hier rekening mee gehouden bij herinrichtingen. Waar mogelijk wordt vergroend, door middel van Operatie Steenbreek worden ook inwoners hiertoe gestimuleerd. Ook op het gebied van mobiliteit en luchtkwaliteit worden verschillende acties ondernomen. Denk aan een

bewustwordingscampagne met betrekking tot onnodig stoken of het onderzoeken van mogelijkheden om fietsen aantrekkelijker te maken. Zo werken we met een breed scala van maatregelen aan een duurzamere en groenere samenleving.

Zelfstandig en toegankelijk
De dorpse schaal van Diemen koesteren we. We hebben een stedelijke gemeenschap en tegelijkertijd korte lijnen tussen bestuurders, burgers, ondernemers, organisaties en al die spelers onderling. We investeren daarom in onze gemeentelijke organisatie, passend bij de groei en hetgeen de samenleving van de gemeente vraagt. Dit vraagt in enkele gevallen om capaciteitsuitbreiding, maar ook om ontwikkeling van de organisatie en personeel. Een competentie als omgevingssensitiviteit krijgt daarom veel aandacht in 2021. Een externe blik en voelsprieten in de samenleving zijn essentieel voor het functioneren van de gemeentelijke organisatie. Veel gaat er goed op dit vlak, maar het is zaak mee te blijven bewegen in deze tendens. We werken in de komende periode aan participatiebeleid en verbetering van deze processen, om zo onderling begrip te versterken.

Veiligheid
Onderdeel van een prettige gemeente om te leven, werken en ontspannen is een veilige leefomgeving. In 2021 continueren we onze aanpak tegen ondermijnende criminaliteit. De aanpak Scheerlicht is uitgebreid naar de rest van Diemen, de afdeling Burgerzaken fungeert steeds meer als poortwachter tegen ondermijning en ook het preventief beleid krijgt steeds meer vorm. Daarvoor wordt ook de regionale samenwerking op het gebied van veiligheid (en zorg) geïntensiveerd. Onze samenwerking met het Actiecentrum Veiligheid en Zorg wordt versterkt.

Gevolgen van Coronacrisis
De coronacrisis heeft ook gevolgen voor de gemeentelijke huishouding. De financiële effecten op de komende jaren zijn niet in te schatten. De duur en het verloop van de crisis is volstrekt onhelder en ook de maatregelen die de gemeente nog moet nemen zijn onzeker. Het Rijk heeft voor de gemeenten wel financieel compenserende regelingen. Onhelder is of die uiteindelijk alle extra kosten dekken. Gezien die onzekerheden hebben wij besloten geen aparte financiële voorziening voor de coronacrisis te treffen. Gelukkig zijn we de afgelopen jaren in staat geweest om een redelijke algemene reserve op te bouwen. Deze zullen wij inzetten om de financiële tegenvallers als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

Slot
De komende periode wordt omgeven door onzekerheid als gevolg van de coronacrisis, ook financieel gezien. Ondanks dit gegeven zijn we trots op de begroting die we u kunnen presenteren. Me de begroting die voor u ligt geven we verder invulling aan de ambities om Diemen te laten groeien als plek waar we duurzaam samenleven.

Waar staan we op financieel gebied

Financieel vertrekpunt
De Kadernota 2021 is het financiële vertrekpunt voor deze programmabegroting. Vóór de behandeling van de kadernota in de informatieve raad is een memo verstrekt met de gevolgen van de 'Meicirculaire 2020'.
De Kadernota 2021 presenteerde onderstaand meerjarenperspectief.

Kadernota 2021	2021	2022	2023	2024
Structureel	-130	-935	-1.505	-310
Incidenteel	-710	-195	-30	-
Saldo Kadernota 2021	**-840**	**-1.130**	**-1.535**	**-310**

Tijdens de raadsbehandeling heeft het college toegezegd de Begroting 2021 aan te bieden met een sluitend structureel meerjarenperspectief. Naast dat dit gezond financieel beleid is, is dit ook een aspect waar de Provincie toezicht op houdt.
De Begroting 2021 presenteert het volgende meerjarenperspectief.

Begroting 2021	2021	2022	2023	2024
Structureel	657	-595	-765	50
Incidenteel	-615	-120	-30	-
Saldo Begroting 2021	**42**	**-715**	**-795**	**50**

Na de vaststelling van de kadernota hebben zich nog enkele autonome en nieuwe ontwikkelingen voorgedaan, deze zijn verwerkt in de begroting. Zoals toegezegd bij de behandeling van de kadernota zijn er vervolgens maatregelen genomen om tot een sluitende begroting te komen.

In 2021 sluit de begroting 2021 positief af met € 42.000. Het structurele saldo is zelfs meer dan € 6,5 ton. In het meerjarenperspectief is er een dip in de jaren 2022 en 2023. In 2024 herstelt het saldo zich weer. Er is met de Provincie overleg geweest of een dergelijke 'dip' is toegestaan. Voor de Provincie geldt met name de structureel sluitende begroting in 2021. Dat de begroting in 2024 weer structureel sluit is voor het repressief toezicht afdoende. Wel moet er op gestuurd worden dat het jaar 2024 structureel sluitend blijft.

Zoals ook in de kadernota verwoord veroorzaakt de afname van het aantal woningen de dip in de jaren 2022 en 2023. Het weghalen van de container/-studentenwoningen in Holland/ Bergwijkpark zijn hier de oorzaak van. Dit levert vooral bij de berekening van de algemene uitkering en de belastingopbrengsten lagere inkomsten op.

Coronacrisis / economische recessie
Begin 2020 is de coronacrisis uitgebroken en de crisis is ten tijde van het opstellen van de begroting nog steeds gaande. De coronacrisis heeft verregaande financiële gevolgen die moeilijk in te schatten zijn. Wij hebben u middels een tussentijdse rapportage geïnformeerd over de effecten voor Diemen. Planning is ten tijde van de behandeling van de begroting een tweede rapportage te verstrekken.

De financiële effecten van de coronacrisis worden opgevangen via de Algemene reserve en worden dus niet in de meerjarenbegroting meegenomen. De reservepositie van de gemeente is solide te noemen en daarom is als uitgangspunt genomen de nadelige financiële effecten op te vangen binnen de Algemene reserve. Niet voor niets is € 5 miljoen

binnen de Algemene reserve gekenmerkt als risicoreserve. Uiteraard blijven we de kosten en maatregelen die genomen worden als gevolg van de coronacrisis nauwlettend volgen. Voorstel is om net als dit jaar, twee keer per jaar een aparte rapportage aan uw raad voor te leggen. Zo goed als mogelijk brengen we de financiële consequenties per programma in beeld.

Afhankelijk van de ontwikkeling van een vaccin, een tweede uitbraak en het effect op de economie verwachten we minimaal twee tot drie jaar deze effecten op te moeten vangen via onze reservepositie. Als voornaamste risico zien wij de toename van het aantal bijstandscliënten. Het is op dit moment nog onduidelijk hoe het Rijk daar mee om zal gaan qua vergoedingen.

Tweede Kamer verkiezingen
Volgend jaar zijn er in maart Tweede Kamerverkiezingen. Dit leidt ertoe dat het huidige kabinet enkele ingewikkelde dossiers doorschuift naar het volgende kabinet. Financieel levert dit een behoorlijke onzekerheid op voor het nu gepresenteerde meerjarenperspectief. Zo is de bevriezing van het accres van de algemene uitkering voorlopig tot 2021 gegarandeerd. Echter daarna bestaat de kans dat deze alsnog naar beneden wordt bijgesteld. Momenteel lopen er veel onderzoeken naar de kosten van jeugdzorg. Op basis van de resultaten van die onderzoeken gaat het nieuwe kabinet bepalen of extra middelen nodig zijn. Al in een eerder stadium heeft het kabinet voor de jaren 2020 en 2021 extra middelen beschikbaar gesteld (voor Diemen € 400.000). Tenslotte is er een onderzoek gaande naar nieuwe verdeelmaatstaven voor de algemene uitkering. Het verleden heeft uitgewezen dat dit tot grote financiële effecten kan leiden voor individuele gemeenten.

Verloop saldo Kadernota 2020 - Begroting 2020
Onderstaande berekening maakt het verschil inzichtelijk tussen het saldo van de Kadernota 2021 en de nu voorliggende Begroting 2021.

Van Kadernota 2021 naar Begroting 2021	2021	2022	2023	2024
Saldo Kadernota 2021	-840	-1.130	-1.535	-310
Saldo Begroting 2021	42	-715	-795	50
Verschil Kadernota 2021 en Begroting 2021	**882**	**415**	**740**	**360**

Na de vaststelling van de Kadernota heeft zich nog een enkele autonome ontwikkeling voorgedaan, deze is verwerkt in de begroting. Zoals toegezegd zijn er vervolgens maatregelen genomen om tot een sluitende begroting te komen.
In de kadernota zijn de autonome en nieuwe ontwikkelingen financieel vertaald in stelposten. Bij het opstellen van de begroting worden deze stelposten zo realistisch mogelijk verwerkt in de programmabudgetten. Dit leidt tot afwijkingen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop en de budgetaanpassingen die gedaan zijn om te komen tot een sluitende begroting.

Analyse verschillen	2021	2022	2023	2024
Sociaal domein				
Verhoging Wmo-budgetten (indicaties, huishoudelijke hulp)	-275	-275	-275	-275
Aanpassen taakstellende bezuiniging sociaal domein	-300	-200	-100	-
Toerekening personeelskosten				
- parkeren	130	130	130	130
- investeringen	75	75	75	75
- grondexploitaties	50	50	50	50
Kapitaallasten				
Afschrijvingslasten (temporiseren)	325	5	610	190
Rentetoerekening grexen/riolering	-35	-280	-275	-260
Algemene dekkingsmiddelen / Financiën				
Rente langlopende leningen	270	545	275	20
Algemene uitkering (gevolgen meiciculaire)	600	500	400	400
Aanpassing OZB	-25	-150	-180	-30
Overig	*67*	*15*	*30*	*60*
Totaal verschillen t.o.v. Kadernota 2020	**882**	**415**	**740**	**360**

Toelichting

- Verhoging Wmo-budgetten

De afgelopen jaren is er een trend te zien in het aantal indicaties voor Wmo-maatwerk-voorzieningen. Het aantal indicaties stijgt van jaar op jaar. Dit wordt veroorzaakt door de versoepelde regelgeving omtrent de eigen bijdrage, de groei van Diemen en de landelijke trend van vergrijzing. Door deze ontwikkelingen is de verwachting dat het aantal indicaties zal blijven stijgen. Bij voort stijgende indicaties is de verwachting dat er in 2021 een extra budget nodig is van € 250.000. Als gevolg hiervan is het budget vanaf 2021 structureel verhoogd.

- Aanpassen taakstellende bezuiniging sociaal domein

De beheersing van de kosten van jeugdzorg is een complex proces. Niet alleen voor Diemen maar in heel Nederland wordt gezocht naar juiste sturingsinstrumenten. Binnen Diemen is een aparte 'taskforce' opgesteld vanuit verschillende disciplines (management, frontoffice, backoffice, beleidsmakers, financiën). Doel van deze taskforce is te komen tot beheersmaatregelen. Dit idee was in de kadernota al gelanceerd en inmiddels wordt er aan gewerkt. In de Kadernota 2021 was dientengevolge direct een taakstelling opgenomen van € 300.000. Bij nader inzien lijkt het ons te voortvarend om direct in 2021 al dergelijke resultaten te behalen. Uiteraard willen we de besparingen bereiken maar verwachting is dat dit geleidelijker zal verlopen. Daarom is de taakstelling in 2021 vervallen en vervolgens jaarlijks een cumulatieve taakstelling van € 100.000 opgenomen, oplopend tot uiteindelijk € 300.000 in 2024.

- Toerekening personeelskosten

Op basis van de urenstaten vanuit de teams worden de personeelskosten toegerekend aan de verschillende gemeentelijke producten. In 2021 kunnen meer uren toegerekend worden naar parkeren. De uitbreiding van de parkeerzones leidt tot meer werk. Aangezien parkeren een kostendekkende exploitatie is levert dit een voordeel op voor het begrotingsssaldo van € 130.000.

Met name vanuit het projectenteam worden uren naar grondexploitaties en investeringen toegerekend. In 2021 levert de toerekening naar grondexploitaties een voordeel op van € 50.000. In het verleden schreven we geen uren naar investeringen maar werd er vanwege de specialistische kennis veelal projectbegeleiding ingehuurd. Inmiddels zijn we zelf ook in staat om projecten te begeleiden. De uren komen ten laste van het investeringsbudget. Dit levert voor het begrotingssaldo een voordeel op van € 75.000.

Aandachtspunt is dat bovenstaande constructies alleen werken als er voldoende grondexploitaties en investeringen zijn. Wanneer deze opdrogen komen de uren weer ten laste van het saldo. Uiteraard stuurt het management hierop qua personele bezetting.

- Kapitaallasten

Op basis van Jaarrekening 2019 en de Kadernota 2021 worden alle kapitaallasten opnieuw berekend. Dit leidt vaak tot een voordeel in het eerste jaar omdat nog niet alle investeringen zijn gerealiseerd. We sturen hierop door de afschrijvingslasten later in te laten gaan.
Ook in 2021 hebben we deze exercitie uitgevoerd en dat leidt tot een voordeel van de afschrijvingslasten. In het laatste jaar nemen we ook de afschrijvingslasten mee van investeringen die waarschijnlijk pas later tot uitvoering komen. We nemen in het laatste jaar, in dit geval 2024, de investeringen op die waarschijnlijk pas na 2024 tot uitvoering komen. Te denken valt dan bijvoorbeeld aan de middelbare school en de kosten voor de ondertunneling.

Op basis van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2019 wordt het meerjarenperspectief van de grondexploitaties ook in de begroting verwerkt. Omdat de boekwaarden van de grondexploitaties sterk aflopen, soms zelfs tot positieve resultaten leiden wordt er minder rente naar de grondexploitaties toegerekend. Dit heeft een nadelig effect voor het saldo. Echter bij de financiering (rente langlopende leningen) levert dit weer een voordeel op.

- Rente langlopende leningen

Voor de financiering van de diverse investeringen trekt de gemeente langlopende leningen (langer dan 1 jaar) aan. Per 1 januari 2021 heeft de portefeuille langlopende leningen een omvang van € 41 miljoen. De nieuwe investeringswensen (scholenbouw, uitbreiding sportaccommodaties en infra) leiden tot financieringswensen, daartegenover staan de inkomsten uit grondexploitaties en subsidieregelingen. Vooralsnog verwachten we de komende vier jaar tussen de € 35 en € 40 miljoen aan inkomsten te genereren. Dit leidt ertoe dat de financieringsbehoefte de komende jaren nihil is en het budget voor langlopende rente voor de korte termijn behoorlijk kan worden verlaagd.

- Algemene uitkering

Voor de toelichting van dit voordeel verwijzen wij u naar de informatieve memo als gevolg van de Meicirculaire. Ook op het programma 'Financiën' kunt u beknopt een toelichting terugvinden.

- Aanpassing OZB

Zoals eerder vermeld hebben de lagere aantallen woningen ook gevolgen voor de belastingopbrengsten. Dit was in de Kadernota 2021 nog niet meegenomen. In de jaren 2022 en 2023 zijn de belastingopbrengsten naar beneden bijgesteld.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De risico's en de berekening van het weerstandsvermogen zijn geactualiseerd.

De structurele weerstandsratio blijft uitstekend.

Structureel zijn de risico's van de 'open-einde' regelingen binnen het sociaal domein en de bijstand het grootst. Vanwege de coronacrisis staan nu ook de uitgaven voor de bijstandsverlening onder druk. Zoals aangegeven heeft de kostenontwikkeling binnen het sociaal domein onze aandacht.

Ook de incidentele weerstandsratio is uitstekend.

De grondexploitaties blijven, door de snelle ontwikkelingen en de grote geldstromen die hiermee gepaard gaan, een fors deel van het incidentele risico uitmaken.

Begroting 2021 (stand per 1 januari)	2021	2022	2023	2024
Algemene reserve	12.286	11.876	11.651	11.651
Risicoreserve	4.615	4.615	4.615	4.615
Saldo meerjarenraming	**16.901**	**16.491**	**16.266**	**16.266**

De Algemene reserve is toereikend en blijft de komende jaren naar verwachting stabiel. Toekomstige negatieve rekeningresultaten en het voordoen van risico's kunnen dit beeld doen veranderen.

Lokale lastendruk

De sturing op de lokale lastendruk vindt plaats bij de vaststelling van de begroting. De uitwerking van de financiële begrotingskaders verwerken we in de belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2021 worden in de gemeenteraadsvergadering van december 2020 vastgesteld. Voorstel is alle belastingen, met uitzondering van de afvalstoffenheffing en de precariobelasting op leidingen, te indexeren met 1,7%.

- Afvalstoffenheffing

Omdat in 2019 de ‘Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing’ niet toereikend was om het exploitatietekort op afval te dekken is € 114.000 ten laste gebracht van de algemene reserve. Het tekort in 2019 kwam mede door de door het Rijk verhoogde belasting op het verbranden van restafval. Aangezien het uitgangspunt is dat de exploitatie van afval 100% kostendekkend is, moeten deze tekorten worden aangevuld.
Met de verhoging van de afvalstoffenheffing over 2020 zou er meer slagkracht moeten ontstaan, maar de ramingen van kosten voor de afvalinzameling over heel 2020 zijn echter niet rooskleuring. Op basis van de 2e kwartaalrapportage 2020 van Meerlanden kunnen we rekening houden met ongeveer € 211.000 aan overschrijdingen die aan Corona zijn toe te schrijven. Hierin zijn kosten voor het in een andere volgorde uitvoeren van het afvalplan als gevolg van Corona nog niet meegenomen. De nu hogere service op grondstoffen (plastic verpakkingen en oud-papier) zonder dat hier een serviceverlaging op restafval tegenover staat, zal de inzamelkosten sneller verhogen dan voorzien. De serviceverlaging op restafvalinzameling aan huis wordt pas in de loop van 2021 verwacht.

Voorgesteld wordt het tarief afvalstoffenheffing voor éénpersoonshuishoudens met € 10 te verhogen en het tarief voor meerpersoonshuishoudens met € 15 om de tegenvallers van de afgelopen 2 jaar op te vangen. Deze verhoging komt bovenop de prijsindexering van 1,7%.

- Precariobelasting op leidingen

Bij het wetsvoorstel tot afschaffing van de precario op leidingen is ook vastgelegd dat deze belasting niet meer mag worden verhoogd.

Een nieuwe berekening van de lokale lastendruk is opgenomen in de paragraaf 'Lokale heffingen'.

Nieuw beleid

Onderstaand een overzicht van alle nieuwe beleidsvoornemens die zijn opgenomen in de begroting 2020. Grotendeels vloeien deze voort uit het coalitieprogramma 'Duurzaam Samenleven'. Een toelichting op het nieuwe beleid vindt u terug in de programma's.

Nieuw beleid Begroting 2021	2021	2022	2023	2024
Sociaal				
Uitbreiding formatie team Wmo	-60	-60	-60	-60
Regisseur Top 1000	-27	-27	-27	-27
Brede HOED Team in dienst van de gemeente	383	383	383	383
- Dekking 25% t.l.v. Wmo & 75% t.l.v. jeugd	-383	-383	-383	-383
Indicaties Wmo maatwerkvoorzieningen	-250	-250	-250	-250
Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) Diensten Thuis	-25	-25	-25	-25
Totaal Sociaal	-362	-362	-362	-362
Veilig				
Beëindiging dienstverleningsovereenkomst met Ouder-Amstel	-35	-35	-35	-35
Detentie en Terugkeer	-55	-55	-55	-55
Beveiliging omgeving station Diemen Zuid / Bergwijkpark	-45	-45	-45	-45
- Doorbelasting aan bedrijven	35	35	35	35
Kosten ondersteuning veiligheidszaken	-20	-20	-20	-20
Totaal Veilig	-120	-120	-120	-120
Inkomen en armoede				
Bijzondere bijstand	-180	-180	-180	-180
Terugvordering & verhaal	-35	-	-	-
Totaal Inkomen en armoede	-215	-180	-180	-180
Vrije tijd				
Geen	-	-	-	-
Totaal Vrije tijd	-	-	-	-
Onderwijs				
Geen	-	-	-	-
Totaal Onderwijs	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling				
Verlengen van de tijdelijke inhuur taakveld Ruimtelijke Ordening (RO)	-200	-	-	-
Weekmarkt	-30	-30	-30	-
Stedenbouwkundige capaciteit	-45	-45	-45	-45
Totaal Gebiedsontwikkeling	-275	-75	-75	-45
Leefomgeving en klimaat				
Uitbreiding formatie team Infra	-200	-200	-200	-200
- Dekking medewerker aan rioleringsprojecten	70	70	70	70
Uitbreiding formatie team Wijkbeheer	-50	-50	-50	-50

Nieuw beleid Begroting 2021	2021	2022	2023	2024
Groenonderhoud	-70	-70	-70	-70
Duurzaamheidsagenda				
- Ecologische kansenkaart	-50	-50	-50	-50
- Communicatie	-30	-30	-30	-30
- kosten t.l.v. structurele budget coalitieakkoord	80	80	80	80
Totaal Leefomgeving en klimaat	-250	-250	-250	-250
Verkeer				
Uitbreiding structurele capaciteit verkeer en vervoer	-40	-40	-40	-40
Haalbaarheidsonderzoek fietsverbinding Plantage De Sniep en Station Diemen-Zuid	pm	-	-	-
Totaal Verkeer	-40	-40	-40	-40
Samen besturen				
Nieuwe verordening rechtspositie raadsleden	-20	-20	-20	-20
Programmacontroller	-80	-80	-80	-80
Participatie en communicatie	-50	-	-	-
MVI-regisseur	-40	-40	-40	-40
Uitbreiding formatie team gebouwen en facilitaire zaken	-60	-60	-60	-60
Totaal Samen besturen	-250	-200	-200	-200
Financiën				
Geen	-	-	-	-
Totaal Financiën	-	-	-	-
Totaal Nieuw beleid Begroting 2021	**-1.472**	**-1.187**	**-1.187**	**-1.157**

Baten en lasten per programma

Baten en lasten 2021	Lasten	Baten
Sociaal	-19.207	253
Veilig	-3.086	50
Inkomen en armoede	-11.703	9.310
Vrije tijd	-5.125	1.559
Onderwijs	-3.259	1.138
Gebiedsontwikkeling	-24.399	23.555
Leefomgeving en klimaat	-18.836	9.193
Verkeer	-1.786	1.310
Samen besturen	-13.924	764
Financiën	-1.453	55.688
Totaal	**-102.778**	**102.820**
Saldo van baten en lasten		**42**

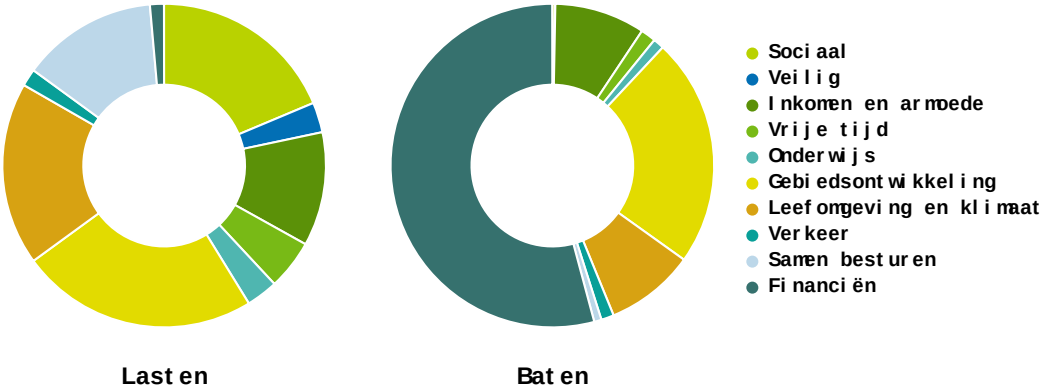

Structureel evenwicht

Het toezicht van de provincie richt zich op het meerjarige structurele evenwicht van de begroting. Uit onderstaand overzicht blijkt dat we in 2021 en 2024 structureel in evenwicht zijn.

Vanaf 2022 is een terugval van de structurele lasten en baten te zien. Dit is het gevolg van de verrekeningen die met de grondexploitaties te maken hebben, zie hiervoor de 'Meerjaren prognose grondexploitaties 2019'.

Totaal Programma's	2021	2022	2023	2024
Structureel				
- lasten	-100.662	-98.805	-82.272	-84.963
- baten	101.606	98.399	81.294	85.149
- toevoegingen aan reserves	-530	-214	-97	-213
- onttrekkingen aan reserves	243	25	310	77
Saldo structureel	**657**	**-595**	**-765**	**50**
Incidenteel				
- lasten	-1.586	-345	-30	-
- baten	71	-	-	-
- toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
- onttrekkingen aan reserves	900	225	-	-
Saldo incidenteel	**-615**	**-120**	**-30**	**-**
Totaal saldo van baten en lasten	**42**	**-715**	**-795**	**50**

Incidentele lasten

Incidentele lasten					
Programma	**Onderwerp**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Sociaal	Inburgering #	-71	-	-	-
Veilig	VTH taken ivm Omgevingswet	-25	-	-	-
Inkomen en armoede	Invulling ambities 'Diemen aan het werk' #	-110	-90	-	-
Gebiedsontwikkeling	Omgevingsvergunningen #	-857	-860	-864	-867
	Omgevingsvisie projectleider #	-50	-	-	-
	Extra inhuur Omgevingsplan	-25	-	-	-
	Uitvoeringskosten projectplan Omgevingsvisie	-75	-	-	-
	Verlening tijdelijke inhuur Ruimtelijke ontwikkeling	-200	-	-	-
	Externe marktmanager	-30	-30	-30	-
Leefomgeving en klimaat	Vernieuwen geluidbelastingkaart Diemen	-40	-	-	-
	Programma groot onderhoud	-155	-	-	-
	Kwaliteitsplan openbare ruimte	-355	-	-	-
	Onderzoek energiebesparing	-70	-	-	-
	Vervoersmanagement	-20	-	-	-
Samen besturen	Compensatieregeling Ouder-Amstel #	-30	-15	-	-
	Taxaties i.v.m. Brandverzekering	-10	-	-	-
	Digitalisering archief	-225	-160	-	-
	Teamleider P&O	-50	-50	-	-
	Communicatie & Participatie	-50	-	-	-
Totaal incidentele lasten		**-2.448**	**-1.205**	**-894**	**-867**

Betreft incidentele lasten die vorig jaar ook al waren opgenomen in de begroting (geen nieuw beleid)

Incidentele baten

Incidentele baten					
Programma	**Onderwerp**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Gebiedsontwikkeling	Omgevingsvergunningen #	890	845	790	790
Financiën	GIDS-gelden	71	-	-	-
Totaal incidentele baten		**961**	**845**	**790**	**790**

Betreft incidentele baten die vorig jaar ook al waren opgenomen in de begroting (geen nieuw beleid)

Incidentele dotatie reserves

Incidentele dotaties					
Programma	**Onderwerp**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Gebiedsontwikkeling	Omgevingsvergunningen #	-33	-	-	-
Totaal incidentele dotaties		**-33**	**-**	**-**	**-**

Betreft incidentele dotaties die vorig jaar ook al waren opgenomen in de begroting (geen nieuw beleid)

Incidentele onttrekkingen reserves

Incidentele onttrekkingen					
Programma	**Onderwerp**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Gebiedsontwikkeling	Onttrekking reserve Omgevingsvergunningen #	-	15	74	77
Leefomgeving en klimaat	Onttrekking Algemene reserve	510	-	-	-
	Onttrekking reserve Grondzaken	90	-	-	-
Samen besturen	Onttrekking algemene reserve	305	225	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen		**905**	**240**	**74**	**77**

Betreft incidentele onttrekkingen die vorig jaar ook al waren opgenomen in de begroting (geen nieuw beleid)

De toelichting van de incidentele baten en lasten zijn terug te vinden op de programmabladen.

Programma's

Sociaal

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse en M. Sikkes -van den Berg
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Samenleving

Visie / strategisch doel

We willen in Diemen zo dicht bij de burger als mogelijk een kwalitatief goed aanbod van informatie, advies en ondersteuning op het terrein van het sociaal domein. Dat doen we vanuit het perspectief van de inwoners in Diemen. In de nota Sociaal Domein 2020-2023 zijn ambities en plannen integraal vastgelegd op het gebied van een kansrijke start voor de jeugd, gezondheid, sociale, maatschappelijke en economische participatie en een veilige leefomgeving voor iedereen. In dit programma komen deze onderdelen terug.

De uitdaging binnen het sociaal domein ligt de komende jaren in het verder ontwikkelen van een integrale dienstverlening. We willen de communicatie vanuit de gemeente verbeteren en daarmee ook de toegang tot de voorzieningen. Het versterken en vitaal houden van de samenwerking in het netwerk en het bereiken van inwoners die (nog) niet goed in beeld zijn, staan ook hoog op onze prioriteitenlijst.

De belangrijkste pijlers onder het beleid:
1. We werken vanuit de effecten die we voor de inwoner willen bereiken. Wetgeving ondersteunt daarbij, maar toepassing van de wet is geen doel op zich. De privacy van mensen is een groot goed. Uitwisseling van gegevens vindt alleen plaats als dit noodzakelijk is en in overleg met de betrokken inwoner(s). De inwoners zijn onze spiegel en ons klankbord, daarom vragen we ze regelmatig naar hun ideeën en ervaringen bij de totstandkoming van het beleid.

2. We werken preventief, we willen voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren. Ondersteuning moet daarom goed toegankelijk zijn voor inwoners.

3. Wanneer mensen hulp en ondersteuning nodig hebben, zoeken we naar oplossingen om hun situatie te verbeteren.

4. We zorgen voor een zo goed mogelijk samenspel tussen de zorg die geleverd wordt door professionals (formele zorg) en de zorg door familie, vrienden, buren of vrijwilligers (informele zorg).

Doelstellingen in één oogopslag

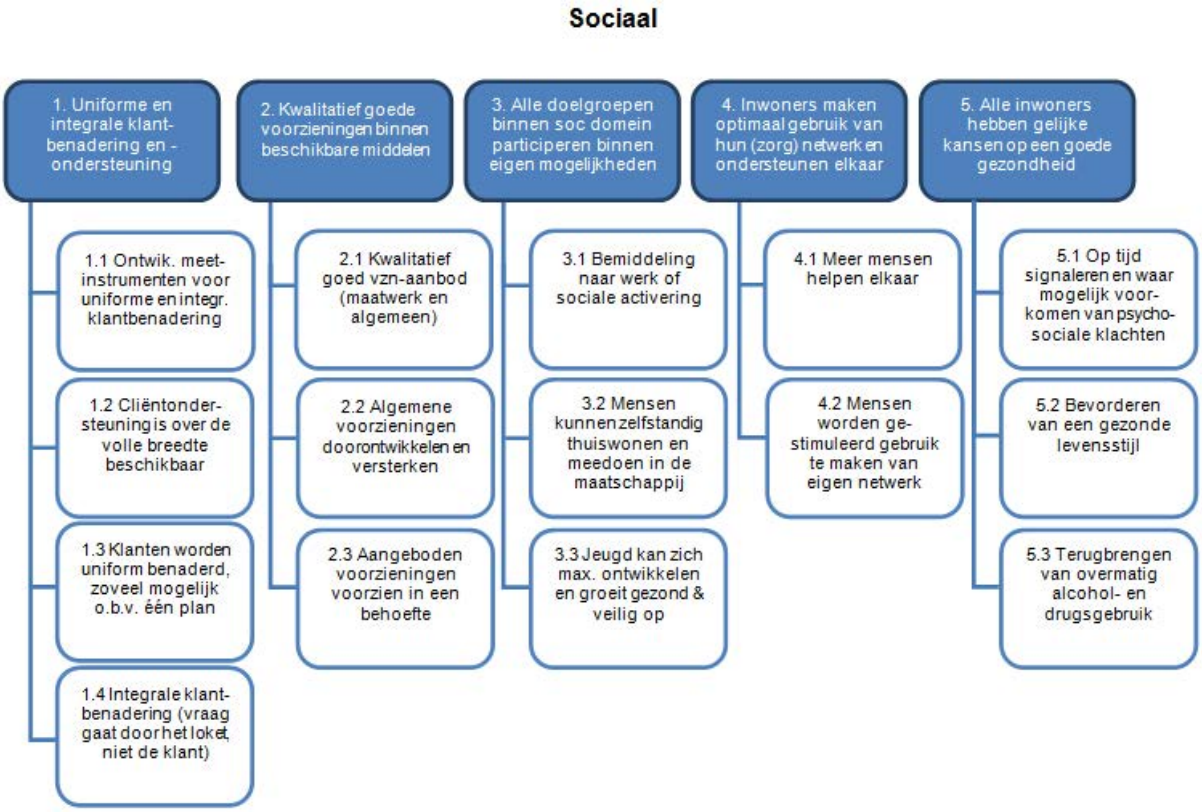

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Subsidieverordening Diemen 2018;
- Beleidsnota Diversiteit 2020 (september 2020);
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Samen Diemen";
- Beleidsnota Wet inburgering (Medio 2021);
- Beleidsplan participatiewet;
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019;
- Beleidsplan Wmo 2016-2019;
- Beleidsregels Jeugdhulp Diemen 2018 (1e wijziging);
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Diemen 2015;
- Cliëntondersteuning in de nieuwe Wmo;
- Dienstverleningsovereenkomst Pro-VSO + 2020 (september 2020);
- Gezondheidsnota 2016-2017;
- Inkomensondersteunend armoedebeleid 2016-2019;
- LHBT+ beleid 2017-2020;
- Nadere regels Jeugdhulp 2018;
- Nota Jeugdbeleid 2017-2020;
- Nota vrijwilligersbeleid 2009;
- Notitie Leerplicht en RMC;
- Notitie Mantelzorgbeleid;
- Notitie Visie op de klantbenadering en dienstverlening;
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen";
- Toegang en toeleiding tot het sociaal domein;
- Van Zorg naar participatie;
- Veilig, gezond en kansrijk opgroeien in Diemen, nota jeugdbeleid 2017-2020;

- Verordening Jeugdhulp Diemen 2018;
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020;
- Verordeningen participatiewet, afstemmingsverordening, Cliëntenparticipatie, Inkomenstoeslag, Loonwaardesubsidie, Re-integratie, Studietoeslag, Tegenprestatie.

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Kosten Jeugdzorg
In 2015 heeft de gemeente nieuwe taken gekregen binnen het Sociaal Domein, onder andere in de jeugdzorg. De eerste jaren was sprake van een onderbesteding op de verschillende onderdelen. In 2018 is gekozen om te starten met realistisch begroten.
De inkomsten van het rijk zijn losgelaten en de begroting is opgebouwd op basis van de uitgaven die gedaan zijn in het afgesloten jaar. In 2018 zijn voor het eerst overschrijdingen te zien binnen het sociaal domein. Ook in 2019 heeft de gemeente Diemen voor de jeugdhulp met tekorten te maken gekregen. Het is een landelijk beeld dat gemeenten niet uitkomen met de budgetten binnen de jeugdzorg. Dit betekent dat de begroting voor 2021 hierop aangepast moet worden.

Overschrijding
De gemeente Diemen heeft in 2019 te maken gekregen met een overschrijding op het budget voor specialistische jeugdhulp van ongeveer € 990.000. Mede als gevolg van de stijging in het aantal jeugdigen in de zorg en de complexe problematiek is een forse overschrijding van het beschikbare budget te constateren. De overschrijding wordt veroorzaakt door:
- gecertificeerde instellingen € 240.000;
- specialistische hulp in het speciaal onderwijs € 300.000;
- toename overige jeugdzorg ten gevolge van meer en zwaardere complexe zorgkosten € 450.000.

De overschrijdingen bij de gemeente Diemen en de andere gemeenten op het terrein van specialistische jeugdhulp zijn voor een deel te verklaren door landelijke ontwikkelingen, namelijk stijgende kosten van de jeugdhulp, een toename van het aantal cliënten,een toename van de complexiteit van de problematiek bij jeugdigen en een toename van het aantal jeugdigen dat voorheen binnen de Wet Langdurige Zorg (Wlz), Wmo of Kinderopvang werd geholpen.

Naast de landelijke ontwikkelingen zijn er ook specifieke ontwikkelingen in Diemen die ten grondslag liggen aan de overschrijding, namelijk:
- een stijging in het aantal woonachtige jeugdigen in de gemeente;
- De gemeenten Diemen en Amsterdam investeren sinds het schooljaar 2018-2019 in Specialistische Jeugdhulp op het Speciaal Onderwijs (SJSO). De kosten van € 300.000 kwamen bovenop de begroting voor specialistische jeugdhulp in 2019;
- Toename van lokale overeenkomsten (zorgaanbod) voor cliënten met specifieke en complexe problematiek. De kosten van zo’n lokale overeenkomst verschillen sterk per cliënt. In Diemen varieert het in 2019 van € 1.000 tot € 340.000 per cliënt per jaar.

Beheersmaatregelen
Tevens zijn ook oorzaken te vinden vanuit de werking van het huidige (ingang 2018) specialistische jeugdhulpstelsel, waartoe in 2019 beheersmaatregelen zijn opgenomen. De maatregelen zijn gericht op het beter sturen op verwijzingen, tariefafspraken die beter aansluiten bij de werkelijke kosten gemaakt door aanbieders en het vergroten van het kostenbewustzijn bij verwijzers naar specialistische jeugdhulp uit de gemeentelijke toegang.

In 2020 ontwikkelen we de financiële beheersbaarheid versneld en verscherpt door. Dat doen we onder meer door te gaan werken met een normbudget per zorgaanbieder, om meer te sturen op de uitgaven. Zoals hierboven ook al beschreven zien we dat voorzieningen uit voorliggende wetten (Wlz, Wmo, Kinderopvang) niet altijd worden ingezet, maar in plaats daarvan middelen uit de Jeugdwet worden gebruikt. Het vraagt om specialistische kennis om de grenzen van de Jeugdwet te kunnen beoordelen. In 2020 voeren we een bestandsanalyse uit, met als doel beter te sturen op de uitgaven binnen de daarvoor bedoelde wetten.

Om meer grip en inzicht te krijgen op de uitvoering van de contracten, de kwaliteit van de geleverde producten, financiële uitputting en trends (voortkomend uit gecontracteerde ondersteuning) wordt een contractmanager Jeugd aangesteld, werkzaam voor de gemeente Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel.

Nieuwe inkoop per 2022
De ruimte die het huidige stelsel biedt om in te zetten wat nodig is, lijkt vooralsnog te leiden tot onnodige kostenverhoging aan de specialistische kant. Zo wordt soms meer zorg ingezet dan voorheen het geval was. Daardoor blijven de kosten toenemen. Mede gezien deze resultaten heeft de gemeente Diemen besloten aan te sluiten bij de nieuwe aanbestedingsronde van de gemeente Amsterdam, die tot betere garanties voor een financieel beheersbaar, werkend en financieel beheersbaar stelsel moet leiden. Dit betekent concreet een stelsel met lumpsum financiering. Dit heeft voordelen voor de zorgaanbieder: de inkomsten zijn voorspelbaar, wat het beter mogelijk maakt om te investeren in de transformatie van het sociaal domein, en de facturatie blijft achterwege, dus minder kans op fouten en minder administratieve handelingen. De voorgenomen wijziging in de manier van bekostigen, namelijk een taakgerichte bekostiging, draagt zo veel mogelijk bij aan de beheersbaarheid van kosten en het voorkomen van overschrijding. Het gemiddelde tarief per cliënt wordt losgelaten. Dit is namelijk een perverse prikkel voor zorgaanbieders om een hogere indicatie te vragen. Daarnaast worden in het nieuwe stelsel transformatiedoelen als ontzorgen, normaliseren en demedicaliseren, pijlers van de nieuwe Jeugdwet, verder doorontwikkeld. Daarbij wordt meer dan voorheen ingezet op eerder de juiste hulp op maat bieden om het beroep op dure gespecialiseerde hulp te verminderen.

Risico’s
Ondanks de ontwikkelde maatregelen om de financiële beheersbaarheid beter te borgen, blijven de uitgaven een financieel risico vormen. Zo blijft er sprake van een spanningsveld tussen financiële beheersbaarheid aan de ene kant (met een niet onuitputtelijk budget voor specialistische jeugdhulp) en aan de andere kant de uitvoering van de Jeugdwet, doen wat nodig is en open einde regeling. Ook is vooraf net als bij de Wmo niet precies te voorspellen hoe groot de vraag naar jeugdhulp per jaar zal zijn, en daarom ook niet of de kosten ervan binnen het budget blijven.

Daarnaast vormen de kosten voor de Gecertificeerde Instellingen, in het bijzonder Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA), een financieel risico. Momenteel vinden er tariefgesprekken plaats. JBRA verzoekt de gemeenten te financieren op basis van een caseload. Een caseload geeft aan hoeveel gezinnen er per gezinsmanager worden

toegewezen. De financiële consequentie bij een verlaging van de caseload van 1 op 12 naar 1 op 10 betekent een toename van de kosten voor de gemeente Diemen per 2020 met ongeveer € 150.000.

Tot slot zet een deel van de ontwikkelingen die hebben geleid tot een overschrijding van het budget de komende jaren door. Zo blijft het aantal jeugdigen in Diemen, in de jeugdhulp, en met complexere problematiek naar verwachting stijgen en lopen de contracten voor SJSO de komende jaren door.

Financieel effect
In de analyse van de Jaarstukken 2019 is voor de specialistische jeugdhulp een overschrijding van € 990.000 verantwoord. De aanscherping van bestaande beheersmaatregelen, de invoering van nieuwe beheersmaatregelen en de nieuwe inkoop per 2022 moeten leiden tot beperking van de overschrijding. Echter, door de open einde regeling blijven de kosten voor specialistische jeugdhulp een financieel risico vormen. Het budget zal daarom omhoog moeten worden bijgesteld met € 990.000. Dit zal worden gemonitord en gerapporteerd via de P&C cyclus.

Wmo-vervoer
In de Jaarstukken 2019 is vermeld dat er € 100.000 meer is uitgegeven dan begroot voor het Wmo-vervoer. Dit is opgevangen binnen het totale Wmo budget. De toegenomen uitgaven zijn veroorzaakt door een toename in het aantal ritten en een toename van het aantal pashouders. De verwachting is dat deze ontwikkeling zich in 2020 en verder voortzet. Daarnaast is er per 1 januari 2020 een indexatie van 6,7% op de tarieven voor het Wmo-vervoer doorgevoerd.

Op basis van bovenstaande is de verwachting dat het budget voor het Wmo-vervoer in 2020 met ongeveer € 130.000 zal worden overschreden (benoemd in de 1e en 3e kwartaalbrief 2020). Op basis hiervan wordt voorgesteld om het budget Wmo-vervoer voor 2021 met € 130.000 te verhogen (zoals aangegeven in de Kadernota).

Noodopvang
De gemeente Diemen biedt gezinnen die dakloos zijn noodopvang aan. Gezinnen worden onderzocht op zelfredzaamheid. De zelfredzame gezinnen dienen zelf te voorzien in huisvesting. De noodopvang dient voor de zelfredzame gezinnen als tijdelijke overbrugging om tot rust te komen en stappen te zetten om de dakloosheid op te heffen. De gemeente Diemen is vanaf april 2019 noodopvang aan gaan bieden aan Diemense gezinnen die dakloos zijn. De noodopvang vindt plaats in appartementen, hotels en vakantieparken. Deze opvangplekken worden in de markt gevonden. De gemeente wil graag op zoek naar een meer structureel aanbod van noodopvang, bijvoorbeeld in een aantal huizen op de particuliere huurmarkt of (sub-)regionale opvang in samenwerking met andere gemeenten of op andere wijze. De gezinnen worden door de Regenbooggroep begeleid bij het zoeken naar woonruimte.

Voor 2021 en verder is in de begroting geen ruimte voor de kosten die wij inschatten op circa € 95.000. Wij stellen voor de begroting structureel met dit bedrag te verhogen.

Beheersbaarheid kosten sociaal domein
Binnen het sociaal domein zijn de kosten toegenomen. Vanaf 2020 wordt daarom sterk ingezet op aanscherping van bestaande beheersmaatregelen en de invoering van nieuwe beheersmaatregelen. We hebben hiervoor een speciale werkgroep opgericht. Dit moet op termijn (2024) leiden tot een besparing van € 300.000 binnen het sociaal domein. In 2022 staat de eerste besparing van € 100.000 geraamd. Voortgang wordt gemonitord en gerapporteerd via de reguliere Planning & Controle documenten.

Autonome ontwikkelingen

Leef en leerpunt
De Stichting Welzijn Diemen (SWD) is in samenwerking met de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) en Stichting Lezen en Schrijven in september 2019 het netwerk basisvaardigheden en het Leef en Leerpunt gestart. Na de aanloopperiode zien we dat het een succesvolle aanpak is. Voor het opstarten van de pilot zijn investeringen gedaan zoals aanschaf van laptops en het aannemen van personeel. Het aantal aanmeldingen in het eerste jaar is meer dan ingeschat, er zijn medio maart 2020 13 actieve koppels (9 taalkoppels en 4 koppels digitale vaardigheden) gemaakt, er zijn 6 koppels die nog moeten starten. Vanuit het coalitieakkoord is budget beschikbaar om deze pilot in 2021 en 2022 voort te zetten. Daarom wordt geen extra budget aangevraagd.

Wet Veranderopgave Inburgering
Het huidige inburgeringsstelsel voldoet niet: inburgeraars doen te lang over hun inburgering en het stelsel prikkelt niet om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren. Daarom treedt, naar verwachting, per 1 juli 2021 de nieuwe Wet Inburgering in werking.

De belangrijkste verandering is het doel van de nieuwe Wet Inburgering (VOI): nieuwkomers gaan taal met werk combineren tijdens hun inburgeringstraject. Voor het aanbod van deze inburgeringstrajecten wordt de gemeente verantwoordelijk. Het is duidelijk dat de nieuwe inburgeringswet leidt tot een aanzienlijke verzwaring van het takenpakket dat door de gemeente zelf moet worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld: gemeenten gaan dat inburgeringsaanbod (regionaal) inkopen.

De nieuwe wet VOI is 2 juli 2020 door de tweede kamer vastgesteld. Voor de uitvoering krijgen gemeenten structureel € 35,2 miljoen extra en eenmalig € 36,5 miljoen. De € 35,2 miljoen die gemeenten structureel krijgen voor de uitvoering van de nieuwe wet, komt bovenop de middelen die het kabinet bij het regeerakkoord beschikbaar heeft gesteld en het budget dat in het huidige stelsel al beschikbaar is. Naast de structurele kosten verstrekt het ministerie van SZW ook eenmalig € 36,5 miljoen voor de invoeringskosten van gemeenten voor het nieuwe stelsel. Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratie-uitkering.

Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners.

De structurele bijdrage die gemeente vanaf 2021 ontvangen wordt onderverdeeld in uitvoeringskosten en inburgeringsvoorzieningen. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW. De bedragen die gemeenten vanaf 2021 daarnaast ontvangen betreffen de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten.

Voor de uitvoeringskosten gaat het in 2021 over € 57.000. 2022 is het eerste volledige jaar met de nieuwe wet, het bedrag is daardoor vanaf 2022 hoger: € 126.000. In 2023 naar verwachting gaat het over € 138.000, en zo voort. Dit bedrag zal worden ingezet om de uitvoering van Wet VOI, de coördinatie op uitvoering van de Wet VOI en beleidsmatige sturingin het kader van de Wet VOI te realiseren. De hoogte van de specifieke uitkering zal in 2020 door het Rijk worden uitgewerkt in het Besluit inburgering.

Hulp bij het Huishouden
Als gevolg van een nieuw CAO-akkoord voor huishoudelijke hulp dat eind 2019 is bereikt, is de verwachting dat het budget voor Hulp bij het Huishouden in 2020 met ongeveer € 75.000 zal worden overschreden (benoemd in de 1e en 3e kwartaalbrief 2020). Op basis hiervan wordt voorgesteld om het budget Hulp bij het Huishouden per 2021 met € 75.000 te verhogen (zoals aangegeven in de kadernota).

Preventieve en ambulante jeugdhulp
De afgelopen jaren heeft gemeente Diemen succesvol gebouwd aan een sluitend aanbod van preventieve en ambulante jeugdhulpvoorzieningen. Gemeente Diemen zet in op preventie, vroegtijdig signaleren en tijdig hulp bieden aan jeugdigen. In de Jeugdnota 2017-2020 en de beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 is dit uitgangspunt nogmaals bekrachtigd. Door het creëren van een positief opgroei- en opvoedklimaat en het bieden van de juiste hulp – integraal, laagdrempelig, vroegtijdig, dicht bij huis en op maat – worden problemen zo veel mogelijk voorkomen of in een vroeg stadium onderkend. Bovendien is de verwachting dat door tijdige ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders voorkomen kan worden dat zij in een later stadium zwaardere, meer gespecialiseerde en duurdere vormen van hulp nodig hebben. Dat vraagt om goede en voldoende algemene voorzieningen en goede vroegsignalering waarbij - als er iets meer nodig is - snel en dichtbij ondersteuning geboden kan worden.

Het Rekenkameronderzoek Toegang tot jeugdhulp van 2019 in Diemen toont aan dat deze inzet op goede basisvoorzieningen en effectieve samenhang loont. Er is een breed aanbod van hulp in de preventieve sfeer en de toegang is laagdrempelig en sluit aan bij de leefsituatie van Diemense gezinnen. Knelpunten in de huidige werkwijze liggen onder andere in het niet goed kunnen overzien (en daardoor ook gebruik maken) van het omvangrijke aanbod en in de sturing op inhoud en kosten. Kortom, er bestaat behoefte aan meer overzicht en sturing in het preventieve veld. Hiertoe wordt in 2020 een evaluatie uitgevoerd van het preventief jeugdbeleid. De verwachting is dat dit niet zal leiden tot een vrijval van middelen binnen dit budget. Wel kan er een hernieuwde prioritering worden aangebracht in het aanbod en zal er beter gestuurd worden op kwaliteit en resultaat. In 2020 wordt daarmee gewerkt aan een uniform kader voor het preventief jeugdbeleid. De voor het preventief jeugdbeleid benodigde middelen zullen in de evaluatie van het beleid worden meegenomen.

Financieel effect preventieve en ambulante jeugdhulp
Aangezien het aantal inwoners in Diemen stijgt en daarmee ook de vraag van jeugdigen naar bestaande voorzieningen uit het preventieve jeugdbeleid, zijn er aanvullende middelen nodig om het aanbod op orde en toegankelijk te houden, ook voor deze nieuwe groep jeugdigen. Om het huidige niveau van preventieve en ambulante jeugdhulp te handhaven zal het budget omhoog moeten worden bijgesteld met € 50.000 op jaarbasis. Dit is een conservatieve inschatting op basis van de huidige situatie. In de loop van 2020 zal naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek meer informatie beschikbaar komen over de te formuleren lange termijnvisie en de (financiële) gevolgen daarvan.

Verlengde pleegzorg alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv'ers)
Oud-amv'ers willen als ze 18 jaar worden, niet altijd weg bij het pleeggezin waar ze verblijven. Stichting Nidos biedt aan oud-amv'ers die na hun 18e in het huidige pleeggezin willen blijven wonen middels een dienstverleningsovereenkomst verlengde pleegzorg aan. Het aanbod is beschikbaar voor amv'ers die al in Diemen in een pleeggezin verbleven en duurt zo lang als nodig en maximaal tot de amv'er 21 jaar is geworden.

De kosten bedragen € 16.000 per amv'er per jaar (prijspeil 2020). Verwacht wordt dat jaarlijks twee amv'ers van dit aanbod gebruik maken. Derhalve wordt voorgesteld de begroting voor dit doeleinde structureel met € 32.000 te verhogen.

Gemeenschappelijke regeling (GR) Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ Amstelland)
Voor het opstellen van de begroting 2021 is de begroting 2020 als basis opgenomen. De totale begroting 2021 bedraagt circa € 7.539.000 ten opzichte van de begroting 2020 van circa € 7.283.000. Dit is een stijging van totaal € 256.000. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door een nominale loon- en prijsontwikkeling van 2,3%. Daarnaast is het thematisch onderzoek technische hygiënezorg als plustaak in de begroting opgenomen en zijn de kosten voor de SOA-poli verhoogd. Deze kosten zijn verhoogd omdat de afgelopen 10 jaar, de bijdrage voor bron- en contactopsporing alleen zijn aangepast met de nominale ontwikkeling. Mede dankzij de ontwikkeling van de capaciteit van de SOA-poli is echter het aantal consulten in die periode wel vervijfvoudigd.

Voor Diemen is de geraamde jaarbijdrage 2021 in totaal € 1.191.000. Ten opzichte van de begroting 2020 is dit een stijging van € 68.000.

Nieuwe ontwikkelingen

Wonen
Diemen maakt in 2021 werk van betaalbaarheid, beschikbaarheid, wonen met zorg en duurzaamheid. De ontwikkelingen die in 2020 ingezet zijn krijgen in 2021 een vervolg. Zo zullen in 2021 in plantage De Sniep nieuwbouwwoningen in de sociale huur opgeleverd worden. De gemeente ontwikkelt een nieuwe Huisvestingsverordening om sociale en middeldure huurwoningen zo rechtvaardig mogelijk te verdelen en doorstroming in Diemen te bevorderen. In de prestatieafspraken 2020-2023 zijn met woningcorporaties en de huurdersorganisatie afspraken gemaakt om projecten op te zetten zoals Van Groot naar Beter, dat een bijdrage aan de doorstroming op de woningmarkt zal leveren én ervoor kan zorgen dat ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen in een meer geschikte woning. Ook sluiten we een Woonlastenakkoord af, waardoor huurders van een sociale huurwoning in Diemen die een inkomen hebben tot maximaal 120% van het bijstandsniveau een huur niet hoger dan de aftoppingsgrens gaan betalen. De gemeente zal hier financieel aan bijdragen. De financiële paragraaf wordt in 2020 nader uitgewerkt. Tot slot, door de inzet van energiecoaches zal energiebesparing van bewoners bevorderd gaan worden.

Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen
De gemeente Diemen is op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het leveren van Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen. Maatschappelijke opvang is opvang voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Beschermd wonen is wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorende toezicht en begeleiding, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. De gemeente

Diemen werkt voor Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen samen in de regio Amsterdam-Amstelland waarbij de gemeente Amsterdam centrumgemeente is. De visie op Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen is vastgelegd in het Koersbesluit 'Thuis in de wijk' uit 2016. In 2020 wordt het Koersbesluit vernieuwd. Vanaf 2022 vindt er een doordecentralisatie plaats van de middelen van het Rijk. De middelen gaan, voor nieuwe cliënten, niet meer naar de centrumgemeente maar rechtstreeks naar de regiogemeenten. In 2020 en 2021 maken de gemeenten in de regio afspraken over hoe de samenwerking eruit gaat zien. Voor 2021 worden er hierdoor nog geen financiële consequenties verwacht. Het Rijk heeft aangekondigd om aan de gemeenten 200 miljoen extra ter beschikking te stellen als impuls om woonplekken met passende begeleiding te realiseren. In de regio Amsterdam-Amstelland gaat het om 150 extra plekken. Alle regiogemeenten worden incidenteel ondersteund met financiële middelen om daarmee maatregelen te nemen die bijdragen aan het voorkomen en/of terugdringen van dak- en thuisloosheid. In 2021 komt dit voor Diemen neer op een bedrag van € 32.000. De regiogemeenten gaan met de centrumgemeente in gesprek over de inzet van de middelen.

Uitbreiding formatie team Wmo
Het team Wmo (10,2 fte) is het afgelopen jaar geconfronteerd met een forse stijging van het aantal aanvragen (ca. 15%). Deze stijging is met name veroorzaakt door de versoepelde regelgeving inzake de eigen bijdrage. Daarnaast vertaalt ook de groei van Diemen zich in een toenemende vraag naar Wmo-voorzieningen.

Daarnaast is het team het afgelopen jaar de uitvoering gaan verzorgen van de noodopvang voor gezinnen. Vanaf 1 april 2019 worden de hiervoor noodzakelijke werkzaamheden (intake, organiseren noodopvang, begeleiding en doorstroom) door het team Wmo uitgevoerd. De hiervoor benodigde inzet bedraagt ca. 400 uur op jaarbasis.

Voorts wordt geconstateerd dat met name de druk op de woonurgenties sterk toegenomen is. Ook het aantal meervoudige aanvragen is toegenomen.

Om de doorlooptijden voor de kwetsbare doelgroep van het team Wmo acceptabel te houden heeft er het afgelopen jaar externe inhuur plaatsgevonden (1,5 fte).

Nu de toename van het aantal aanvragen en ook de extra taken structureel van karakter blijken te zijn, wordt voorgesteld de formatie van het team Wmo met 1 fte. uit te breiden. Hierdoor kan de externe inhuur beëindigd worden. Het verschil met de omvang van de inhuur in het afgelopen jaar (0,5 fte.) dient te worden gecompenseerd door onder andere een verdere vereenvoudiging van werkprocessen en toetsing. In het kader van het beheersbaar houden van de werkvoorraad is hier het afgelopen jaar al door het team inzet op gepleegd. Dit proces wordt de komende tijd doorgezet.

De hiermee samenhangende kosten voor 1 fte. bedragen € 60.000.

Regisseur Top 1000
Ten aanzien van jonge criminelen wordt gebruik gemaakt van de aanpak via het project Top 400/600 (ook wel top 1000 genoemd) via het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ). Daarbij hebben wij kosteloos gebruik kunnen maken van de zogenaamde verbindingsfunctionaris en een regisseur (momenteel gecombineerd in een persoon) voor de top 1000 van stadsdeel Zuidoost. De inzet van deze functies komt, vanwege een tekort aan capaciteit bij het AcVZ, te vervallen. Wij zullen daar zelf capaciteit voor moeten inkopen. Gelet op de groei van de gemeente Diemen en een beleidsmatige wens om meer zicht

en grip te krijgen op deze jongeren zal de gemeente Diemen de werkzaamheden in eigen beheer gaan uitvoeren. Voorgesteld wordt om hiervoor € 27.000 beschikbaar te stellen om hier een lokale functionaris voor in te kunnen schakelen.

Kinderraad
Tot nu toe werd van het budget van de jongerenraad gebruik gemaakt om kosten voor de kinderraad op te boeken. Voorgesteld wordt om een eigen budget voor de kinderraad te maken structureel € 2.000 per jaar.

Indicaties Wmo maatwerkvoorzieningen
De afgelopen jaren is er een trend te zien in het aantal indicaties voor Wmo maatwerkvoorzieningen. Het aantal indicaties stijgt van jaar op jaar. Dit wordt veroorzaakt door de versoepelde regelgeving omtrent de eigen bijdrage, de groei van Diemen en de landelijke trend van vergrijzing. Door deze ontwikkelingen is de verwachting dat het aantal indicaties zal blijven stijgen. Bij voort stijgende indicaties is de verwachting dat er in 2021 een extra budget nodig is van € 250.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan het Wmo-budget voor maatwerkvoorzieningen.

Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) Diensten Thuis
HHT Diensten Thuis is een algemene voorziening voor (aanvullende) huishoudelijke dienstverlening. Het is bedoeld voor twee groepen inwoners, namelijk cliënten met een indicatie voor de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden en inwoners die als mantelzorger ingeschreven staan bij mantelzorgorganisatie Markant.

In 2017 is de HHT Diensten Thuis in Diemen afgeschaft. Bij de voorbereidingen op de aanbesteding Hulp bij het Huishouden is onderzocht of het wenselijk is, mede in het kader van het mantelzorgbeleid, om de HHT Diensten Thuis voor Diemen her in te voeren. Dit blijkt het geval te zijn. De voorziening HHT Diensten Thuis kan een kleine groep mantelzorgers helpen om overbelasting te voorkomen. Cliënten met een indicatie voor Hulp bij het Huishouden kunnen de HHT Diensten Thuis inzetten voor aanvullende huishoudelijke werkzaamheden die niet onder HbH1 vallen. Als het netwerk van de cliënt dit niet kan oppakken is de HHT Diensten Thuis een alternatief voor deze groep om de aanvullende huishoudelijke werkzaamheden uit te kunnen laten voeren. Inwoners kunnen maximaal 2 uur per week HHT Diensten Thuis inkopen. Voor de algemene voorziening HHT Diensten Thuis zal een eigen bijdrage van € 7,50 per uur worden gevraagd. De algemene voorziening HHT Diensten Thuis wordt vanaf 1 januari 2021 in Diemen aangeboden.

Het budget voor HHT Diensten Thuis is in 2017 toegevoegd aan de budgetten voor HbH1 en HbH2. De verwachting is dat er in 2021 ongeveer 10 cliënten gebruik zullen maken van de HHT Diensten Thuis. De verwachte kosten hiervoor bedragen ongeveer € 25.000. Voorgesteld wordt om € 25.000 toe te voegen aan het budget voor Hulp bij het Huishouden.

Uitbreiding Jongerenwerk
Jongeren zijn in de coronatijd een veelbesproken groep. Het wegvallen van structuur van het dagelijks leven, de zichtbaarheid van (groepen) jongeren op straat en de toenemende landelijke signalen dat jongeren op steeds jongere leeftijd de verleidingen van de criminaliteit moeten leren weerstaan, maken dat het belang van jongerenwerk groter wordt. Het is belangrijk dat er in Diemen voldoende jongerenwerkers op straat aanwezig zijn om met de jongeren in gesprek te blijven.

Ook spelen de jongerenwerkers een belangrijke rol in het stimuleren en activeren van jongeren, onder andere door het organiseren van activiteiten voor, door en met jongeren. Onder andere het Nederlands Jeugdinstituut (NJi) moedigt gemeenten aan om zoveel

mogelijk aan te sluiten bij hun belevingswereld. Jongerenwerkers spreken de taal van jongeren en van de buurt, stimuleren hun persoonlijke én sociale ontwikkeling, behartigen hun belangen en geven grenzen aan. Jongerenwerk is daarmee een instrument om de kwetsbare jongeren de kans te geven op te groeien tot betrokken, actieve en zelfstandige volwassenen.

Het jongerenwerk is ondergebracht bij de Welzijnsstichting en wordt momenteel door één jongerenwerker in parttime dienstverband uitgevoerd. Naar aanleiding van onder andere de signalen die in coronatijd nadrukkelijker naar voren zijn gekomen, is het wenselijk om het jongerenwerk uit te breiden om in te kunnen spelen op de toename in het aantal meldingen en om te samenwerking met andere partners in de wijk te intensiveren. In het vierde kwartaal van 2020 wordt een voorstel in overleg met de Welzijnsstichting voorbereid. Zodoende kan steviger worden ingezet op het bereiken en begeleiden van verschillende groepen jongeren in Diemen.

Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 'Samen Diemen'
Binnen het Sociaal Domein hebben we te maken met verschillende wetten met doelen die vergelijkbaar zijn, elkaar aanvullen of elkaar versterken. Het gaat om de Participatiewet (PW), Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), Wet publieke gezondheid en de Jeugdwet. Gezien de overlap tussen doelgroepen en problematiek is gekozen om één integraal plan te ontwikkelen voor het sociaal domein. Op 30 januari 2020 is het beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 'Samen Diemen' door de gemeenteraad vastgesteld.

Het beleidsplan is opgesteld aan de hand van vijf thema's (kansrijke start, gezondheid, sociale participatie, economische en maatschappelijke participatie en veiligheid en wonen) met bijbehorende doelen. Aan de hand van deze thema's en doelen zal de aankomende jaren worden gewerkt in het sociaal domein.

Naar aanleiding van de behandeling van het beleidsplan in de gemeenteraad heeft er in juni 2020 een sessie plaatsgevonden met de commissie transformatie over indicatoren in het sociaal domein. Er is een overzicht van indicatoren opgesteld passend bij de doelen uit het beleidsplan. Als dit overzicht passend wordt bevonden, wordt voorgesteld om met de audit commissie te bespreken welke indicatoren kunnen worden opgenomen in de P&C cyclus. Zodoende sluiten beleidsdoelen en indicatoren beter aan bij de P&C cyclus.

Wat willen we bereiken?

1. Uniforme (werkend volgens dezelfde uitgangspunten) en integrale (over de volle breedte met zo min mogelijk aanspreekpunten) klantbenadering en -ondersteuning door de gemeente en haar partners
Subdoelen
1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering
1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar
1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt
1.4 - Integrale klantbenadering (vraag gaat door het loket, niet de klant)

2. Kwalitatief goede voorzieningen (individuele en algemene voorzieningen) binnen beschikbare middelen
Subdoelen
2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)
2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken
2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte

3. Alle doelgroepen binnen het sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden				
Subdoelen				
3.1 - Bemiddeling naar werk of sociale activering				
3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij				
3.3 - Jeugd kan zich maximaal ontwikkelen en groeit gezond en veilig op				
Indicator maatschappelijk effect	**Werkelijk 2018**	**Werkelijk 2019**	**Begroot 2020**	**Begroot 2021**
3.1 - Aantal mensen dat uitstroomt naar werk	67	63	60	60

4. Inwoners uit Diemen maken optimaal gebruik van hun (zorg-)netwerk (in de buurt) en ondersteunen elkaar daarbij
Subdoelen
4.1 - Meer mensen helpen elkaar
4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk

5. Alle inwoners uit Diemen hebben gelijke kansen op een goede gezondheid
Subdoelen
5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psychosociale klachten
5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl
5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik

Wat gaan we ervoor doen?

1. Uniforme en integrale klantbenadering en –ondersteuning door de gemeente en haar partners

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering
1.1.1 - Ontwikkelen van een aantal instrumenten om te kunnen meten en verantwoorden
1.1.2 - Monitoren van gegevens en eventueel bijsturen van de werkwijze
Subdoel 1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar
1.2.1 - Maken van afspraken met de cliëntondersteuningsorganisaties
1.2.2 - Het aanbod van cliëntondersteuningsfuncties inzichtelijk maken voor professional en burger
Subdoel 1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt
1.3.1 - Trainen van alle medewerkers in het Brede HOED Netwerk in het voeren van het brede gesprek
1.3.2 - Het ontwikkelen van een uniforme vragenlijst
Subdoel 1.4 - Integrale klantbenadering (er wordt gestreefd naar zo min mogelijk ondersteuners rondom een gezin. Partijen werken samen en zijn op de hoogte van elkaars werk; de vraag gaat door het loket en niet de klant)
1.4.1 - Het verder ontwikkelen en uitdragen van een heldere toeleidingsstructuur in Diemen
1.4.2 - Doorontwikkelen van het Brede HOED Team (multiprobleem-aanpak)
1.4.3 - Gegevensuitwisseling (ook met externen) door middel van ICT-applicatie (iSamenleving) mogelijk maken

2. Kwalitatief goede voorzieningen (individuele voorzieningen en algemene voorzieningen) binnen beschikbare middelen

Activiteiten
Subdoel 2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)
2.1.1 - Selecteren op kwaliteit (naast prijs) bij de inkoop van voorzieningen
2.1.2 - Voldoende aandacht besteden aan contractbeheer gedurende de looptijd van contracten
2.1.3 - Jaarlijks meten van de klanttevredenheid
Subdoel 2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken
2.2.1 - Het starten van een nieuw Huis van de Buurt in een andere wijk dan het bestaande Huis van de Buurt met een voor Diemen als geheel aanvullend aanbod aan welzijnsactiviteiten, dat daarnaast ook passend is bij de specifieke behoeften in de betreffende wijk.
2.2.2 - Versterken van de vrijwilligersvacaturebank en uitbreiden met een digitaal vrijwilligerscoördinatiepunt
Subdoel 2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte
2.3.1 - Aanbieders rapporteren over het (niet) gebruik van voorzieningen
2.3.2 - Oppakken van signalen over gemiste voorzieningen voortkomend uit onder andere de brede gesprekken en huisbezoeken

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
2.1.1 - Gemiddelde doorlooptijd van het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen (in dagen)	6,8	37,1[1]	25	25
2.3.1 - Aantal bemiddelingen Diemen voor elkaar	125	1916[2]	200	175
2.3.2 - Aantal geslaagde meldingen door Vroeg eropaf	26	40	50	70
2.3.3 - % succesvolle afgeronde minnelijke regelingen en WSNP-trajecten	61,5%	71%	70%	70%
2.3.4 - % schuldhulpdossiers met schulden boven € 75.000[3]	2,5%	6,3%	5%	5%

3. Alle doelgroepen binnen het sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden

Activiteiten
Subdoel 3.1 - Bemiddeling naar werk voor mensen die dat kunnen, en anders hulp bij sociale activering
3.1.1 - Middelen voor re-integratie worden ingezet voor mensen die bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, die potentie hebben om uit te stromen o.a. door begeleiding via P-coaches en hulp bij terugkeer naar school
3.1.2 - Vormen van dagbesteding aanbieden aan klanten die niet bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, bijv. via arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk of een andere vorm van sociale activering
Subdoel 3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij
3.2.1 - Bieden van voldoende maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden, servicetaxi, woningaanpassingen en hulpmiddelen
3.2.2 - Zorgdragen voor een algemeen voorzieningenaanbod zoals activiteiten in buurthuizen, WonenPlus en de vrijwilligersvacaturebank
Subdoel 3.3 - Jeugd kan zich maximaal ontwikkelen en groeit gezond en veilig op
3.3.1 - Zorgdragen voor een samenhangend pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning
3.3.2 - Bieden van zo licht en laagdrempelig mogelijke basisvoorzieningen

1 In 2019 zijn de doorlooptijden op een andere manier gemeten dan in 2018. Dit zorgt voor een afwijkend cijfer in 2019 t.o.v. 2018. Vanaf 2019 wordt de doorlooptijd gemeten vanaf het moment dat de inwoner een melding doet bij de gemeente. Na de melding volgt een onderzoek dat kan resulteren in een aanvraag voor een maatwerkvoorziening. In 2018 en eerder werd de doorlooptijd gemeten vanaf het moment dat de inwoner een aanvraag voor een maatwerkvoorziening doet. Daarnaast heeft het team Wmo in 2019 te maken gehad met achterstanden waardoor de doorlooptijd langer was dan begroot. Inmiddels zijn de achterstanden weggewerkt.

2 Ongeveer 1800 aantal diensten uitgevoerd door vrijwilligers van de Buurthulpdienst, ongeveer 100 matches via website, ongeveer 25 matches a.g.v. ontmoetingsavonden.

3 Aantal mensen met schulden boven de € 75.000 ten opzichte van aantal mensen dat schuldhulpverlening heeft aangevraagd.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
3.1.1 - Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar (verplicht)	887	892	1.000	900
3.1.2 - Aantal mensen geplaatst op een beschut werk plek	2	2	7	5
3.1.3 - % netto participatiegraad van mensen tussen 15-67 jaar die een baan hebben (verplicht)	66,7	67,5	68	68
3.1.4 - Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht)	308	280	300	300
3.1.5 - Aantal personen met een lopend reïntegratietraject per 10.000 inwoners (verplicht)	134	118	180	180
3.1.6 - Aantal cliënten met maatwerkarrangementen voorzieningen Wmo per 10.000 inwoners (verplicht)	82	84	90	90
3.3.1 - % Jongeren 12 t/m 21-jarigen met een delict voor de rechter (verplicht)	1,36%	1,36	2,5%	1%
3.3.2 - % Kinderen in armoede (verplicht)	6,58%	5%	5,5%	5%
3.3.3 - % Melding kindermishandeling (verplicht)	1,43%	0,8%	0,91%	1%
3.3.4 - % Achterstandsleerlingen 4 t/m 12-jarigen (verplicht)	NB	NB	5,5%	5,5%
3.3.5 - % Werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen (verplicht)	0,65%	1%	0,6%	1%
3.3.6 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp (verplicht)	5,3%	6,9%	8,5%	8,5%
3.3.7 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming (verplicht)	0,9%	0,8%	1,2%	1%
3.3.8 - % jongeren t/m 23 jaar met jeugdreclassering (verplicht)	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%

4. Inwoners uit Diemen maken optimaal gebruik van hun (zorg-)netwerk (in de buurt) en ondersteunen elkaar daarbij

Activiteiten
Subdoel 4.1 - Meer mensen helpen elkaar
4.1.1 - Ondersteunen van mantelzorgers met de inzet van Markant
4.1.2 - Verzorgen van een online marktplaats voor het vinden en verbinden, organiseren en delen van hulp
Subdoel 4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk
4.2.1 - Inzetten van eigen kracht conferenties, een besluitvormingsproces door en met het eigen netwerk, dat uitmondt in een plan
4.2.2 - Inwoners van Diemen, jong en oud, ondersteunen door middel van vrienden- en kinderkringen
4.2.3 - Inzetten van mentoraats- en/of vrijwilligersprogramma's zoals school 's cool
4.2.4 - Ondersteunen van initiatieven waarbij mensen gestimuleerd worden een netwerk op te bouwen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
4.2.3 - Aantal deelnemers aan de mentoraats- en vrijwilligersprogramma's	40	51	40	45

5. Alle inwoners uit Diemen hebben gelijke kansen op een goede gezondheid

Activiteiten
Subdoel 5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psycho-sociale klachten
5.1.1 - Continueren van preventieve cursussen
5.1.2 - Inzetten op samenwerking tussen inwoners en het middenveld in het bestrijden van eenzaamheid
Subdoel 5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl
5.2.1 - Stimuleren van deelname aan bewegingsactiviteiten voor inwoners met een lage SES (sociaal economische status) en ouderen
5.2.2 - Aanbieden van preventieve cursussen
5.2.3 - Geven van voorlichting op basisscholen aan ouders en kinderen en via het jongerenwerk
Subdoel 5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik
5.3.1 - Handhaven leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop
5.3.2 - Continueren aanpak (vroeg)signalering alcoholmisbruik
5.3.3 - Preventie drugsmisbruik jongeren

Wat mag het kosten?

Sociaal	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-19.136	-19.045	-18.816	-18.701
Structurele baten	253	253	253	253
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-18.883	-18.792	-18.563	-18.448
Incidentele lasten	-71	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-71	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-18.954**	**-18.792**	**-18.563**	**-18.448**

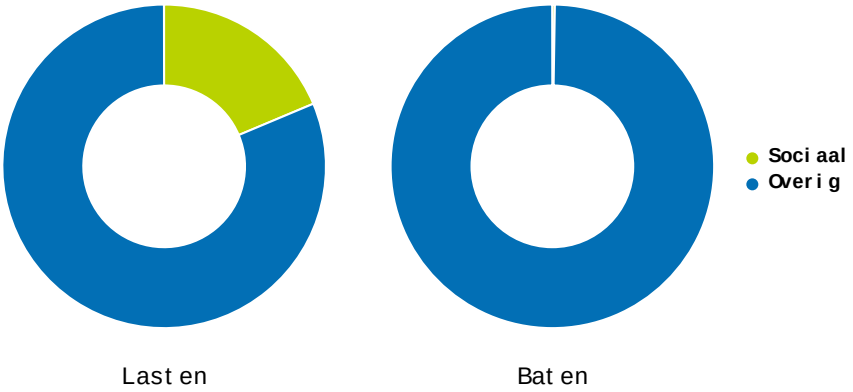

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
De fluctuatie wordt met name veroorzaakt door een forse taakstelling die vanaf 2022 van € 100.000, die tot 2025 jaarlijks oploopt met € 100.000. Uiteindelijk komt deze taakstelling op € 300.000 structureel. Hier moet de komende tijd nadere invulling aan gegeven worden.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Uitbreiding formatie team Wmo	-60	-60	-60	-60
Regisseur Top 1000	-27	-27	-27	-27
Brede HOED Team in dienst van de gemeente	383	383	383	383
- Dekking 25% t.l.v. Wmo & 75% t.l.v. jeugd	-383	-383	-383	-383
Indicaties Wmo maatwerkvoorzieningen	-250	-250	-250	-250
Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) Diensten Thuis	-25	-25	-25	-25
Totaal nieuw beleid	**-362**	**-362**	**-362**	**-362**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Geen investeringen	-	-	-	-	-	-

Veilig

Portefeuillehouder: E. Boog
Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke ontwikkeling

Visie / strategisch doel

We streven naar een Diemen waar een ieder zich binnen- en buitenshuis veilig voelt en waarin buren elkaar kunnen aanspreken. Waar de openbare ruimte veilig, heel en schoon is. Waar respect de basisnorm is en waarin de regels gehandhaafd worden.

Visie
De gemeente en haar partners ontwikkelen en voeren veiligheidsbeleid uit met als resultaat een afname van criminaliteit en overlast aan de ene kant en verbetering van het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid aan de andere kant. Veiligheid is een kerntaak van de overheid, maar inwoners, instellingen en ondernemers worden ook nadrukkelijk gevraagd te participeren in de verbetering hiervan. De gemeente speelt hierin een stimulerende en faciliterende rol. Deze rol betekent initiëren van de uitvoering van het veiligheidsbeleid, partners stimuleren en aanspreken op hun verantwoordelijkheid, onderlinge samenhang bewaken en sturend optreden waar nodig.

Integrale veiligheid is een samenspel tussen gemeente, politie, veiligheidsregio en landelijke overheid. De gemeente bepaalt de doelstellingen van het lokale veiligheidsbeleid (zelfredzaamheid, participatie en preventie). Deze zijn complementair aan het regionale en landelijke beleid. Naast regionale en landelijke doelstellingen is er lokaal ruimte voor specifieke bestuurswensen die regionaal en landelijk niet geprioriteerd zijn, maar die wel van essentieel belang zijn voor het verbeteren van de lokale veiligheid. Hier ligt het eigen speelveld van de gemeenteraad. De gemeente bepaalt ook wat binnen het veiligheidsdomein, naast de activiteiten van de gemeente, aan inspanningen van de partners wordt verwacht. Zij heeft de regierol in de samenwerking tussen alle bij de lokale veiligheid betrokken partijen.

De gemeente draagt bij aan de totstandkoming van het regionaal veiligheidsplan. Het plan wordt uiteindelijk vastgesteld door het veiligheidsbestuur van de regio Amsterdam-Amstelland nadat de gemeenteraad in staat is gesteld hier een zienswijze op te geven. Het regionaal veiligheidsplan is voor de gemeente een overkoepelend kader, waarin het landelijk beleid vertaald wordt naar prioriteiten van de gemeenten in de regio. Deze worden vervolgens vertaald naar een Jaarprogramma met concrete inspanningen op gemeentelijk niveau.

Op landelijk niveau worden door korpsleiding nationale politie, het openbaar ministerie en de minister van Veiligheid en Justitie afspraken gemaakt over de landelijke prioriteiten.

Op lokaal niveau is het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022 unaniem door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan kent de volgende prioriteiten voor Diemen:
- De aanpak van ondermijnende criminaliteit in Diemen, bijvoorbeeld door uitbreiding van de aanpak van Scheerlicht.
- Het verder terugdringen van het aantal straatroven en woninginbraken.

- Het vormgeven van de aanpak ‘Samen voor een veilige buurt’, waarbij wij als veiligheidspartners met inwoners en ondernemers samen werken aan de veiligheid in de directe woon- en werkomgeving.
- De verdere versterking van de verbinding tussen zorg en veiligheid.

Doelstellingen in één oogopslag

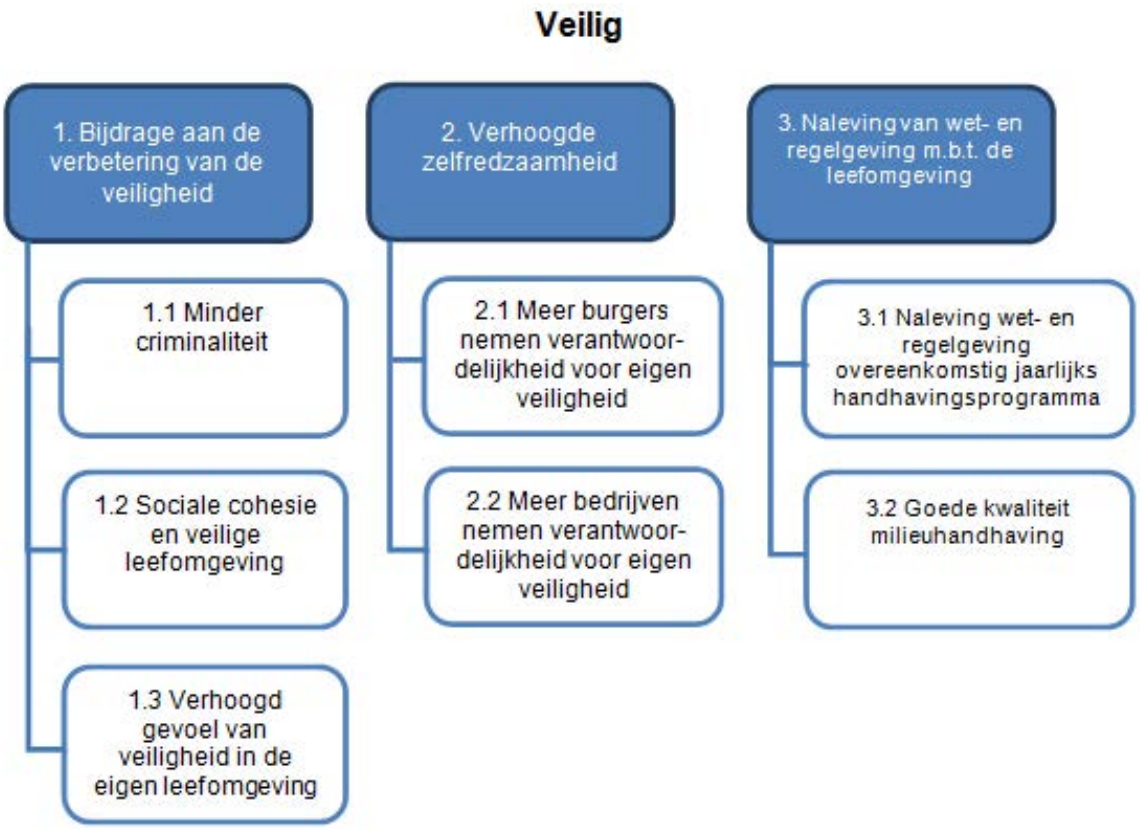

Kaderstellende beleidsnota's

Regionaal:
- Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing Veiligheidregio Amsterdam Amstelland 2015-2018;
- Regionaal Crisisplan Veiligheidregio Amsterdam Amstelland;
- Regionaal Dekkingsplan brandweer Veiligheidregio Amsterdam Amstelland (7a), Bijlagen (7b);
- Regionaal Risicoprofiel Veiligheidregio Amsterdam Amstelland (bijlagen);
- Regionaal Veiligheidsplan;

Gemeentelijk:
- Beleidsnota inzake de vestiging van coffeeshops in Diemen;
- Beleidsregel 13b opiumwet 2017;
- Beleidsregel Aanpak Heling gemeente Diemen;
- Beleidsregel Wet Bibob gemeente Diemen 2018;
- Beleidsregels woonoverlast;
- Draaiboek evenementen;
- Integraal vergunningverlening, toezichts- en handhavingsbeleid gemeente Diemen 2018-2022;

- Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2018-2022;
- Preventie- en handhavingsplan alcohol 2018-2022;
- Prostitutiebeleid 2000;
- Terrassenbeleid;
- Uitvoeringsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving en Openbare Orde & Veiligheid 2018;

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Gemeentelijke processen crisisbeheersing
Uit de Jaarstukken 2019 bleek dat de bijdrage aan de gemeente Amsterdam (structureel € 50.000) niet was begroot. Deze bijdrage is bedoeld voor de organisatie van de gemeentelijke processen bij crisisbeheersing / rampenbestrijding (waaronder de taakvelden Opvang en verzorging slachtoffers, (regionale) crisiscommunicatie en schademanagement en dergelijke). Dit is bijvoorbeeld ingezet bij de explosie Beukenhorst en in de aanpak van de Coronacrisis.

Autonome ontwikkelingen

Bijdrage Actiecentrum Veiligheid en Zorg
In 2019 zijn op ambtelijk niveau gesprekken gevoerd over medefinanciering van het Actiecentrum Veiligheid en Zorg Amsterdam en Amstelland (AcVZ). Tot op heden hebben de Amstellandgemeenten daaraan niet meebetaald, terwijl het beroep op het AcVZ in de vorm van ondergebrachte dossiers en de samenwerking intensiever is geworden.

Voor 2020 is rekening gehouden met een bijdrage van € 0,62 per inwoner. Deze bijdrage is echter niet kostendekkend voor de inzet vanuit het AcVZ ten behoeve van de Amstellandgemeenten. In de Stuurgroep Actiecentrum Veiligheid en Zorg, waarin de Amstellandgemeenten zijn vertegenwoordigd door de burgemeester van Ouder-Amstel, is de bijdrage uiteindelijk bepaald op € 1,75 per inwoner. Vervolgens is dit voorstel afgestemd in het portefeuillecontact burgemeesters (april 2020). Besloten is om voor de jaren 2021 en 2022 met een fasering te komen om dit verschil te dekken. Voor 2021 betekent dit dat de jaarlijkse bijdrage per inwoner, € 0,81 bedraagt. Verder komt er een bijdrage op basis van het aantal dossiers per individuele gemeente. De kosten zijn daarmee vooralsnog begroot op € 31.000 (totaal) voor 2021(toename 13.000 t.o.v. 2020). Vanaf 2022 zal de bijdrage structureel € 54.000 bedragen (toename van € 36.250 t.o.v. 2020).

Kosten Bibob-onderzoek
Om de uitgebreide Bibob-toetsing van aanvragen te doen en om te bekijken of verdere (externe) beoordeling of inzet van het Landelijk Bureau Bibob nodig is, wordt expertise ingehuurd. Omdat sprake is geweest van een uitbreiding van het toepassingsbereik van de Wet Bibob, zullen ook de kosten in verband met het Bibob-onderzoek toenemen. Er zullen opleidingen gevolgd moeten worden om de advisering te kunnen doen en het aantal onderzoeken zal toenemen met 15 á 20 per jaar. Dit is begroot op € 15.000 per jaar extra.

Nieuwe ontwikkelingen

Beëindiging dienstverleningsovereenkomst met Ouder-Amstel
Diemen heeft met Ouder-Amstel een dienstverleningsovereenkomst waarbij de coördinatie en aansturing van taken op het gebied van openbare orde en veiligheid van de gemeente Ouder-Amstel wordt aangestuurd door Diemen. Uitvoering van deze afspraken is steeds lastiger geworden. Dat heeft te maken met het feit dat veel taken die een directe relatie hebben met openbare orde en veiligheid (denk aan vergunningverlening, handhaving, juridische ondersteuning) door Ouder-Amstel zijn ondergebracht bij Duo+, terwijl dat in Diemen binnen één afdeling zit. Dat betekent dat, waar werkprocessen voorheen vergelijkbaar waren, dat nu niet meer het geval is. Ook bestuurlijke ambities lopen uiteen waardoor de ambtelijke capaciteit in Diemen flink is uitgebreid (denk bijvoorbeeld aan het project Scheerlicht), waardoor de ambtelijke aansturing in Diemen veel meer aandacht is gaan vragen. Ondanks pogingen om de samenwerking op goed niveau te houden, is op enig moment geconstateerd dat het voor beide partijen beter is als de aansturing niet meer vanuit Diemen gebeurt. Overigens blijft de samenwerking tussen onze gemeenten binnen de Veiligheidsregio bestaan. Door beëindiging van de overeenkomst vervalt de jaarlijkse vergoeding van Ouder-Amstel van € 37.000 (prijspeil 2020, jaarlijkse indexatie).

Detentie en Terugkeer
Op het gebied van een sluitende integrale aanpak ex-gedetineerden is sprake van een regionale samenwerking van de Amstelland-gemeenten. Deze regionale samenwerking is gericht op aansluiting bij het programma Detentie en Terugkeer van het AcVZ. Voor dit programma zal er een casusregisseur voor de Amstelland-gemeenten aangesteld moeten worden. De kosten zullen gedeeld worden door de vijf Amstelland-gemeenten. Voor de gemeente Diemen wordt dit begroot op € 15.000 per jaar. Daarnaast zal er een bedrag per casus betaald moeten worden ad € 1.400,00. Gelet op het aantal casussen van 28 dient rekening gehouden te worden met een bedrag van € 40.000 per jaar.

Beveiliging omgeving station Diemen Zuid / Bergwijkpark
De uitbreiding van de particuliere beveiliging van omgeving station Diemen Zuid / Bergwijkpark, is in de wintermaanden gewenst. De uitbreiding in het weekend en in de avonduren doordeweeks (bovenop de reguliere uren van de jaren daarvoor) is tot nu toe niet in de reguliere begroting opgenomen. De kosten hiervan bedragen circa € 45.000 per jaar extra ten opzichte van de huidige begroting. De extra kosten dienen structureel te worden opgenomen. Hiertegenover staat echter dat er voor het reguliere beveiliging voor toezicht op Bergwijkpark kosten structureel kunnen worden doorberekend aan de diverse bedrijven, te weten € 35.000 per jaar. Er is derhalve sprake van € 10.000 per jaar aan extra kosten. De inzet zal overigens regelmatig geëvalueerd worden om nut en noodzaak te blijven beschouwen.

Kosten ondersteuning veiligheidszaken
Op het gebied van veiligheid is voor een aantal diverse taken extra ondersteuning benodigd. Voor de kosten van ondersteuning Amstelveen voor juridische zaken Wet tijdelijk huisverbod (Wth) en Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), de kosten van buurtbemiddeling en de kosten voor het systeem huisverboden en Inbewaringstelling Wvggz is structureel extra budget van € 20.000 nodig.

Wat willen we bereiken?

1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid
Subdoelen
1.1 - Minder criminaliteit (inclusief minder adres- en identiteitsfraude)
1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving
1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving

2. Verhoogde zelfredzaamheid
Subdoelen
2.1 - Meer burgers nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.2 - Meer bedrijven nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid

3. Naleving van wet- en regelgeving m.b.t. leefomgeving
Subdoelen
3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handhavingsprogramma
3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving

Wat gaan we ervoor doen?

1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Minder criminaliteit
1.1.1 - Verstrekken van goede voorlichting en preventiemaatregelen aan (groepen) inwoners en ondernemers
1.1.2 - In samenwerking met bedrijfsleven inzetten van cameratoezicht en stimuleren particuliere collectieve beveiliging
1.1.3 - Deelnemen aan RPCAA (informatie en voorlichting aan ondernemers)
1.1.4 - Ondersteunen van bedrijfspanels locatiegericht
1.1.5 - Regievoeren en adviseren binnen KVO-trajecten (Keurmerk Veilig Ondernemen) zowel in winkelgebieden als bedrijfsterreinen
1.1.6 - Tegengaan woninginbraken door middel van regievoering op het project samen veilig en veiligheidsmarkten
1.1.7 - Intensivering bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit (deelname aan RIEC; verbrede toepassing van de wet Bibob gericht op hennepteelt, motorclubs, prostitutie en mensenhandel, ongewenste bewoning)
1.1.8 - Uitrol van project Scheerlicht in heel Diemen (integrale aanpak van woon- en identiteitsfraude, signaleren -criminele-netwerken en signaleren ondermijnende criminialiteit). Daarbij is het uitgangspunt dat repressieve aanpak wordt omgezet in een pro-actieve inzet en uiteindelijk leidt tot een preventieve rol van gemeente en ketenpartners.
Subdoel 1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving
1.2.1 - Continueren van aanpak jeugdoverlast (inclusief top 600 en deelnemen aan veiligheidshuis)
1.2.2 - Continueren van inzet van straatcoaches, mediation en buurtbemiddeling bij conflicten tussen buren (met name bij koopwoningen)
1.2.3 - Stimuleren van bewonersinitiatieven (project Samen Veilig)
1.2.4 - Inzetten openbare ordemaatregelen door burgemeester (bijv. alcoholverbod, sluiting panden en tijdelijk huisverbod)
Subdoel 1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving
1.3.1 - Uitvoering geven aan de acties zoals opgenomen in het veiligheidsjaarplan
1.3.2 - Beperken gevolgen crisissituaties of calamiteiten
1.3.3 - Jaarlijks laten uitvoeren van de Veiligheidsmonitor/Veiligheidsindex (in plaats van tweejaarlijks als gevolg van bezuinigingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid)
1.3.4 - Voortzetting beveiliging Bergwijkpark en Campus Diemen Zuid op het reguliere niveau.
1.3.5 - Aandacht voor een veilige, goed verlichte inrichting van de openbare ruimte.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
1.1.1 - Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren (verplicht)	NB	NB	NB	NB
1.1.2 - Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (verplicht)	0,72	1,26	NB	NB
1.1.3 - Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (verplicht)	6,48	5,89	NB	NB
1.1.4 - Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners (verplicht)	5,89	4,94	NB	NB
1.1.5 - Aantal vernielingen en beschadigingen openbare ruimte per 1.000 inwoners (verplicht)	4,49	4,81	NB	NB
1.1.6 - % bibobtoetsen over totaal aan aangevraagde vergunningen (drank/ horecawet, exploitatievergunning, vergunning sexinrichting)	100%	100%	90%	100%
1.1.8 - aantal integrale adrescontroles (binnen project Scheerlicht)	NB	116	250	100
1.2.1 - Aantal bemiddelingen bij conflicten tussen buren (m.n. koopwoningen)	8	11	6	8
1.2.2 - Aantal openbare ordemaatregelen	23	24	10	12
1.3.1 - Aantal harde kern jongeren per 10.000 inwoners (verplicht)	NB	NB	NB	NB
1.3.2 - % aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt (verplicht)	11%	NB	NB	NB
1.3.3 - % dat in enige mate overlast heeft van buurtbewoners (verplicht)	8%	NB	NB	NB

2. Verhoogde zelfredzaamheid

Activiteiten
Subdoel 2.1 - Burgers nemen meer verantwoordelijkheid voor eigen veiligheid
2.1.1 - Integrale veiligheidsvoorlichting aan inwoners en doelgroepgericht (bijvoorbeeld aan ouderen), o.a. via veiligheidsmarkt en gemeentedag
2.1.2 - Bewust maken van inwoners en stimuleren van bewonersinitiatieven (o.a. via groepapps en deelname aan burgernet)
2.1.3 - Werven van vrijwilligers en inzet van vrijwilligers (bewonersparticipatie)
Subdoel 2.2 - Bedrijven en instellingen nemen meer verantwoordelijkheid voor eigen veiligheid
2.2.1 - Stimuleren van initiatieven door bedrijven en instellingen voor de vergroting van eigen veiligheid van bedrijven, personeel en cliënten

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
2.1.1 - Aantal geworven en ingezette vrijwilligers die in het kader van het project Samen Veilig politie en/of brandweer ondersteunen	10 (waarvan 8 in wisselende samen-stelling studenten van ROC Veiligheid)	8 in wisselden samen-stelling studenten van ROC Veiligheid	8	8

3. Naleving van wet- en regelgeving met betrekking tot de leefomgeving

Activiteiten
Subdoel 3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handhavingsprogramma
3.1.1 - Jaarlijks wordt een handhavingsprogramma vastgesteld waarbij een duidelijke relatie wordt gelegd tussen beleidsdoelstellingen en de daarop gerichte handhaving
3.1.2 - Heldere communicatie over handhavingsbeleid en het jaarlijkse handhavingsprogramma
3.1.3 - Handhavers zichtbaar en vaak op straat door beperking administratieve binnen-taken
Subdoel 3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving
3.2.1 - Integraal toezicht door gemeente en Omgevingsdienst op inrichtingen op het gebied van milieuwetgeving, energiegebruik en drank- en horecaregelgeving
3.2.2 - Regionale samenwerking toezichts- en handhavingstaken onderbrengen in de VTH samenwerking in regionaal verband

Wat mag het kosten?

Veilig	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-3.061	-3.083	-3.075	-3.075
Structurele baten	50	50	50	50
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-3.011	-3.033	-3.025	-3.025
Incidentele lasten	-25	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-25	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-3.036**	**-3.033**	**-3.025**	**-3.025**

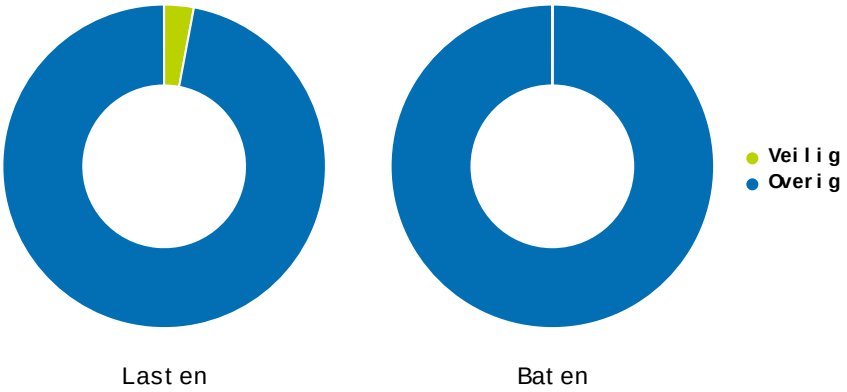

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
Er zijn geen noemenswaardige fluctuaties in het meerjarenperspectief.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Beëindiging dienstverleningsovereenkomst met Ouder-Amstel	-35	-35	-35	-35
Detentie en Terugkeer	-55	-55	-55	-55
Beveiliging omgeving station Diemen Zuid / Bergwijkpark	-45	-45	-45	-45
- Doorbelasting aan bedrijven	35	35	35	35
Kosten ondersteuning veiligheidszaken	-20	-20	-20	-20
Totaal nieuw beleid	**-120**	**-120**	**-120**	**-120**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Geen investeringen	-	-	-	-	-	-

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M. Sikkes -van den Berg
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Publiekszaken

Visie / strategisch doel

We willen dat onze burgers zowel financieel als sociaal, naar vermogen, meedoen in Diemen. Iedereen die er recht op heeft krijgt een uitkering zolang het nodig is. Economische zelfredzaamheid en participatie is daarbij het streven. Voor mensen die uit een uitkeringssituatie komen, moet werken ook echt gaan lonen. Misbruik van regelingen wordt bestraft. Aanvullende inkomensondersteuning is gericht op het bieden van een perspectief. Preventie van misbruik van uitkeringen door goede voorlichting over de consequenties van misbruik (om grotere problemen te voorkomen) en daadwerkelijke sanctionering /afstemming bij misbruik heeft een hoge prioriteit.

Dit programma heeft een sterke relatie met het programma Sociaal. De participatiewet, één van de drie decentralisaties in het sociaal domein is daarin ondergebracht. Beide programma’s hebben tot doel burgers in staat te stellen te participeren in de samenleving. Voor de periode 2020-2023 is een integraal beleidsplan voor het Sociaal Domein opgesteld. Het programma inkomen en armoede maakt onderdeel van dit plan en de daarin vewerkte visie en (strategische) doelen.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Diemen Samen"
- Afstemmingsverordening Participatiewet Diemen 2015;
- Beleidsplan Participatiewet;
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019;
- Beleidsregels bijzondere bijstand;
- Beleidsregels bestuurlijke boete Diemen 2017;
- Beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften terugvordering en verhaal Participatiewet, IOAW en IOAZ 2020;
- Beleidsregels Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 inclusief terug- en invordering Diemen 2020;
- Beleidsregels Wet taaleis 2016;
- DVO Amsterdam-Diemen loonwaardemeting;
- DVO Amsterdam-Diemen Social Return;
- DVO Ansterdam-Diemen Jobcoaching;
- DVO Samenwerking Sociale Recherche Gooi & Vechtstreek 2019 (Bijlage 1, Bijlage 2);
- DVO Stichting Pantar Amsterdam - Gemeente Diemen 2020 (Bijlage 1, Bijlage 2, Bijlage 3);
- Nota inkomensondersteunend armoedebeleid 2016-2019;
- Re-integratieverordening Participatiewet Diemen 2015;
- Samenwerkingsovereenkomst Satelliet Amsterdam (Diemen-OuderAmstel-Amsterdam);
- Samenwerkingsovereenkomst Werkbedrijf Groot Amsterdam;
- Dienstverleningsovereenkomst Pro-VSO + 2020 (september 2020);
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet 2015;
- Verordening individuele inkomenstoeslag Diemen 2015;
- Verordening individuele studietoeslag Diemen 2015;
- Verordening loonwaardesubsidie participatiewet Diemen 2015;
- Verordening tegenprestatie Participatiewet Diemen 2015

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Binnen dit programma zijn er geen structurele gevolgen Jaarstukken 2019.

Autonome ontwikkelingen

Binnen dit programma zijn er geen autonome ontwikkelingen.

Nieuwe ontwikkelingen

Bijzondere bijstand
De uitgaven voor bijzondere bijstand zijn de afgelopen jaren sterk gestegen. Dit is onder andere het gevolg van het geïntensiveerde armoedebeleid om het zogenaamde “niet-gebruik” tegen te gaan. De intensieve samenwerking met partners van het Brede HOED netwerk draagt ook bij aan het beter kunnen bereiken van de doelgroep.

De Coronacrisis heeft mogelijk ook gevolgen voor de uitgaven; zoals ook in de kadernota aangegeven is een exacte stijging van de uitgaven nog moeilijk in te schatten.

Echter op basis van de uitgaven over de afgelopen jaren stellen wij voor het budget voor bijzondere bijstand structureel te verhogen vanaf 2021 met € 180.000.

Invulling ambities 'Diemen aan het werk'
In het coalitieakkoord is afgesproken dat er een extra inspanning wordt gepleegd om kwetsbare en vaak minder kansrijke inwoners van Diemen te ondersteunen. Hoewel er onzekerheid is over de komende jaren wordt geadviseerd de reeds in gang gezette maatregelen in 2021 te continueren. Er zijn in bepaalde gevallen ook al verplichtingen aangegaan.
Bij vaststelling van de begroting 2020 is het gereserveerde budget verminderd met € 90.000. In 2021 en 2022 is respectievelijk een budget van € 110.000 en € 60.000 beschikbaar.

Onderstaande maatregelen zijn ingezet om de ambities uit het coalitieakkoord te realiseren. Zo wordt er extra ondersteuning gegeven bij het vinden van duurzaam werk en de toegang tot aanvullende inkomensondersteuning en armoedevoorzieningen. Ook zorgen we ervoor dat zoveel mogelijk Diemenaren mee kunnen doen. Zowel economisch als maatschappelijk. De huidige re-integratie aanpak en de beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 zijn hiervoor de basis. De focus in deze opgave ligt ook in 2021 op duurzame uitstroom voor kwetsbare doelgroepen, die vaak moeilijker bemiddelbaar zijn. De extra inzet vertaalt zich als volgt:
- Extra uren coaching en begeleiding per werkzoekende (inclusief statushouders): 1 formatie plaats; kosten € 70.000. Deze post is reeds verwerkt in de personeelsbegroting.
- Extra middelen noodzakelijk voor (om-, bij- en taal)scholing ter bevordering van duurzame uitstroom; kosten € 30.000. Vanuit het budget kan ook een incidentele investering worden gedaan om de communicatie en toegang tot re-integratie te verbeteren. Deze middelen zijn toegevoegd aan het re-integratiebudget en vormen meteen een extra buffer voor de verwachte toestroom vanwege de Coronacrisis.
- Investeren in het informele aanbod voor taalvaardigheden, digitale vaardigheden en thuisadministratie met als doel stimuleren van maatschappelijke participatie, het verkleinen van de afstand tot werk en het voorkomen van schulden. De pilot is succesvol. De kosten voor het netwerk en aanbod via het leef- en leerpunt in het Huis van de Buurt bedragen € 30.000. Deze post is nader toegelicht in programma Sociaal.

Totaal bedragen de kosten in 2021 € 130.000 terwijl er € 110.000 beschikbaar is. Het verschil kan gevonden worden in andere budgetten binnen dit programma.

Investeren in schuldhulp en preventie
In 2020 is de aanpak voor Vroeg erop af en preventie van schulden geïntensiveerd. Het aantal crediteuren die meedoen aan het convenant en de preventie activiteiten voor het netwerk is uitgebreid. Deze geïntensiveerde aanpak voor schuldhulp is in 2020 geïmplementeerd. De uitvoering wordt door de Madi verzorgd door inzet van een gespecialiseerd medewerker voor 28 uur per week. Ook is geïnvesteerd in extra

communicatie rondom de geïntensiveerde aanpak. Met de activiteiten wordt invulling gegeven aan de ambities uit het coalitieakkoord. Het beschikbare budget biedt voor 2021 nog enige ruimte om mogelijke toestroom in 2021 op te vangen. Het college is voornemens vanaf eind 2020 de Regeling Uitstroom Bronheffing (RUB) in te voeren voor circa 40 inwoners van Diemen met een problematische schuld bij de zorgverzekeraar. Tenslotte is medio juni 2020 de Wet Schuldhulp gewijzigd. De wijzigingen in de wetgeving gaat in per 1 januari 2021 waardoor het onlangs vastgestelde Vroeg erop af convenant opnieuw moet worden gewijzigd. Het voor 2021 beschikbare budget is noodzakelijk voor uitwerken van het gewijzigde convenant en financiering van de RUB.

Terugvordering & verhaal
Binnen het Team Administratie van de afdeling Publiekszaken wordt terugvordering en verhaal in het kader van de Participatiewet uitgevoerd. Dit betreft vorderingen van de gemeente op ex-cliënten die een uitkering in het verleden hebben genoten. Er zijn ook cliënten die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet en die tevens een schuld aan de gemeente hebben. Deze vorderingen worden nu nog beheerd door het team Sociale Zaken van de afdeling Publiekszaken.

Daarnaast zijn er gedateerde vorderingen vanuit de Wet op de Kinderopvang (WKO) en de “oude” Wet Inburgering (WI) die door de afdeling Financiën worden beheerd. Vanaf 2021 wordt de nieuwe Wet Inburgering van kracht. Vanuit deze wet kunnen er ook in de toekomst terugvorderingen ontstaan. Oude vorderingen, die moeilijk inbaar zijn en verhaalzaken worden tot en met 2020 overgedragen aan een incassobureau.

Door de uitbreiding van het takenpakket en om de kwetsbaarheid binnen het team Administratie te verminderen is formatie-uitbreiding noodzakelijk. De geraamde salariskosten hiervan bedragen € 35.000. Dit is gebaseerd op 25 uur per week.

Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)
Zoals gemeld in de eerste rapportage effecten coronacrisis wordt in de regio Amsterdam de economie (horeca, toerisme, veel ZZP'ers) extra geraakt door de huidige crisis. Jongeren vinden na hun studie lastiger een baan. De uitstroom naar werk is medio juni bijna stilgevallen. Omdat er nog steeds veel onduidelijkheid is over de effecten en een mogelijke tweede golf is het lastig in te schatten hoe zich dat gaat ontwikkelen. Door oprichting van een regionaal werkcentrum in de zomer van 2020 (werk naar Werk) probeert men werkloosheid en beroep op WW/Bijstand te voorkomen. Het oprichten van het werkcentrum wordt gefinancierd vanuit de zogenoemde regionale Klijnsma middelen. Er is een duidelijke stijging waar te nemen van het uitkeringenbestand. Naar verwachting zal deze stijging doorzetten in 2021 als we ervan uitgaan dat de economie langzaam herstelt. Het Ministerie van SZW heeft in de meicirculaire bekend gemaakt dat zij voor het berekenen van het definitief budget over 2020 (medio september) gebruik zal maken van de meest actuele instroom cijfers voor de BUIG. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren. Mogelijkerwijs zal dit ook voor 2021 het geval zijn. Wij schatten een toename van de bijstandslasten in 2021 van € 1.542.000. Ervan uitgaande dat dit geheel door het Rijk zal worden gecompenseerd hebben wij deze toename vooralsnog budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Dit mede op basis van informatie van de VNG en Divosa. Er bestaat echter een kans dat het Rijk dit niet volledig vergoedt. In de risicoparagraaf wordt hier nader op ingegaan.

Op 14 mei 2020 is de nadere voorlopige doeluitkering over 2020 bekend geworden.
De raming over 2020 is met € 283.000 verlaagd. Op grond van deze nadere voorlopige doeluitkering hebben wij ook de raming voor 2021 en volgende jaren aangepast en ook dit budgettair neutraal in de begroting opgenomen.

Wat willen we bereiken?

1. Het tegengaan van armoede
Subdoelen
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.3 - Ondersteuning bij het voorkomen en oplossen van schulden
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum

2. Minder misbruik van inkomensvoorzieningen door minder fraude
Subdoelen
2.1 - Het voorkomen van misbruik van bijstandsuitkeringen
2.2 - Het straffen van misbruik van bijstandsuitkeringen

Wat gaan we ervoor doen?

1. Het tegengaan van armoede

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de participatieregeling door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website
Subdoel 1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website
Subdoel 1.3 - Voorkomen en oplossen van schulden
1.3.1 - Organiseren van workshops 'ondersteuning thuisadministratie' ter preventie van schulden
1.3.2 - Inzetten van budgetbeheer
Subdoel 1.4 - Wij garanderen iedereen die er recht op heeft tijdig een bestaansminimum
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
1.1.1 - % van de huishoudens met kinderen in de bijstand maakt gebruik van de "Doe mee" regeling	100%	77%	90%	90%
1.2.1 - % van de huishoudens in de bijstand maakt gebruik van voorzieningen bijzondere bijstand	73%	78%	80%	80%
1.4.1 - Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen	22	20	28	28

2. Een preventief fraudebeleid

Activiteiten
Subdoel 2.1 - Het voorkomen van misbruik
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten
Subdoel 2.2 - Het straffen van misbruik
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering d.m.v. o.a. een huisbezoek
2.2.3 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd

Wat mag het kosten?

Inkomen en armoede	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-11.593	-11.592	-11.614	-11.614
Structurele baten	9.310	9.310	9.310	9.310
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-2.283	-2.282	-2.304	-2.304
Incidentele lasten	-110	-90	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-110	-90	-	-
Saldo van baten en lasten	**-2.393**	**-2.372**	**-2.304**	**-2.304**

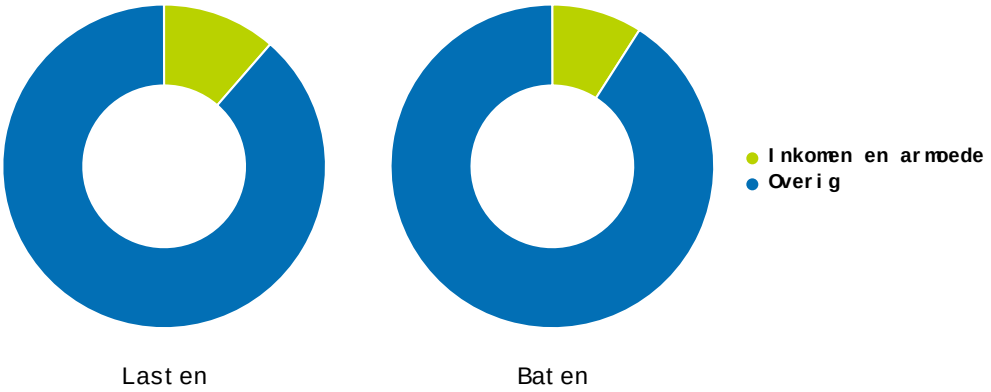

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
Er zijn geen noemenswaardige fluctuaties in het meerjarenperspectief.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Bijzondere bijstand	-180	-180	-180	-180
Terugvordering & verhaal	-35	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-215**	**-180**	**-180**	**-180**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Geen investeringen	-	-	-	-	-	-

Vrije tijd

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Samenleving

Visie / strategisch doel

Culturele activiteiten, voor jong en oud, zijn een middel voor ontmoeting tussen mensen van verschillende generaties en culturele achtergronden. Diemen streeft naar een cultuuraanbod op maat dat inwoners in staat stelt zich zelf cultureel te ontplooien.

Alle inwoners uit Diemen hebben gelijke kansen op een goede gezondheid. Daarbij is de betekenis van sport voor het welzijn van de burger groot. Het geeft plezier en ontspanning, is goed voor de gezondheid, heeft een positieve invloed op de karaktervorming en ontwikkeling van sociale vaardigheden, het verbindt mensen en draagt bij aan de sociale cohesie. De hoofddoelstelling van het sportbeleid in Diemen is dat zoveel mogelijk inwoners op een verantwoorde manier aan enige vorm van sportbeoefening kunnen deelnemen. Daarnaast is het belangrijk dat jongeren kunnen participeren in de maatschappij en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Doelstellingen in één oogopslag

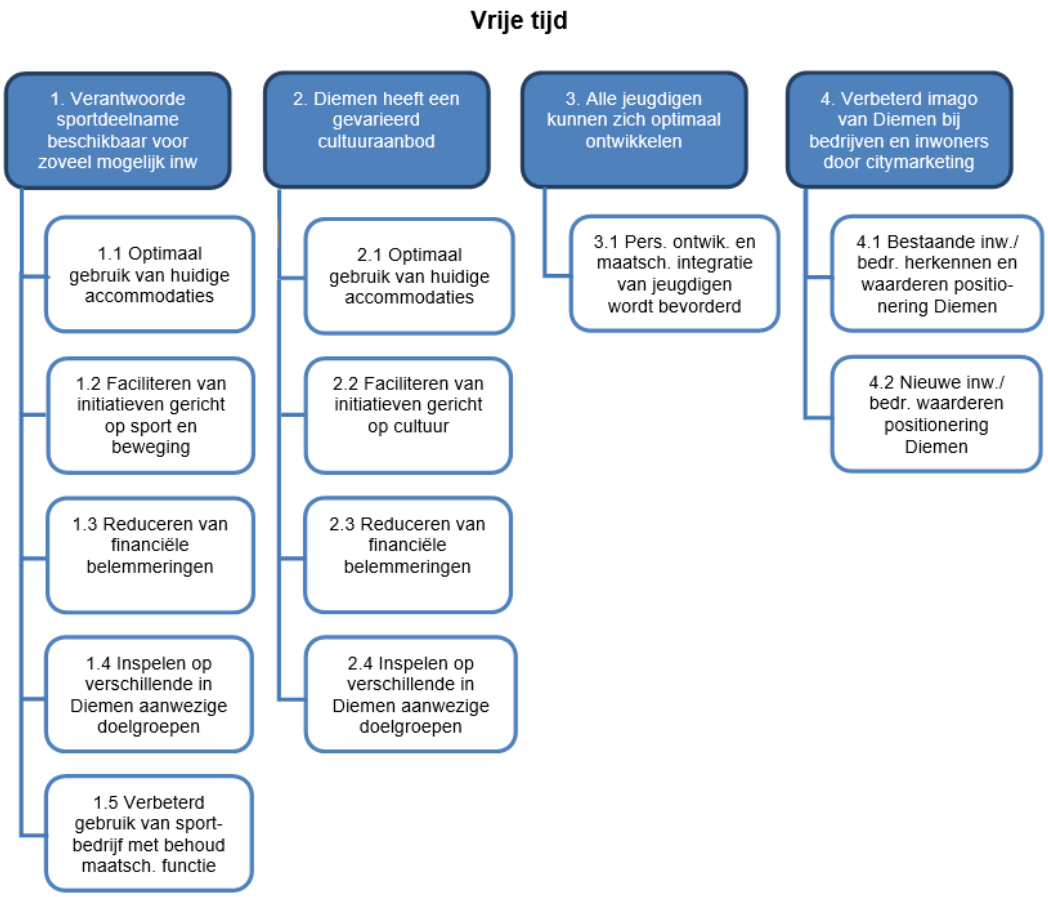

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Subsidieverordening Diemen 2018;
- Bedrijfsplan Sportcentrum FB Duran 2016;
- Beleidsnota cultuurhistorie;
- "Cultuur maak je samen", Cultuurnota 2018-2022;
- Speelruimteplan “spelen in Diemen”;
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen";
- Verordening 1/3 regeling sportaccommodaties.

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Binnen dit programma zijn er geen structurele gevolgen Jaarstukken 2019.

Autonome ontwikkelingen

Binnen dit programma zijn er geen autonome ontwikkelingen.

Nieuwe ontwikkelingen

Lokaal Sportakkoord
In 2020 is het Diemense sportakkoord ondertekend. Betrokken bij het Sportakkoord zijn het onderwijs, de Welzijnstichting, de kinderopvang, de sportverenigingen en de gemeente Diemen.

De landelijke overheid stelt jaarlijks budget ter beschikking voor de uitvoering van onderdelen van het Sportakkoord. In het akkoord zijn de ambities en de wijze van uitvoering aangegeven. De ambities betreffen:

- een leven lang sport en bewegen voor iedereen;
- een duurzame sportinfrastuctuur;
- vitale sport- en beweegaanbieders.

Per ambitie zijn een aantal voorstellen ter uitwerking vastgesteld. Bij de uitvoering van deze voorstellen zijn alle partijen betrokken, met name de buurtsportcoaches van Welzijn Diemen.

Sporthal
Na een geslaagde aanbesteding wordt het winnend ontwerp voor het nieuwe sportcomplex (een nieuwe hal en renovatie bestaande hal) samen met de gebruikers in 2020 nog verder uitgewerkt tot een definitief ontwerp waarna de bouw kan starten.

Het is de bedoeling dat eerst de nieuwe hal wordt afgebouwd. Pas daarna wordt begonnen met de renovatie van de bestaande hal. De sportverenigingen komen dus niet zonder sporthal te zitten. De planning is erop gericht, de nieuwe hal eind 2021 op te leveren. De afronding van de renovatie van de bestaande hal staat gepland voor april 2022.

Sportpark
In juni 2020 heeft de gemeenteraad een krediet van €2,5 miljoen verstrekt voor de herinrichting van Sportpark. Op dit moment wordt hard gewerkt aan de uitwerking van een variant voor de herinrichting van het sportpark waarin zoveel als mogelijk gehoor wordt gegeven aan de door uw raad aangenomen motie en de wensen van de betrokken sportverenigingen.

De gemeente Amsterdam is een proces gestart om Sportpark Middenmeer geschikt te maken voor de komst van TIW Survivors. Vanuit de gemeente Diemen wordt dit proces op de voet gevolgd.

De planning is er op gericht, de herinrichting medio juli 2021 gereed te hebben zodat de desbetreffende verenigingen in het seizoen 2021-2022 al van de nieuwe velden gebruik kunnen maken.

De Omval
Momenteel wordt samen met de gebruikers gewerkt aan het Definitieve Ontwerp voor de aan- en verbouw van de Omval, inclusief een kostencalculatie.

De verwachting is dat in november a.s. de gemeenteraad kan worden verzocht om de beschikbaarstelling van een krediet. Op dat moment zijn diverse onderdelen rondom dit project nader uitgewerkt, inclusief de financiën (waaronder ook de bijdrage van de OBA aan de inrichting) en wordt het plan nader aan u toegelicht.

Daarom Diemen
Daarom Diemen heeft als doel succesvol invulling te geven aan de marketing en branding van Diemen. Dat gebeurt onder andere door te investeren in een goed netwerk in Diemen en door evenementen te organiseren. Door de coronamaatregelen zijn vrijwel alle evenementen afgelast. Daardoor is in 2020 vanuit het programma op andere manieren geïnvesteerd in activiteiten die bijdragen aan het gestelde doel van Daarom Diemen.

Voor 2021 staan in principe de vaste evenementen (zoals de Diemercross, Netwerkbijeenkomsten, het Oranjefeest, Loswalfestival, Smakelijk Diemen, Wereldfestival, DiemerFestijn enzovoorts) op het programma. Het risico van afgelastingen bestaat echter ook in 2021. Mochten bepaalde evenementen niet doorgaan, dan zijn er andere activiteiten die worden uitgewerkt, zoals dat ook in 2020 is gedaan. Door onderandere produktontwikkeling (in 2020 kaartspel, diemo peuterboekje, Diemo knuffel), maar ook door het ontwikkelen van apps (city app / wandel/fiets app) zichtbaarheid van Diemo op speelplekken, het ontwikkelen van plattegronden en meer. Zodoende wordt op alternatieve wijze geïnvesteerd in een sterkere identiteit en imago van Diemen.

Wat willen we bereiken?

1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners				
Subdoelen				
1.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties				
1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging				
1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen				
1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen				
1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie				
Indicator maatschappelijk effect	**Werkelijk 2018**	**Werkelijk 2019**	**Begroot 2020**	**Begroot 2021**
1.5 - Aantal bezoekers Sportcentrum	200.000	210.000	200.000	200.000

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod
Subdoelen
2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties
2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur
2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen
2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen

3. Alle jeugdigen in Diemen kunnen zich optimaal ontwikkelen
Subdoelen
3.1 - De persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorderd

4. Verbeterd imago van Diemen bij bedrijven en inwoners door citymarketing
Subdoelen
4.1 - Bestaande bedrijven en inwoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen
4.2 - Nieuwe bedrijven en inwoners waarderen de positionering van Diemen

Wat gaan we ervoor doen?

1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties
1.1.1 - Verhuren van sportaccommodaties en opstellen van gebruiksroosters
1.1.2 - Schoonmaken, onderhoud en beheer van de sportaccommodaties
1.1.3 - Faciliteren van online verhuur van accommodaties
Subdoel 1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging
1.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen
1.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven
Subdoel 1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen
1.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen
1.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen
1.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden om te sporten en muziek te maken[4]
Subdoel 1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen
1.4.1 - Specifieke doelgroepenbeleid formuleren als onderdeel van de sportnota
Subdoel 1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie
1.5.1 - Optimaliseren van de bedrijfsvoering
1.5.2 - Continue ontwikkelen van het activiteitenaanbod door in te spelen op trends

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
1.1.1 - Aantal uren verhuur	14.400	16.000	14.000	14.000
1.3.1 - % niet sporters (verplicht)	NB	NB	45	45
1.5.1 - % actieve deelname verenigingsleven afgelopen 12 maanden (verplicht)	NB	NB	50	50

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod

Activiteit
Subdoel 2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties
2.1.1 - Onder voorwaarden beschikbaar stellen van accommodaties aan derden ten behoeve van verhuur en exploitatie
2.1.2 - Beschikbaar stellen van middelen om exploitatie mede mogelijk te maken
Subdoel 2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur
2.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen
2.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven
Subdoel 2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen
2.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen
2.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen/instellingen
2.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden bij sporten en muzikale vorming
Subdoel 2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen
2.4.1 - Kinderen en jongeren kennis laten maken met het cultuuraanbod in Diemen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
2.1.1 - Aantal betalende bezoekers van De Omval inclusief film	12.817	15.356	7.500	7.500

4 De prestatie indicator voor dit subdoel is opgenomen in het programma Inkomen en armoedebeleid onder 1.1.1.

3. Alle jeugdigen in Diemen kunnen zich optimaal ontwikkelen

Activiteiten
Subdoel 3.1 - De persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorderd
3.1.1 - Samen met de jongeren onderzoeken waar hun competenties en behoeften liggen
3.1.2 - Binnen het jongerenwerk outreachend werken gericht op het leggen van contacten, het winnen van vertrouwen en het ondersteunen van jongeren
3.1.3 - Organiseren van activiteiten die zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de jeugdigen versterken
3.1.4 - Organiseren van activiteiten met een sociale functie 'door jongeren'

4. Verbeterd imago van Diemen bij bedrijven en inwoners door citymarketing

Activiteiten
Subdoel 4.1 - Bestaande bedrijven en bewoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen
4.1.1 - Doorontwikkeling citymarketingnetwerk binnen Diemen
4.1.2 - Stimuleren van het organiseren van bij de positionering passende evenementen
4.1.3 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering
4.1.4 - Opstarten van overleg met evenementenorganisatoren en horeca-ondernemers
Subdoel 4.2 - Nieuwe bedrijven en nieuwe bewoners waarderen de positionering van Diemen
4.2.1 - Aandacht voor werving nieuwe bedrijven en bewoners
4.2.2 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering

Wat mag het kosten?

Vrije tijd	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-5.125	-5.803	-5.813	-5.810
Structurele baten	1.559	1.649	1.649	1.649
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-3.566	-4.154	-4.164	-4.161
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-3.566**	**-4.154**	**-4.164**	**-4.161**

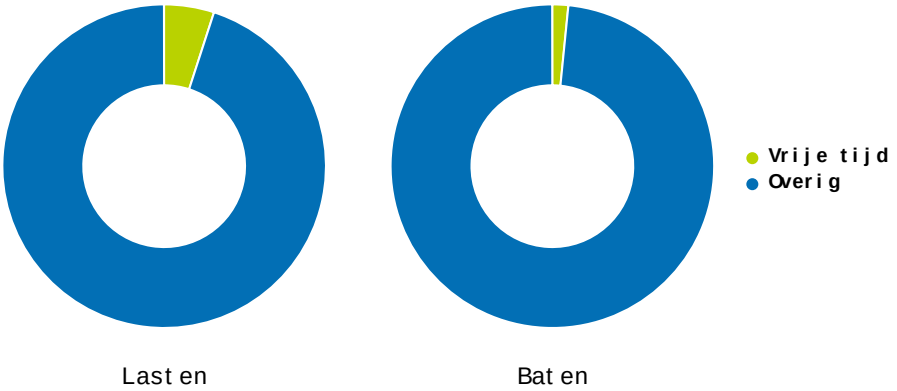

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
De stijging van de lasten is het gevolg van de kapitaallasten (rente en afschrijving) van nieuwe investeringen zoals de realisatie van de bouw van een nieuwe sporthal, de verhuizing van de bibliotheek naar de Omval en het aanpassen van het Sportpark Diemen.

Naast de lasten vertonen de baten vanaf 2022 een stijging van € 90.000. Dit wordt veroorzaakt door de inkomsten die wij verwachten te ontvangen van het verhuren van vloeroppervlakte van de Omval aan de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA).

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Geen	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Realisatie nieuwe sporthal[5]	8.420	-	-	-	8.420	168
Huisvesting bibliotheek in de Omval	3.950	-	-	-	3.950	79
Herinrichting sportpark	2.500	-	-	-	2.500	250
Vervangen en verduurzamen ventilatie 't Noorderlicht	125	-	-	-	125	6
Vervangen noodverlichting in LED sportcentrum Duran	40	-	-	-	40	2
Vervangen parketvloer benedenzaal gymzaal Schoolstraat	-	60	-	-	60	6
Vervangen dakbedekking ambtswoning Venserkade	-	45	-	-	45	2
Vervangen pompen Duran	-	27	-	-	27	3
Vloer isoleren benedenzaal gymzaal Schoolstraat	-	15	-	-	15	2
Renovatie zwembad	-	-	-	7.260	7.260	290

Nieuw/gewijzigde investeringen

Investering	Jaar	Wijziging	Krediet
Realisatie nieuwe sporthal	2021	Verschuiving naar	8.420
Huisvesting bibliotheek in de Omval	2021	Verhoging naar	3.950
Herinrichting Sportpark	2021	Verschuiving naar	2.500
Renovatie zwembad	2024	Verhoging naar	7.260

Huisvesting bibliotheek in de Omval
Een in maart 2018 door architectenbureau PPHP opgesteld zgn. Structuurontwerp is in augustus 2018 op basis van de toen beschikbare informatie financieel doorgerekend. Op basis van deze doorrekening is in de Begroting 2019 voor de huisvesting van de OBA in De Omval een investering van afgerond naar boven € 2.450.000 opgenomen in 2021. In dit bedrag is geen rekening gehouden met het treffen van duurzaamheidsmaatregelen. In december 2019 is door PPHP het Voorlopig Ontwerp opgeleverd. Financiële doorrekening hiervan leidt inclusief het treffen van duurzaamheidsmaatregelen tot een investering van in totaal € 3.950.000. Er moeten nog afspraken gemaakt worden ten aanzien van een financiële bijdrage van de OBA ten aanzien van de inrichtingskosten.

Herinrichting Sportpark
In eerste instantie zou het herinrichten van het sportpark € 1.500.000 kosten. Dit krediet is verhoogd naar €2,5 miljoen door aanvullende wensen zoals een handbal en een beachveld, technische complicaties die aan het licht zijn gekomen (zoals de aanwezigheid van de Japanse Duizendknoop) en prijsopdrijvende marktontwikkelingen.

Renovatie zwembad
De kapitaallasten van € 290.000 van het zwembad komen niet tot uiting in deze meerjarenbegroting, het gaat immers tot 2024. Bij de Kadernota 2022 worden deze lasten in het meerjarenperspectief 2022-2025 betrokken. Indien we dan nog steeds uitgaan van een

5 Dit is exclusief dekking van circa € 300.000 uit Algemene reserve en € 317.000 uit de voorziening groot onderhoud verhardingen

renovatie van het zwembad in 2024. Mogelijk wordt deze renovatie verder uitgesteld of wordt er voor een beperkte renovatie gekozen en enkele jaren later vervangende nieuwbouw wat duurzamer is en lagere exploitatiekosten kent.

Onderwijs

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Samenleving

Visie / strategisch doel

De gemeente Diemen wil jeugdigen (van 0 tot 23 jaar) gelijke kansen bieden op het gebied van voorschoolse voorzieningen, onderwijs en naschoolse activiteiten. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen in een kansrijke, veilige en stimulerende omgeving. Hierbij hebben wij extra oog voor de kinderen in achterstandssituaties en geven hen, indien nodig, extra ondersteuning.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014;
- Beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Diemen 2016
- Meerjarenbeleidsplan Wmo 2016-2019;
- Notitie Bredeschool vorming in Diemen;
- Notitie De toekomst van leerplicht in Diemen;
- Strategische visie onderwijshuisvesting gemeente Diemen 2017-2037;
- Veilig, gezond en kansrijk opgroeien in Diemen, nota jeugdbeleid 2017-2020;
- Verordening Leerlingenvervoer gemeente Diemen 2016;
- Kwaliteitskader peuteropvang gemeente Diemen 2019;
- Subsidieregeling voorschoolse voorzieningen gemeente Diemen;
- Regeling Sociaal Medische Indicaties (SMI).

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Binnen dit programma zijn er geen structurele gevolgen Jaarstukken 2019.

Autonome ontwikkelingen

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)
Onderwijsachterstandenmiddelen
Als gevolg van de gewijzigde verdelingssystematiek voor de middelen van het onderwijsachterstandenbeleid krijgt de gemeente Diemen voor de OAB-periode tot en met 2022 meer middelen dan eerder verwacht. Vanaf 2021 wordt € 785.000 ter beschikking gesteld voor de bestrijding en voorkoming van onderwijsachterstanden. Ten opzichte van de begroting is dit een stijging van € 121.000. Deze middelen zullen onder andere worden ingezet voor de bekostiging van de wettelijk verplichte urenuitbreiding (zie hieronder) in de voorschoolse educatie en de continuering van de huidige activiteiten van het voorschools aanbod voor kinderen met een risico op een ontwikkelingsachterstand.

Hetgeen hiervoor is gemeld is de aanleiding om, voor het Onderwijsachterstandenbeleid 2021 en 2022, zowel de baten als de lasten met € 121.000 te verhogen.

Verplichte urenuitbreiding VVE
Met ingang van 1 augustus 2020 worden gemeenten verplicht om in plaats van tenminste 10 uur voorschoolse educatie, 16 uur voorschoolse educatie aan te bieden aan doelgroeppeuters. Deze verplichte urenuitbreiding brengt structureel extra subsidielasten met zich mee. Het Rijk stelt op basis van de gewijzigde verdelingssystematiek extra middelen ter beschikking om deze urenuitbreiding te kunnen bekostigen.

Inzet hbo'ers in de VVE
Vanaf 2022 is het verplicht om hbo-geschoolde medewerkers in te zetten op de locaties waar voorschoolse educatie wordt geboden. De extra OAB-middelen dienen ook ter bekostiging van de inzet van deze beroepskrachten. In 2021 zal de inzet van de hbo'ers op de groep worden voorbereid samen met de peuteropvangaanbieders in Diemen.

Middelbare school
In 2018 is een intentieovereenkomst getekend tussen Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) en de gemeente Diemen gericht op het starten van een nevenvestiging van de OSB in Diemen bij voldoende aanmeldingen. Voor het realiseren van een nevenvestiging is overeenstemming in het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen noodzakelijk. Inmiddels

is de regio van het RPO Amsterdam uitgebreid met de gemeente Diemen. Het RPO Amsterdam-Diemen 2020-2025 maakt het mogelijk voor de OSB om in deze periode een nevenvestiging in Diemen te starten.

Bij de eerste poging een nevenvestiging te starten was het totaal aantal aanmeldingen wel voldoende, maar de verdeling tussen enerzijds vmbo- en anderzijds havo/vwo was uit verhouding. Hierdoor kon op termijn geen bovenbouw havo en vwo-klassen van voldoende omvang gerealiseerd worden. Uit onderzoek van het Kohnstamm instituut in opdracht van OSB en de gemeente Diemen bleek dat het achterblijven van de aanmeldingen met een havo/vwo-advies onder andere voortkomt uit het gekozen onderwijsconcept.

De komende periode worden gesprekken gevoerd met OSB om te komen tot een nieuwe poging. Aandachtspunten daarbij zijn de beschikbaarheid van een tijdelijk locatie in Diemen en aanpassing van het onderwijsconcept, zodat het passend is bij zowel de onderwijsvisie van de OSB als de keuzemotieven van de Diemense leerlingen en hun ouders. De huidige coronaproblematiek zorgt er echter voor dat de OSB (net als andere VO-scholen) de eerste prioriteit moet leggen in een goede organisatie van de onderwijsprocessen in deze ongewone tijden.

Nieuwe ontwikkelingen

Onderwijshuisvesting
Strategische visie onderwijshuisvesting
Het aantal leerlingen in Diemen groeit. Om ervoor te zorgen dat er voldoende capaciteit binnen de scholen is (en blijft) voor alle leerlingen wordt de strategische visie onderwijshuisvesting geactualiseerd op basis van de meest recente leerlingprognoses en input van de scholen en schoolbesturen in Diemen. De strategische visie legt de basis voor de te maken keuzes in onderwijshuisvesting voor de komende jaren. Hierbij valt te denken aan uitbreiding van bestaande scholen door bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting maar ook verduurzaming van bestaande scholen om deze beter inzetbaar te maken voor de groeiende leerlingpopulatie.

Om de ontwikkelingen op het gebied van de leerlingengroei, ruimtebehoefte en onderwijshuisvesting in Diemen de komende periode te kunnen monitoren en tijdig actie te kunnen ondernemen, is binnen de begroting ruimte gevonden en € 15.000 toegevoegd aan het onderwijshuisvestingsbudget voor advies en onderzoek.

Wat willen we bereiken?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling
Subdoelen
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd

Wat gaan we ervoor doen?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse, onderwijs- en naschoolse voorzieningen
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs en opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten)
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches)
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang
Subdoel 1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD
Subdoel 1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie en de doorgaande lijn
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners
1.3.3 - Subsidiëren voorschoolse VVE-instellingen
1.3.4 - Toeleiden doelgroepkinderen naar VVE-instelling
Subdoel 1.4 - De zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
1.4.1 - Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	0	1	0	0
1.4.2 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	114	129	150	150
1.4.3 - % Vroegtijdig schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VO en MBO (verplicht)	2%	2,4%	afname	2,4

Wat mag het kosten?

Onderwijs	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-3.259	-3.789	-3.781	-4.295
Structurele baten	1.138	1.213	1.213	1.213
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-2.121	-2.576	-2.568	-3.082
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-2.121**	**-2.576**	**-2.568**	**-3.082**

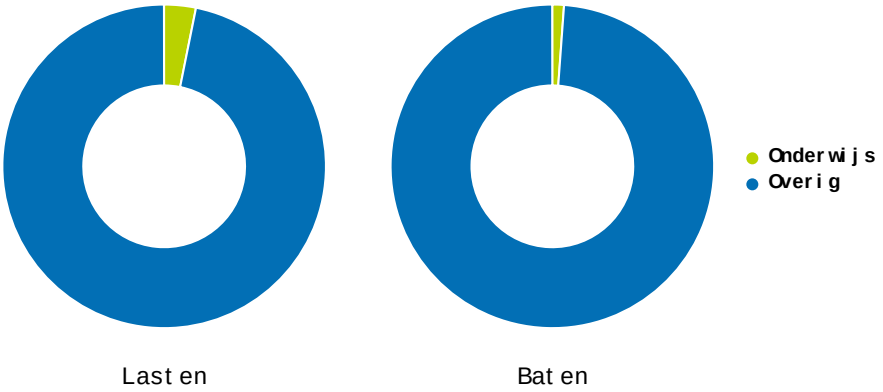

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties in het meerjarenperspectief
De stijging van de lasten in 2022 en verder worden veroorzaakt door de kapitaallasten (rente en afschrijving) van de bouw van de brede school in Holland Park en een nieuwe middelbare school.
Daarnaast verwachten wij vanaf 2022 extra inkomsten uit kinderopvang in de brede school Holland Park.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Geen	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Middelbare school (600 a 800 leerlingen)	-	-	12.350	-	12.350	247

Nieuw/gewijzigde investeringen

Investering	Jaar	Wijziging	Krediet
Middelbare school (600 a 800 leerlingen)	2023	verschuiving naar	12.350

Middelbare school (600 a 800 leerlingen)
Bij het opstellen van deze begroting was het nog onduidelijk of er voldoende vraag is naar de middelbare school. Daarom is het onrealistisch om vast te houden aan het realisatie jaar 2022. Om de kapitaallasten toch in het meerjarenperspectief van deze begroting te houden hebben wij vooralsnog de realisatie verplaatst naar 2023.

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke ontwikkeling

Visie / strategisch doel

In de structuurvisie voor Diemen is als centrale ambitie geformuleerd: in 2040 is Diemen een duurzaam stedelijk dorp op het grensvlak van Amsterdam en de Diemerscheg waar het goed wonen, werken en recreëren is. Het accent ligt daarbij op het versterken van het bestaand stedelijk gebied (her- en doorontwikkeling van bestaande locaties). De structuurvisie heeft geen rekening gehouden met de gebiedsontwikkelingen zoals die afgelopen tijd hebben plaatsgevonden en nog plaatsvinden (met name Holland Park). De structuurvisie zal daarom in deze coalitieperiode worden vervangen door een nieuwe Omgevingsvisie Diemen waarin de (nieuwe) visie voor Diemen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen.

In de Woonvisie Diemen 2018-2023 wordt sterk ingezet op de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woonruimte, door onder andere een stevige ambitie voor de bouw van sociale huurwoningen en middenhuurwoningen te formuleren, om zodoende ook de doelgroepen die de gevolgen van de druk op de woningmarkt het meest sterk ervaren te bedienen.

De gemeente Diemen wil een aantrekkelijk ondernemingsklimaat bieden voor gevestigde en startende ondernemers. Voor zowel grotere als kleinere bedrijven. Het winkelbestand dient kwalitatief goed en gevarieerd te zijn.

Diemen streeft naar zo kort mogelijke en kwalitatief goede vergunningprocedures. Ten behoeve van de dienstverlening kunnen zoveel mogelijk producten en diensten digitaal worden aangevraagd en verkregen.

Doelstellingen in één oogopslag

Gebiedsontwikkeling

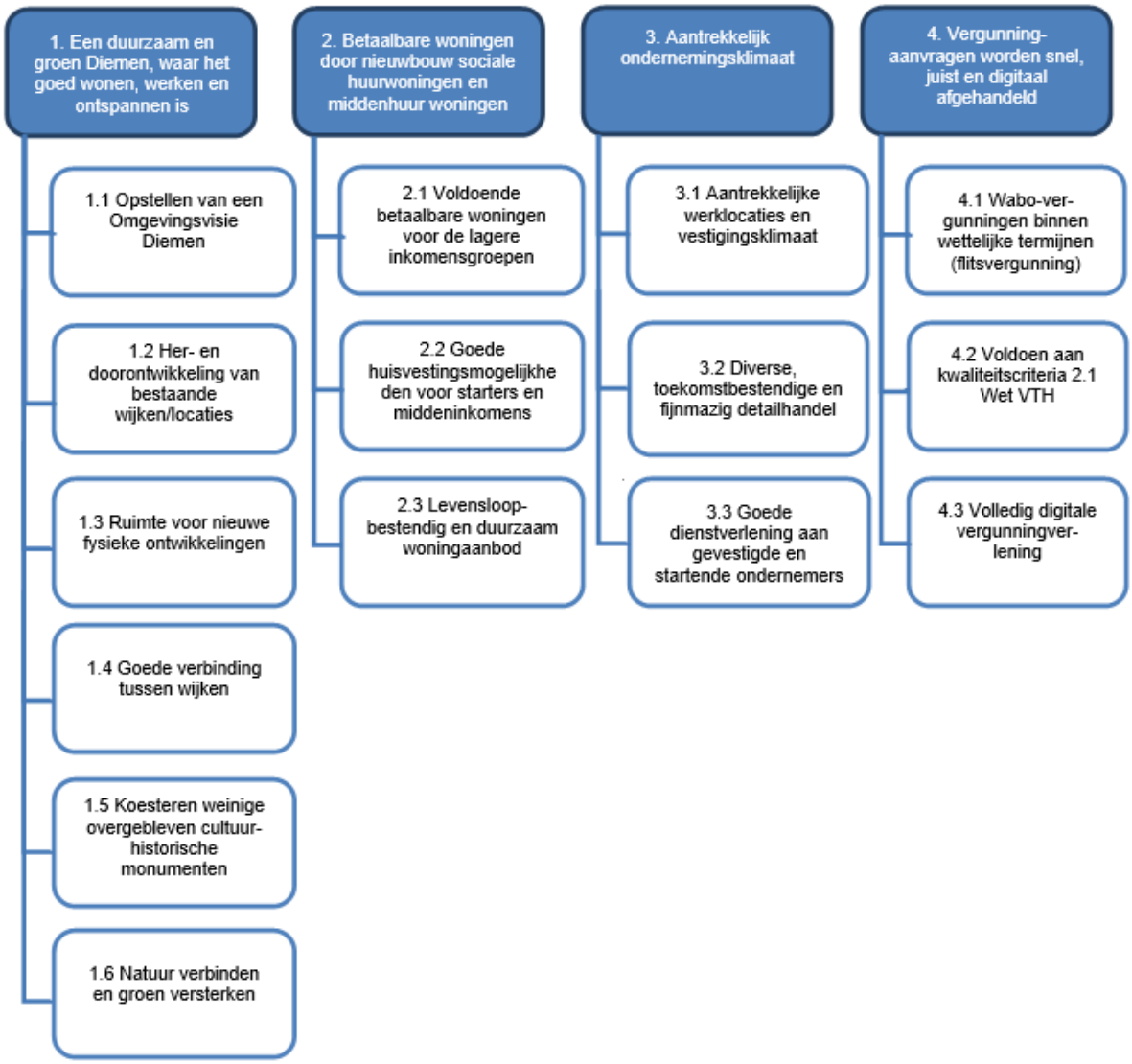

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidsnota Cultuurhistorie (2005);
- Beleidsnotitie ondergronds bouwen 2003;
- Beleidsregels plaatsing GSM/UMTS masten 2009;
- Beleidsregels spandoeken;
- Bouwbeleidsplan;
- Detailhandelsvisie Diemen 2014 (Actualisatie);
- Herziening erfpachtbeleid;
- Nota standplaatsenbeleid;
- Natuurbeleidsplan Diemen (2009);
- Nota Grondbeleid actualisatie per 1-1-2019;
- Nota Grondprijzen actualisatie per 1-1-2019;
- Nota Reclame in de openbare ruimte 2011;
- Regels voor verkoop openbaar groen 2006;
- Structuurvisie Diemen 2011;
- Welstandsnota;
- Woonvisie Diemen 2018-2023.

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Lagere opbrengsten reclame-uitingen
De volgende mutaties, zoals reeds aangekondigd bij de Kadernota 2021, leiden tot wijzigingen:
- Door werkzaamheden in de openbare ruimte (o.a. Oost-West As en Holland Park) zijn een aantal locaties voor billboards defintief komen te vervallen wat resulteert in een structurele afname van reclame-inkomsten à € 27.000.
- Daarnaast is een contract voor een aantal billboards nabij de Gooiseweg beëindigd, wat resulteert in een afname van reclame-inkomsten van € 130.000. Het beëindigde contract van de billboards nabij de Gooiseweg is opnieuw aanbesteed, waardoor er eind 2019 een nieuwe partij is gecontracteerd. De aanbesteding is een stuk lager uitgevallen waardoor een structureel nadeel ontstaat. Naar verwachting zullen de nieuwe billboards eind 2020 operationeel zijn.

Omdat er geen sprake meer is van reclame-concessieovereenkomsten maar van verhuurovereenkomsten van grond worden de opbrengsten voortaan op een ander programma verantwoord. De verantwoording van verhuuropbrengsten vindt plaats op het programma Gebiedsontwikkeling (Grondzaken algemeen).
Uiteindelijk betekent dit dat er een afname zal zijn bij het budget van reclame-uitingen voor € 157.000. De jaarlijkse begrote opbrengst reclame is € 65.000.

Autonome ontwikkelingen

Omgevingswet
De gemeente Diemen bereidt zich via drie sporen voor op de invoering van de Omgevingswet. Dat gebeurt voor een deel in een gemeenschappelijk traject met alle Duo + partners, daar is een eigen budget voor in de meerjarenbegroting (€ 100.000 in 2021). In het kader van het gemeenschappelijke traject wordt door de Duo+ uitvoeringsorganisatie ook zorg gedragen voor de implementatie van diverse wettelijke verplichte nieuwe digitale systemen. De aanschaf van deze systemen zal mogelijk leiden tot een hogere bijdrage aan Duo+.

Daarnaast bereidt de gemeente zich voor door een omgevingsvisie te maken. Hiervoor is een eigen budget begroot.

Tenslotte is de gemeente zich zelfstandig ten aanzien van een aantal taken aan het voorbereiden (werken met de nieuwe kerninstrumenten, afspraken met (keten)partners e.d.). In dit kader zullen naar verwachting de volgende kosten worden gemaakt:

Omgevingsplan
De gemeente moet op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt kunnen werken met het Omgevingsplan. De vaste medewerkers van het Team Ruimtelijk Beleid moeten hiervoor cursussen volgen en tijd beschikbaar stellen. Verder is de verwachting dat in 2021 wordt gestart met de werkzaamheden om tot een Omgevingsplan te komen. Daarvoor wordt overigens ook het structurele budget voor bestemmingsplannen (€ 10.000 per jaar) ingezet. De verwachting is dat voor bovenstaande activiteiten in 2021 € 25.000 incidenteel budget nodig is. In de loop van 2021 bestaat er meer inzicht hoe het structurele budget voor bestemmingsplannen moet worden aangepast.

Voorbereiding vergunningen, toezicht & handhaving (VTH) personeel
Het VTH personeel moet zich eveneens de Omgevingswet en daarbij horende procedures eigen maken. Hoewel dit meer medewerkers betreft dan de medewerkers van het Team Ruimtelijk Beleid geldt ook hiervoor de verwachting dat een budget van € 25.000 incidenteel nodig is in 2021. Een groter deel van de voorbereiding in het kader van de VTH taken wordt gemeenschappelijk uitgevoerd. Dat is met het Omgevingsplan niet mogelijk, omdat het Omgevingsplan vooral een zaak van de betreffende gemeente zelf is.

Contracten (keten)partners
Er zullen het komende jaar diverse nieuwe afspraken en contracten worden afgesloten met (keten)partners. Daarbij valt in ieder geval te denken aan de Omgevingsdienst, de brandweer, Mooi-Noord-Holland (welstand- en erfgoedadvies). Het is de verwachting dat deze nieuwe afspraken tot verhoging zullen leiden van de kosten aan de (keten)partners. De reden daarvoor is tweeledig. De Omgevingswet vereist in een aantal gevallen (vergunningverlening) snellere besluitvorming, dat vereist ook snellere advisering van (keten)partners hetgeen leidt tot hogere kosten. Ook wordt er een aantal taken die nu bij de provincie of het Rijk liggen naar de gemeente overgebracht. Naar verwachting zal de Omgevingsdienst ten aanzien van deze taken voor advisering zorgen en met betrekking tot een aantal taken ook zorgen voor de uitvoering (toezicht houden / vergunningen en meldingen behandelen). Naar verwachting leidt dit tot een structurele toename aan kosten van € 25.000.

Omgevingsvisie
In 2019 is een aanvang gemaakt met de totstandkoming van de gemeentelijke Omgevingsvisie. Nadat de Omgevingsagenda in november 2020 wordt behandeld in de raad, wordt in 2021 een Omgevingsvisie opgesteld: een integrale visie met strategische keuzes voor de fysieke leefomgeving op de (middel)lange termijn. Het is de bedoeling dat de Omgevingsvisie eind 2021 aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden. Via de meerjarenbegroting is hier voor het jaar 2021 reeds € 50.000 beschikbaar gesteld. In de Kadernota 2021 is voor het jaar 2021 nog eens een extra budget van € 75.000 opgnomen.

Nieuwe ontwikkelingen

Voortgang grootschalige projecten
Projectmanagement
Nu het incidentele budget voor de voortgang van projecten tot en met 2020 beschikbaar was, is bekeken in hoeverre kosten van projectleiders en ambtelijke inzet ten laste kunnen worden gebracht van grondexploitaties of kunnen worden betaald uit opbrengsten van anterieure overeenkomsten.

Voor de zoeklocaties woningbouw (Buitenlust, Griend, Harmonielaan, Atelier) is nog enig voorbereidingsbudget beschikbaar. Zodra een zoeklocatie een concrete woningbouwlocatie wordt, worden de kosten ten laste van de grondexploitatie gebracht.

Voor de spooronderdoorgang kan de ambtelijke inzet ten laste worden gebracht van het investeringsbudget. Als de aanbesteding is afgerond, is er een logisch moment om dit te regelen. De ambtelijke inzet voor aanpassing van de verkeersstructuur Diemen Zuid kan ten laste van het uitvoeringsbudget worden gebracht.

Voor particuliere ontwikkellocaties (Saan, Kruidenhof) worden de kosten grotendeels vergoed vanuit te sluiten anterieure overeenkomsten. Indien aanvullend budget nodig is, zal dit via een kwartaalbrief worden aangekaart.

Projectondersteuning
Het incidentele budget voor de projecten is ook voor een deel ingezet ten behoeve van administratieve ondersteuning van de projectleiders. Dat werkt goed omdat projectleiders zich dan vooral bezighouden met hoofdzaken. Dat is de komende jaren ook noodzakelijk. Gelet daarop wordt voor deze administratieve ondersteuning een structureel salarisbudget van € 25.000 gevraagd. Deze kosten zullen ten laste van de diverse grondexploitaties worden gebracht, zodat dit geen invloed heeft op de begroting.

Verlengen van de tijdelijke inhuur taakveld Ruimtelijke Ordening (RO)
De implementatie en toepassing van de nieuwe regelgeving vanwege de Omgevingswet doet een groot beroep op de beschikbare formatie voor Ruimtelijke Ordening. Tegelijkertijd loopt er ook een groot aantal RO-procedures vanwege de diverse gebiedsontwikkelingsprojecten en zal dit ook moeten gebeuren voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Een aantal medewerkers is daarnaast ook belast met andere beleidsvelden zoals cultuurhistorie en natuur en recreatie. Om deze piekbelasting op te vangen is in 2019 tijdelijke een extra RO-medewerker aangetrokken en in 2020 is daar nog een extra RO-medewerker bijgekomen op basis van een tijdelijk beschikbaar projectenbudget.

Gelet op alle ontwikkelingen is het de verwachting dat deze piekbelasting ook een groot deel van 2021 aan de orde zal zijn. Daarom is het noodzakelijk om ook in 2021 budget beschikbaar te stellen voor het tijdelijk inhuren van twee RO-medewerkers om alle werkzaamheden te kunnen blijven oppakken (geraamde kosten incidenteel € 200.000). Dit kan in de vorm van een incidenteel projectenbudget 2021. Indien werkzaamheden worden gedaan voor projecten waarvoor een exploitatiebijdrage door de initiatiefnemer wordt betaald (bijvoorbeeld bij een anterieure overeenkomst) wordt deze bijdrage gebruikt om dit budget (deels) te dekken.

Weekmarkt
In 2017 is besloten, in overleg met de marktkooplieden, een externe marktmanager in te huren. Deze marktmanager heeft de opdracht om de markt toekomstbestendiger te maken door onder andere een kwaliteitsverbetering van de markt tot stand te brengen. Dit heeft in ieder geval geleid tot een betere indeling van de weekmarkt en positieve berichten hierover, zowel van de kant van bezoekers als van de kant van de marktkooplieden. In 2019 is via de kadernota budget gevraagd en gekregen voor de inhuur van de externe marktmanager voor het jaar 2020. Onlangs is met de marktcommissie en de portefeuillehouder gesproken over de toekomst van de markt. De wens bestaat de situatie met de externe marktmanager voort te zetten voor de komende drie jaar (2021-2023). De marktmanager zorgt voor promotieactiviteiten in samenspraak met de winkeliers en de horeca en legt verbinding met de citymarketing campagne “Daarom Diemen”. Hiervoor vragen wij een budget van € 30.000 per jaar.

Stedenbouwkundige capaciteit
De vele ruimtelijke ontwikkelingen in Diemen en ook de kwaliteit van de openbare ruimte in Diemen vragen om een forse inzet vanuit het taakgebied Stedenbouw. De afgelopen drie jaar is daarom tijdelijk budget beschikbaar gesteld voor een extra ondersteuning door de aanstelling van een stedenbouwkundig medewerker. De beleidsadviseur Stedenbouw kan zich daardoor meer richten op de hoofdlijnen van beleid en de vele projecten. Daarnaast is voor een aantal specifieke projecten ook nog extra stedenbouwkundige ondersteuning aangetrokken op inhuurbasis.

De komende jaren is er nog steeds sprake van een groot werkaanbod voor dit taakveld gelet op o.a. de Omgevingsvisie, Regionale Energiestrategie (RES), de grote herinrichtingen en herontwikkelingen (bijvoorbeeld Diemen Noord, spooronderdoorgang, Holland Park, Diemen Zuid, sportpark De Diemen) en de verdichtingslocaties voor woningbouw.

Het is daarom noodzakelijk om de functie van stedenbouwkundig medewerker structureel te maken met ingang van 2021. Structurele kosten per jaar € 46.000.

Wat willen we bereiken?

1. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is
Subdoelen
1.1 - Het opstellen van een Omgevingsvisie Diemen met heldere uitspraken hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan, met het accent op doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties , het verbinden van natuur en versterken van groen.
1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties
1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen
1.4 - Goede verbindingen tussen wijken
1.5 - We koesteren onze weinige overgebleven cultuurhistorische monumenten.
1.6 - Natuur verbinden en groen versterken

2. Betaalbare woningen door nieuwbouw sociale huurwoningen en middenhuur woningen.				
Subdoelen				
2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen				
2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens				
2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod				
Indicator maatschappelijk effect	**Werkelijk 2018**	**Werkelijk 2019**	**Begroot 2020**	**Begroot 2021**
2.1 - Omvang voorraad sociale huurwoningen in beheer van woningcorporaties (excl. studentenwoningen)	2.669	2.669	2.669	2.669

3. Aantrekkelijk ondernemingsklimaat
Subdoelen
3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat
3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelstructuur
3.3 - Goede kwaliteit dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven

4. Vergunningaanvragen worden snel, juist en digitaal afgehandeld				
Subdoelen				
4.1 - Wabo-vergunningen binnen wettelijke termijnen (flitsvergunning)				
4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH				
4.3 - Volledig digitale vergunningverlening				
Indicator maatschappelijk effect	**Werkelijk 2018**	**Werkelijk 2019**	**Begroot 2020**	**Begroot 2021**
4.1 - % van de Wabo vergunningsaanvragen dat binnen 6 weken wordt afgehandeld (wettelijke termijn is 8 weken)	75%	77%	80%	80%
4.3 - % van alle Wabo-aanvragen dat digitaal wordt ingediend (inclusief APV en drank & horeca)	Wabo 90% APV/ D&H 70%	Wabo 90% APV/ D&H 80%	Wabo 90% APV/ D&H 80%	Wabo 90% APV/ D&H 80%

Wat gaan we ervoor doen?

1. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Het opstellen van een Omgevingsvisie Diemen met heldere uitspraken over hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan en hoe het verbinden van natuur en versterken van groen vorm krijgt.
1.1.1 - Er wordt in 2021 een Omgevingsvisie opgesteld: een integrale visie met strategische keuzes voor de fysieke leefomgeving op de (middel)lange termijn. Het gaat over onderwerpen zoals wonen, werken, een gezonde leefomgeving, duurzaamheid, bereikbaarheid, cultuur, recreatie en voorzieningen. Hoe willen we dat Diemen er in de toekomst uitziet? Iedereen krijgt de kans om mee te denken en mee te praten.
1.1.2 - Het ontwikkelen van voorzieningen, woningen e.d. vindt hoofdzakelijk plaats binnen de bestaande bebouwde omgeving. De huidige groengebieden, buiten de bebouwde kom, houden een groenbestemming. Plannen voor het buitengebied worden getoetst aan het uitgangspunt dat het moet bijdragen aan een duurzame en bestendige verbetering van de recreatieve en/of landschappelijke waarde van het gebied.
Subdoel 1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties
1.2.1 - Afronden van de woningbouw in Plantage de Sniep door realisatie van nieuwbouw bij de tramlus en op de Punt Sniep.
1.2.2 - Realisatie van woningbouwlocatie Holland Park, inclusief inrichting van de openbare buitenruimte, actieve gebiedsontwikkeling van woningbouwlocatie Holland Park West en planologisch faciliteren van herontwikkeling van woningbouw in Holland Park Zuid.
1.2.3 - Realisatie van woningbouw op het perceel Arent Krijtsstraat 1.
Subdoel 1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen
1.3.1 - Flexibel inspringen op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen/initiatieven, bijvoorbeeld vestiging van datacenter op Nuon-terrein en woningbouw op huidge Saan-terrein in Diemen Zuid.
1.3.2 - Ruimte reserveren voor een middelbare school nabij het Sportcentrum FB Duran.
1.3.3 - Herinrichting van het sportpark De Diemen ten behoeve van de inpassing van een hockeycomplex bestaande uit 2 velden, een kantine en extra parkeerplaastsen.
1.3.4 - Zoeklocaties voor sociale woningbouw (o.a. Buitenlust, Griend, Harmonielaan, vrijkomende locatie De Venser) beoordelen op haalbaarheid en via partipicatietraject met bewoners verder ontwikkelen.
Subdoel 1.4 - Goede verbindingen tussen wijken
1.4.1 - Afronden herinrichting Hartveldseweg/Muiderstraatweg (Oost-West as)
1.4.2 - Versterken Noord-Zuidas, o.a. aanleg spooronderdoorgang bij station Diemen
1.4.3 - Versterken verbindingen tussen Holland Park en Diemen Zuid/Diemen Centrum en Plantage de Sniep
Subdoel 1.5 - We koesteren onze weinige overgebleven cultuurhistorische monumenten
1.5.1. Benutten van bestaande cultuurhistorische waarden in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ultgangspunt in beleidsnota cultuurhistorie is 'behoud door ontwikkeling". De Rietschuur is aangewezen als monument. De kenmerken van het gebouw en de beschermde muurschildering worden onderdeel van de architectonische uitwerking. In het nieuwe bouwplan Ouddiemerlaan 19 naast de Oude Smidse wordt een ruimte gereserveerd waarin de historie van de Oude Smidse permanent wordt getoond. De instandhouding van de pastorie wordt ter hand genomen door actief mee te werken aan een passende herontwikkeling.
1.5.2. Gebruiken van kunst en cultuur, mede omvattende cultuurhistorisch erfgoed, als middel om mensen in Diemen met elkaar te verbinden. Essentie cultuurnota is "meewerken aan verbinden". Als vervolg op de uitgave van het boekje "Canon van Diemen" van HKD, wordt gewerkt aan een kinderversie. Er wordt daarbij gestreefd naar een vertaling van deze kinderversie naar een onderwijscanon voor het lesprogramma van de basisscholen (erfgoed educatie).
1.5.3. Aanwijzen van objecten als gemeentelijk monument ten einde deze met wettelijke bescherming beter in stand te kunnen houden. Onderzoek loopt naar aanwijzing Diemerdammersluis en aanwijzing individuele grafmonumenten op begraafplaats Rustoord. Er wordt onderzocht of de voormalige beheerderswoning bij Rustoord kan worden aangewezen als monument.
Subdoel 1.6 - Natuur verbinden en groen versterken
1.6.1 - Ontwikkelen van een Diemense "Hoofdgroenstructuur", mede door te investeren in de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. Bestaande natuur wordt optimaal verbonden. Daar waar buurtgroen aansluit op natuur wordt de ecologische verbinding versterkt.
1.6.2 - Investeren in allerlei vormen van recreatie (mits dit de natuurwaarden niet aantast). Bijvoorbeeld door realisatie (indien mogelijk) van een strandje aan De Diem.
1.6.3 - Versterken van de "ecologische hubfunctie" van groene plekken in de bebouwde kom, zoals park Spoorzicht.

2. Betaalbare woningen door nieuwbouw sociale huurwoningen en middenhuur woningen.

Activiteiten
Subdoel 2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen
2.1.1 - Uitvoering van de Prestatieafspraken met de woningcorporaties in de jaarschijf 2021, bewaken van het behoud van de voorraad sociale huurwoningen en het beperken van de liberalisatie van sociale huurwoningen..
2.1.2 - In 2021 worden 60 sociale huurwoningen opgeleverd en 38 duurdere huurwoningen bij de keerlus van de tram.
2.1.3 - Meewerken aan realisatie van het aandeel sociale huurwoningen in het woningbouwprogramma voor de ontwikkelingen in Holland Park West en Holland Park Zuid alsmede op andere te ontwikkelen locaties zoals Buitenlust en het Saan-terrein,
Subdoel 2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens
2.2.1 - Het promoten van het aanvragen van startersleningen.
2.2.2 - Het benutten van de wettelijke ruimte voor het met voorrang toewijzen van sociale huurwoningen aan inwoners van Diemen en andere doelgroepen.
2.2.3 - Het bevorderen van de doorstroming middels het uitvoeren van de afspraken zoals genoemd in de Prestatieafspraken met woningcorporaties en het Huurders Platform Diemen.
2.2.4 - Het invoeren van een geactualiseerd woonruimteverdeelsysteem en een daarop aangepaste Huisvestingsverordening
2.2.5 - Het reguleren van de toewijzing van nieuwe middenhuurwoningen door middel van de Huisvestingsverordening
Subdoel 2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod
2.3.1 - Bij nieuwbouw is de norm om levensloopbestendig te bouwen.
2.3.2 - Onderzoek doen naar mogelijkheden en regelingen voor duurzaamheidsingrepen in de eigen woningen.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
2.2.1 - Aantal verstrekte startersleningen	1	0	5	10
2.2.2 - Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (verplicht)	49 (5%)	99 (9,9%)	30 (3%)	102 (7%)
2.2.3 - % Demografische druk (verplicht)[6]	NB	NB	NB	NB

3. Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

Activiteiten
Subdoel 3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat
3.1.1 - Continueren van periodieke overleggen met bedrijven en instellingen op Bergwijkpark/Holland Park, de bedrijventerreinen en met Ondernemend Diemen. De thema's veiligheid en duurzaamheid zijn integraal onderdeel van deze overleggen.
3.1.2 - Wij steunen initiatieven van ondernemers op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.
3.1.3 - In de Daarom Diemen campagnes aandacht besteden aan Diemen als vestigings-, ondernemings- en werklocatie.
3.1.4 - Om voor huidige en toekomstige werknemers en bedrijven aantrekkelijk te blijven gaan we door met het verhogen van de verblijfswaarde, het onderhouden van de openbare ruimte, instellen parkeerregulering en dergelijke.
3.1.5 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan regionaal beleid op het gebied economische zaken waaronder bedrijfslocaties en kantoorlocaties.
Subdoel 3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelstructuur
3.2.1 - Continueren van de periodieke overleggen met winkeliersverenigingen (en waar mogelijk eigenaren/beheerders van winkelpanden en -centra)
3.2.2 - Bij detailhandelslocaties waar geen nog structureel periodiek overleg mee is willen wij hierin gaan voorzien.
3.2.3 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan regionaal beleid op het gebied van detailhandel.
Subdoel 3.3 - Goede kwaliteit van dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven
3.3.1 - Persoonlijke advisering aan in (financiële) moeilijkheden verkerende ondernemers.
3.3.2 - Persoonlijke advisering aan ondernemers die ruimte zoeken
3.3.3 - Organisatie jaarlijks netwerkevent (Vaart in Diemen) voor alle Diemense ondernemers in samenwerking met Ondernemend Diemen.
3.3.4 - Opvolging geven aan het ZAAI-project voor starters eventueel in gewijzigde form.
3.3.5 - Onderzoek doen naar de behoeften van de lokale ZZP'ers. En op basis van dit onderzoek het eventueel opzetten van een ZZP-netwerkplatform als opvolgingen van Open Coffee , in samenwerking met Diemense ondernemers en ZZP'ers.

6 Dit betreft een verplichte BBV-indicator, die niet te begroten is. De gegevens zijn nog niet op te halen van de website van KING.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
3.1.1 - Aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar (verplicht)[7]	NB	NB	NB	NB
3.1.2 - Waardering vestigingsklimaat gemeente (verplicht)[8]	7,6	NB	7,6	NB
3.1.3 - Waardering ondernemingsklimaat gemeente (verplicht)[9]	7,4	NB	7,4	NB

4. Vergunningaanvragen worden snel, juist en digitaal afgehandeld

Activiteiten
Subdoel 4.1 - Ruimschoots binnen wettelijke termijnen (flitsvergunning)
4.1.1 - Er wordt gewerkt conform processen die lean en duidelijk beschreven zijn
Subdoel 4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH (proces- en massacriteria)
4.2.1 - Uitvoering en afstemming van processen in samenwerking met andere gemeenten
Subdoel 4.3 - Volledig digitale vergunningverlening
4.3.1 - Gerichte kanaalsturing (website en klantcontacten) richting digitale aanvraag
4.3.2 - Faciliteren van aanvragers die (nog) niet digitaal werken

Wat mag het kosten?

Gebiedsontwikkeling	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-23.129	-18.995	-1.661	-3.453
Structurele baten	22.665	18.532	1.050	2.839
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-465	-464	-612	-614
Incidentele lasten	-1.237	-890	-894	-867
Incidentele baten	890	845	790	790
Toevoegingen aan reserves	-33	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	15	74	77
Saldo incidenteel	-380	-30	-30	-
Saldo van baten en lasten	**-845**	**-494**	**-642**	**-614**

7 Dit betreft een verplichte BBV-indicator, die niet te begroten is. De gegevens zijn nog niet op te halen van de website van KING.
8 Dit betreft het MKB onderzoek. Dat onderzoek wordt om het jaar gehouden. In 2021 zal dit onderzoek er niet zijn.
9 Dit betreft het MKB onderzoek. Dat onderzoek wordt om het jaar gehouden. In 2021 zal dit onderzoek er niet zijn.

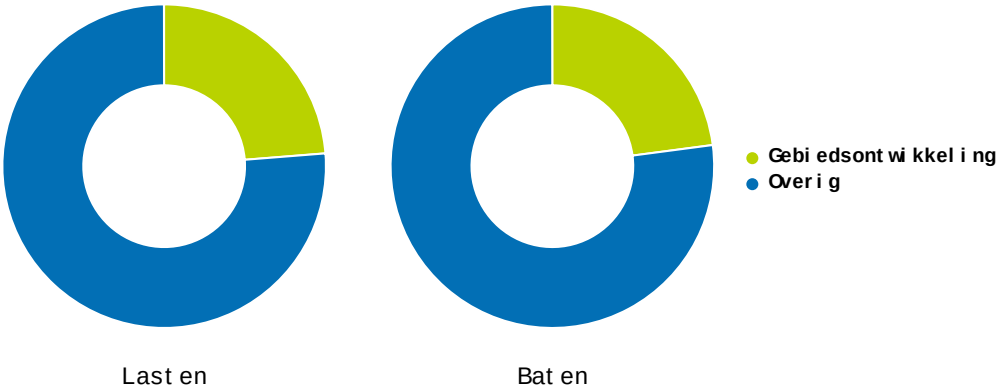

Uitsplitsing Baten en lasten volgens het BBV

Volgens het BBV artikel 17 b. dient er een aantal baten en lasten specifiek inzichtelijk gemaakt worden. Dit zijn de onderdelen: de geraamde algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van de overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien.

In artikel 8 punt 5 is beschreven welke posten onder de algemene dekkingsmiddelen vallen. Dit zijn: Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, algemene uitkeringen, dividend, saldo van de financieringsfunctie en de overige algemene dekkingsmiddelen.

Binnen het programma Gebiedsontwikkeling is de post overhead begroot en wordt hierom specifiek inzichtelijk gemaakt.

Overhead

Overhead	2021	2022	2023	2024
Lasten	-301	-301	-301	-301
Baten	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-301**	**-301**	**-301**	**-301**

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties in het meerjarenperspectief
Vanaf 2023 is een terugval van de structurele lasten en baten te zien. Dit is het gevolg van de verrekeningen die met de grondexploitaties te maken hebben, zie hiervoor de 'Meerjarenperspectief Grondzaken 2019'.

Bouwleges
Het huidige beleid is dat er jaarlijks € 325.000 vanuit de algemene middelen beschikbaar wordt gesteld voor de kosten van afhandeling van omgevingsvergunningen en de inzet van het bouw- en woningtoezicht (met name personele lasten). Reden hiervoor is dat er financiële ruimte moet zijn voor een minimale personele bezetting voor de uitvoering van deze taken in de toekomst, ook als er minder legesontvangsten zijn. Vanaf 2021 verwachten

we een behoorlijke afname van incidentele legesinkomsten. Voor de meeste lopende nieuwbouwtrajecten is de vergunningverlening nagenoeg afgerond. Voor eventuele nieuwe projecten zullen pas later vergunningaanvragen worden ingediend.

Omgevingswet/omgevingsvisie
Voor de implementatie van de Omgevingswet in Diemen is, zoals bij het hoofdstuk autonome ontwikkelingen reeds is aangegeven, jaarlijks € 100.000 beschikbaar. Dat betreft met name de kosten van de inzet van de gezamenlijke programmamanager (in Duo+ verband) en de gemeentelijke projectleider.

In 2019 is een aanvang gemaakt met de totstandkoming van de gemeentelijke Omgevingsvisie. Nadat de Omgevingsagenda in november 2020 wordt behandeld in de raad, wordt in 2021 een Omgevingsvisie opgesteld: een integrale visie met strategische keuzes voor de fysieke leefomgeving op de (middel)lange termijn. Het is de bedoeling dat de Omgevingsvisie eind 2021 aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden. Via de meerjarenbegroting is hier voor het jaar 2021 reeds € 50.000 beschikbaar gesteld. In de Kadernota 2021 is voor het jaar 2021 nog eens een extra budget van € 75.000 opgnomen.

Marktmanager
De manager voor de weekmarkt blijft, zoals voorgesteld, in ieder geval tot en met 2023 actief.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Verlengen van de tijdelijke inhuur taakveld Ruimtelijke Ordening (RO)	-200	-	-	-
Weekmarkt	-30	-30	-30	-
Stedenbouwkundige capaciteit	-46	-46	-46	-46
Totaal nieuw beleid	**-276**	**-76**	**-76**	**-46**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Geen investeringen	-	-	-	-	-	-

Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M. Sikkes -van den Berg
Afdelingsmanagers: P.L. de Ruijter en M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijk Beheer en Ruimtelijke Ontwikkeling

Visie / strategisch doel

Diemen werkt integraal aan een prettige leefomgeving, waarbij sterk wordt ingezet op betrokkenheid van bewoners bij onderhoud, inrichting en beheer van de openbare ruimte. We dragen zorg voor een schoon, technisch goed onderhouden en ingerichte sociale veilige openbare ruimte. We koesteren onze groene ruimte en verzilveren het draagvlak voor een duurzaam Diemen. We investeren daarvoor in energietransitie, verbinden onze natuur en verkleinen onze afvalberg. Diemen wordt in regionaal verband energieneutraal in het jaar 2040. Diemen handhaaft de regelgeving waar de leefomgeving dat vergt.

Doelstellingen in één oogopslag

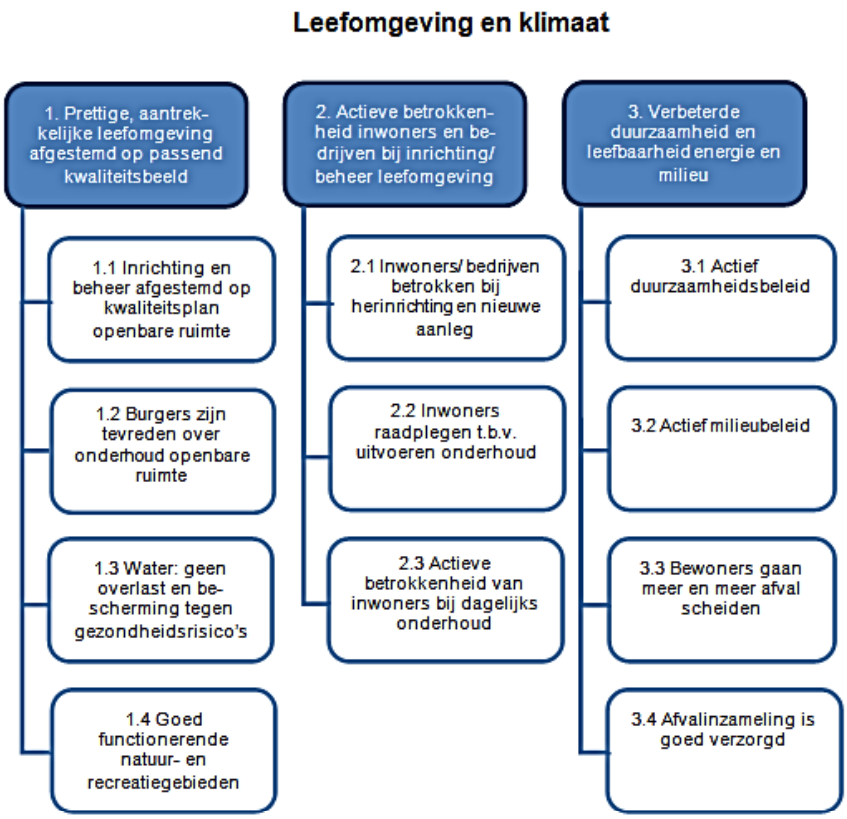

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Plaatselijke Verordening;
- Afvalplan 2020;
- Beheers- en onderhoudsplan kunstwerken 2010;
- Beleidsnota dierenwelzijn;
- Beleidsnota Openbare verlichting 2014;
- Beleidsnota "Windmolens in Diemen";
- Beleidsplan beheer wegen 2013;
- Beleidsregel plaatsen scootsafes;
- Bestuursakkoord Water;
- Boomverordening 2010;
- Collectebeleid;
- Draaiboek evenementen;
- Duurzaamheidsagenda 2020-2025;
- Gedragscode Flora en Faunawet gemeente Amsterdam & gemeente Diemen;
- Gemeentelijk Waterplan 2010-2028;
- Groenplan Diemen 2011-2016 & (Update Groenplan 2018);
- Integraal vergunnings, toezichts- en handhavingsbeleid gemeente Diemen 2018-2022;
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte: Verbinden, ontmoeten en thuiskomen;
- Marktverordening en marktregelement;
- Milieunotitie 2016-2019;
- Nationaal Bestuursakkoord Water;
- Natuurbeleidsplan Diemen;
- Nota duurzaam inkopen;
- Ontwikkelingsvisie Groengebied Amstelland en uitvoeringsprogramma;
- Preventie- en handhavingsplan alcohol 2018-2022;
- Programma groot onderhoud openbare ruimte 2017-2022;
- Programmaboek Kwaliteitsplan Openbare Ruimte 2016-2018;
- Spelen, bewegen en Ontmoeten in Diemen voor alle leeftijden;
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen";
- Terrassenbeleid;
- Uitvoeringsbesluit op basis van de afvalstoffenverordening;
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023;
- Verordening afvalstoffenheffing;
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) Omgevingsrecht Diemen;
- Verordening lijkbezorgingsrechten;
- Verordening rioolheffing;

Structurele gevolgen Jaarstukken 2020

Binnen dit programma zijn er geen structurele gevolgen Jaarstukken 2020.

Autonome ontwikkelingen

Decentralisatie bodemtaken van provincie naar gemeenten
Een aantal bodemtaken wordt gedecentraliseerd van provincie naar gemeenten (waaronder bruidschatregel melding kleinschalig graven en taken met betrekking tot grondwater).

Het vorenstaande betekent dat de Omgevingsdienst die taken voortaan uitvoert in opdracht van de gemeente in plaats van de provincie.

Op basis van informatie vanuit het ambtelijk bodemoverleg ‘Warme overdracht bodemtaken’ is de verwachting dat ook het aantal bodemmeldingen, dat wil zeggen daar waar gegraven wordt in sterk verontreinigde grond, toeneemt. De gemeente moet deze meldingen (die behoren tot de verplichte basistaken die de gemeente moet laten uitvoeren) doorzetten naar de Omgevingsdienst. De Omgevingsdienst zal de meldingen op grond van de Omgevingswet c.q. Aanvullings Besluit Bodem behandelen, net zoals zij dat nu al doen voor de Besluit Uniforme Saneringen (BUS)-meldingen, alleen gaat de rekening daarvoor nu naar de gemeente. Vanuit het Gemeentefonds ontvangt de gemeente vermoedelijk compensatie voor deze taken die naar de gemeente worden overgeheveld, maar dat is naar verwachting minder dan dat de provincies ontvingen. Daarnaast is de verwachting dat meerdere graafwerkzaamheden, op grond van de nieuwe wetgeving, meldingsplichtig worden. Daardoor worden er meer meldingen ingediend dan nu het geval is, waarover advies van de Omgevingsdienst moet worden gevraagd. Wij verwachten hiervoor een structurele kostentoename van € 20.000.

Vernieuwen geluidbelastingkaarten Diemen
De gemeente Diemen is wettelijk verplicht om elke vijf jaar geluidbelastingkaarten op te stellen. In 2011 en 2016 is dit ook gebeurd. Ook de nieuwe Omgevingswet bevat deze verplichting. In 2021 zal dit daarom opnieuw moeten gebeuren. Hiervoor zal een extern bureau moeten worden ingehuurd in overleg met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Ook moet het geluidsmodel worden geactualiseerd. Daarom is een bedrag van € 40.000 opgenomen in de begroting voor 2021.

Nieuwe ontwikkelingen

Programma groot onderhoud
Vanaf 2005 beschrijft Diemen het benodigde groot onderhoud aan de openbare ruimte in een meerjarige planning met de gemeten/voorspelde schades aan de wegverhardingen en het beschikbare (dan wel het benodigde) budget als basis: het “Programma Groot Onderhoud” (PGO). Voor 2020-2025 is een nieuw PGO opgesteld als actualisatie van het PGO 2017-2022.

De reden om groot onderhoud uit te voeren is in eerste instantie technisch van aard. Groot onderhoud is echter ook een kans om in te spelen op actuele thema's zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit en afvalinzameling. Deze thema's zijn dan ook opgenomen in het PGO 2020-2025.

De afgelopen jaren zijn bestuurlijke keuzes gemaakt die afwijken van het PGO 2017-2022. Het gaat daarbij met name om het vervroegen en toevoegen van projecten. Het PGO is daardoor aangevuld met de volgende projecten:
- Akkerland
- Bergwijkpark-zuid
- Winkelcentrum Kruidenhof
- Sporthal Bernhardlaan
- Rode Kruislaan 3e ster
- Johan van Soestdijkstraat
- Verkeersstructuur Diemen-Zuid (busbaan)

Het toevoegen van deze projecten en het stijgen van de uitvoeringskosten (marktprijzen) heeft geleid tot een tekort van ruim € 6 miljoen in de voorzieningen voor verhardingen en waterpartijen. Door verschuivingen vanuit voorzieningen voor bijvoorbeeld groen kan dat gedeeltelijk worden vereffend, waarna een tekort van ruim € 4 miljoen voor de gezamenlijke voorzieningen resteert.

Om deze tekorten te dekken, is de keus gemaakt projecten door te schuiven. Het gaat om onderstaande projecten:
- Uitvoering van de hoofdassen (A.Krijtsstraat-Wilhelminaplantsoen-Prinses Beatrixlaan-Prins Bernhardlaan) is met één jaar verplaatst van 2023 naar 2024;
- Uitvoering van de Ouddiemerlaan-Noord (t.p.v. Buitenlust) is met één jaar verplaatst van 2023 naar 2024;
- De tussentijdse opknapbeurt van Bergwijkpark-Zuid wordt verplaatst naar de volgende planperiode (na 2025);
- Buitenlust wordt verplaatst naar de volgende planperiode (na 2025);
- Akkerland wordt verplaatst naar de volgende planperiode (na 2025);
- Flats Rode Kruislaan wordt verplaatst naar de volgende planperiode (na 2025);
- De kosten aan de Aanpassing Verkeersstructuur Diemen-Zuid zijn teruggebracht naar asfaltonderhoud van de Busbaan.

In 2019 konden we nog € 800.000 uit de voorziening voor groot onderhoud naar de algemene reserve overhevelen. Komende jaren hebben we dit geld nodig om het Programma Groot Onderhoud sluitend te maken. Het nieuwe programma groot onderhoud wordt in de raad van november aangeboden ter besluitvorming en sluit aan op de begroting.

De eerste berekeningen geven aan dat er circa € 155.000 overgeheveld moet worden vanuit de algemene reserve naar het programma groot onderhoud. De actualisatie leidt er namelijk toe dat enkele voorzieningen lager dan € 0 worden. Dat is niet toegestaan. Om dit te voorkomen is de genoemde extra dotatie van € 155.000 nodig.

Middels het Kwaliteitsplan kan een extra kwaliteitsimpuls aan reconstructies worden gegeven. Om het huidige niveau aan te houden is een aanvullende dotatie van € 350.000 nodig.

Uitbreiding formatie team Infra
De afgelopen jaren is er flink gewerkt aan de uitbreiding en inbreiding van Diemen. Hoewel er in de bestaande organisatie altijd al capaciteit hiervoor was opgenomen, lopen we nu binnen team Infra tegen de grenzen aan van wat er mogelijk is.
De groei van de gemeente, stevige bestuurlijke ambities, ontwikkelingen op het gebied van participatie maar ook veranderende wet en regelgeving op het gebied van werken in de openbare ruimte, leiden tot een grote druk op de beschikbare capaciteit. Dit hebben we tot nu toe min of meer altijd wel op kunnen vangen bijvoorbeeld door onderling taken te verschuiven, maar die rek is er nu wel uit.
We zien ook de ontwikkeling dat beheerders steeds meer beleidstaken op hun bord krijgen. Hierdoor komen de beheertaken onder druk te staan. Voor ervaren medewerkers was deze combinatie nog wel op te vangen. Voor nieuwe onervaren werknemers is de combinatie van abstract beleid en dagelijks technisch onderhoud minder makkelijk op te pakken. Het is dan ook efficiënter om deze taken te scheiden; dat gebeurt in de meeste gemeenten met een omvang als Diemen.

Uit de in 2019 opgestelde capaciteitsraming voor team Infra kwam bij verschillende functies een tekort aan uren naar voren. We willen dit oplossen door uit te breiden met 2,0 fte civiel technische medewerkers op MBO/HBO niveau (€ 140.000). Hiermee krijgen we niet alleen de benodigde extra capaciteit maar ook weer een duidelijker afbakening tussen beheer en beleid waardoor beide taken de aandacht kunnen krijgen die ze verdienen.

Ook bij de opzichters wordt de groei van Diemen goed gevoeld. Het aanleggen van nieuwe woonwijken zorgt niet alleen voor meer bewoners met vragen en wensen, maar ook voor een uitbreiding van het werkgebied. Zo blijkt het met de huidige ploeg van vijf personen niet langer mogelijk te zijn om te komen tot een goede en verantwoorde invulling van de consignatie- en strooidienst. Om op adequate wijze onze bewoners te bedienen en tot een veilige en arbotechnische verantwoordelijke invulling van de genoemde diensten te komen, is uitbreiding met 1,0 fte civiel technisch medewerker op MBO niveau noodzakelijk (€ 60.000).

Uitbreiding formatie team Wijkbeheer
Om het openbaar beheer van de openbare ruimte in Diemen vanuit de gewenste kwaliteit praktisch tot uitvoering te brengen beschikt de ambtelijke organisatie over een uitvoerend team, Team Wijkbeheer. Door de groei van Diemen en om de huidige kwaliteit te kunnen voortzetten is het gewenst om het team uit te breiden met 1,0 fte (€ 50.000). Met name de reinigingstaken (straatvegen, bijplaatsingen verwijderen en prullenbakken legen) zijn gebaat bij deze uitbreiding. Door de inbreiding en de uitbreiding zijn hier de effecten het meest merkbaar en staat de kwaliteit onder druk.

Groenonderhoud
Groenonderhoudscontracten
De afgelopen jaren was er een overschrijding van de exploitatiebudgetten voor groenbeheer waar te nemen. In 2019 heeft de aanbesteding van meerdere contracten voor groenonderhoud plaatsgevonden. Resultaat is dat over de gehele lijn de kosten omhoog gaan. Dit is het gevolg van de drukbezette markt en de stijging van kosten voor personeel en brandstof.

Voor de onderhoudscontracten is een jaarlijks exploitatiebudget van € 545.000 geraamd. Op basis van de vorig jaar afgesloten contracten worden de kosten geschat op € 615.000. Dat levert een overschrijding van € 70.000 op.

Wanneer ongeadresseerd zal dit tekort leiden tot een significante kwaliteitsverlaging of kunnen de nieuw opgeleverde groenarealen niet in beheer genomen worden. Voor de jaren 2019 en 2020 is er via de kwartaalbrieven extra geld gevraagd voor de groen onderhoudscontracten. Voorgesteld wordt het exploitatiebudget vanaf 2021 structureel met € 70.000 te verhogen, zodat de verhoogde kosten van de onderhoudscontracten opgevangen kunnen worden.

Kleur en Fleur
Sinds 2010 worden er vanwege het beleid ‘’Kleur en Fleur’’ minder sober en doelmatig meer vaste plantenvakken aangelegd in Diemen. Elk jaar groeit de hoeveelheid vaste planten met ongeveer 1.250 m^2. Uiteindelijk zal dit resulteren tot minimum van 30.000 m^2 vaste planten in 2032. De vaste planten hebben gemiddeld een levensduur van 11 jaar. Een wijk wordt gemiddeld eens in de 22 jaar gerenoveerd. Hierbij worden ook de vaste planten meegenomen, maar er zal tussentijds ook een vervanging van de vaste planten gerealiseerd moeten worden. Eens in de 22 jaar worden alle planten dus extra vervangen. Dit zal niet in

één keer gebeuren maar zal over 22 jaar verdeeld worden. Vanwege inboet en vervanging zal er uitgegaan worden van 1500 m^2 per jaar. Een vierkante meter die vervangen gaat worden kost ongeveer € 30. Dit brengt een kostenpost met zich mee van € 45.000 per jaar.

Voor de jaren 2021 en 2022 is er voor Kleur en Fleur geld beschikbaar gesteld uit het budget "Vergroening openbare ruimte". Dit budget is er alleen tijdens de huidige coalitieperiode, waardoor vanaf 2023, na de huidige coalitieperiode jaarlijks opnieuw € 45.000 benodigd is om Fleur en Kleur in stand te houden. Voorgesteld wordt om vanaf 2023 structureel het exploitatiebudget met € 45.000 te verhogen, zodat Kleur en Fleur in stand kan blijven.

Duurzaamheidsagenda
Voor de versterkte inzet op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving is met het coalitieakkoord 'duurzaam samenleven' 2018 – 2022 extra budget en personele capaciteit vrijgemaakt. Op 2 juli 2020 heeft de gemeenteraad met de vaststelling van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 de kaders gesteld voor een programmatische aanpak op duurzaamheid voor de komende 5 jaar. De duurzaamheidsagenda moet nog worden uitgewerkt naar een programma. Wat we in 2021 gaan doen is opgenomen in de paragraaf duurzaamheid. Het begrote budget voor duurzaamheid in combinatie met de bestemmingsreserves voor duurzaamheid is hiervoor toereikend.

Op basis van de voorgenomen activiteiten over 2021 en met de op dit moment beschikbare gegevens worden de kosten vanuit duurzaamheidsbudget over 2021 geraamd op € 377.000. Zie de tabel onder kostenraming in de paragraaf duurzaamheid voor een toelichting op dit bedrag. Het vanuit de meerjarenbegroting begrote duurzaamheidsbudget over 2021 bedraagt € 266.000. Het verschil tussen het op dit moment voorziene budget en het begrote budget over 2021 bedraagt dus: € 377.000 - € 266.000 = € 111.000. De benodigde additionele € 111.000 kan worden gefinancierd vanuit de bestaande bestemmingsreserves duurzaamheid. Nader uitgewerkte aanvragen voor het over 2021 vrijmaken van aanvullende middelen uit de bestemmingsreserves duurzaamheid zullen in de kwartaalrapportages worden opgenomen.

Op enkele specifieke terreinen zal met ingang van 2021 structurele verdere professionalisering en versterking van expertise noodzakelijk zijn (benoemd in de Kadernota):
- Ter invulling van het door de gemeente ondertekende Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en de Mra intentieverklaring Circulair inkopen en opdrachtgeverschap is tijdelijk een MVI-regisseur aangetrokken die momenteel een actieplan MVI opstelt en adviseert hoe duurzaam inkopen te waarborgen binnen de organisatie. Voorstel is om in samenwerking met de DUO-gemeenten een MVI-regisseur aan te trekken (0,5 fte per organisatie / € 40.000). Dit zal leiden tot verdere professionalisering, betere ondersteuning aan de inkopers en constante monitoring van de resultaten op het gebied van duurzaamheid.
- In 2020 is de ecologische structuur in kaart gebracht zodat een ecologische kansenkaart kan worden ontwikkeld. Voor het uitvoeren van de actiepunten uit de kansenkaart en inbreng van ecologische en landschappelijke expertise bij ruimtelijke planvorming en ruimtelijke projecten zal op vraagbasis extern ecologisch advies moeten worden ingehuurd (€ 50.000 per jaar).
- De duurzaamheidsagenda vraagt om extra middelen voor communicatie. Hiervoor wordt momenteel een communicatiestrategie met kernboodschappen ontwikkeld en een communicatiecampagne die aansluit op landelijke campagnes. Belangrijke communicatiemiddelen zijn daarbij: social media, gemeentelijke website maar ook gemeentelijke gebouwen en terreinen en de openbare ruimte. (€ 30.000 per jaar).

In 2021 zijn de volgende incidentele uitgaven voorzien (benoemd in de Kadernota; Beslispunt voor het college is of deze activiteiten behoren tot gebouwbeheer, wijkbeheer en P&O of dat deze bekostigd moeten worden vanuit het beschikbare duurzaamheidsbudget voor 2021):

- In november 2015 heeft de gemeente Diemen de Parijsverklaring van het Klimaatverbond Nederland ondertekend met als doel in 2030 met de eigen organisatie geen broeikasgassen meer uit te stoten. Dit betekent dat er onderzoek zal moeten worden gedaan naar de verdere mogelijkheden voor energiebesparing, het opwekken van duurzame energie en het aardgasvrij maken van gemeentelijke gebouwen (€ 50.000) en onderzoek naar het overschakelen naar een wagenpark en machines die geen gebruik meer maken van fossiele brandstof (€ 20.000). Het totaal voor beide adviezen om de broeikasgasuitstoot van de gemeentelijke organisatie te minimaliseren bedraagt € 70.000.
- Naast het gemeentelijke wagenpark zal ook het vervoersmanagement voor het woon \werkverkeer en vervoer naar externe overleggen en symposia moeten worden verduurzaamd. Dit kan niet binnen Duo+ worden opgepakt. Hiervoor zal dus externe expertise moeten worden ingehuurd € 20.000. Dit zal na 2021 worden opgepakt.

Op de iets langere termijn (periode 2022 tot 2030) zullen de wijkuitvoeringsplannen om van het aardgas af te gaan voor de eerste wijken moeten worden opgepakt (benoemd in de Kadernota):

- In 2020-2021 wordt de verplichte transitievisie warmte opgesteld. Voor het hiervoor toegekende rijksgeld (Decembercirculaire 2019) is een bestemmingsreserve gemaakt. Na 2021 zullen aan de hand van de transitievisie warmte wijkuitvoeringsplannen moeten worden gemaakt om met de eerste wijken van het aardgas af te gaan (zie aparte paragraaf energietransitie). Afhankelijk van het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (Rob) over de kosten voor gemeenten voor de invulling van het klimaatakkoord wordt hiervoor vanaf 2022 een bijdrage in het gemeentefonds verwacht.

Energietransitie

Nederland heeft in 2015 het klimaatakkoord in Parijs ondertekend. Doel van dit akkoord is de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen zodat de opwarming beperkt blijft tot maximaal 2 graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële niveau. Het streven is echter om de opwarming beperkt te houden tot 1,5 graden. Hiertoe moet er in 2030 wereldwijd 45% minder CO_2 worden uitgestoten en mag in 2050 niet meer worden uitgestoten dan de natuur kan absorberen.

Regionale energiestrategie (RES)

Na vaststelling van de definitieve RES 1.0 zullen de ruimtelijke opgaven van de RES moeten worden opgenomen in de provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies en omgevingsplannen. Om de 2 jaar zal de RES worden herijkt en geactualiseerd om de strategie effectief te houden in de veranderende omstandigheden bij de energietransitie.

Transitievisie warmte en wijkaanpakken

In de Energieagenda is als doelstelling opgenomen dat Nederlandse gebouwde omgeving in 2050 aardgasvrij en CO_2 arm is. Met de Wet Voortgang Energietransitie is sinds juli 2018 aardgasvrij ontwikkelen van nieuwbouw verplicht geworden. Voor de bestaande bouw loopt de transitie naar aardgasloos tot 2050. Het gaat daarbij om zowel woningen, commercieel als maatschappelijk vastgoed. Alleen de grotere industriële aansluitingen zijn uitgezonderd.

Met het Interbestuurlijk Programma is afgesproken dat gemeenteraden uiterlijk in 2021 een transitievisie warmte vaststellen voor het aardgasloos maken van de bestaande gebouwde omgeving. In de transitievisie warmte moeten gemeenten aangeven welke wijken ze als

eerste (vóór 2030) willen aanpakken. Voor deze wijken moet in de transitievisie warmte zijn opgenomen wat daar de alternatieven voor aardgas zijn. Aansluitend moet voor al deze wijken een Wijkplan worden gemaakt.

De VNG onderhandelt met het Rijk over de financiering van deze nieuwe gemeentelijke taak. De verwachting is dat dit in 2021 zal worden opgepakt met een onderzoek voor wijzigingen van gemeentelijke taken op basis van artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet. Op basis hiervan kan het gemeentefonds dan in 2022 gelabeld worden opgehoogd voor de wijkaanpakken. Het is de bedoeling dat gemeenten meer geld krijgen naarmate ze zich actiever opstellen.

Afvalplan 2020
Op 19 december 2019 heeft uw raad het Afvalplan 2020 (Diemen naar minder restafval) vastgesteld. Het plan voorziet in acties en maatregelen die het mogelijk moeten maken de doelstelling uit het coalitieakkoord te realiseren. De coronacrisis heeft gevolgen voor de implementatie van het plan. Participatiebijeenkomsten met bewoners konden geen doorgang vinden waardoor de geplande inzameling van groente-, fruit-, en tuinafval met containers aan huis vertraagd is. Hierdoor is ook het verwijderen van de ondergrondse gft-dummy's vertraagd. Ook het aanpassen van de ophaal- of ledigingsfrequentie van het restafval is vertraagd.

Vanaf half maart zien we een sterke en continue stijging van het aanbod huishoudelijk afval en grondstoffen. Afhankelijk van de stroom is er tussen de 15% en 30% meer aanbod waardoor verzamelcontainers structureel sneller vol zitten. Meerlanden heeft maatregelen moeten nemen om de situatie beheersbaar te houden. Er worden structureel meer voertuigen en mensen ingezet en er is ook op feestdagen doorgewerkt. Meerlanden verwacht dan ook in heel 2020 fors meer restafval in te zamelen dan vorig jaar. In het eerste kwartaal van 2020 is al 100 ton meer restafval ingezameld dan in hetzelfde kwartaal van 2019. Dit zal per saldo tot een overschrijding kunnen gaan leiden van € 96.000 voor de inzameling van restafval 2020. De financiële effecten van de coronamaatregelen worden in de Meerlanden-rapportages over het derde kwartaal duidelijker zichtbaar. Dan kunnen we zien of de genomen maatregelen kunnen worden afgebouwd, krijgen we een beter beeld hoe de kosten zich verder ontwikkelen en of de inkomsten uit de afvalstoffenheffing dekkend zullen zijn over 2020.

Inmiddels is het voor inwoners mogelijk containers aan huis aan te vragen voor de inzameling van Oud Papier en Karton (OPK) en Plastic verpakkingen, Blik en Drankenkartons (PBD). Hiermee maken we het voor inwoners makkelijker het afval te scheiden en brengen we de hoeveelheid restafval omlaag. De kosten van deze maatregel, zonder dat dit gekoppeld is aan andere maatregelen uit het afvalplan, zoals de uitfasering van de gft-dummy’s of de ophaalfrequentie van het restafval. komen bovenop de huidige oplopende inzamelkosten. De kosten worden beïnvloed door het aantal uitgereikte containers, het aantal inzameldagen en de efficiency van de rijroutes. Geschat wordt dat het om een totaalbedrag gaat van tussen de € 75.000 en € 150.000.

Naast voornoemde nieuwe ontwikkelingen zijn de verwerkingskosten en de opbrengsten van de verschillende grondstofstromen altijd onzekere factoren. Factoren die voorheen met de egalisatiereserve opgevangen konden worden. De verhoging van het belastingtarief voor het verbranden van restafval door het Rijk in 2019, de wisselende opbrengsten voor grondstoffen en het vele meerwerk rondom de afvalinzameling in nieuwbouwwijken hebben ervoor gezorgd dat de egalisatiereserve afvalstoffenheffing leeg is.

Wat willen we bereiken?

1. Prettige en aantrekkelijke leefomgeving afgestemd op een daarbij passend kwaliteitsbeeld
Subdoelen
1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte
1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte
1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's a.g.v. afvalwater
1.4 - Natuur verbinden en beleven

2. Actieve betrokkenheid inwoners en bedrijven bij de inrichting en het beheer van de leefomgeving
Subdoelen
2.1 - Inwoners en bedrijven zijn betrokken bij herinrichting en nieuwe aanleg
2.2 - Inwoners raadplegen t.b.v. het uitvoeren van (dagelijks) onderhoud
2.3 - Actieve betrokkenheid van inwoners bij dagelijks onderhoud

3. Verbeterde duurzaamheid en leefbaarheid op het gebied van duurzaamheid en milieu
Subdoelen
3.1 - Actief duurzaamheidsbeleid, inclusief energietransitie, door middel van een programmatische aanpak.
3.2 - Actief milieubeleid
3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden
3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd

Wat gaan we ervoor doen?

1. Prettige en aantrekkelijke leefomgeving afgestemd op een daarbij passend kwaliteitsbeeld

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte
1.1.1 - Bijdragen aan meer differentiatie in beheer, gebruik en inrichting door het toepassen handboek openbare ruimte
1.1.2 - Uitvoering beheer conform programma groot onderhoud openbare ruimte
1.1.3 - Aanleggen van ontmoetingsplekken en verhogen van groene verblijfskwaliteit in de openbare ruimte (aanbrengen steigers, hondenspeelplaats, speelvoorzieningen, parkzitjes, ligweiden enz.).
1.1.4 - Bevording van de biodiversiteit (aanpassen ecologisch maaibeheer en beplantingskeuze, aanbrengen insectenreservaten)
Subdoel 1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte
1.2.1 - Uitvoeren geupdate zwerfafvalplan
1.2.2 - Uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden conform onderhoudsprogramma wegen, openbare verlichting, water, groen, speelterreinen en kunstwerken
Subdoel 1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's a.g.v. afvalwater
1.3.1 - Uitvoeren van het stedelijk waterbeheer door te voldoen aan de zorgplicht afvalwater, hemelwater en grondwater.
1.3.2 - Uitvoeren van het verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2019-2023.
1.3.3 -Onderhouden van oevers met aandacht voor ontwikkelen van biodiversiteit in natuurvriendelijke oevers.
1.3.4 - Uitwerken en implementeren van klimaatadaptieve maatregelen openbare buitenruimte. Voeren van risicodialogen met bedrijven, burgers en vitale functies.
Subdoel 1.4 - Natuur verbinden en beleven
1.4.1 - In stand houden en verbeteren van de ecologische verbindingen. Extra inzet hierop wordt meegenomen in het op te stellen duurzaamheidsprogramma.
1.4.2 - Het verbinden van buurtgroen met de hoofdgroenstructuur/natuur.
1.4.3 -De ecologische structuur van Diemen kwalitatief in kaart brengen en op basis hiervan een ecologische kansenkaart ontwikkelen.

2. Actieve betrokkenheid inwoners en bedrijven bij de inrichting en het beheer van de leefomgeving

Activiteiten
Subdoel 2.1 - Inwoners en bedrijven zijn betrokken bij herinrichting en nieuwe aanleg
2.1.1 - Overleg met belanghebbenden op basis van uitgangspunten en schetsontwerpen en voorlopig ontwerp voor herinrichtingsprojecten
2.1.2 - Houden van voorlichtingsbijeenkomsten en inspraakmogelijkheden (soms als workshop) bij herinrichtingsprojecten
2.1.3 - ideeën en verbeteringsvoorstellen van inwoners en bedrijven gebruiken bij herinrichting en nieuwe aanleg.
Subdoel 2.2 - Inwoners raadplegen ten behoeve van het uitvoeren van (dagelijks) onderhoud
2.2.1 - Burgers actief uitnodigen bij uitvoering van projecten en specifiek wijzen op participatiemogelijkheden
2.2.2 - Verbeteren van communicatie over de afhandeling van door inwoners ingediende meldingen over openbare ruimte
Subdoel 2.3 - Actieve betrokkenheid van inwoners bij dagelijks onderhoud
2.3.1 - Inwoners stimuleren tot en ondersteunen bij participatieprojecten via medewerkers Ruimtelijk Beheer

3. Verbeterde duurzaamheid en leefbaarheid op het gebied van energie en milieu

Activiteiten
Subdoel 3.1 - Actief Duurzaamheidsbeleid
3.1.1 Opstellen en uitvoeren van een duurzaamheidsprogramma (zie verder paragraaf Duurzaamheid)
3.1.2 Doorvoeren maatregelen klimaatadaptatie en biodiversiteit
Subdoel 3.2 - Actief milieubeleid
3.2.1 - Uitvoeren van het actieplan omgevingslawaai gemeentelijke wegen 2018-2022
3.2.2 - Opstellen geluidbelastingkaarten (wettelijke verplichting, om de 5 jaar)
3.2.3 - Inbrengen en toetsen van milieu-eisen bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten
3.2.4 - Meten van luchtkwaliteit
Subdoel 3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden
3.3.1 - Uitvoeren aanpassing(en) in wijze van afvalinzameling
3.3.2 - Versterken van communicatie en voorlichting
3.3.3 - Inzetten op het verminderen van restafval conform Van Afval Naar Grondstof (VANG)-doelstellingen (100kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) en het coalitieakkoord (een significante stap zetten richting die doelstelling)
Subdoel 3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd
3.4.1 - Toezien op uitvoering overeenkomst afvalinzameling
3.4.2 - Meldingen verzamelen en met Meerlanden zorgen voor structurele oplossingen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
3.1.1 - % hernieuwbare elektriciteit (verplicht)	0,9%	1,6%	1,3%	3%
3.4.1 - Omvang huishoudelijke restafval in kg per inwoner per jaar (verplicht) Om te voldoen aan de VANG-doelstellingen (100 kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) wordt er toegewerkt naar die 100 kg per inwoner per jaar.	230	223	180	180

Wat mag het kosten?

Leefomgeving en klimaat	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-18.194	-18.679	-19.064	-19.230
Structurele baten	8.588	8.569	8.756	8.772
Toevoegingen aan reserves	-7	-7	-7	-6
Onttrekkingen aan reserves	10	10	3	-
Saldo structureel	-9.604	-10.107	-10.313	-10.465
Incidentele lasten	-635	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	595	-	-	-
Saldo incidenteel	-40	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-9.644**	**-10.107**	**-10.313**	**-10.465**

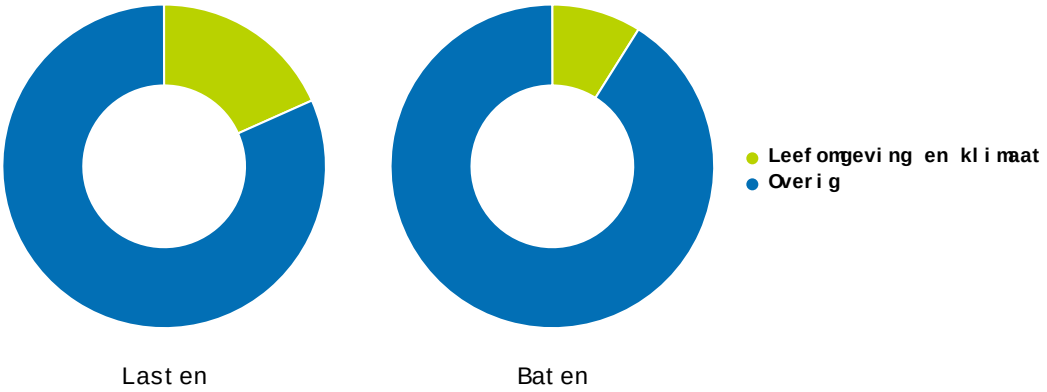

Uitsplitsing Baten en lasten volgens het BBV

Volgens het BBV artikel 17 b. dienen er een aantal baten en lasten specifiek inzichtelijk gemaakt worden. Dit zijn de onderdelen: de geraamde algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van de overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien.

In artikel 8 punt 5 is beschreven welke posten onder de algemene dekkingsmiddelen vallen. Dit zijn: Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, algemene uitkeringen, dividend, saldo van de financieringsfunctie en de overige algemene dekkingsmiddelen.

Binnen het programma Leefomgeving en klimaat is de post overhead begroot en wordt hierom specifiek inzichtelijk gemaakt.

Overhead

Overhead	2021	2022	2023	2024
Lasten	-511	-511	-511	-511
Baten	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-511**	**-511**	**-511**	**-511**

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
De stijging van de lasten wordt veroorzaakt door hogere kapitaallasten als gevolg van investeringen in wegen en riolering.

Vernieuwen geluidbelastingkaarten Diemen
De gemeente Diemen is wettelijk verplicht om elke vijf jaar geluidbelastingkaarten op te stellen. In 2011 en 2016 is dit ook gebeurd. Ook de nieuwe Omgevingswet bevat deze verplichting. In 2021 zal dit daarom opnieuw moeten gebeuren. Hiervoor zal een extern bureau moeten worden ingehuurd in overleg met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Ook moet het geluidsmodel worden geactualiseerd. Daarom is een bedrag van € 40.000 opgenomen in de begroting voor 2021.

De incidentele verrekeningen met de reserves zijn het gevolg van een extra dotatie in het programma Groot Onderhoud. Deze dotatie is verrekend met de Algemene reserve.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Uitbreiding formatie team Infra	-200	-200	-200	-200
- Dekking medewerker aan rioleringsprojecten	70	70	70	70
Uitbreiding formatie team Wijkbeheer	-50	-50	-50	-50
Groenonderhoud	-70	-70	-70	-70
Duurzaamheidsagenda				
- Ecologische kansenkaart	-50	-50	-50	-50
- Communicatie	-30	-30	-30	-30
- kosten t.l.v. structurele budget coalitieakkoord	80	80	80	80
Totaal nieuw beleid	**-250**	**-250**	**-250**	**-250**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Park Spoorzicht	470	-	-	-	470	31
Strandje aan de Diem	285	-	-	-	285	19
Vervanging PVC riolering schoolstraat-Noord	244	-	-	-	244	16
Vervanging PVC riolering verkeersstructuur Diemen zuid	240	-	-	-	240	16
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2021	200	-	-	-	200	13
Vervangen shovel wagen nr. 26 werf	75	-	-	-	75	15
Pickup straatveegauto nr. 20	75	-	-	-	75	15
PVC riool Flats Tobias Asserlaan	70	-	-	-	70	5
Vervanging 2 strooiers gladheidsbestrijding	60	-	-	-	60	6

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Vervanging PVC riolering Bernhardlaan	60	-	-	-	60	4
Planmatige vervanging buitenruimte gemeentewerf en recycleplein	55	-	-	-	55	6
Vervangen bestaande houtversnipperaar	50	-	-	-	50	5
Opzichtersauto	45	-	-	-	45	9
Vervangen Fiat Doblo wagen nr. 28 speelplaatsen	45	-	-	-	45	9
Vervangen heftruck Toyota nr. 34 werf	25	-	-	-	25	5
Vervangen PVC riool Vlindertuin	-	1.570	-	-	1.570	105
PVC riool Scheepskwartier	-	1.360	-	-	1.360	91
PVC riool Oranjeplantsoen	-	360	-	-	360	24
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2022	-	200	-	-	200	13
Vervanging PVC riool kruidenhof winkelcentrum	-	160	-	-	160	11
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 31	-	130	-	-	130	26
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, onkruidborstelmachine nr. 16	-	100	-	-	100	20
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 32	-	45	-	-	45	9
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 18	-	40	-	-	40	8
Relining betonriool Johan van Soestdijkstraat	-	40	-	-	40	2
Relining onderheid riolering hoofdassen wijk diemen centrum	-	-	500	-	500	33
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2023	-	-	200	-	200	13
Vervanging Iveco wagen nr. 14 (riool)	-	-	120	-	120	24
PVC riolering hoofdassen	-	-	40	-	40	3
PVC riolering Buitenlust en relining Ouddiemerlaan-Noord	-	-	-	570	570	38
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2024	-	-	-	200	200	13
Vervangen en isoleren dakbedekking gebouw B, C en D gemeentewerf	-	-	-	190	190	8
Vervangen Iveco wagen nr.12 bestrating	-	-	-	80	80	16
Vervanging 2 strooiers gladheidsbestrijding	-	-	-	60	60	6
Vervanging Iveco Daily nr.10 (plantsoenen)	-	-	-	60	60	12
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 21	-	-	-	60	60	12

Nieuw/gewijzigde investeringen

Investering	Jaar	Wijziging	Krediet
Strandje aan De Diem	2021	nieuw	285
Investeringen gemeentelijk rioleringsplan	Divers	Diverse	4.430
Vervangen machines gemeentewerf	2021	Nieuw	50
Vergroening wagenpark	2021	Nieuw	45
Vervangen en isoleren dakbedekking gebouw B, C en D gemeentewerf	2024	Nieuw	190
Park Spoorzicht	2021	Nieuw	470

Strandje aan De Diem
In het coalitieakkoord is de ambitie uitgesproken om meer mensen te laten genieten van het groene buitengebied als een plek voor rust en ontspanning. Daarom willen we investeren in allerlei vormen van recreatie zolang dit de natuurwaarden van het gebied niet aantast. Een voorbeeld hiervan is een mogelijk strandje aan De Diem.

In het verleden is er uitgebreid onderzoek gedaan naar de haalbaarheid, de kosten en de gevolgen voor de natuur bij het aanleggen van een strandje aan de Diem. Ondanks dat er al een subsidie toegezegd was door de provincie, is het plan uiteindelijk in de bestemmingsplanprocedure gestrand. Dit jaar gaan we opnieuw de mogelijkheden voor een strandje aan De Diem onderzoeken. Naast een herijking van de rapporten naar de natuurwaarden van de omgeving wordt ook de bestemmingsplanprocedure opgestart.

Een eerste raming van de aanlegkosten van het strandje bedraagt € 285.000 exclusief de bijkomende onderzoekskosten. De uit te voeren werkzaamheden door de organisatie voor bijvoorbeeld de benodigde bestemmingsplanwijziging zijn nog niet ingepland en komen dus boven op de huidige capaciteitsraming.

Investeringen gemeentelijk rioleringsplan
- Flats Tobias Asserlaan: investeringsbudget geactualiseerd en met € 5.000 verhoogd;
- Oranjeplantsoen: investeringsbudget geactualiseerd en met € 40.000 verhoogd;
- Scheepskwartier: investeringsbudget geactualiseerd en met € 35.000 verhoogd;
- Vlindertuin: uitvoering met een jaar verlengd, investeringsbudget geactualiseerd en met € 20.000 verhoogd;
- Relining onderheide riolering Diemen-Zuid (1) en (2) verwijderd;
- Vervanging onderheid riool hoofdassen (€ 3.500) gewijzigd in relining (€ 500.000 2023 in plaats van 2024);
- Buitenlust + Ouddiemerlaan-Noord: investeringsbudget geactualiseerd en met € 10.000 verhoogd (2024 in plaats van 2023).

Alle investeringen hierboven worden gedekt uit de voorziening Rioleringszorg die hiervoor ruimte biedt.

Vervangen machines gemeentewerf
Vervangen bestaande houtversnipperaar: Bestaande machine ruim 10 jaar oud en niet langer toegespitst voor de huidige werkzaamheden (€ 50.000).

Vergroening wagenpark
We zetten de schouders onder de verduurzaming van Diemen. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden om het wagenpark voor team Wijkbeheer te vergroenen. Dit doen we door te zoeken naar een alternatieve aandrijvingen zoals elektriciteit, biogas, waterstof e.d. Dit is echter niet voor alle auto’s mogelijk. Veel auto's worden namelijk naast het reguliere werk ook ingezet als strooiauto of auto voor calamiteiten buiten de reguliere kantoortijden. Voor

auto’s met dit soort taken, is er nog geen elektrisch alternatief op de markt en voor waterstof of biogas is er in of in directe nabijheid van Diemen nog geen tanklocatie. De auto’s die de komende jaren vervangen moeten worden, zullen we zoveel mogelijk vergroenen. Daarbij wordt wel extra geld gevraagd aangezien deze duurder zijn dan een diesel- of benzineauto.

Door de groei van Diemen is er behoefte voor een extra opzichtersauto. Deze kan volledig elektrisch uitgevoerd worden. De hiervoor gevraagde investering bedraagt in 2021 € 45.000.

Vervangen en isoleren dakbedekking gebouw B, C en D gemeentewerf
De dakbedekking van de daken van de garagegebouwen B, C, D op de gemeentewerf is aan vervanging toe. Vanuit duurzaamheid zijn er reeds PV panelen op deze daken geplaatst. Om de gebouwen nog duurzamer te maken, zal er naast het vervangen van de dakbedekking extra isolatie worden aangebracht. Om alle voorzieningen te realiseren is een krediet van noodzakelijk van € 190.000.

Park Spoorzicht
Voor Park Spoorzicht is uitgesproken dat geïnvesteerd wordt in de biodiversiteit en natuurwaarden en dat de ecologische verbinding met omliggende gebieden wordt versterkt. Tevens wordt het park bezoekersvriendelijk ingericht. Hiervoor is een concept-plan van aanpak opgesteld en zijn de financiële consequenties in beeld gebracht. Deze worden begroot op € 470.000. De uit te voeren werkzaamheden door de organisatie zijn nog niet ingepland en komen dus boven op de huidige capaciteitsraming. Deze kosten dienen te worden opgevoerd als investering. Na de realisatie dient het areaal toegevoegd te worden aan het onderhoudsareaal. Er is sprake van areaal uitbreiding aangezien dit gebied, nadat de sportverenigingen zijn verplaatst, niet overgedragen worden aan Ruimtelijk Beheer.

Verkeer

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Visie / strategisch doel

In Diemen is voldoende parkeerruimte tegen aanvaardbare kosten voor bewoners, hun bezoekers en werknemers. Diemen is een verkeersveilige gemeente.

De bereikbaarheid van Diemen en de omgeving dient optimaal te zijn, zowel per auto, fiets, te voet als met openbaar vervoer. Verkeer dat niet in Diemen thuis hoort, wordt geweerd.

Diemen is en blijft goed ontsloten via het openbaar vervoer, niet alleen vanwege de bereikbaarheid en de mogelijkheid die dit biedt voor participatie in de samenleving, maar ook vanwege de bijdrage aan een schonere leefomgeving. Het openbaar vervoerssysteem is uitstootvrij in 2030 en de overige regionale mobiliteitssystemen zijn uitstootvrij in 2050.

Doelstellingen in één oogopslag

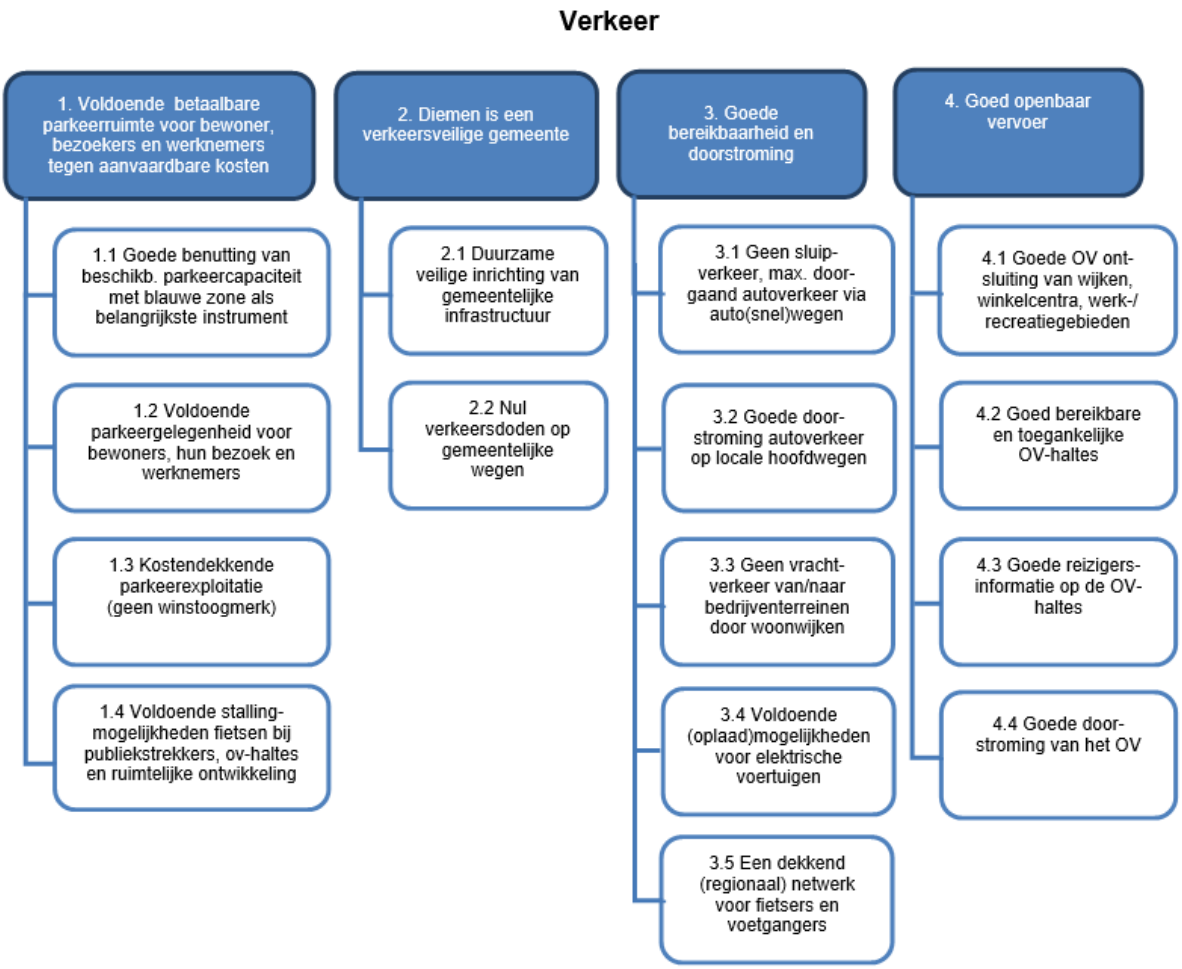

Kaderstellende beleidsnota's

Regionaal (Vervoerregio Amsterdam):
- Beleidskader Inclusieve Mobiliteit (2020)
- Beleidskader Mobiliteit (2017);
- Investeringsagenda Mobiliteit 2020-2028 (2020);
- Lijnennetvisie 2018 (2015);
- Strategische Visie Mobiliteit (2016).

Gemeentelijk:
- Beleidsnota Elekrisch rijden en opladen in Diemen (2019);
- Beleidsnotitie Autodelen (2013);
- Geactualiseerd parkeerbeleidsplan Diemen (in voorbereiding);
- Parkeerbeleidsplan Diemen 2010-2020 (2011);
- Parkeernormennota 2020 (in voorbereiding).

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Binnen dit programma zijn er geen structurele gevolgen Jaarstukken 2019.

Autonome ontwikkelingen

Binnen dit programma zijn er geen autonome ontwikkelingen.

Nieuwe Ontwikkelingen

Programma Duurzaamheid 2020-2025
In 2020 is het Programma Duurzaamheid door de gemeenteraad vastgesteld. In dit programma is een groot aantal activiteiten t.a.v. duurzaamheid benoemd. Een aantal activiteiten uit de verkeersparagraaf, bijvoorbeeld gericht op de plaatsing van laadpalen, komt daarom terug in de paragraaf duurzaamheid.

Uitbreiding structurele capaciteit verkeer en vervoer
De ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer (inclusief parkeren) in Diemen en in de regio vragen een forse inzet vanuit de gemeentelijke organisatie. Daarbij gaat het o.a. om de verduurzaming van de mobiliteit (elektrisch rijden, deelauto's/scooters/fietsen, duurzame logistiek) waarbij veel initiatieven wordt opgezet vanuit de Metropoolregio Amsterdam en de Vervoerregio Amsterdam. Diemen verzorgt ook het secretariaat van het AM-overleg Verkeer en Vervoer. Daarnaast vragen ook veel ruimtelijke plannen (o.a. Omgevingsvisie) en projecten (o.a. Holland Park) in Diemen om verkeerskundige input.

Op dit moment is een halve formatieplaats hiervoor beschikbaar. In de praktijk was deze halve formatieplaats niet invulbaar (op de arbeidsmarkt zijn geen mensen te vinden die deze functie parttime willen invullen). Door de beschikbaarheid van tijdelijk projectbudget was het mogelijk hiervoor tijdelijk een fulltime medewerker aan te trekken op inhuurbasis. Dit was ook noodzakelijk gelet op het grote werkpakket.

Om de komende jaren de noodzakelijke inzet te kunnen blijven leveren op het gebied van verkeer en vervoer, in Diemen en in de regio, is het noodzakelijk de halve formatieplaats structureel om te zetten naar een volledige formatieplaats Verkeer en Vervoer (extra kosten € 40.000 structureel).

Haalbaarheidsonderzoek fietsverbinding Plantage De Sniep - Station Diemen-Zuid
Diemen groeit hard, zo wordt momenteel onder meer volop gebouwd op Plantage De Sniep. We zien vanuit deze wijk een toenemende vraag naar goede regionale openbaar vervoers-verbindingen. Om aan deze vraag te kunnen voldoen is het belangrijk om vanuit deze wijk een goede fietsverbinding te hebben met station Diemen-Zuid, waar frequent metro's en treinen halteren. De huidige fietsverbinding is onaantrekkelijk en indirect. We willen daarom in 2021 een studie uitvoeren naar het verbeteren van deze fietsverbinding parallel aan de huidige spoordijk. Een nieuwe brugverbinding over de Weespertrekvaart is daarbij een cruciaal onderdeel. De Vervoerregio Amsterdam draagt 50% van de studiekosten bij.

Wat willen we bereiken?

1. Voldoende parkeerruimte voor bewoners, bezoekers en werknemers tegen aanvaardbare kosten
Subdoelen
1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument
1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers
1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winstoogmerk)
1.4 - Voldoende stallingmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkers, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen

2. Diemen is een verkeersveilige gemeente
Subdoelen
2.1 - Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur
2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen

3. Goede bereikbaarheid en doorstroming
Subdoelen
3.1 - Geen regionaal sluipverkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen
3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op locale hoofdwegen
3.3 - Geen vrachtverkeer van en naar bedrijventerreinen door de woonwijken
3.4 - Voldoende (oplaad)mogelijkheden voor elektrische voertuigen
3.5 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers

4. Goed openbaar vervoer
Subdoelen
4.1 - Goede OV ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden
4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes
4.3 - Goede reizigersinformatie op de OV-haltes
4.4 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer

Wat gaan we ervoor doen?

1. Voldoende parkeerruimte voor bewoners, bezoekers en werknemers tegen aanvaardbare kosten

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument
1.1.1 - Uitbreiden en bijsturen parkeerregulering op basis van resultaten parkeermonitoring en klachten van bewoners en ondernemers en op basis van nieuwe ontwikkelingen (o.a. regelgeving en ICT)
1.1.2 - Parkeermonitoring d.m.v. meting parkeerdruk en ontvangen parkeerklachten
1.1.3 - Uitvoering geven aan geactualiseerd parkeerbeleidsplan
Subdoel 1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers
1.2.1 - Waar nodig bijsturen van parkeerregulering (maatwerk)
1.2.2 - Afspraken over parkeervoorzieningen bij nieuwbouwplannen, in beginsel op eigen terrein
1.2.3 - Handhaven op de parkeerregulering incl. afhandelen parkeerklachten en overtredingen
Subdoel 1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winstoogmerk)
1.3.1 - Actueel houden parkeerexploitatie
1.3.2 - Parkeertarieven baseren op effectiviteit en een sluitende parkeerexploitatie
Subdoel 1.4 - Voldoende stallingmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkers, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen
1.4.1 - Bijplaatsen fietsenstallingen indien nodig en mogelijk
1.4.2 - Het voorschrijven van fietsparkeernormen bij (ruimtelijke) ontwikkelingen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
1.2.1 - Totaal aantal laadpalen voor elektrische motorvoertuigen	NB	NB	50	75

2. Diemen is een verkeersveilige gemeente

Activiteiten
Subdoel 2.1 - Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur
2.1.1 - Toepassen duurzaam veilig maatregelen bij herinrichtingen (o.a. Diemen Noord, Centrum West, Diemen Zuid, Holland Park, Plantage de Sniep)
2.1.2 - Verkeersveilige fietsroute opnemen in spoorwegonderdoorgang aan westkant Ouddiemerlaan
2.1.3 - Verkeersveilige fietsroutes meenemen in BLVC-plannen bij uitvoering van bouwplannen/wegwerkzaamheden
2.1.4 - Haalbaarheidsonderzoek naar een fietsverbinding van Plantage De Sniep naar station Diemen-Zuid
Subdoel 2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen
2.2.1 - Deelname aan verkeersveiligheid campagnes
2.2.2 - Actief monitoren van de verkeersveiligheid op gemeentelijke wegen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Algemeen - % ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig (verplicht)*	NB	NB	NB	NB
Algemeen - % overige vervoersongevallen met een gewonde fietser (verplicht)*	NB	NB	NB	NB
Algemeen - % doden na verkeersongeval met een motorvoertuig	NB	NB	0%	0%

* de informatiebronnen met betrekking tot deze gegevens zijn niet volledig en geven dus een verkeerd beeld. Er wordt regionaal gewerkt aan een beter systeem. Zodra dat er is, worden deze indicatoren ook ingevuld.

3. Een goede bereikbaarheid en doorstroming van de mobiliteit

Activiteiten
Subdoel 3.1 - Geen regionaal sluipverkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen
3.1.1 - Rijsnelheid op lokale hoofdwegen 50 km/uur (o.a. Oost-West as, Holland Park)
3.1.2 - Afstemmen informatiesystemen (bewegwijzering/navigatie) op hoofdroutes
3.1.3 - Medewerking aan openstelling Overdiemerweg tussen IJburg en Muiden gekoppeld aan omzetten parallelweg van de A1 naar busbaan zonder ontheffinghoudersregeling
Subdoel 3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op locale hoofdwegen
3.2.1 - Waarborgen ontsluitingsfunctie d.m.v. advisering bij herinrichtingen (o.a. Oost-West as, Holland Park)
3.2.2 - Ongelijkvloers maken van spoorwegovergang op Ouddiemerlaan
3.2.3 - Aanpassen hoofdverkeersstructuur Diemen Zuid (o.a. openstellen busbaan, aanleg rotonde, invoering 30 km/uur)
Subdoel 3.3 - Geen vrachtverkeer van en naar bedrijventerreinen door de woonwijken
3.3.1 - Zorgen voor behoud van goede rechtstreekse aansluiting van werkgebieden op hoofdwegennet
3.3.2 - Begeleiden/beïnvloeden bedrijven bij vestigingsplaatskeuze en routekeuze
3.3.3 - Afremmen vrachtverkeer bij herinrichting van woongebieden
3.3.4.- voortzetten regionale samenwerking Green Deal Zero Emission stadslogistiek
Subdoel 3.4 - Voldoende (oplaad)mogelijkheden voor elektrische voertuigen
3.4.1 - Realiseren van een dekkend en vraag gestuurd netwerk van laadpalen voor elektrische auto's, in samenwerking met het projectbureau MRA-e
3.4.2 - Onderzoek naar de haalbaarheid van elektrische deelmobiliteit (o.a. auto's en scooters)
3.4.3.- Participeren in het opstellen van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) als uitvoering van het klimaatakkoord
Subdoel 3.5 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers
3.5.1 - Verbeteren van zwakke schakels in het fietsnetwerk(o.a. Ouddiemerlaan bij goederenboog)

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Algemeen - Waardering bereikbaarheid bedrijfslocatie voor bevoorrading (verplicht)	NB	NB	NB	NB

4. Goed openbaar vervoer

Activiteiten
Subdoel 4.1 - Goede openbaar vervoer ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden
4.1.1 - Adviseren over concessieverlening door Vervoerregio Amsterdam en vervoerplannen GVB
4.1.2. Participeren in de voorbereiding van een nieuwe OV concessie in samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam
4.1.3 - Participeren in het onderzoek van de gemeente Amsterdam naar een nieuwe HOV-verbinding van IJburg via Diemen naar station Bijlmer-Arena en naar station Weesp.
4.1.4 - De belangen van Diemen inbrengen in regionale en nationale onderzoeken zoals onder andere OV Toekomstbeeld 2040, OV SAAL middellange termijn en de MIRT verkenning Amsterdam Zuid
4.1.5 - Het verbeteren van de overstapmogelijkheden bij het ov-knooppunt Diemen-Zuid
Subdoel 4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes
4.2.1 - Aanpassen resterende haltes in Diemen-Noord bij groot onderhoud/herinrichting
4.2.2 - (Nieuwe) ov-haltes zijn toegankelijk voor alle gebruikers
Subdoel 4.3 - Goede reizigersinformatie op de OV-haltes
4.3.2 - Controleren reizigersinformatie op haltes
4.3.2 - DRIS-panelen bij nieuwe haltes bij spooronderdoorgang
Subdoel 4.4 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer
4.4.1 - Verbeteren doorstroming OV bij herinrichtingen (tram 19 op Oost-West as, aanleg spooronderdoorgang)

Wat mag het kosten?

Verkeer	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-1.786	-1.785	-1.785	-1.781
Structurele baten	1.077	1.427	1.077	1.427
Toevoegingen aan reserves	-	-117	-	-117
Onttrekkingen aan reserves	233	-	233	-
Saldo structureel	-476	-475	-475	-471
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-476**	**-475**	**-475**	**-471**

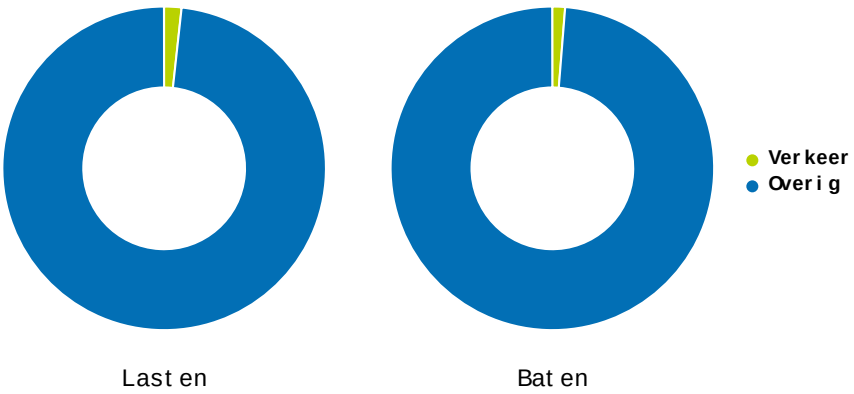

Uitsplitsing Baten en lasten volgens het BBV

Volgens het BBV artikel 17 b. dienen er een aantal baten en lasten specifiek inzichtelijk gemaakt worden. Dit zijn de onderdelen: de geraamde algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van de overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien.

In artikel 8 punt 5 is beschreven welke posten onder de algemene dekkingsmiddelen vallen. Dit zijn: Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, algemene uitkeringen, dividend, saldo van de financieringsfunctie en de overige algemene dekkingsmiddelen.

Binnen het programma Verkeer is de post overhead begroot en wordt hierom specifiek inzichtelijk gemaakt.

Overhead

Overhead	2021	2022	2023	2024
Lasten	-251	-251	-251	-251
Baten	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-251**	**-251**	**-251**	**-251**

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
De parkeerexploitatie is een kostendekkende exploitatie. Omdat de verlening van de vergunningen om de twee jaar plaatsvindt is er in de jaren dat de bedragen worden ontvangen een overschot. Dit overschot wordt gestort in de reserve parkeergelden. Het jaar later vindt er een onttrekking uit de reserve plaats.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Uitbreiding structurele capaciteit verkeer en vervoer	-40	-40	-40	-40
Haalbaarheidsonderzoek fietsverbinding Plantage De Sniep en Station Diemen-Zuid	pm	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-40**	**-40**	**-40**	**-40**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Geen investeringen	-	-	-	-	-	-

Samen besturen

Portefeuillehouder: E. Boog
Afdelingsmanager: J.D. de Kort
Afdeling: Directie

Visie / strategisch doel

De kracht van Diemen is dat het een samenleving is met een schaal waarop mensen dichtbij elkaar zijn en nauw bij elkaar betrokken zijn. De gemeente wil daarin op een geloofwaardige manier ondersteunen en versterken en open en communicatief optreden. Ook wil de gemeente verbinding onderling bevorderen.

De gemeente kiest er voor om de betrokkenheid van meer bewoners en organisaties bij het gemeentelijk beleid te vergroten. Meer dialoog met inwoners en organisaties betekent immers ook meer invalshoeken en een bredere bestuurlijke afweging. Ook in het coalitieakkoord "Duurzaam Samenleven" wordt dit benadrukt en op velerlei terreinen invulling gegeven. Inwoners en ondernemers van Diemen plukken hier al de vruchten van. De ambities op dat gebied zijn stevig verankerd in een vastgesteld beleidsplan ten aanzien van participatie, initiatief en communicatie. De coronacrisis zorgt op het gebied van participatie voor nieuwe uitdagingen. We blijven onderzoeken uit het brede scala van mogelijkheden welke vorm van participatie het best ingezet kan worden.

We willen inwoners en ambtenaren stimuleren en motiveren om samen tot oplossingen te komen voor (dreigende) conflicten. De informele aanpak is één van de middelen hiertoe.

Ook wil de gemeente de kwaliteit van dienstverlening daar waar mogelijk afstemmen op de wens van de burger. Bij het beheer van de openbare ruimte vragen we bestaande netwerken zich in te zetten voor meer verbinding binnen de samenleving en willen we gebruik maken van hun kennis.

De gemeente kan deze visie niet alleen realiseren en doet dat in samenwerking met maatschappelijke partners en met gemeenten in de regio, waarbij de Duo+-gemeenten de voorkeurspartner zijn. Doel van versterking van samenwerking binnen de regio en van een krachtige rol van gemeente Diemen hierin is een krachtig en toekomstbestendig lokaal bestuur.

Om bovenstaande ontwikkelingen goed te organiseren is de directie / het management gestart met het ontwikkeltraject Diemen '22. Ook de groei van Diemen vraagt gezien de omvang van de huidige organisatie om een andere aansturing. Met name de directie en de teamleiders worden in stelling gebracht om deze beweging tot een succes te maken. Met de acties voortvloeidend uit Diemen '22 zorgen we dat de organisatie beter aansluit op de wensen van de samenleving, bestuur en medewerkers. Diemen '22 vraagt actie van alle medewerkers. Zo wordt de missie en visie op de organisatie herijkt en gaan we instrumenten als concern- en teamplannen verder uitwerken. Daarnaast is er veel aandacht en ruimte voor competentie-ontwikkeling van alle medewerkers. Competenties als samenwerken en bestuurlijke sensitiviteit zijn hierbij belangrijk, maar ook trainingen in digitalisering en dienstverlening behoren tot de acties.

Doelstellingen in één oogopslag

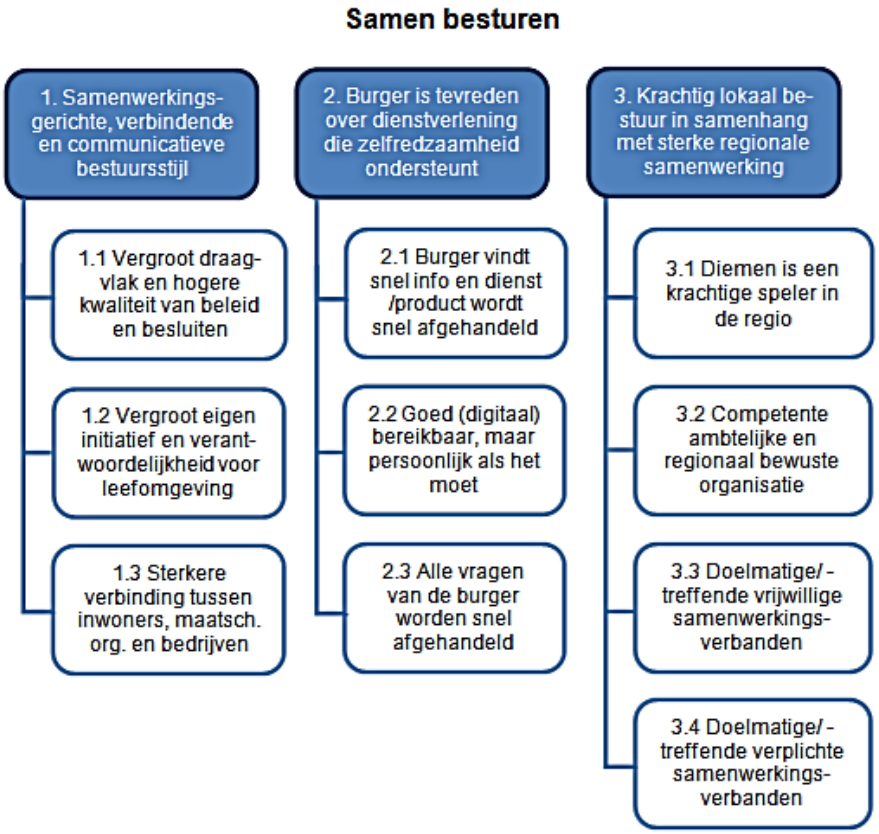

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidsnota Burgerparticipatie in Diemen; beleidsnota over het betrekken van burgers bij beleids- en besluitvorming, april 2013;
- Dienstverleningsvisie 2020;
- Duurzaam samenleven, coalitieakkoord 2018-2022;
- Gelaagd regionaal samenwerken: onze basis voor regionale samenwerking 2015;
- Raamnotitie personeelbeleid en daaraan voorafgaande en afgeleide beleidsnotities en personeelinstrumenten, samengevat in de DVA TPO 2011;
- Strategisch Communicatieplan 2009;
- Strategisch gemeentebreed informatieveiligheidsbeleid 2020;
- Visie Diemen doen we samen 2017.

Structurele gevolgen Jaarstukken 2019

Binnen dit programma zijn er geen structurele gevolgen Jaarstukken 2019.

Autonome ontwikkelingen

Informatieveiligheid
Er komt steeds meer nadruk te liggen op informatieveiligheid. Per 1 januari 2020 is de huidige Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG), het normenkader voor informatieveiligheid, overgegaan naar een nieuwe gezamenlijke Baseline voor Overheidsinstellingen, de BIO. De achterliggende reden is om de informatiebeveiliging verder optimaal te professionaliseren voor de gehele overheid. De BIO is gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normatiek.

Het uiteindelijke doel hiervan is te komen tot een veilige digitale overheid.

De BIO is een doorontwikkeling, ofwel een ‘update’ van de BIG. De verandering van het normenkader betekent dat er een aanpassing van het gehele informatieveiligheid beleid moet worden doorgevoerd. En de stappen uit het model opnieuw moeten worden doorlopen. Concreet betekent dit dat het strategisch en tactisch informatieveiligheidsbeleid opnieuw door de DUO-organisaties (gemeenten Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Duo+) moet worden vastgesteld. De taken ten aanzien van de informatieveiligheid zijn belegd bij Duo+. De steeds stringentere regelgeving, de controle daarop en de ondersteuning daarbij van de vakafdelingen leidt tot extra capaciteitsinzet. Ter ondersteuning van de vakafdelingen is het voorstel om twee 'Verbindingsofficieren' aan te stellen. Door de samenwerking kunnen we deze efficiënter en effectiever inzetten. De kosten voor Diemen bedragen € 50.000.

Archief
Op orde brengen digitaal archief als gevolg van inspectierapport
In het kader van Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT) heeft de Provincie haar jaarlijkse controle uitgevoerd bij de DUO-gemeenten. Uit het inspectierapport komt naar voren dat er met name bij het digitale archief verbeteringen moeten worden doorgevoerd. Duo+ maakt voor de DUO-gemeenten een voorstel voor de uitvoering van een “plan van aanpak verbetering archief”. Het is inmiddels duidelijk dat digitale archivering arbeidsintensiever is om te verwerken. Naast het inlopen van (digitale) archiefachterstanden moet de archieffunctie beter worden ingeregeld. Over de wijze waarop dit moet plaatsvinden is nog geen besluit genomen maar er zijn sowieso financiële gevolgen. Op basis van een eerdere inhaalslag is per gemeente een inschatting gemaakt van de benodigde budgetten. Hierbij is onderscheid gemaakt in incidentele en structurele kosten. Structureel is naar verwachting € 40.000 nodig (formatieuitbrieiding) en incidenteel voor 2021 € 135.000 en voor 2022 € 100.000.
Getracht wordt door de gezamenlijke oppak met de DUO-gemeenten efficiencyvoordelen te behalen.

Digitaliseren archief omgevingsvergunningen
Tussen 1901 en 2014 zijn bouwvergunningen op papier gearchiveerd. Vanaf 2014 is het vergunningensysteem Squit XO met een archiefwaardig DMS (Corsa) gekoppeld en worden bouwvergunningen digitaal gearchiveerd. Diemen heeft echter nog een papieren bouwarchief van 1901 tot 2014. Het verstrekken van inzage in de archiefstukken kost veel tijd. Daarnaast kost de opslag van een papieren archief in kasten veel (opslag)ruimte. Het is dan ook zeer gewenst dat Diemen zijn papieren bouwarchief digitaliseert. Het digitaliseren van het bouwarchief is uitgesmeert over 3 jaar en in 2020 gestart. Totale kosten zijn € 180.000, per jaar dus € 60.000. In 2020 is budget hiervoor verkregen via een kwartaalbrief. Voor 2021 en 2022 moet nog budget van € 60.000 per jaar beschikbaar worden gesteld via de begroting voor dat jaar.

Digitalisering Burgerzaken / Klant Contact Centrum
De inzet is dat burgers zoveel mogelijk de gelegenheid krijgen om hun diensten en producten online aan te vragen. Doordat de koppeling tussen twee applicaties een lange periode niet goed functioneerde is een lichte achterstand ontstaan ten opzichte van de andere gemeenten in Nederland. Er vindt nu een inhaalslag plaats. Dit betekent meerkosten bij I&A bijv. voor de bouw van E-formulieren, aankoop van extra modules in applicaties, extra testen en dergelijke.
Er is behoefte aan tussentijdse metingen van meningen/wensen onder publiek m.b.t. bepaalde thema's, zoals: dienstverlening, wonen, duurzaamheid e.d. In dit kader wordt een enquete-app aangekocht, die zowel voor participatie, communicatie als dienstverlening input kan leveren. Kosten zijn waarschijnlijk beperkt.
Inwoners raken steeds meer gewend aan snelle en zeer accurate dienstverlening, mede door ontwikkelingen in de commerciële markt. Daar kunnen we als gemeente niet te ver van afwijken of achterop raken. Het Klant Contact Centrum (KCC) gebruikt een dienstverleningsondersteunende applicatie Anywhere, die helpt om informatie snel op te kunnen zoeken die nodig is om 80% van de gestelde vragen te beantwoorden. Dit systeem is verouderd en voldoet niet meer aan de wensen. Daarom volgt in 2021 aanbesteding van een nieuw systeem, dat meer mogelijkheden biedt, bijv. door kanaalmonitoring en -sturing (email, sociale media, telefoon, e.d.) en betere monitoring op goede afhandeling van openstaande vragen/verzoeken/zaken. Verwachte kosten zijn € 30.000.

Dekking
De structurele kosten worden meegenomen in het geactualiseerde meerjarensaldo. De incidentele kosten worden verrekend met de Algemene Reserve.

Dekking kosten archief	2021	2022	2023	2024
Formatie-uitbreiding	-40	-40	-40	-40
Structurele kosten (t.l.v. structurele saldo begroting)	-40	-40	-40	-40
Inlopen achterstanden	-135	-100	-	-
Digitalisering archief omgevingsvergunningen	-60	-60	-	-
Digitalisering Burgerzaken / Klant Contact Centrum	-30	-	-	-
Incidentele kosten (t.l.v. Algemene Reserve)	-225	-160	-	-

Teamleider Personeel en Organisatie (P&O)
Voor P&O is een concept transitieplan opgesteld om enerzijds de basis op orde te krijgen en anderzijds een doorontwikkeling te maken, zodat de kwaliteit van de dienstverlening op het gewenste niveau komt. Onderdeel van dit plan betreft ook de aansturing van team P&O. Vanuit het transitieplan wordt voorgesteld om een teamleider P&O aan te stellen, die de uitvoering van het plan verder vorm geeft en de dagelijkse leiding van het team op zich neemt. De jaarlijkse kosten voor Diemen worden geraamd op € 50.000 tot en met de periode 2022. Tussentijds zal een evaluatie plaatsvinden.

Premies verzekeringen
In 2019 zijn er verschillende verzekeringen aanbesteed die per 1 januari 2020 zijn ingegaan. Hieronder de aansprakelijkheidsverzekering, goedwerkgeverschapsverzekering en de brandverzekering.

Vanwege negatieve resultaten in de afgelopen jaren hebben verzekeringsmaatschappijen de premies verhoogd. Dat komt enerzijds door de vele storm- en brandschades. Anderzijds spelen ook structurele factoren een rol. Zo worden letselschades snel duurder, onder meer

door de introductie van affectieschade en toenemende claimbewustheid van burgers. Ook de markt voor autoverzekeringen staat onder druk omdat er meerdere jaren achtereenvolgend negatieve resultaten zijn geboekt. De premies zijn hierdoor met € 18.000 toegenomen.

Onderstaand de structurele mutatie per verzekeringssoort:

Verzekering	Was	Wordt	Mutatie
Aansprakelijkheidsverzekering	€ 51.000	€ 50.000	- € 1.000
Brandverzekering	€ 69.000	€ 92.000	€ 23.000
Goedwerkgeverschapsverzekering	€ 8.000	€ 9.000	€ 1.000
Verzekeringen wagenpark	€ 11.000	€ 29.000	€ 18.000
Totaal	**€ 139.000**	**€ 180.000**	**€ 41.000**

In totaal is er voor premies van verzekeringen structureel circa € 41.000 extra benodigd.

Taxaties eigendommen ivm Brandverzekering
Voor het bepalen van de hoogte van de premie voor de brandverzekering dient er elke 6 jaar een herbouwwaarde taxatie plaats te vinden. In 2015 is dit voor het laatst gebeurd. Daarom dient deze in 2021 opnieuw plaats te vinden. Hiervoor is eenmalig € 10.000 nodig.

Met de herbouwwaarde taxatie voorkomen we, dat de gemeente onderverzekerd is. Zo wordt de volledige schade uitgekeerd, mocht dit zich voordoen. Ook voorkomen we hiermee een te hoge herbouwwaarde, waardoor we ook niet te veel premie betalen.

Nieuwe ontwikkelingen

Het informatiesysteem dat het KCC gebruikt in het werk levert onvoldoende informatie op om vragen efficient te beantwoorden. Zo is niet zichtbaar of iemand al eerder contact over een bepaald onderwerp heeft gehad met een andere collega en kan ook niet goed gemonitord worden of een terugbelverzoek elders in de organisatie naar wens is afgehandeld. In overleg met de leverancier zijn veranderingen aangebracht die nu in praktijk beproefd worden. Afhankelijk van de effecten wordt in 2021 bezien of er nagedacht moet worden over een aanvullend systeem.

Bij Burgerzaken zijn dit jaar flink wat processen gedigitaliseerd. Dat was een inhaalslag nadat er begin dit jaar een nieuwe koppeling is gebouwd door de leverancier tussen 2 systemen. Inwoners kunnen nu meer producten via de website aanvragen en in de backoffice is een slag gemaakt door persoonskaarten die nog op microfishes stonden op te nemen in een digitaal systeem. Dit scheelt veel (verwerkings-)tijd. Ook het komend jaar zal dit proces doorgaan.

Nieuwe verordening rechtspositie raadsleden
In de raadsvergadering van 28 mei 2020 is de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Diemen 2020 vastgesteld. Nieuw onderdeel is de vergoeding voor een verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. De kosten voor deze vergoeding voor 2021 bedragen € 20.000.

In de begroting is vanaf 2022 rekening gehouden met de groei van het aantal raadsleden. Vanaf 2022 is daarom rekening gehouden met een extra budget van € 50.000.

Participatie en communicatie
De afgelopen jaren heeft de gemeente Diemen geïnvesteerd in participatie en communicatie. Er is structureel geïnvesteerd in capaciteit op beide gebieden. In 2020 wordt een participatievisie opgesteld die invulling moet geven aan de participatiedoelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in het coalitieakkoord. Ook werken we mede met het oog op de organisatieontwikkeling Diemen ’22 aan de verdere groei van Diemen als communicatieve organisatie. Dat betekent enerzijds dat medewerkers meer oog krijgen voor de omgeving, voor participatie en voor de wijze waarop ze communiceren met de gemeenschap en anderzijds ook dat er meer activiteiten op dat gebied ontplooid zullen worden.

De kwaliteitsslag vraagt ook om een investering in de competenties van medewerkers en in aanvullende participatie- en communicatie instrumenten. Dat vraagt een incidentele investering van € 50.000.

Programmacontroller
Onderdeel van de plannen voor Diemen '22 is het programmatische sturen. Ter ondersteuning van de programmadirecteur is capaciteit en kennis nodig om planningen en voorgenomen ambities te monitoren.

Het afgelopen jaar hebben we reeds ervaring opgedaan door een professionele planner in te huren voor het projectenbureau. Dit leverde beter inzicht in de doorlooptijd van projecten en een goede indicatie van de benodigd capaciteit (naast de inzet voor regulier werk). Invulling van deze functie helpt bij de prioritering van projecten, voorkomt te optimistische ramingen en geeft beter inzicht in de voortgang en inzet van lopende projecten.

Gezien onze ambitie om meer programmatisch en projectmatig te werken stellen wij voor een programmacontroller in dienst te nemen. De programmacontroller maakt onderdeel uit van het directieadvies.

MVI-regisseur
Ter invulling van het door de gemeente ondertekende Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en de Mra intentieverklaring Circulair inkopen is een kwartiermaker MVI aangetrokken die momenteel een actieplan MVI opstelt. Om bovenstaande taken structureel te borgen stellen wij voor structureel een inkoopregisseur aan te stellen (0,5 fte). De MVI-regisseur geeft invullig aan de maatschappelijke ambities op het gebied van duurzaam inkopen en ondersteunt de inkopers. Tenslotte monitort de regisseur ook de scores op het gebied van duurzaam inkopen (inclusief social return).

Onderzocht wordt in hoeverre deze functie in samenwerking met de andere DUO-gemeenten kan worden ingevuld.

Uitbreiding formatie team Gebouwen en Facilitaire zaken
Door de autonome ontwikkelingen in de gemeente is er de afgelopen periode een behoorlijke claim gelegd op de urencapaciteit van de bouwkundige medewerkers van team Gebouwen en Facilitaire Zaken. Vanuit dit team is bouwkundige en installatietechnische expertise gevraagd als adviseur bij diverse nieuwbouwtrajecten en grote renovaties. Sloopwerkzaamheden worden door de bouwkundig medewerkers begeleid, inclusief voorbereiding, aanbesteding en uitvoering. De komende jaren lopen deze trajecten door. De ambities van de gemeente op het gebied van duurzaamheid en klimaat, vragen een grote inzet van dit team. We zien niet alleen dat het aantal uren op deze thema’s toeneemt maar dat hierbij ook andere en specifieke expertise van de medewerkers wordt gevraagd.

De komende jaren staan nog diverse nieuwbouwprojecten op het programma waarbij een adviesrol wordt gevraagd vanuit de bouwkundige medewerkers van het team. We gaan actief met duurzaamheid aan de gang en krijgen diverse nieuwe gebouwen in het onderhoud (buurtkamer Rode Kruislaan, tweede sporthal, nieuwe gymzaal Holland Park, Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) in theater De Omval ect.). Daarnaast moeten we natuurlijk de bestaande gemeentelijke gebouwen onderhouden.

Om al deze werkzaamheden uit te kunnen voeren en het gevraagde serviceniveau te kunnen handhaven, is een structurele uitbreiding van 1 fte voor een bouwkundig medewerker op MBO/HBO niveau noodzakelijk.

Wat willen we bereiken?

1. Samenwerkingsgerichte, verbindende en communicatieve bestuursstijl
Subdoelen
1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten
1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten
1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners
1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven

2. Burger is tevreden over dienstverlening die zelfredzaamheid ondersteunt				
Subdoelen				
2.1 - De burger wordt snel geholpen met zijn vraag ongeacht welk communicatie kanaal hij gebruikt				
2.2 - De gemeente is via diverse kanalen makkelijk bereikbaar met de nadruk op het digitale kanaal				
2.3 - Alle vragen van de burger worden snel afgehandeld				
Indicator maatschappelijk effect	**Werkelijk 2018**	**Werkelijk 2019**	**Begroot 2020**	**Begroot 2021**
2.1 - Tevredenheid burger over de dienstverlening binnen de gemeente	6,9	geen meting in 2019	7,0	7,0
2.2 - Aantal klachten over gemeentelijke dienstverlening	57	52	40	50

3. Krachtig lokaal bestuur in samenhang met sterke regionale samenwerking
Subdoelen
3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio
3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie
3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden
3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden

Wat gaan we ervoor doen?

1. Samenwerkingsgerichte, verbindende en communicatieve bestuursstijl

Activiteiten
Subdoel 1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten
1.1.1 - Bij projecten en nieuw beleid in het startdocument expliciet benoemen van participatie en de participatietrede aangeven
Subdoel 1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten
1.2.1 - Zorgen dat burgers tijdig en helder worden geïnformeerd over besluiten die hen raken
Subdoel 1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners
1.3.1 - Proactief communiceren over bewonersinitiatieven
1.3.2 - Wijkcoördinatoren ondersteunen en faciliteren bewonersinitiatieven
1.3.3 - Samenwerking met SWD versterken door ze te betrekken bij bewonersinitiatieven
1.3.4 - Ruimer aanbieden van laagdrempelige digitale communicatiemiddelen (social media of specifieke project sites)
Subdoel 1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven
1.4.1 - Overzicht geven van bewonersinitiatieven, welke daarvan in samenwerking met SWD tot stand komen en bijbehorende bewonersgroepen
1.4.2 - Ondersteunen van wijkcoördinatoren en faciliteren van bewonersinitiatieven

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
1.1.1 - % gegrond verklaarde bezwaarschriften nav formele behandeling	16%	8%	15%	15%
1.1.2 - % ingetrokken bezwaarschriften nav informele behandeling/ mediation	90%	75%	90%	90%
1.3.1 - % vertrouwen in de manier waarop gemeente wordt bestuurd (verplicht)	37% tov 31% landelijk	Geen meting 2019	40%	40%

2. Burger is tevreden over moderne dienstverlening die de zelfredzaamheid van de burger ondersteunt

Activiteiten
Subdoel 2.1 - De burger vindt snel de informatie die hij zoekt en zijn product of dienst wordt snel afgehandeld
2.1.1 - Samen met gebruikers de gebruikersvriendelijkheid van de e-diensten verbeteren
2.1.3 - Servicenormen over afhandeltijden vaststellen en hierop sturen met behulp van de nieuwe monitoringsystemen en actief communiceren
Subdoel 2.2 - De gemeente wil burgers meer gebruik laten maken van het digitale kanaal (op maat afgestemd op de situatie van de inwoners, digitaal als het kan en persoonlijk als het moet)
2.2.1 - de mogelijkheden om een product digitaal aan te vragen nog eenvoudiger maken door nieuwe mogelijkheden

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
2.1.1 - % binnenkomende gesprekken KCC binnen 30 seconden beantwoord	67%	68,3%	80%	80%
2.2.1 - % E-mail binnen 5 werkdagen afgehandeld(via info@diemen.nl)	NB	69%	70%	70%

3. Krachtig lokaal bestuur in samenhang met sterke regionale samenwerking

Activiteiten
Subdoel 3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio
3.1.1 - Vertegenwoordiging in regionale besturen
Subdoel 3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie
3.2.1 - Uitvoeren van (strategisch) HRM-beleid met focus op competenties
Subdoel 3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden
3.3.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren (onder andere in Duo+ en AM-verband)
3.3.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren
Subdoel 3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden
3.4.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren
3.4.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Algemeen - Waardering inwoners algemene gemeentelijke dienstverlening (verplicht)	6,9	Geen meting 2019	7	7
Algemeen - Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening (verplicht)[10]	NB	Geen meting 2019	6,8	7
Algemeen - Apparaatskosten per inwoner (verplicht)	€ 290	€ 294	€ 300	€ 300
Algemeen - Kosten externe inhuur per inwoner (verplicht)	€ 68	€ 73	€ 75	€ 75
Algemeen - % overhead	80%	77%	75%	75%

10 landelijke gemiddelde is 6,9

Wat mag het kosten?

Samen besturen	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-13.469	-14.022	-14.446	-14.785
Structurele baten	459	459	459	459
Toevoegingen aan reserves	-90	-90	-90	-90
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-13.100	-13.653	-14.077	-14.416
Incidentele lasten	-365	-225	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	305	225	-	-
Saldo incidenteel	-60	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-13.160**	**-13.653**	**-14.077**	**-14.416**

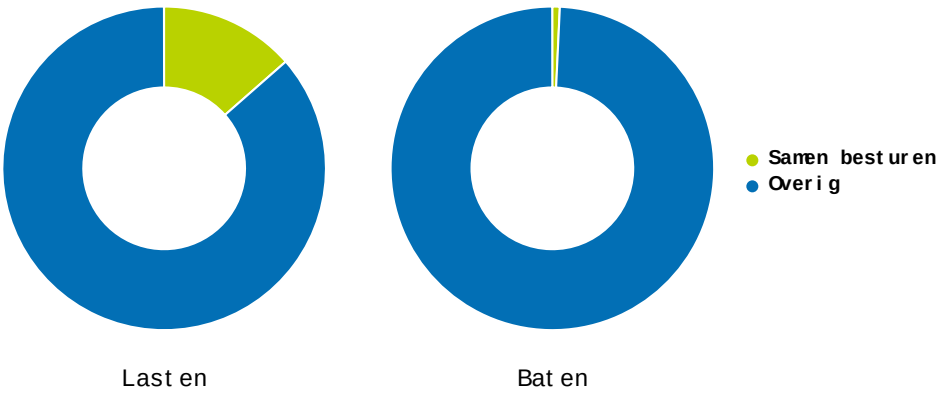

Uitsplitsing Baten en lasten volgens het BBV

Volgens het BBV artikel 17 b. dienen er een aantal baten en lasten specifiek inzichtelijk gemaakt worden. Dit zijn de onderdelen: de geraamde algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van de overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien.

In artikel 8 punt 5 is beschreven welke posten onder de algemene dekkingsmiddelen vallen. Dit zijn: Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, algemene uitkeringen, dividend, saldo van de financieringsfunctie en de overige algemene dekkingsmiddelen.

Binnen het programma Samen besturen is de post overhead begroot en wordt hierom specifiek inzichtelijk gemaakt.

Overhead

Overhead	2021	2022	2023	2024
Lasten	-11.213	-11.424	-11.442	-11.708
Baten	68	68	68	68
Saldo van baten en lasten	**-11.145**	**-11.356**	**-11.374**	**-11.640**

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
De stijging van de lasten wordt veroorzaakt doordat wij in de begroting rekening hebben gehouden met extra kosten (stelposten) als gevolg van de groei van Diemen. De toename van het aantal inwoners leidt bijvoorbeeld tot hogere bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Ook de omvang van de de ambtelijke organisatie wordt groter.

De incidentele lasten en onttrekkingen hebben betrekking op de incidentele bijdrage aan Duo+. Conform bestaand beleid worden incidentele bijdrages aan Duo+ met de Algemene Reserve verrekend. Het betreft in dit geval de kosten voor het op orde brengen van het digitaal archief, de compensatieregeling die is overeengekomen bij de nieuwe verdeelsleutel van Duo+ en de teamleider P&O. Deze kosten fluctuatie zie je zowel bij de incidentele lasten als bij de onttrekkingen. Daarnaast is in 2021 eenmalig een budget van € 50.000 opgenomen voor de kwaliteitsslag voor communicatie en participatie en € 10.000 voor de hertaxatie van de verzekerde objecten.

Nieuw beleid	2021	2022	2023	2024
Nieuwe verordening rechtspositie raadsleden	-20	-20	-20	-20
Programmacontroller	-80	-80	-80	-80
Participatie en communicatie	-50	-	-	-
MVI-regisseur	-40	-40	-40	-40
Uitbreiding formatie team gebouwen en facilitaire zaken	-60	-60	-60	-60
Totaal nieuw beleid	**-250**	**-200**	**-200**	**-200**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Bouwkundige en interieur aanpassingen gemeentehuis	500	-	-	-	500	20
Vervangen meubilair gemeentehuis	500	-	-	-	500	33
Vervangen luchtbehandeling bestuursvleugel gemeentehuis	150	-	-	-	150	8
Vervangen Mercedes wagen nr. 29 gebouwendienst	-	-	80	-	80	16

Nieuw/gewijzigde investeringen

Investering	Jaar	Wijziging	Krediet
Vervangen meubilair gemeentehuis	2021	Nieuw	500
Bouwkundige en interieur aanpassingen gemeentehuis	2021	Nieuw	500

Vervangen meubilair gemeentehuis
Het meubilair in het gemeentehuis is inmiddels 21 jaar oud en volledig afgeschreven. Vanuit de organisatiestructuur 'Diemen 2022' wordt een huisvestingsvisie opgesteld (ook rekening houdend met aangepaste inzichten over thuiswerken). Daarin wordt ook de koers bepaald hoe de medewerkers binnen de organisatie gaan werken. Dit is een goed moment om dit te gebruiken bij het aanschaffen van nieuw meubilair. Om het meubilair al dan niet duurzaam te vervangen is een budget geschat op een investering van € 500.000.

Bouwkundige en interieur aanpassingen gemeentehuis
Het interieur in het gemeentehuis is inmiddels 21 jaar oud en volledig afgeschreven. Vanuit de organisatiestructuur 'Diemen 2022' wordt een huisvestingsvisie opgesteld (ook rekening houdend met aangepaste inzichten over thuiswerken). Daarin wordt ook de koers bepaald hoe de medewerkers binnen de organisatie gaan werken. Daarin dient ook een koers te worden bepaald met de invulling van het interieur. Dit is een goed moment om dit te combineren met het vervangen van het meubilair. Daarnaast zullen er bouwkundige en installatie technische aanpassingen noodzakelijk zijn. Om dit te realiseren is een budget geschat op een investering van € 500.000.

Financiën

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Afdelingsmanager: K. Deutekom
Afdeling: Directie

Voorschriften BBV

Conform het BBV moet de begroting ook een overzicht geven van alle algemene dekkingsmiddelen. Dit is binnen onze begroting ondergebracht in dit programma. Het betreft alle ongemerkte financiële middelen. Oftewel deze middelen worden ingezet ter dekking van alle programma's.

Het betreft de volgende algemene dekkingsmiddelen.

Financiën	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering	44.695	45.000	45.425	46.735
Ongebonden belastingen	7.339	7.534	7.824	8.054
Dividend	104	104	104	104
Saldo financieringsfunctie	-465	-565	-765	-765
Onvoorzien	-60	-60	-60	-60
Overige algemene baten en lasten	2.622	2.926	2.806	2.966
Totaal	**54.235**	**54.939**	**55.334**	**57.034**

Per algemeen dekkingsmiddel worden de ontwikkelingen weergegeven.

Kaderstellende beleidsnota's

- Budgethoudersregeling 2018 gemeente Diemen;
- Controleverordening 2017 gemeente Diemen;
- Financiële verordening 212 gemeente Diemen 2019;
- Nota Activa- en rentebeleid 2016 gemeente Diemen;
- Nota Lokale heffingen 2016 gemeente Diemen;
- Nota Reserves en voorzieningen 2020 gemeente Diemen (eind 2020);
- Nota Sturing op verbonden partijen 2016 gemeente Diemen;
- Treasurystatuut 2016 gemeente Diemen;
- Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid 2012 gemeente Diemen;
- Verordening Startersleningen 2017 gemeente Diemen.

Algemene uitkering

De uiteindelijke berekening van de algemene uitkering is gebaseerd op de Meicirculaire 2020. Voor een beter overzicht is het verloop inzichtelijk gemaakt vanaf de ramingen uit de Begroting 2020. De maatstaven zijn overgenomen van de laatste specificatie aangevuld met de aantallen woningen en inwoners zoals vermeld bij de uitgangspunten in de Kadernota 2021.

Ontwikkeling Algemene uitkering (AU)	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020	41.435	42.430	43.505	43.805
Mutaties Septembercirculaire 2019				
Uitkeringsbasis/nominale ontwikkeling				
Accres-ontwikkeling	490	585	505	520
Hoeveelheidsverschillen	205	195	190	190
Overige mutaties	40	45	45	45
Totaal mutaties Septembercirculaire 2019	735	825	740	755
Mutaties Decembercirculaire 2019				
Actualiseren maatstaven	105	125	130	130
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	-15	-15	-15	-15
Totaal mutaties Decembercirculaire 2019	90	110	115	115
Mutaties Uitgangspunten Kadernota 2021				
WOZ-waarden	-190	20	75	-110
Actualisatie maatstaven	910	-480	-785	665
Accres-ontwikkeling	700	700	700	700
Nog in te zetten correctie / aframen stelpost	500	555	505	520
Totaal mutaties Meicirculaire 2020	1.920	795	495	1.775
Mutaties Meicirculaire 2020				
Mutatie korting WOZ waarde	165	165	165	175
Accres-ontwikkeling	-140	110	-170	-435
Participatie (IU)	190	165	165	150
Inburgering (IU)	55	125	140	140
Voogdij/18+ (IU)	25	25	25	25
Nog in te zetten correctie / aframen stelpost	200	225	230	230
Overige mutaties	20	25	15	-
Totaal mutaties meicirculaire 2020	515	840	570	285
Algemene uitkering Begroting 2021	**44.695**	**45.000**	**45.425**	**46.735**

De wijzigingen per circulaire zijn u per informatieve memo toegestuurd. In deze begroting worden de verschillen als gevolg van de gewijzigde uitgangspunten uit de Kadernota 2021 en de ontwikkelingen van de Meicirculaire nog apart toegelicht.

Verschillen als gevolg van aanpassingen kadernota
- WOZ-waarde

De aanpassing van de WOZ-waarden als gevolg van de nieuwe uitgangspunten voor de aantallen woningen en de stijging van de WOZ-waarden leiden tot een negatief (2021 en 2024), dan wel een positief effect (2022 en 2023).

- Actualisatie maatstaven

Op basis van de uitgangspunten en de laatste specificatie zijn de maatstaven meerjarig aangepast. Het betreft onder andere de aantallen huishoudens, woonruimten, inkomensmaatstaven, inwoners. De hoeveelheidsverschillen leiden tot een andere uitkering.

- Accres-ontwikkeling

De stijging in het accres (uitkeringsfactor) wordt volledig veroorzaakt door het eenmalig toepassen van de prijsindexering voor 2021. Na 2021 gaan we uit, net zoals in de rest van de begroting, van constante prijzen.

- Nog in te zetten correctie / aframen stelpost

Bij de aanpassing van de algemene uitkering als gevolg van de Decembercirculaire 2019 was voorzichtigheidshalve rekening gehouden met een correctie van 50%. Inmiddels zijn de prognoses van de Meicirculaire 2020 bekend. Hoewel die prognoses nog niet defintief was gaf dit genoeg ruimte om de correctie terug te brengen tot 10%. Na bekendmaking van de Meiciculaire kon de correctie / in te zetten stelpost vervallen.

Verschillen als gevolg van Meicirculaire 2020

- Mutatie korting WOZ waarde

Voor uitkeringsjaar 2021 zijn in deze circulaire de rekentarieven aangepast door het ministerie van BZK. De aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf ozb is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Voor woningen is het negatieve rekentarief lager, waardoor de korting minder groot is (is dus voordelig).

- *Accresontwikkeling*

Mutaties in de algemene uitkering die worden veroorzaakt door wijzigingen in de uitkeringsfactoren als gevolg van beleidsmatige maatregelen. Ten opzichte van de Septembercirculaire 2019 is sprake van een opwaartse bijstelling van de accrestranches voor de jaren 2021 en 2022. Voor 2023 en 2024 worden de accrestranches neerwaarts bijgesteld. Dit is het gevolg van de hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau en de meerjarige besluitvorming over de rijksuitgaven. Verwerking van de Middellange termijnverkenning (MLT) Zorg leidt tot een neerwaartse bijstelling van de zorguitgaven die doorwerkt in het accres vanaf 2022.
Om financiële stabiliteit te geven aan gemeenten en schommelingen in het accres te voorkomen, is deze in overleg met het VNG voor de jaren 2020 en 2021 vastgelegd, tenzij er specifieke oorzaken zijn. In dat geval zal er in overleg worden getreden. Voor het begrotingsproces 2021 zal de Septembercirculaire dus weinig roet in het eten gooien.

- Participatie (IU)

Bijstelling van de Integratie-uitkering Participatie, waaronder het WSW- en Begeleidingsdeel (nieuw). Daarnaast is er aanpassing als gevolg van loon- en prijsbijstelling. Deze extra inkomsten zijn geclaimed om ook uitgaven op dit gebied te kunnen doen.

- Inburgering (IU)

Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratieuitkering. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW. Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De bedragen die gemeenten vanaf 2021 ontvangen betreffen de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten. De verdeling van de integratie-uitkering zal naar verwachting in de Decembercirculaire 2020 worden

bijgesteld, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet- westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn. Deze gelden zijn geclaimed om ook uitgaven op dit gebied te kunnen doen.

De integratie-uitkering zal onder het voorbehoud van de besluitvorming over de herijking van het gemeentefonds naar verwachting vanaf 2022 worden overgeheveld naar de algemene uitkering.

- Voogdij/18+ (IU)

De integratie-uitkering Voogdij/18+ kent een systematiek waarbij op basis van historisch zorggebruik (huidig jaar -2, oftewel T-2) per gemeente de hoogte van het benodigde budget wordt berekend. In deze circulaire is het zorggebruik T-2 geactualiseerd. Daarnaast is er is rekening gehouden met de loon- en prijsbijstelling 2020. Het verschil van de actualisatie en loon- en prijsbijstelling wordt deels verrekend met een uitname uit het sub cluster Jeugd (zie ook bovenstaande tekst bij onderdeel “Taakmutaties”). Per saldo levert dit voor Diemen een zeer gering effect op.

- Nog in te zetten correctie / aframen stelpost

In afwachting van de Meicirculaire is in de Kadernota 2021 een voorbehoud gemaakt met het laten vervallen van alle correcties. Nu de Meicirculaire er ligt kunnen deze correcties alsnog vervallen. Dit levert een positief effect op en zorgt er met name in 2024 voor dat het saldo niet verder verslechterd.

Ontwikkeling algemene uitkering
Onderstaand het verschil tussen de berekende algemene uitkering zoals berekend in de begroting
2020 en 2021.

Ontwikkeling Algemene uitkering (AU)	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020	41.435	42.430	43.505	43.805
Begroting 2021	44.695	45.000	45.425	46.735
Groei/krimp Algemene uitkering	**3.260**	**2.570**	**1.920**	**2.930**

Ongebonden belastingen

In Diemen worden de volgende ongebonden belastingen als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Ongebonden belastingen	2021	2022	2023	2024
Onroerende-zaakbelastingen (OZB)				
- woningen (eigenaren)	4.200	4.400	4.600	4.800
- niet-woningen (eigenaren)	1.600	1.600	1.600	1.600
- niet-woningen (gebruikers)	1.350	1.350	1.350	1.350
Precariobelasting	475	25	25	25
Toeristenbelasting	560	510	510	510
Uitvoeringskosten	-846	-351	-261	-231
Totaal	**7.339**	**7.534**	**7.824**	**8.054**

Gevolgen coronacrisis
Door de coronacrisis zijn de opbrengsten van deze ongebonden belastingen onder druk komen te staan. In geval van de onroerend zaakbelasting en precariobelasting is niet zozeer de totale opbrengst het risico maar veel meer het incasseren van de opgelegde aanslagen. Afhankelijk van de duur van de crisis bestaat de kans dat er meer belastinginkomsten oninbaar moeten worden verklaard.

De opbrengsten voor toeristenbelasting zijn sterk afhankelijk van het herstel van de economie en het verloop van de coronacrisis. Vooralsnog zijn de opbrengsten geraamd zoals normaliter verwacht. Tot op heden compenseert het Rijk deels de niet ontvangen opbrengsten toeristenbelasting als gevolg van de coronacrisis.
Aangezien het hotel pas enkele jaren open is kunnen we de ramingen niet op ervaringscijfers van langere tijd baseren.

Precariobelasting
In 2017 is het wetsvoorstel aangenomen en kan tot 1 januari 2022 nog heffing plaatsvinden op kabels en leidingen in gemeentegrond. Na vijf jaar is precarioheffing op nutsnetwerken niet meer mogelijk. Ook indexering van het tarief is niet toegestaan. 2021 is het laatste jaar dat we nog precariobelasting op leidingen van utsbedrijven kunnen heffen.

Dividend

De gemeente Diemen heeft bij twee bedrijven aandelen in bezit waar dividend over ontvangen wordt. Dit betreft de Bank Nederlandse Gemeenten en N.V. De Meerlanden. De ontvangsten (maar ook eventuele risico's) worden gezien als algemene middelen.

Dividend	2021	2022	2023	2024
Lasten	-	-	-	-
Baten				
- Bank Nederlandse Gemeenten	20	20	20	20
- N.V. De Meerlanden	84	84	84	84
Totaal	**104**	**104**	**104**	**104**

Saldo financieringsfunctie

Voor een gedetailleerde toelichting over de financiering wordt verwezen naar de 'Paragraaf Financiering'. Op dit programma komen de belangrijkste ontwikkelingen terug.

Saldo financieringsfunctie	2021	2022	2023	2024
Lasten	-505	-605	-805	-805
Baten	40	40	40	40
Totaal	**-465**	**-565**	**-765**	**-765**

Lagere rentekosten langlopende geldleningen
Door de temporisering van grote projecten en de ontvangsten van subsidies hoeft minder snel financiering aangetrokken te worden. Dit levert een (verschuivend) rentevoordeel.

Door de gunstige aanbesteding van Holland Park West is minder financiering nodig. Ook door het temporiseren van investeringen schuift de financieringsbehoefte op. Ook dit levert voor de komende jaren een voordeel op.

Het hierboven genoemde rentevoordeel is afhankelijk van de ontwikkelingen van de rentemarkt. Om de risico's te beperken worden financieringen met verschillende looptijd aangetrokken en wordt gezorgd voor spreiding van het risico zodat herfinanciering van langlopende leningen niet in één jaar vallen, maar zoveel mogelijk verspreid over de jaren.

Onderstaande rentevoordelen zijn in de begroting 2021 ingeboekt:

Opgenomen rentelasten langlopende leningen	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020	1.200	1.250	1.300	1.300
Begroting 2021	500	600	800	800
Voordeel rentelasten	**700**	**650**	**500**	**500**

Onvoorzien

Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Per saldo houden we in de begroting rekening met € 60.000. Deze stelpost is structureel in de begroting opgenomen en dient ter dekking van onvoorziene uitgaven

Onvoorzien	2021	2022	2023	2024
Lasten	-60	-60	-60	-60
Baten	-	-	-	-
Totaal	**-60**	**-60**	**-60**	**-60**

Overige algemene baten en lasten

De overige algemene baten en lasten worden gekenmerkt door kosten en opbrengsten als gevolg van toerekening van kosten naar programma's zoals de toegerekende BTW naar afval en riolering en het rentedeel van de kapitaallasten van investeringen.

Indicatoren

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Algemeen - Gemiddelde WOZ waarde afgerond in € 1.000 (verplicht)	NB	NB	300	330
Algemeen - Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (verplicht)	NB	NB	751	751
Algemeen - Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (verplicht)	NB	NB	822	851
Algemeen - % functiemenging	NB	60,3	59,5	60,0

Wat mag het kosten?

Financiën	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten	-1.053	-1.153	-1.353	-1.353
Structurele baten	55.617	56.092	56.687	58.387
Toevoegingen aan reserves	-400	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	54.164	54.939	55.334	57.034
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	71	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	71	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**54.235**	**54.939**	**55.334**	**57.034**

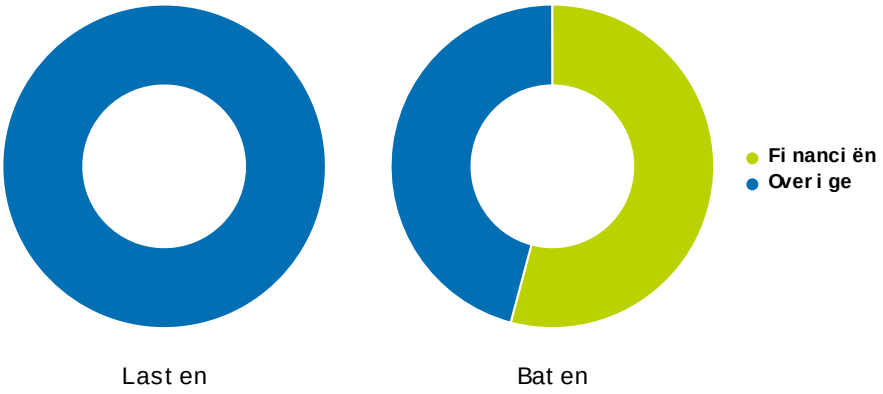

Toelichting wat mag het kosten

Fluctuaties meerjarenperspectief
De toename van de baten is het gevolg van de oplopende inkomsten van het Rijk (algemene uitkering) als gevolg van de groei van Diemen. Ook de belastingopbrengsten worden door de groei hoger.

De dotatie aan de reserve is het gevolg van het afschaffen van precariobelasting op leidingen in de grond. Vanaf 2022 vervallen deze inkomsten. Om hier geleidelijk aan te 'wennen' is in het meerjarenperspectief rekening gehouden met een oplopende dotatie aan de Algemene Reserve. In 2021 is de laatste storting.

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2021	2022	2023	2024	Totaal	Afschrijving per jaar
Geen investeringen	-	-	-	-	-	-

Paragrafen

Duurzaamheid

Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

Onze samenleving bevindt zich op een kantelpunt. Wereldwijde economische, sociaal-maatschappelijke en ecologische crises hebben de kwetsbaarheid ervan getoond. Klimaatverandering, grondstoffenschaarste en het afnemen van plant- en diersoorten staan op dit moment hoog op de (inter)nationale agenda. Naar de toekomst toe zal duurzame ontwikkeling alleen maar in belang toenemen.

Duurzaamheid is een veelomvattend maar vaak uitgehold begrip. Daarnaast heeft duurzaamheid te kampen met een imago ‘duur’ ‘soft’ en ‘elitair’ te zijn. Het tegendeel is waar. We hebben iedereen nodig om onze samenleving meer robuust en toekomstbestendig te maken. Wanneer de drie P’s (People, Planet en Profit) integraal en toekomstgericht worden toegepast in keuzes op alle beleidsterreinen werken we samen aan een financieel-economisch, sociaal-maatschappelijk en ecologisch gezonde toekomst.

In het coalitieakkoord ‘Duurzaam Samenleven 2018-2022’ staat het als volgt: “We koesteren onze groene ruimte en verzilveren het draagvlak voor een duurzaam Diemen. We investeren in de energietransitie, verbinden onze natuur en verkleinen onze afvalberg. Zodat we niet alleen vandaag en morgen prettig samenleven, maar ook onze kinderen straks duurzaam kunnen leven.”

Duurzaamheidsagenda

Op 2 juli 2020 heeft de gemeenteraad de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 vastgesteld. Met de duurzaamheidsagenda wil de gemeente Diemen de omschakeling gaan maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen. De duurzaamheidsagenda geeft de kaders voor de programmatische aanpak (blauwe blok in onderstaand schema) voor de komende jaren.

De duurzaamheidsagenda heeft twee pijlers met ieder 6 thema’s (gele blok in onderstaand schema). Met de eerste pijler duurzame samenleving wordt het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegengegaan. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema’s: energie & klimaat, afval & circulaire economie, natuur & biodiversiteit. Met de tweede pijler gezonde leefomgeving worden de problemen in de leefomgeving aangepakt waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema’s: klimaatadaptatie, luchtkwaliteit & geluid en schone mobiliteit

De gemeente moet natuurlijk zelf het goede voorbeeld geven (eerste rode blok in onderstaand schema). Daarvoor wordt de interne samenwerking nog verder versterkt. De gemeente kan het realiseren van een duurzame samenleving en een gezonde leefomgeving echter niet alleen. Ook de samenwerking met de samenleving en de stichting Daarom Duurzaam Diemen zal worden geïntensiveerd (tweede rode blok in onderstaand schema).

Schematisch ziet de opzet van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 er als volgt uit:

1) PROGRAMMA - Programmering, monitoring en rapportage - Doorwerking duurzaamheid in beleid (APV, Omgevingsvisie, handboek openbare ruimte, etc.) - Financiële regelingen voor duurzaamheid (leningen, subsidies, etc.) - Communicatie	
2) DUURZAME SAMENLEVING	**3) GEZONDE LEEFOMGEVING**
2.a) Energie & klimaat - Energie besparen - Duurzame energie opwekken - Aardgasvrij maken gebouwde omgeving - Stimuleren en faciliteren lokale energie-initiatieven - Aanpak overige broeikasgassen	**3.a) Klimaatadaptatie** Inspelen op: - Opwarming gebouwde omgeving (hittestress) - Intensere regenbuien - Langere periodes van droogte
2.b) Afval & Circulaire Economie - Preventie van afval - Verbeteren afvalscheiding - uitbannen giftige en milieuschadelijke stoffen - Stimuleren (lokale) circulaire producten en diensten - Circulaire aanpak grondstoffenstromen en strategische grondstoffen - stimuleren duurzame gezonde voeding en minder voedselverspilling - slim benutten organische reststromen - stimuleren duurzaam bouwen en slopen - stimuleren duurzame omgang met spullen	**3.b) Luchtkwaliteit & geluid** - Aanpak bronnen van luchtverontreiniging - Geluidmaatregelen bij bron, overdracht en ontvanger
2.c) Natuur & biodiversiteit - Versterken natuurwaarde - Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur	**3.c) Schone mobiliteit** - Dekkend netwerk laadpalen e-mobiliteit - smart mobility - schone mobiliteit bevoorrading - Deelmobiliteit - Groen OV - Parkeerbeleid - Aantrekkelijke fiets en wandelroutes
4) SAMENWERKING gemeentelijke organisatie en activiteiten - Duurzaam\maatschappelijk verantwoord inkopen - Duurzaamheid bedrijfsvoering, gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen - Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte. - Duurzaam beheren van de openbare ruimte	
5) SAMENWERKING met de samenleving - Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen - Faciliteren en ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving - Duurzaamheidspacten met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.) - stimuleren start-ups met oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken - steunen van initiatieven op het gebied van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen	

Gemeentelijk duurzaamheidsprogramma

In het schema (zie inleiding) zijn de 5 hoofddoelen\onderdelen van de duurzaamheidsagenda weergegeven:

1. Een programmatische aanpak
2. Naar een duurzame samenleving
3. Naar een gezonde leefomgeving
4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie
5. Samenwerking aan duurzaamheid met de samenleving

In onderstaande tekst wordt per hoofddoel\onderdeel ingegaan op:
- langetermijndoelen (wat willen we bereiken)
- de geplande activiteiten voor 2021 (wat gaan we ervoor doen)
- monitoring (indicatoren uit de duurzaamheidsagenda voor zover al te bepalen)

1. Een programmatische aanpak
Wat willen we bereiken?
- Via een programmatische aanpak op duurzaamheid willen we binnen Diemen de komende jaren de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 te realiseren

Wat gaan we ervoor doen in 2021?
- Opstellen van een meerjarenprogramma duurzaamheid op basis van de duurzaamheidsagenda
- (door)ontwikkelen interne en externe communicatiecampagne duurzaamheid
- Voortzetten van het verstrekken van duurzaamheidsleningen en duurzaamheidssubsidies
- Opname van duurzaamheid bij ontwikkeling van nieuw gemeentelijke beleid

Monitoring

Wat	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Aantal verstrekte duurzaamheidsleningen	15	17	n.v.t.	25

2. Naar een duurzame samenleving
Met de pijler duurzame samenleving uit de duurzaamheidsagenda gaan we het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegen. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: Energie & Klimaat, Afval & Circulaire economie, Natuur & Biodiversiteit

2.A THEMA ENERGIE & KLIMAAT
Wat willen we bereiken?
- 2040 fossiel onafhankelijke gemeente
- 49% CO_2 reductie in 2030 en 90% in 2050 (klimaatakkoord)
- Minimaliseren emissie overige broeikasgassen

Wat gaan we ervoor doen in 2021?
- Opstellen transitievisie warmte
- Doorontwikkelen concept Regionale energiestrategie tot regionale energiestrategie 1.0
- Voortzetten regionale samenwerking verduurzaming bestaande koopwoningen en energie-advies woningeigenaren via regionaal energieloket
- Voortzetten jaarlijkse collectieve inkoopactie energiemaatregelen woningeigenaren
- Voortzetten ondersteuning energiebesparing en opwek duurzame energie VVE's
- Voortzetten toezicht en handhaving energie- en klimaatregelgeving Wet milieubeheer
- Starten programma met energiecoaches

Monitoring

Wat	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
CO_2 uitstoot (excl. Autowegen)	124.000 ton	123.600 ton	n.n.b.	n.v.t.	122.500 ton
Energiegebruik (excl. autowegen)	1.487 TJ	1.552 TJ	n.n.b.	n.v.t.	1.500 TJ
Elektriciteit uit hernieuwbare bronnen	0,9%	1,6%	n.n.b.	1,3%	3,0%

Bron: klimaatmonitor Rijkswaterstaat

2.B THEMA AFVAL & CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

- Het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kg per inwoner
- Een volledig circulaire economie in 2050 (landelijke doelstelling)

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Deelname aan de landelijke opschoondag zwerfafval van Nederland Schoon
- Uitvoeren afvalplan 2020 gemeente Diemen
- Verstrekken gft minicontainers bij alle laagbouw
- Voortzetten van op aanvraag verstrekken van minicontainer oud papier en karton bij laagbouw
- Voortzetten van op aanvraag verstrekken van minicontainer PMD bij laagbouw
- Jaarlijkse uitdeeldag compost op gemeentewerf
- Gescheiden inzameling afval bij scholen
- Beoordeling aansluiting bij MRA aanpak grondstofstromen (via Meerlanden)
- In gesprek met ondernemers om hoeveelheid reclamemateriaal te verminderen (n.a.v. raadsmotie)

Monitoring

Wat	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Hoeveelheid restafval (kg) per inwoner per jaar	230	223	180	180

2.C THEMA NATUUR & BIODIVERSITEIT

Wat willen we bereiken?

- Versterken natuurwaarde
- Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur
- evenveel bomen in de openbare ruimte als in 2011 (intentie college bij raadsbesluit update groenplan 2018 d.d. 29-11-2018)

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Inhuur ecologisch specialist voor advisering bij projecten en verbeterde omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Uitvoeren acties vanuit ecologische kansenkaart
- Voortzetten aanleg en onderhoud van natuurvriendelijke oevers en verbinden van waterpartijen
- Voortzetten verhogen van belevings- en natuurwaarde bij groot onderhoud van perken en borders
- Voortzetten grasmaaien met oog voor ecologie
- Voortzetten aanplanten waar mogelijk van Tiny forests/Diemense bossies
- Bewustwordingscampagne problemen plaagdieren en waterkwaliteit door voedsel in de openbare ruimte

Monitoring

Wat	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Hoeveelheid bomen in de openbare ruimte	10.774	n.n.b.	n.v.t.	n.n.b.

Bron: Update Groenplan 2018. Er zijn nog geen gegevens over 2019 en er kan nog geen inschatting voor 2021 worden gemaakt vanwege het actualiseren van het bomenbestand

3. Naar een gezonde leefomgeving

Met de pijler gezonde leefomgeving pakken we de problemen in de leefomgeving aan waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: Klimaatadaptatie, Luchtkwaliteit & Geluid en Schone Mobiliteit

3.A THEMA KLIMAATADAPTATIE

Wat willen we bereiken?

- voorbereid zijn op opwarming gebouwde omgeving (hittestress), Intensere regenbuien, Langere periodes van droogte

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Risicodialogen voeren met bedrijven, burgers en vitale functies over klimaatverandering
- Voortzetten operatie Steenbreek gericht op het stimuleren van ontstenen en vergroenen van privéterreinen
- Uitvoeren gemeentelijk rioleringsplan
- Uitwerken maatregelen vanuit risico- en kansenkaart hittestress
- Volledig klimaatadaptief inrichten Scheepskwartier en Vlinderbuurt, waarbij de resultaten worden gemonitord ter lering voor toekomstige projecten
- Met scholen in gesprek over vergroenen van hun schoolpleinen
- Ontwikkelen GIS kaart monitoring voortgang klimaatadaptiviteit openbare ruimte

Monitoring

Wat	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
GIS kaart voortgang klimaatadaptiviteit openbare ruimte	n. v. t. kaart is nog in ontwikkeling			

3.B) THEMA LUCHTKWALITEIT & GELUID

Wat willen we bereiken?

- Een gezonde leefomgeving met een schone luchtkwaliteit en lage geluidbelasting

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voortzetten lobby verlagen maximumsnelheid Rijkswegen
- Voortzetten bewustwordingscampagne nadelen stoken en beperken overlast
- Uitvoering actieplan geluid bij gemeentelijke wegen en onderhoud
- Meting luchtkwaliteit i.s.m. GGD (3 jaarlijks; meting in 2021)
- Opstellen geluidbelastingskaart (5 jaarlijks; actualisatie in 2021)
- Onderzoek tegengaan gebruik dieselaggregaten\inzet krachtstroom of accu bij bouw en festivals

Monitoring

Wat	Wanneer
3 jaarlijkse meting luchtkwaliteit	Laatste meting in 2016; nieuwe meting in 2021
5 jaarlijkse opstellen geluidbelastingskaarten	Geluidbelastingskaart is uit 2016; actualisatie in 2021

3.C) THEMA SCHONE MOBILITEIT

Wat willen we bereiken?

- Uitstootvrij regionaal OV-systeem in 2030
- Overige regionale mobiliteitssystemen uitstootvrij in 2050
- Aantrekkelijke fiets- en wandelroutes

Wat willen we gaan doen in 2021?

- Bijplaatsen laadpalen in Diemen (conform beleidsnotitie opladen elektrische voertuigen)
- Uitbreiden aantal zero emissie bussen door GVB

- Verbeteren zwakke schakels in (regionaal) fietsnetwerk (studie fietsverbinding plantage de Sniep en station Diemen Zuid)
- Hanteren lage parkeernormen en aanleg voldoende fietsparkeerplaatsen conform parkeernormnota
- Voortzetten regionale samenwerking Green Deal zero Emission stadslogistiek
- Deelname aan regionaal mobiliteitsprogramma (onderdeel nationaal klimaatakkoord)

Monitoring

Wat	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Aantal laadpalen	17 laadpalen 32 laadpunten	25 laadpalen 48 laadpunten	50 laadpalen 100 laadpunten	75 laadpalen 150 laadpunten

4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie

Wat willen we bereiken?

- Duurzaam/maatschappelijk verantwoord inkopen
- Duurzaamheid in de bedrijfsvoering: gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen
- Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte
- Duurzaam beheren van de openbare ruimte
- 2030 klimaatneutrale gemeentelijke organisatie
- Doelstellingen circulair inkopen: 2022 >10%; 2025 >50% en indien haalbaar 100% in 2030

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

- MVI inkoopbegeleiding door MVI regisseur\kwartiermaker MVI
- Opstellen jaarplan MVI 2021 mede op basis van inkoopjaarplan 2021
- Aansluiting bij relevante regionale inkooppakketten vanuit MRA programma circulaire economie
- Uitvoeren energie-audit gemeentelijke organisatie
- Energiebesparing en duurzame energie in gemeentelijke onderhoudsplannen
- voortzetten gescheiden afvalinzameling gemeentelijke organisatie
- Voortzetten inkoop duurzame elektriciteit en CO_2 gecompenseerd gas
- Advies duurzaamheid (energie, circulair, natuurinclusief en klimaatadaptatief) bij alle relevante ruimtelijke (her)ontwikkeling
- Advies natuur, milieu (geluid, lucht, veiligheid, bodem) en verkeer\mobiliteit waar van toepassing bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen
- Alleen inkopen van gecertificeerd duurzaam hout en papier
- toepassen energiezuinige led-verlichting bij vervanging lichtmasten en armaturen
- voortzetten beheer openbare ruimte zonder chemische bestrijdingsmiddelen
- organiseren kennissessie duurzaamheid bij ruimtelijk beheer

Monitoring

Wat	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Energieverbruik gemeentelijke organisatie	2.289.973 kWh 267.856 m3	2.250.564 kWh 187.221 m3	n.v.t.	2.200.000 kWh 185.000 m3
Opgewekte duurzame energie gemeentelijke organisatie	131.785 kWh	135.275 kWh	n.v.t.	150.000 kWh
% Led openbare verlichting	14,8	18,0	19,9	22,5

5. Samenwerking duurzaamheid met de samenleving

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met de samenleving de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen van een duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 te realiseren

- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Sluiten van duurzaamheidspacten met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)

Wat gaan we ervoor doen in 2021?
- Voortzetten van het natuur- en milieu-educatie aanbod voor scholen via de AM regio en Natuurwijs
- Ondersteuning inwonerinitiatieven (o.a. klimaatgesprekken, buurtmoestuinen, etc.)
- Personele ondersteuning bij het uitbouwen van Daarom Duurzaam Diemen
- Jaarlijkse adviesvraag duurzaamheid aan kinderraad: initiatief dat kinderraad wil oppakken en\of initiatief voor gemeentelijke duurzaamheidsprogramma
- Verkenningen\opstarten aanpak om duurzaamheidspacten met de samenleving te gaan sluiten
- Stimuleren ambassadeurschap duurzaamheid

Monitoring

Wat	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Verstrekte subsidies	1	3	n.v.t.	5

Kostenraming
Op basis van de voorgenomen activiteiten over 2021 en met de op dit moment beschikbare gegevens worden de kosten vanuit duurzaamheidsbudget over 2021 geraamd op € 377.000.

Het vanuit de meerjarenbegroting begrote duurzaamheidsbudget over 2021 bedraagt € 266.000. Het verschil tussen het op dit moment voorziene budget en het begrote budget over 2021 bedraagt dus: € 377.000 - € 266.000 = € 111.000.

Deze additionele € 111.000 kan worden gefinancierd vanuit de bestemmingsreserves duurzaamheid. Nader uitgewerkte aanvragen voor het over 2021 vrijmaken van aanvullende middelen uit de bestemmingsreserves duurzaamheid zullen in de kwartaalrapportages worden opgenomen.

onderdeel		actie	2021
1) programma		inhuur communicatie-adviesbureau	30.000
		TOTAAL	**30.000**
2) duurzame samenleving	2.a) Energie&klimaat	transitievisie warmte	25.000
		wijkuitvoeringsplannen (start na 2021)	n.v.t.
		energiecoaches	30.000
		regionaal energieloket	10.000
		regiocoordinatie A+AM verduurzaming bestaande koopwoningen	3.000
		MRA warmte\koude	5.000
		collectieve inkoopacties	5.000
		ondersteuning VVE's	5.000
		TOTAAL	**83.000**
	2.b) Afval&circulaire economie	uitvoeren afvalplan 2020 (vanuit afvalstoffenheffing)	n.v.t.
		opschoondag zwerfvuil (bijdrage afvalfonds verpakkingen)	n.v.t.
		TOTAAL	**0**
	2.c) Natuur&biodiversiteit	inhuur ecoloog (advies + acties vanuit kansenkaart)	50.000
		kleur en fleur in plantsoenen	45.000
		vergroening buitenruimte	35.000
		TOTAAL	**130.000**
3) gezonde leefomgeving	3.a) Klimaatadaptatie	klimaatadaptief inrichten Scheepskwartier + Vlindertuin	20.000
		Risicodialogen (m.b.v. subsidie provincie en Rijk)	n.v.t.
		uitvoeren gemeentelijk rioleringsplan (vanuit rioolheffing)	n.v.t.
		TOTAAL	**20.000**
	3.b) luchtkwaliteit & geluid	3 jaarlijkse luchtmeting GGD	15.000
		5 jaarlijks geluidsniveaukaarten (kadernota 2021 milieubudget)	n.v.t.
		5 jaarlijks actieplan geluid (in 2022)	
		TOTAAL	**15.000**
	3.c) schone mobiliteit	plaatsing laadpalen	2.500
		TOTAAL	**2.500**
4) samenwerking intern		adviseur MVI (kadernota; niet uit duurzaamheidsbudget)	0,5fte
		energie-audit gebouwen	50.000
		onderzoek schone werktuigen en voertuigen	20.000
		vervoersmanagement woon\werk verkeer (start na 2021)	
		TOTAAL	**70.000**
5) samenwerking extern		subsidie Daarom Duurzaam Diemen	16.500
		overige subsidies (reservering per jaar)	10.000
		TOTAAL	**26.500**
		TOTAAL	**377.000**

Risico's en weerstandsvermogen

Afdelingsmanager: K. Deutekom
Afdeling: Directie

Omschrijving

Sinds 1 januari 2004 verplicht het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten tot het maken van een paragraaf weerstandsvermogen in de programma-begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf moet tenminste bevatten:
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico’s;
- een inventarisatie van de risico’s.

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij vanaf 1 januari 2016 ook de volgende zes kengetallen verplicht opnemen in paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:
1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte;
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Beleid omtrent weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat het bestaande beleid moet worden gewijzigd. Het geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.
Bij het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt in structureel en incidenteel weerstandsvermogen.

Inschatting risico's
Voor een goede bedrijfsvoering moeten we weten welke risico's (en kansen) wij hebben en hoe wij deze risico’s kunnen beheersen. Ter bepaling van het benodigde weerstandsvermogen hebben we inzicht in het risicoprofiel nodig.
Middels een inventarisatie zijn de risico's verzameld. Belangrijk daarbij is te onderzoeken welke beheersmaatregelen zijn genomen of alsnog genomen moeten worden.
Ook bij de inventarisatie van de risico's maken we onderscheid in structurele en incidentele risico's. Daarbij wordt aangegeven wat het (maximaal) verwachte risicobedrag is en maakt de vakafdeling een inschatting over de kans van voordoen. We houden daarbij onderstaande inschattingspercentages aan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. Laag	0% - 20%	10%
2. Matig	20% - 40%	30%
3. Gemiddeld	40% - 60%	50%
4. Hoog	60% - 80%	70%
5. Zeer Hoog	80% - 100%	90%

Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal is aan te geven wordt met een variatiebreedte van 20% gerekend.

Het verwachte (maximale) risicobedrag en de kans op voordoen leiden tot een gewogen rsisicobedrag.

Weerstandscapaciteit
Om het weerstandsvermogen te bepalen wordt het totaal van de gewogen risicobedragen afgezet tegen de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om niet begrote kosten te dekken. Ook hier weer wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele weerstandscapaciteit.

- Incidentele weerstandscapaciteit
• Algemene reserve
Voor de berekening van het weerstandsvermogen hebben we de stand van de Algemene Reserve op 1 januari aangepast met de onttrekkingen/dotaties waarvan we weten dat die plaats gaan vinden.
• Risicoreserve
De gemeente Diemen heeft een deel van de Algemene Reserve, € 5 miljoen, apart gezet voor het opvangen van incidentele risico's.
• Reserve grondzaken
Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2016 is de 'Reserve grondzaken' gevormd. Uit deze reserve kunnen, in eerste instantie, de risico's uit grondexploitaties verrekend worden.
• Begrotingssaldo incidenteel
Ook het incidenteel verwachte begrotingssaldo telt mee bij de bepaling van het incidentele weerstandsvermogen.

- Structurele weerstandscapaciteit
• Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeente. Men wordt artikel 12 gemeente wanneer een gemeente de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgt en een beroep moet doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld.
• Stelpost onvoorzien
Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Deze stelpost is structureel in de begroting opgenomen en dient ter dekking van onvoorziene uitgaven.
• Begrotingssaldo structureel
Het structureel verwachte begrotingssaldo telt mee bij de bepaling van het structurele weerstandsvermogen.

Weerstandsratio
Het totaal aan gewogen risico's wordt afgezet tegen de weerstandscapaciteit. Dit leidt tot de bepaling van een weerstandsratio. Met behulp van de hierna volgende tabel beoordelen we de ratio van de gemeente Diemen. Deze normtabel is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR).

Weerstandsratio	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Resultaten risico analyse

De risico's zijn te onderscheiden in structurele en incidentele risico's.
Voor structurele risico’s moet de dekking gevonden worden in een permanente oplossing in de vorm van een voorziening, verzekering of een afdoende beheersmaatregel. Daarnaast zijn er nog risico's binnen de begroting die niet te kwantificeren zijn. Deze risico's zijn apart inzichtelijk gemaakt.

De risico’s beschrijven we kort. Daarbij geven we aan of het een nieuw of een bestaand risico betreft. In de hierna volgende tabel zijn alle geïnventariseerde risico’s in beeld gebracht.

Volgnr.	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans op voordoen	Status
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	1.600	Matig	Bestaand
2.	Plantage De Sniep	1.100	Gemiddeld	Bestaand
Subtotaal incidentele risico's		2.700		
Structurele risico's				
3.	Urentoerekening naar projecten	900	Laag	Nieuw
4.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	600	Gemiddeld	Bestaand
5.	Sociaal domein transitietrajecten	500	Gemiddeld	Bestaand
6.	Extra bijdrage kosten jeugdzorg	400	Gemiddeld	Nieuw
7.	Leerlingengroei Diemen	250	Hoog	Bestaand
8.	Sociale werkvoorziening (bijdrage Pantar)	200	Hoog	Bestaand
Subtotaal Structurele risico's		2.850		
Totaal		**5.550**		
Niet kwantificeerbare risico's				
9.	Coronacrisis / economische recessie			Nieuw
10	Herijking verdeling algemene uitkering in 2021			Bestaand
11.	Fiscale wijzigingen			Bestaand
12.	Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen			Bestaand

Incidentele risico's

1. Holland Park
Risicobedrag € 1.600.000

Nadere omschrijving risico:
Holland Park faciliterend
Het berekend risicobedrag is geschat op € 1,04 miljoen. Het gaat om het saldo van de gemaakte plankosten en de overige voorbereidingskosten die in het kader van de faciliterende planvoorbereiding Holland Park (voormalig Bergwijkpark Noord) zijn gemaakt en nog moeten worden verhaald op huidige en toekomstige ontwikkelende partijen.

Beheersmaatregelen:
Door externe partijen te faciliteren en de verbindende schakel te zijn, stimuleren we het particulier initiatief in de gebiedsontwikkeling. We hebben inmiddels meerdere overeenkomsten gesloten met meerdere projectontwikkelaars die een groot gedeelte van het gebied herontwikkelen (namelijk Diemervijver en Holland Park). Deze overeenkomsten regelen een exploitatiebijdrage, waarin impliciet ook de reeds gemaakte en te maken gemeentelijke voorbereidingskosten en incidentele investeringskosten zijn betrokken. Een deel van de bijdrage is inmiddels in rekening gebracht. In de komende jaren moet het overige deel ontvangen worden. Toekomstige particulieren van nog te ontwikkelen locaties in Holland Park Zuid zullen op vergelijkbare wijze moeten bijdragen in de gemeentelijke kosten.

Grondexploitatie Holland Park West
De grondexploitatie *Holland Park West* is 31 mei 2018 vastgesteld en bij de actualisatie van de grondexploitatie (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarrekening 2019), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geheime bijlage van de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd met een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Holland Park West. Het berekend risicobedrag is geschat op **€ 0,44 miljoen**.

Grondexploitatie Nieuwe locatie tankstation Provinciale weg
Hetzelfde geldt voor de grondexploitatie Nieuwe locatie tankstation Provinciale weg. Deze is 21 juni 2019 vastgesteld en bij de actualisatie van de grondexploitatie (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarrekening 2019), is de kansen en risico analyse opgesteld. Het berekend risicobedrag is geschat op € 0,13 miljoen.

Daarnaast is als uitkomst van de onderhandeling met BP over de sanering van het oude tankstation aan de Bergwijkdreef een belangrijk risico ingeboekt bij de Jaarrekening 2018 en bestendigt bij de Jaarrekening 2019. Het saldo van de schadeloosstelling van ca. € 1,7 miljoen is reeds voorzien in verliesvoorziening van de Reserve Grondzaken.

Eventuele resterende gemeentelijke kosten komen ten laste van de grondopbrengsten die door de gemeente in dit gebied gerealiseerd moeten worden op de eigen gemeentelijke grondposities. Uiteindelijk is het streven om budgetneutraal te eindigen. Op dit moment is dat ingeschat als ruimschoots haalbaar (mede als gevolg van de verwachte grondverkoop Holland Park West), maar in de komende jaren zouden zich mogelijk situaties kunnen voordoen die de haalbaarheid verminderen. De inpassingen van (maatschappelijke) voorzieningen, het realiseren van een deels (sociaal) woningbouwprogramma, marktconjunctuur en duurzaamheidambities hebben hierop hun invloed.

2. Plantage de Sniep
Risicobedrag € 1.100.000

Nadere omschrijving risico:
Bij de meest recente actualisatie van de grondexploitatie van Plantage de Sniep (zie daarvoor het MPG bij de Jaarrekening 2019), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die mogelijk kunnen optreden. Hierbij is het streven om eventuele risico´s met een negatieve financiële impact proberen te voorkomen en of te beheersen.

In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico’s en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Plantage de Sniep.

Beheersmaatregelen:
De afgelopen tijd is reeds nadrukkelijker op kosten gestuurd en zijn diverse maatregelen genomen om 'zuinig' te werken. Deze werkwijze zal worden vervolgd. Tegenvallers zijn, bij langer lopende projecten, echter nooit helemaal te vermijden.

Het belangrijkste risico zoals gemeld in het MPG 2019 is:
De bijdrage die ProRail doet voor de realisatie van de geluidsschermen langs het spoor. ProRail ontvangt deze bijdrage als subsidie vanuit het Rijk en het subsidieprogramma loopt op zijn einde. De planning die ProRail hanteert voor de voorbereiding en uitvoering van de geluidsschermen komt niet overeen met de einddatum van het subsidieprogramma, waarmee het risico bestaat dat ProRail niet meer kan (wil) meebetalen. Gewogen risico € 200.000.

Voor de overige risico's en kansen kan de geheime bijlage van het MPG worden geraadpleegd.

Structurele risico's

3. Urentoerekening naar projecten
Risicobedrag € 900.000

Nadere omschrijving risico:
In de begroting worden de uren van de ambtelijke organiatie toegerekend naar de producten waarvoor ze werken. Zo ook naar de werkzaamheden voor grondexploitaties en grote investeringen. Met name de toerekening van uren naar investeringen is nieuw in deze begroting.

De kosten als gevolg van deze urentoerekening worden meegenomen bij de ramingen van de grondexploitaties en de investeringsbudgetten. Wanneer er geen grondexploitaties meer zijn en de grote investeringen zijn gerealiseerd verdwijnt de behoefte aan deze uren terwijl de desbetreffende medewerkers nog steeds in dienst zijn. Dit brengt een risico met zich mee.

Beheersmaatregelen:
Dit risico doet zich natuurlijk al langer voor maar op enig moment komt aan de groei en investeringsmogelijkheden van Diemen een eind. De directie / het management heeft uiteraard oog voor dit risico en kan voortijdig anticperen.

4. Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziengen Gemeenten (BUIG)
Risicobedrag € 600.000

Nadere omschrijving risico:
Via de Participatiewet (BUIG) verstrekt de gemeente een uitkering om in het levensonderhoud te voorzien. Het macro budget voor deze uitkering wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en via verdeelstaven jaarlijks in september tijdens het desbetreffende uitvoeringsjaar toegewezen aan gemeenten. Gemeenten die geld overhouden mogen dit houden. Er is geen terugbetaalverplichting. In verband met de coronacrisis zal het Rijk mogelijk de uitkering over 2021 vaststellen op basis van instroomcijfers.

Beheersmaatregelen:
De gemeente kan, bij een omvangrijk tekort, onder voorwaarden in aanmerking komen voor een aanvullend budget, de zogenaamde "vangnetuitkering".

Een andere mogelijke beheersmaatregel voor het risico van deze uitkering, is het instellen van een egalisatiereserve.

5. Sociaal domein transitietrajecten
Risicobedrag € 500.000

Nadere omschrijving risico:
Vanaf januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor een drietal regelingen in het sociaal domein. Het betreft de nieuwe Jeugdwet, de overheveling van een deel van de AWBZ naar de Wmo en de Particpatiewet. De decentralisaties gaan gepaard met forse bezuinigingen.

De druk op met name het jeugdbudget is in 2020 verder toegenomen. De open einde regeling impliceert dat alle aanvragen voor voorzieningen binnen het sociaal domein afgehandeld moeten worden. Het 'open-einde' karakter vormt een structureel risico. De open einde regeling wordt niet overal vanzelfsprekend meer toegepast. Er zijn gemeenten, bijvoorbeeld Amsterdam, die voor de jeugdhulp budgetplafonds en clientenstops hebben ingevoerd.

Beheersmaatregelen:
- in 2020 is gestart met de aanbesteding van hoogspecialistische jeugdhulp (segment C). De inkoop wordt voorbereid en geeffectueerd in 2022 ;
- betere monitoring en sturing en strikter contractmanagement;
- in te zetten op vroegtijdige signalering zodat preventieve maatregelen genomen kunnen worden;
- extra alertheid en controle bij verwijzingen naar kostbare, specialistische jeugdhulp (segment C).

6. Extra bijdrage jeugdkosten
Risicobedrag € 400.000

Nadere omschrijving risico:
Het Rijk heeft in 2019 extra middelen vrijgemaakt voor de jeugdkosten binnen het sociaal domein. Dit betrof extra middelen voor 2020 en 2021. De bijdrage mocht structureel opgenomen worden in het meerjarenperspectief. Ondertussen worden er onderzoeken uitgevoerd wat de oorzaak is van de hogere uitvoeringskosten. Het besluit of de rijksmiddelen defintief worden verhoogd is doorgeschoven naar het nieuwe kabinet.

Beheersmaatregelen:
De kosten voor jeugd zijn bij alle gemeenten moeilijk beheersbaar. Binnen Diemen is een taskforce opgericht om beter inzicht in de kosten te krijgen en beheersmaatregelen voor te stellen.

7. Leerlingengroei Diemen
Risicobedrag € 250.000

Nadere omschrijving risico:
Op basis van de leerlingenprognoses wordt een aanzienlijke toename van het aantal leerlingen in het basisonderwijs verwacht. Deze toename in het aantal leerlingen hangt samen met de bevolkingsgroei van Diemen. Uitgaande van de gegevens in de prognose lijkt de huidige leerlingencapaciteit van de scholen in Diemen niet voldoende om deze groei op te vangen. In 2020 wordt daarom het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor Diemen geactualiseerd.

Beheersmaatregelen:
Geen.

8. Sociale werkvoorziening (bijdrage Pantar)
Risicobedrag € 200.000

Nadere omschrijving risico:
In de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is de afspraak opgenomen dat gemeente Diemen garant staat voor de loonkosten WSW werknemers uitgevoerd door Pantar.

Beheersmaatregelen:
Pantar zorgt voor een doelmatige uitvoering van de WSW en streeft naar een gezonde financiële exploitatie met een positief exploitatieresultaat. Eventuele tekorten worden tot een minimum beperkt. De gemeente ondersteunt Pantar door waar mogelijk gemeentelijke opdrachten aan Pantar te gunnen.

Nog niet te kwantificeren risico's

9. Coronacrisis / economische recessie
Nadere omschrijving risico:
In maart 2020 is de coronacrisis uitgebroken met alle gevolgen van dien. In een eerste rapportage aan de raad is inzichtelijk gemaakt dat de crisis op alle programma's effect heeft. Voorlopig is er nog geen vaccin vastgesteld en blijft de coronacrisis een grote invloed hebben op de economische vooruitzichten. Hoewel er door het Rijk veel inkomensondersteunende maatregelen zijn getroffen is het toch de verwachting dat de komende jaren de aantallen bijstandscliënten toenemen. Met name in de regio Amsterdam worden forse toenames verwacht. Het is nog onduidelijk hoe dit wordt verwerkt in de vergoedingssystematiek.

Ook op andere gebieden worden hogere kosten verwacht, bijvoorbeeld de inzet van boa's voor handhaving van de maatregelen.

Beheersmaatregelen:
Uitvoering geven aan de ondersteunende maatregelen van het Rijk en burgers en bedrijven zo goed als mogelijk ondersteunen zodat zij niet afhankelijk worden van de inkomensvoorzieningen.

10. Herijking verdeling algemene uitkering in 2021
Nadere omschrijving risico:
Komende jaren vindt naast de overheveling van het sociaal domein naar de algemene uitkering een herijking plaats van de verdeling van de andere middelen van de algemene uitkering. Beide trajecten lopen gelijk op. De nieuwe verdeling werd voorzien in 2021. Dit is inmiddels een jaar verschoven naar 2022.

De minister van Binnenlandse Zaken meldt in een brief aan de Tweede Kamer dat met die herijking wordt gestreefd naar een globale verdeling, die aansluit bij de verschillen in kosten van gemeenten en bij de verschillen in inkomsten die gemeenten zelf genereren.

Voor deze herijking wordt onderzocht in hoeverre met de verdeling rekening moet worden gehouden met kostenverschillen tussen gemeenten. Als er weinig ruimte is voor verschillen in aanbod van een voorziening, dan moet er meer worden verevend voor verschillen in kosten tussen gemeenten. Dit wordt per taakveld onderzocht. Daarvoor vindt een apart onderzoek plaats naar de beleidsvrijheid en maatschappelijke acceptatie van verschillen in aanbod van gemeentelijke voorzieningen.

Er vindt ook een onderzoek plaats naar alternatieve manieren om rekening te houden met verschillen in eigen inkomsten. Nu wordt daarvoor uitgegaan van een uniforme standaard, maar mogelijk is een meer gedifferentieerde aanpak mogelijk.

En er vindt in het kader van de herijking een onderzoek plaats of de huidige centrumfunctie voor de verdeling van de middelen uit de algemene uitkering nog voldoet. In het herijkingsonderzoek wordt daarbij meegenomen of een groot aantal kernen in de gemeente leidt tot hogere kosten. Naast de herijking vindt een inventarisatie plaats naar mogelijke knelpunten bij de decentralisatie uitkeringen van het gemeentefonds en het bekostigen van de gezamenlijk opgaven van het Rijk en gemeenten.

Als laatste spoor voor het groot onderhoud aan de financiële verhoudingen wordt de informatievoorziening over de geldstromen van het Rijk aan gemeenten en ook de informatievoorziening over de financiële positie van gemeenten verbeterd. Daarvoor wordt een centrale database ontwikkeld, waarvan de eerste versie deze zomer wordt gelanceerd. Er wordt ingezet op meer verspreiding van financiële kennis over de financiële verhoudingen.

Beheersmaatregelen:
We houden nauwlettend de ontwikkelingen op het gebied van de herijking bij door deel te nemen aan bijeenkomsten van het Ministerie en de VNG. De beïnvloeding is beperkt omdat dergelijke besluiten vooral op macro-niveau worden afgewogen. Uiteraard is er aandacht voor de effecten van individuele gemeenten. Ter bescherming is bepaald wat het maximale negatieve effect per gemeente mag zijn. Over de hoogte van dit effect is nog discussie. Het laatste voorstel is € 15 per inwoner per jaar. Voor Diemen is dat grofweg € 450.000 per jaar.

Vooralsnog hebben we bij de raming van de inkomsten uit de algemene uitkering terughoudend geraamd en rekening gehouden met een correctie. Dit niet alleen als gevolg van de herijking maar ook omdat de waarde van de maatstaven grote fluctualties laten zien met een trend dat aantallen positief worden ingeschat.

11. Fiscale wijzigingen
Nadere omschrijving risico:
Op het gebied van de fiscale wetgeving zijn de laatste jaren veel ontwikkelingen.

Vennootschapsbelasting
Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig indien en voor zover een onderneming wordt gedreven. Met name 'winstgevende' grondexploitaties vormen hierbij een financieel risico.

De gemeente Diemen heeft in 2016 al haar activiteiten voor de vennootschapsbelasting beoordeeld op basis van de relevante ondernemerscriteria. Op basis van deze beoordeling heeft de gemeente Diemen het standpunt ingenomen dat er geen sprake is van vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. De Belastingdienst heeft inmiddels een standpunt ingenomen en aangegeven waar het vermoeden bestaat van belastingplichtige activiteiten. Dit zijn de volgende actviteiten:
- het ophalen van bedrijfsafval;
- de verkoop van reststoffen voortkomend uit de activiteit inzameling van huishoudelijk afval (hierover loopt overleg met de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten). De impact van de tussenkomst van een tussenschakel, zoals bijvoorbeeld Rova, is eveneens onderwerp van gesprek;
- het geven van gelegenheid van reclame-uitingen voortvloeiend uit privaatrechtelijke (concessie) overeenkomsten;
- de uitgifte van leningen.

Beheersmaatregelen:
Onze (externe) fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht of bovenstaande activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging doen we vanaf 2016 wel aangifte. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten. Het aanslagbedrag bedraagt jaarlijks plusminus € 40.000.

De gemeente volgt de landelijke ontwikkeling nauwkeurig om te kunnen anticiperen op eventuele relevante ontwikkelingen. In de meerjarenprognose grondexploitaties wordt jaarlijks de vpb-positie van de grondexploitaties vastgelegd.

Btw vrijstelling sport
In 2019 is het btw-regime voor sportaccommodaties gewijzigd. Vanaf 1 januari 2019 is de btw-sportvrijstelling uitgebreid. Het geven van gelegenheid tot sportbeoefening zonder winstoogmerk is dan niet meer belast met btw. Gemeenten en sportstichtingen mogen geen btw meer in rekening brengen over de gebruikersvergoedingen of huuropbrengsten. Omdat er geen btw in rekening wordt gebracht hebben gemeenten en sportstichtingen ook geen recht meer op teruggaaf van btw op de kosten. De btw op de kosten wordt een kostenpost.

Beheersmaatregelen:
In de begroting wordt tot en met 2022 de btw op sport meegnomen in de ramingen. Daartegenover staat de opbrengsten als gevolg van de SPUK-aanvragen. Verschillen worden verrekend met de algemene middelen (jaarrekeningsaldo of Algemene Reserve).

Vanaf 2022 vervalt de opbrengst vanuit de SPUK. In de uitvoering van investeringen op het gebied van sport wordt getracht deze zoveel als mogelijk vóór 2023 te realiseren.

12. Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen
Nadere omschrijving risico:
Door de coronacrisis zijn extra maatregelen nodig wat kostprijsverhogend werkt bij de aanbesteding van investeringen. De coronacrisis leidt ook tot een terugval in de economie met als gevolg dat de investeringsdrang behoorlijk is teruggedrongen. Dit levert een positief effect op bij de aanbesteding van investeringen.
Al met al blijft het onzeker wat de invloed van de coronacrisis en terugval in de economie voor effecten gaat krijgen. Gezien de grote bedragen , toch achten ij het wel van belang dit risico wel kenbaar te maken. Nu al rekening houden met eventuele effecten is te opportuun.

Beheersmaatregelen:
Op basis van de aanbestedingsprocedure zal de financieel meest voordelige aanbieder de meeste kans maken, al telt de weging van kwaliteit natuurlijk ook mee. Wanneer onverhoopt blijkt dat de aanbestedingen prijstechnisch gezien tegenvallen dan kan altijd nog een heroverweging plaatsvinden of alle voorgenomen investeringen uit het investeringsplan op het voorgenomen ambitieniveau doorgang kunnen vinden dan wel het investeringsbudget te verhogen.

Berekening weerstandscapaciteit

Onderstaand de berekening van de structurele en incidentele weerstandscapaciteit. De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt onder de tabel afzonderlijk toegelicht.

Weerstandscapaciteit	1 januari 2021
Incidentele weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	12.285
Risicoreserve	4.615
Reserve Grondzaken	236
Verwacht begrotingssaldo incidenteel	-615
Totaal inidentele weerstandscapaciteit	16.521
Structurele weerstandscapaciteit	
Onbenutte belastingscapaciteit	4.885
Stelpost onvoorzien	60
Verwacht begrotingssaldo structureel	657
Totaal structurele weerstandscapaciteit	5.602
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**22.123**

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeente. Men wordt artikel 12 gemeente wanneer een gemeente de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgt en een beroep

moet doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld. Op basis van het landelijke gemiddelde OZB-percentage van de WOZ-waarde is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het jaar 2021 vastgesteld op 0,1809%.

Onbenutte belastingcapaciteit	WOZ-waarde Begroot 2021	Tarief begroot 2021 Diemen	Tarief Artikel 12	Verschil tarieven	Onbenut
Woningen - eigenaren	5.588.058	0,0773%	0,1809%	0,1036%	5.790
Niet-woningen - eigenaar	647.700	0,2573%	0,1809%	-0,0764%	-495
Niet-woningen - gebruiker	647.700	0,2445%	0,1809%	-0,0636%	-410
Totaal onbenutte belastingcapaciteit					**4.885**

Weerstandsratio

Bij de weerstandsratio worden de geïnventariseerde risico's afgezet tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. In onderstaande tabel de berekening van de gewogen risicobedragen.

Risicoprofiel begroting 2021				
Volgnr.	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans-percentage	Gewogen risico-bedrag
Incidentele risico's				
1	Holland Park	1.600	30,0%	480
2	Plantage De Sniep	1.100	50,0%	550
Totaal risicoprofiel Incidenteel		2.700		1.030
Structurele risico's				
3.	Urentoerekening naar projecten	900	10,0%	90
4.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	600	50,0%	300
5.	Sociaal domein transitietrajecten	500	50,0%	250
6.	Extra bijdrage kosten jeugdzorg	400	50,0%	200
7.	Leerlingengroei Diemen	250	70,0%	175
8.	Sociale werkvoorziening (bijdrage Pantar)	200	70,0%	140
Totaal risicoprofiel Structureel		2.850		1.155
Totaal		**5.550**		**2.185**

Berekening weerstandsratio
De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde gewogen risicobedragen en weerstandscapaciteit bepalen we hoe Diemen er voor staat.

Incidentele weerstandsratio =	Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 16.521	=	16,0
	Gewogen risicobedrag	€ 1.030		

Structurele weerstandsratio =	Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 5.602	=	4,9
	Gewogen risicobedrag	€ 1.155		

Conclusie
De **incidentele weerstandsratio** is uitstekend.
De grondexplotaties blijven, door de snelle ontwikkelingen en de grote geldstromen die hiermee gepaard gaan, een fors deel van het incidentele risico uitmaken.

Ook de **structurele weerstandsratio** is uitstekend.
Structureel zijn de risico's van de 'open-einde' regelingen binnen het sociaal domein en de bijstand het grootst. Met name binnen de jeugdzorg kunnen incidentele gevallen zorgen voor financiële tegenvallers. Daarnaast geeft de term 'open-einde' al aan dat we niet zelf kunnen bepalen om te stoppen met de uitgaven. Nieuwe aanvragen, voor bijvoorbeeld een Wmo-voorziening of bijstandsuitkering moeten afgehandeld worden.

Kengetallen

Kengetallen	Norm	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
1. Netto Schuldquote	<100%: groen >130%: rood	41%	127%	87%
2. Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<70%: groen >100%: rood	38%	125%	85%
3. Solvabiliteitsrisico	>50%: groen < 30% rood	21%	14%	15%
4. Grondexploitatie	nvt	-3%	4%	-19%
5. Structurele exploitatieruimte	>0,6%: groen < 0%:rood	1,7%	0,5%	0,6%
6. Belastingcapaciteit	Landelijk gemiddelde 100%	106%	106%	104%

1+2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De nettoschuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De nettoschuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
Nu kan er in een gemeente sprake zijn van het doorlenen, door weer aan andere partijen een lening te verstrekken, zoals aan sportclubs, culturele organisaties, etc. Om vervolgens inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen moet de schuldquote zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden worden weergegeven. Op deze manier ontstaan twee indicatoren.

Deze indicatoren brengen in beeld in hoeverre de netto schulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van de gemeente. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren.
Dit inzicht is uiteraard voor Diemen zelf van belang, maar het is ook verplicht deze kengetallen in begroting en rekening op te nemen. Samen met de andere vier financiële kengetallen geven ze een beeld van de financiële situatie van de gemeente.

De netto schuldquote wordt volgens een vaste formule berekend:
De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)

C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

In de tabel is een sterke verbetering van de netto schuldquote te zien ten opzichte van vorig jaar. Oorzaak hiervan zijn de inkomsten vanuit de grondexploitaties. We hoeven geen vrijvallende geldleningen te herfinancieren. We kunnen zelfs in 2021 een deel van de investeringen financieren vanuit de opbrengsten van de grondexploitatie.

3. Solvabiliteitsratio
De solvabiliteit geeft een beeld van de mate waarin een gemeente zijn bezittingen financiert met eigen of vreemd vermogen. Voor het vergelijk met andere gemeenten heeft deze maatstaf beperkingen. Het kan zijn dat een gemeente activa huurt, terwijl een andere gemeente activa in eigen bezit heeft. Daardoor verschillen de balansen van gemeenten aanzienlijk, terwijl de risico’s van beide instellingen elkaar weinig ontlopen.

4. Grondexploitatie
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitaties een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. Het is belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of de grondexploitaties kunnen bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen (en dus ook tot een lagere solvabiliteitsratio).

De negatieve waarde is het gevolg van de gunstige aanbesteding van Holland Park West.

5. Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Dit kengetal geeft aan welke ruimte de gemeente heeft om eigen lasten te dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

6. Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe hoe de belastingdruk in Diemen zich verhoudt ten opzichte het landelijke gemiddelde. De belastingcapaciteit is gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing).

Bedrijfsvoering

Afdelingsmanager: J.D. de Kort
Afdeling: Directie

Diemen 2022

De gemeente Diemen is op velerlei terrein sterk in beweging. En dan gaat het niet alleen om woningbrouwproductie in wijken als Plantage De Sniep en Holland Park en de hiermee samenhangende veranderingen in de infrastructuur, maar vertaalt zich dit ook in complexe projecten rond de ontsluiting van Diemen Zuid en het realiseren van een spooronderdoorgang in Diemen Centrum. Tegelijkertijd neemt de druk op het voorzieningenniveau toe. Dit komt onder meer tot uiting in de noodzaak om extra accommodaties voor onderwijs en kinderopvang. Ook uitbreiding van sociaal culturele accommodaties (De Omval) en sportvoorzieningen (tweede Sporthal en herinrichting Sportpark) staan in de steigers.

Ook de bestuurlijke ambities met betrekking tot bijvoorbeeld sociale woningbouw, veiligheid, duurzaamheid en participatie vragen om een heldere aanpak van de organisatie. Tenslotte is ook de omgeving waarin al deze projecten en ambities moeten landen sterk aan het veranderen. Niet alleen door de toename van het inwonertal, maar ook door de verwachtingen die burgers, bedrijven en instellingen hebben ten aanzien van de wijze waarop over deze ontwikkelingen wordt gecommuniceerd en op wie hierbij betrokken worden.

Geconstateerd kan worden dat de organisatie van oudsher gekenmerkt wordt door een sterke uitvoeringsgerichtheid. Dat is zeker een kracht van de organisatie, maar hier komen ook risico's uit voort. Het aanbrengen van samenhang en het stellen van prioriteiten kan beter ontwikkeld worden. Ontwikkelingen en trends in de buitenwereld dienen meer nadrukkelijk in het werk betrokken te worden. Er is behoefte aan een helder kader, prioritering en sturing. Essentieel hierbij is om het wezenskenmerk van de organisatie, betrokken en bevlogen medewerkers, te koesteren, te behouden en waar mogelijk te versterken.

Hierop is het organisatieontwikkeltraject Diemen '22 ingericht. Diemen '22 is enerzijds gericht op een nieuwe structuur waardoor er binnen een nieuw te vormen directie, bestaande uit twee concerndirecteuren en een programmadirecteur, meer aandacht is voor een strategische oriëntatie op wat voor gemeente we willen zijn en wat dit voor de organisatie op langere termijn betekent. De concerndirecteuren sturen gezamenlijk de teams en hun teamleiders aan. De programmadirecteur stuurt medewerkers aan op programma's die organisatiebreed aandacht behoeven zoals 'duurzaamheid', 'digitalisering', 'samenhang in de groei en 'organisatieontwikkeling'. Hierdoor ontstaat er meer focus op thema's die organisatiebreed aandacht behoeven. De teamleider stuurt de medewerkers binnen zijn/haar team aan en legt hierover verantwoording af aan de directie.

In het verlengde van de wijziging in de organisatiestructuur richt het organisatie-ontwikkeltraject zich met name op de doorontwikkeling van de teams en de medewerkers. De belangrijkste succesfactor van de organisatieontwikkeling is de beschikbaarheid van voldoende goed gekwalificeerde medewerkers. Actief opleidingsbeleid is hierbij een belangrijke randvoorwaarde. Ontwikkelingen zoals die hiervoor zijn aangegeven vragen

om een duidelijk traject voor competentie-ontwikkeling van alle medewerkers op het gebied van omgevingssensitiviteit, bestuurlijke sensitiviteit, communicatie en participatie, digitale vaardigheden en diversiteit.

Naar verwachting is medio 2021 de invulling van de gewijzigde organisatie-indeling een feit en wordt gewerkt met een nieuwe verdeling van taken, bevoegdheden en rollen. Vervolgens kan invulling worden gegeven aan de verdere ontwikkeling van de vereiste kennis en competenties. Wij onderkennen dat naast reguliere opleidingswensen, specifiek in de ontwikkeling van medewerkers dient te worden geïnvesteerd en hebben o.a. hiervoor een bedrag van € 150.000 in de begroting opgenomen.

Zoals bekend heeft de groei van de gemeente effecten op de omvang van de gemeentelijke organisatie. We zien de laatste jaren dat sprake is van een constante instroom van nieuwe medewerkers, die bovendien garant staan voor een (gewenste) verjonging van het personeelsbestand. Diemen blijkt, mede vanwege de ongekende dynamiek, een aantrekkelijke werkgever te zijn. Keerzijde van deze ontwikkeling is dat we gedwongen worden creatief en tegelijkertijd vernieuwend naar de werkplekbezetting te kijken. De recente ontwikkelingen rond het 'thuiswerken' zullen hierin meegenomen worden. De voorbereidende acties voor een integrale huisvestingsvisie zijn in gang gezet en moeten in 2021 leiden tot de uitrol van een vernieuwd werkplekconcept. Kosten voor het ontwikkelen van de huisvestingsvisie worden gedekt uit het hiervoor genoemde bedrag van € 150.000.

Samenwerking Duo+

Stafbureau

- Aansturen en doorontwikkeling organisatie

Duo+ heeft stappen gezet in de verdere professionalisering. In 2020 is een nieuw directiemodel geïmplementeerd en is verder ingezet op het bevorderen van de robuustheid van Duo+, een proces dat in 2021 zijn vervolg zal krijgen. De koers die vanuit het Directieberaad (DBR) geïnitieerd wordt en de sterkere opdrachtgever-opdrachtnemer (OGON) -structuur zullen hier richting aan geven. Daarnaast zullen in 2021 de dienstverleningsovereenkomsten (dvo's) verder verfijnd worden. Dit geldt ook voor de verdere harmonisering van de primaire processen binnen Duo+ waardoor de slagvaardigheid van de samenwerkingsstructuur steeds verder wordt versterkt.

- Concern control

De afgelopen jaren heeft de focus van de risicobeheersing van Duo+ vooral gelegen op de processen met de grootste risico’s. De meeste van deze risico’s zijn nu in beeld en er zijn beheersmaatregelen getroffen. Het accent bij de verdere doorontwikkeling van de control functie zal nu vooral liggen op een meer integrale aanpak. Daarbij heeft het beleggen van de interne controle in de processen (in de lijn) hoge prioriteit met als doel om fouten eerder en om de organisatie in positie te brengen voor het in control statement 2021. Dit betekent dat vanaf het begrotingsjaar 2021 de directeur van Duo+ de rechtmatigheidsverklaring moet afleggen aan het bestuur van Duo+ in plaats van de accountant.

- Informatieveiligheid

De informatieveiligheid heeft hoge prioriteit. Enerzijds betreft het de informatieveiligheid in de breedste zin van het woord en anderzijds betreft het de bescherming van de privacygevoelige gegevens. Periodiek worden de nodige (interne) controles gedaan om te kijken of de organisatie qua informatieveiligheid nog adequaat is. Dit aan de hand van de inrichting van de organisatie, de wettelijke voorschriften en de eigen regelgeving. De Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) is het normenkader voor alle

overheidsorganisaties en daarmee ook voor Duo+. Dit normenkader wordt in 2021 verder in de organisatie geïmplementeerd en gemonitord. Het betekent een aanscherping van de regelgeving en de bewaking ervan.

- Inkoopfunctie

De thema's zoals duurzaam, circulair (de DUO-gemeenten hebben een inspanningsverplichting ondertekend t.a.v. circulair inkopen) en inkopen met social return[11] gaan in toenemende mate een rol spelen bij de inkoopprocessen. Deze thema's worden in 2021 verder uitgediept. Dit aan de hand van een beleidsnota die in 2020 geschreven wordt. In deze nota is ook de regelgeving voor inkoop en aanbesteding vastgelegd. Aan de hand van het ingezette beleid wordt de organisatie van de inkoopfunctie geoptimaliseerd. Ook is de verwachting dat in 2021 een contractbeheerssysteem ontwikkeld en geïmplementeerd is en dat er stappen gezet worden in de professionalisering van het contractmanagement.

Afdeling Bedrijfsvoering

- Integrale dienstverlening afdeling Bedrijfsvoering

In 2020 heeft de afdeling Bedrijfsvoering zich gericht op het meer integraal vormgeven van haar dienstverlening. Hierdoor zijn aanpassingen doorgevoerd in het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap. In 2021 wordt verder geïnvesteerd in het integraal werken van de medewerkers, het meer tactisch sturen op resultaat en de verbinding met de opdrachtgevers.

- Professionalisering ondersteuning personeel en organisatie

Voor P&O is een concept transitieplan opgesteld om enerzijds de basis op orde te krijgen en anderzijds een doorontwikkeling te maken zodat de kwaliteit van de dienstverlening op het gewenste niveau komt. Onderdeel van dit plan betreft ook de aansturing van team P&O. Vanuit dit plan is aan de DUO-gemeenten voorgesteld een teamleider P&O aan te stellen, voor twee jaar. De teamleider geeft uitvoering aan het plan en neemt de dagelijkse leiding van het team op zich. Na twee jaar (eind 2021) zal een evaluatie plaats vinden.

In 2020 is het team P&O gestart met de transitie van ondersteuner naar dienstverlener voor integraal management. Dit door de vorming van adviesteams en een nadrukkelijke focus op vraagstukken gelet werkgeverschap en interne/externe arbeidsmarkt. De professionalisering op de transitie vindt plaats gedurende 2021 en 2022.

- Inclusief werkgeverschap

Inclusief werkgeverschap staat voor gelijkwaardigheid en diversiteit. Wij geloven dat dit aan werknemers binnen de organisaties bijdraagt en ook voor dienstverlening die meer aansluit op de diverse behoeften van de inwoners, organisaties en bedrijven binnen onze gemeenten. Binnen de Quotumwet wordt van overheden gevraagd mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen. De DUO-gemeenten spannen zich maximaal in om het aan hen gevraagde quotum in gezamenlijkheid met de Duo+ uitvoeringsorganisatie in te vullen.

Optimaliseren, digitaliseren en waar mogelijk harmoniseren van administraties en de processen

In 2021 worden alle processen verder gedigitaliseerd en waar mogelijk verder geharmoniseerd en geautomatiseerd. Dit blijft de komende jaren een continu proces voor alle teams in Duo+. Zaakgericht werken en archiveren is een wettelijke verplichting waar zowel Duo+ als de DUO-gemeenten aan dient te voldoen, die daar een belangrijke bijdrage levert.

11 Social return is een aanpak om meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Inkopers van overheden kunnen, bij het verstrekken van opdrachten, de opdrachtnemer stimuleren of verplichten om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van de opdracht.

- Verbetering archief

In het kader van het interbestuurlijk toezicht (IBT) komt een voorstel waarin Duo+ op advies van de Provincie een “plan van aanpak verbetering archief” wordt opgesteld inclusief het inlopen van archiefachterstanden. De uitwerking van dit plan zal (financiële) gevolgen hebben voor de DUO-gemeenten.

- Borgen zaakgericht werken in de vier organisaties

In 2020 vielen alle vier de organisaties onder verzwaard toezicht in het kader van IBT. Zaakgericht werken dient in 2021 volledig geborgd te zijn in de vier organisaties. Duo+ heeft hier een grote verantwoordelijkheid in kennisdeling, herindeling taken en werkprocessen om de archieven op orde te krijgen. Digitaal werken ontwikkelt zich in hoog tempo en het is onze opdracht hier voldoende snel op in te spelen. In 2021 zorgen we dat het archiefbeheer steeds beter voldoet aan de eisen die daaraan vanuit toezicht worden gesteld.

- Doorontwikkeling Servicedesk

Voor interne vragen over bedrijfsvoering en monitoren interne dienstverlening. Doel is één centrale plek voor afhandeling van alle vragen en een snellere doorlooptijd. De teams Financiën, Communicatie en Juridische zaken worden in 2021 aangesloten. Ook wordt een vernieuwd applicatiesysteem ingevoerd. Informatisering & Automatisering zal in dit proces doorlopend taken overdragen aan de Servicedesk. Monitoren van werkvoorraad en doorlooptijden wordt vergemakkelijkt voor alle interne dienstverleningsprocessen.

Formatie-uitbreidingen

De realisatie van de bestuurlijke ambities uit het coalitieakkoord 'Duurzaam Samenleven', de groei van Diemen en andere nieuwe ontwikkelingen leiden tot formatie-uitbreidingen. Onderstaand een overzicht van alle nieuwe formatieuitbreidingen, gevolgd door een toelichting.

Formatie-uitbreidingen	2021	2022	2023	2024
Directie en advies				
Programmacontroller (1,0 fte)	-80	-80	-80	-80
MVI-regisseur (0,5 fte)	-40	-40	-40	-40
Afdeling Samenleving				
Uitbreiding formatie team Wmo (1,0 fte)	-60	-60	-60	-60
Regisseur Top 1000 (0,25 fte)	-20	-20	-20	-20
Afdeling Publiekszaken				
Extra formatie terugvordering en verhaal (0,5 fte)	-30	-30	-30	-30
Afdeling Ruimtelijk Beheer				
Civiel technische medewerkers MBO/HBO (2,0 fte)	-140	-140	-140	-140
Civiel technische medewerker MBO (1,0 fte)	-60	-60	-60	-60
Uitbreiding formatie team wijkbeheer (1,0 fte)	-50	-50	-50	-50
Uitbreiding formatie team Gebouwen en Facilitaire Zaken (0,1 fte)	-70	-70	-70	-70
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling				
Administratieve ondersteuning projecten (0,4 fte)	-25	-25	-25	-25
Marktmanager weekmarkt (externe inhuur)	-30	-30	-30	-
Stedenbouwkundige capaciteit (0,5 fte)	-45	-45	-45	-45

Formatie-uitbreidingen	2021	2022	2023	2024
Uitbreiding structurele capaciteit verkeer en vervoer (0,5 fte)	-40	-40	-40	-40
Inzet stelpost 'Groei van Diemen'				
Inzet stelpost 'Groei van Diemen'bedoeld voor formatie-uitbreidingen	200	200	200	200
Totaal formatie-uitbredingen	**-490**	**-490**	**-490**	**-460**

Toelichting per uitbreiding:
Directie en advies
- Programmacontroller

Onderdeel van de plannen voor Diemen '22 is het programmatische sturen. Ter ondersteuning van de Programmadirecteur is capaciteit en kennis nodig om planningen en voorgenomen ambities te monitoren.
Het afgelopen jaar hebben we reeds ervaring opgedaan door een professionele planner in te huren voor het projectenbureau. Dit leverde beter inzicht in de doorlooptijd van projecten en een goede indicatie van de benodigd capaciteit (naast de inzet voor regulier werk). Invulling van deze functie helpt bij de prioritering van projecten, voorkomt te optimistisch ramingen en geeft beter inzicht in de voortgang en inzet van lopende projecten.
Gezien onze ambitie om meer programmatisch en projectmatig te werken stellen wij voor een programmacontroller in dienst te nemen. De programmacontroller maakt onderdeel uit van het directieadvies.

- MVI-regisseur

Ter invulling van het door de gemeente ondertekende Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en de Mra intentieverklaring Circulair inkopen is een kwartiermaker MVI aangetrokken die momenteel een actieplan MVI opstelt. Om bovenstaande taken structureel te borgen stellen wij voor structureel een inkoopregisseur aan te stellen (0,5 fte). De MVI-regisseur geeft invullig aan de maatschappelijke ambities op het gebied van duurzaam inkopen en ondersteunt de inkopers. Tenslotte monitort de regisseur ook de scores op het gebied van duurzaam inkopen (inclusief social return).

Samenleving
- Uitbreiding formatie team Wmo

Het team Wmo (10,2 fte) is het afgelopen jaar geconfronteerd met een forse stijging van het aantal aanvragen (ca. 15%). Deze stijging is met name veroorzaakt door de versoepelde regelgeving inzake de eigen bijdrage. Daarnaast vertaalt ook de groei van Diemen zich in een toenemende vraag naar Wmo-voorzieningen.
Daarnaast is het team het afgelopen jaar de uitvoering gaan verzorgen van de noodopvang voor gezinnen. Vanaf 1 april 2019 worden de hiervoor noodzakelijke werkzaamheden (intake, organiseren noodopvang, begeleiding en doorstroom) door het team Wmo uitgevoerd. De hiervoor benodigde inzet bedraagt ca. 400 uur op jaarbasis.
Voorts wordt geconstateerd dat met name de druk op de woonurgenties sterk toegenomen is. Ook het aantal meervoudige aanvragen is toegenomen.
Om de doorlooptijden voor de kwetsbare doelgroep van het team Wmo acceptabel te houden heeft er het afgelopen jaar externe inhuur plaatsgevonden (1,5 fte).
Nu de toename van het aantal aanvragen en ook de extra taken structureel van karakter blijken te zijn, wordt voorgesteld de formatie van het team Wmo met 1 fte uit te breiden. Hierdoor kan de externe inhuur beëindigd worden. Het verschil met de omvang van de inhuur in het afgelopen jaar (0,5 fte) dient te worden gecompenseerd door onder andere een

verdere vereenvoudiging van werkprocessen en toetsing. In het kader van het beheersbaar houden van de werkvoorraad is hier het afgelopen jaar al door het team inzet op gepleegd. Dit proces wordt de komende tijd doorgezet.
De hiermee samenhangende kosten voor 1 fte bedragen € 60.000.

- Regisseur Top 1000

Ten aanzien van jonge criminelen wordt gebruik gemaakt van de aanpak via het project Top 400/600 (ook wel top 1000 genoemd) via het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ). Daarbij hebben wij kosteloos gebruik kunnen maken van de zogenaamde verbindingsfunctionaris en een regisseur (momenteel gecombineerd in een persoon) voor de top 1000 van stadsdeel Zuidoost. De inzet van deze functies komt, vanwege een tekort aan capaciteit bij het AcVZ, te vervallen. Wij zullen daar zelf capaciteit voor moeten inkopen. Gelet op de groei van de gemeente Diemen en een beleidsmatige wens om meer zicht en grip te krijgen op deze jongeren zal de gemeente Diemen de werkzaamheden in eigen beheer gaan uitvoeren. Voorgesteld wordt om hiervoor € 20.000 beschikbaar te stellen om hier een lokale functionaris voor in te kunnen schakelen.

Publiekszaken

- Terugvordering & verhaal

Binnen het Team Administratie van de afdeling Publiekszaken wordt terugvordering en verhaal in het kader van de Participatiewet uitgevoerd. Dit betreft vorderingen van de gemeente op ex-cliënten die een uitkering in het verleden hebben genoten. Er zijn ook cliënten die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet en die tevens een schuld aan de gemeente hebben. Deze vorderingen worden nu nog beheerd door het team Sociale Zaken van de afdeling Publiekszaken.
Daarnaast zijn er gedateerde vorderingen vanuit de Wet op de Kinderopvang (WKO) en de “oude” Wet Inburgering (WI) die door de afdeling Financiën worden beheerd. Vanaf 2021 wordt de nieuwe Wet Inburgering van kracht. Vanuit deze wet kunnen er ook in de toekomst terugvorderingen ontstaan. Oude vorderingen, die moeilijk inbaar zijn en verhaalzaken worden tot en met 2020 overgedragen aan een incassobureau.
Om de kwetsbaarheid binnen het team Administratie te verminderen zijn we aan het onderzoeken of het geheel in eigen beheer nemen een reële optie is. De geraamde salariskosten bedragen € 25.000 voor 2021. Dit is gebaseerd op 18 uur per week.

Ruimtelijk Beheer

- Uitbreiding formatie team Infra

De afgelopen jaren is er flink gewerkt aan de uitbreiding en inbreiding van Diemen. Hoewel er in de bestaande organisatie altijd al capaciteit hiervoor was opgenomen, lopen we nu binnen team Infra tegen de grenzen aan van wat er mogelijk is.
De groei van de gemeente, stevige bestuurlijke ambities, ontwikkelingen op het gebied van participatie maar ook veranderende wet-en regelgeving op het gebied van werken in de openbare ruimte, leiden tot een grote druk op de beschikbare capaciteit. Dit hebben we tot nu toe min of meer altijd wel op kunnen vangen bijvoorbeeld door taken door te verschuiven, maar die rek is er nu wel uit.
We zien ook de ontwikkeling dat beheerders steeds meer beleidstaken op hun bord krijgen. Hierdoor komen de beheertaken onder druk te staan. Voor ervaren medewerkers was deze combinatie nog wel op te vangen. Voor nieuwe onervaren werknemers is de combinatie van abstract beleid en dagelijks technisch onderhoud minder makkelijk op te pakken. Het is dan ook efficiënter om deze taken te scheiden; dat gebeurt in de meeste gemeenten met een omvang als Diemen.

Uit de in 2019 opgestelde capaciteitsraming voor team Infra kwam bij verschillende functies een tekort aan uren naar voren. We willen dit oplossen door uit te breiden met 2 fte civiel technische medewerkers op MBO/HBO niveau. Hiermee krijgen we niet alleen de benodigde extra capaciteit maar ook weer een duidelijker afbakening tussen beheer en beleid waardoor beide taken de aandacht kunnen krijgen die ze verdienen.
Ook bij de opzichters wordt de groei van Diemen goed gevoeld. Het aanleggen van nieuwe woonwijken zorgt niet alleen voor meer bewoners met vragen en wensen maar ook voor een uitbreiding van het werkgebied. Zo blijkt het met de huidige ploeg van vijf personen niet langer mogelijk te zijn om te komen tot een goede en verantwoorde invulling van de consignatie- en strooidienst. Om op adequate wijze onze bewoners te bedienen en tot een veilige en arbotechnische verantwoordelijke invulling van de genoemde diensten te komen, is uitbreiding met 1 fte civiel technisch medewerker op MBO niveau noodzakelijk.

- Uitbreiding formatie team Wijkbeheer

Om het openbaar beheer van de openbare ruimte in Diemen vanuit de gewenste kwaliteit praktisch tot uitvoering te brengen beschikt de ambtelijke organisatie over een uitvoerend team, Team Wijkbeheer. Door de groei van Diemen en om de huidige kwaliteit te kunnen voortzetten is het gewenst om het team uit te breiden met 1 fte. Met name de reinigings taken zijn gebaat bij deze uitbreiding. Door de inbreiding en de uitbreiding zijn hier de effecten het meest merkbaar en staat de kwaliteit onder druk.

- Uitbreiding formatie team Gebouwen en Facilitaire Zaken

Door de autonome ontwikkelingen in de gemeente is er de afgelopen periode een behoorlijke claim gelegd op de urencapaciteit van de bouwkundige medewerkers van team Gebouwen en Facilitaire Zaken. Vanuit dit team is bouwkundige en installatietechnische expertise gevraagd als adviseur bij diverse nieuwbouwtrajecten en grote renovaties. Sloopwerkzaamheden worden door de bouwkundig medewerkers begeleid, inclusief voorbereiding, aanbesteding en uitvoering. De komende jaren lopen deze trajecten door. De ambities van de gemeente op het gebied van duurzaamheid en klimaat, vragen een grote inzet van dit team. We zien niet alleen dat het aantal uren op deze thema’s toeneemt maar dat hierbij ook andere en specifieke expertise van de medewerkers wordt gevraagd.
De komende jaren staan nog diverse nieuwbouwprojecten op het programma waarbij een adviesrol wordt gevraagd vanuit de bouwkundige medewerkers van het team. We gaan actief met duurzaamheid aan de gang en krijgen diverse nieuwe gebouwen in het onderhoud (buurtkamer Rode Kruislaan, tweede sporthal, nieuwe gymzaal Holland Park, OBA in theater De Omval, ect.). Daarnaast moeten we natuurlijk de bestaande gemeentelijke gebouwen onderhouden.
Om al deze werkzaamheden uit te kunnen voeren en het gevraagde serviceniveau te kunnen handhaven, is een structurele uitbreiding van 1 fte voor een bouwkundig medewerker op MBO/HBO niveau noodzakelijk.

Ruimtelijke ontwikkeling

- Projectondersteuning

Het incidentele budget voor de projecten is ook voor een deel ingezet ten behoeve van administratieve ondersteuning van de projectleiders. Dat werkt goed omdat projectleiders zich dan vooral bezighouden met hoofdzaken. Dat is de komende jaren ook noodzakelijk. Gelet daarop wordt voor deze administratieve ondersteuning een structureel salarisbudget van € 25.000 gevraagd. Deze kosten zullen ten laste van de diverse grondexploitaties worden gebracht, zodat dit geen invloed heeft op de begroting.

- Manager weekmarkt

In 2017 is besloten, in overleg met de marktkooplieden, een externe marktmanager in te huren. Deze marktmanager heeft de opdracht om de markt toekomstbestendiger maken door onder andere een kwaliteitsverbetering van de markt tot stand te brengen. Dit heeft in ieder geval geleid tot een betere indeling van de weekmarkt en positieve berichten hierover, zowel van de kant van bezoekers als van de kant van de marktkooplieden. In 2019 is via de kadernota budget gevraagd en gekregen voor de inhuur van de externe marktmanager voor het jaar 2020. Onlangs is met de marktcommissie en de portefeuillehouder gesproken over de toekomst van de markt. De wens bestaat de situatie met de externe marktmanager voort te zetten voor de komende drie jaar (2021-2023). De marktmanager zorgt voor promotieactiviteiten in samenspraak met de winkeliers en de horeca en legt verbinding met de citymarketing campagne “Daarom Diemen”. Hiervoor vragen wij een budget van € 30.000 per jaar.

- Stedenbouwkundige capaciteit

De vele ruimtelijke ontwikkelingen in Diemen en ook ook de kwaliteit van de openbare ruimte in Diemen vragen om een forse inzet vanuit het taakgebied Stedenbouw. De afgelopen drie jaar is daarom tijdelijk budget beschikbaar gesteld voor een extra ondersteuning door de aanstelling van een stedenbouwkundig medewerker. De beleidsadviseur Stedenbouw kan zich daardoor meer richten op de hoofdlijnen van beleid en de vele projecten. Daarnaast is voor een aantal specifieke projecten ook nog extra stedenbouwkundige ondersteuning aangetrokken op inhuurbasis.
De komende jaren is er nog steeds sprake van een groot werkaanbod voor dit taakveld gelet op o.a. de Omgevingsvisie, Regionale Energiestrategie (RES), de grote herinrichtingen en herontwikkelingen (bijvoorbeeld Diemen Noord, spooronderdoorgang, Holland Park, Diemen Zuid, sportpark De Diemen) en de verdichtingslocaties voor woningbouw.
Het is daarom noodzakelijk om de functie van stedenbouwkundig medewerker structureel te maken met ingang van 2021. Structurele kosten per jaar € 46.000.

- Uitbreiding structurele capaciteit verkeer en vervoer

De ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer (inclusief parkeren) in Diemen en in de regio vragen een forse inzet vanuit de gemeentelijke organisatie. Daarbij gaat het o.a. om de verduurzaming van de mobiliteit (elektrisch rijden, deelauto's/scooters/fietsen, duurzame logistiek) waarbij veel initiatieven wordt opgezet vanuit de Metropoolregio Amsterdam en de Vervoerregio Amsterdam. Diemen verzorgt ook het secretariaat van het AM-overleg Verkeer en Vervoer. Daarnaast vragen ook veel ruimtelijke plannen (o.a. Omgevingsvisie) en projecten in Diemen om verkeerskundige input.
Op dit moment is een halve formatieplaats hiervoor beschikbaar. In de praktijk was deze halve formatieplaats niet invulbaar (op de arbeidsmarkt zijn geen mensen te vinden die deze functie parttime willen invullen). Door de beschikbaarheid van tijdelijk projectbudget was het mogelijk hiervoor tijdelijk een fulltime medewerker aan te trekken op inhuurbasis. Dit was ook noodzakelijk gelet op het grote werkpakket.
Om de komende jaren de noodzaklijke inzet te kunnen blijven leveren op het gebied van verkeer en vervoer, in Diemen en in de regio, is het noodzakelijk de halve formatieplaats structureel om te zetten naar een volledige formatieplaats Verkeer en Vervoer (extra kosten € 40.000 structureel).

Overhead

Bij de vernieuwing van de BBV is de transparantie van de bedrijfsvoeringskosten een belangrijk punt. Het is verplicht voorgeschreven dat de gemeenten inzichtelijk maken wat de overheadkosten zijn. De BBV schrijft voor welke kosten tot de overhead gerekend moeten worden. Onderstaande een overzicht van de overheadkosten in de begroting 2021.

Soort kosten	2021	2022	2023	2024
Bijdrage Duo+ (gemeenschappelijke regeling)	-6.300	-6.385	-6.405	-6.505
Bijdrage Inkoopbureau Stichting Rijk	-170	-170	-170	-170
Directie en bestuursadvisering/-ondersteuning	-1.378	-1.528	-1.678	-1.828
Leidinggeven	-859	-859	-857	-857
Ondernemingsraad	-63	-63	-63	-63
Communicatie	-201	-201	-201	-201
Financiën	-50	-50	-50	-50
Juridische zaken	-290	-280	-280	-280
Personeel & Organisatie	-104	-104	-104	-104
Informatisering & Automatisering	-41	-34	-32	-25
Interne dienstverlening	-247	-182	-22	-22
Facilitair	-452	-451	-451	-451
Vervoermiddelen	-206	-188	-187	-186
Huisvesting	-1.413	-1.515	-1.503	-1.502
Overige kosten bedrijfsvoering	-159	-134	-159	-184
Verrekening overhead met grondexploitaties en tarieven	-274	-274	-274	-274
Totaal overhead	**-12.207**	**-12.418**	**-12.436**	**-12.702**

De overheadkosten stijgen de komende jaren geleidelijk. Oorzaak hiervan zijn toenemende kosten als gevolg van de groei van Diemen.
Als sturingsinstrument zetten we de totale overheadkosten als verhoudingspercentage af tegen de totale salariskosten van de vakafdelingen. Zie hieronder de salariskosten per vakafdeling.

Team	2021	2022	2023	2024
Team Administratie	-780	-780	-780	-780
Team Brede HOED	-430	-430	-430	-430
Team Burgerzaken & Klant Contact Centrum	-1.242	-1.242	-1.242	-1.242
Team Gebouwen e& Facilitaire zaken	-674	-674	-674	-674
Team Handhaving	-980	-980	-980	-980
Team Infra	-1.526	-1.526	-1.526	-1.526
Team Projecten	-593	-593	-593	-593
Team Ruimtelijk beleid	-1.346	-1.346	-1.346	-1.346
Team Samenleving beleid	-1.202	-1.202	-1.202	-1.202
Team Sportbedrijf	-709	-709	-709	-709
Team Sociale zaken	-1.221	-1.221	-1.150	-1.150
Team Vergunningen & Openbare Orde en Veiligheid	-1.235	-1.235	-1.235	-1.235
Team Wijkbeheer	-1.516	-1.516	-1.516	-1.516
Team Wet Maatschappelijke Ondersteuning	-814	-814	-788	-788
Totaal salariskosten vakafdelingen	**-14.268**	**-14.268**	**-14.171**	**-14.171**

Inzicht in de verhouding tussen de salariskosten en de overhead maakt sturing mogelijk. Dit kan een hulpmiddel zijn bij de invulling van bijvoorbeeld bezuinigingen, maar ook voor de toerekening van overhead naar tarieven en de grondexploitatie.

	2021	2022	2023	2024
Overhead uitgedrukt in percentage van salariskosten vakafdelingen	86%	87%	88%	90%

Deze voorgeschreven wijze van presenteren leidt tot een overheadpercentage van ruim 85%. Voor de toerekening van overhead naar de producten, waaronder de tarieven en grondexploitaties rekenen we in de begroting 2021, net als voorgaande jaren 60% aan overheadkosten toe. De basis voor de toerekening zijn de salariskosten (uren) die voor het desbetreffende product (beleidstaak) worden gemaakt.

Door het percentage aan te passen kan sturing gegeven worden aan de lokale lastendruk, maar het heeft bovendien effect op het begrotingssaldo. Er is een maximum ingesteld voor het toe te rekenen overheadpercentage. Het percentage mag namelijk niet hoger zijn dan het door het BBV-verplicht berekende percentage (in casu dus 86%). Voor een bestendige gedragslijn is er gekozen 60% overhead te blijven doorrekenen. Dit ligt in lijn met de toerekening van overhead zoals de afgelopen jaren plaatsvond (vóór deze BBV-aanpassing).

Indicatoren

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar	Nul meting	Real. 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arbeidsverzuim	4%	5%	4%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
Personeelsverloop	7%	10%	11%	15%	10%	10%	10%
Aantal vacatures	15	40	22	40	35	35	35
Realisatie HRM gesprekken	95%	100%	100%	75%	90%	90%	90%
% facturen betaald binnen 30 dagen	65%	67%	95%	95%	95%	95%	95%
Aantal fte formatie per 1.000 inwoners (verplicht)	7,012	6,322	6,333	6,000	6,242	5,830	5,614
Aantal fte bezetting per 1.000 inwoners (verplicht)	6,726	6,186	6,074	5,842	6,086	5,684	5,474

Het toenemende verloop en de vacatures komt door de toenemende uitstroom van gepensioneerden en de vacatures als gevolg van de groei (nieuwe functies als gevolg van capaciteitsuitbreiding).

Het aantal fte formatie en aantal fte bezetting per 1.000 inwoners loopt terug doordat de groei aan aantal fte niet evenredig mee groeit met de sterke groei van het aantal inwoners van Diemen.

Lokale heffingen

Afdelingsmanager: K. Deutekom
Afdeling: Directie

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen bevat alle onderwerpen die volgens artikel 10 van het BBV in deze paragraaf aan de orde moeten komen, te weten:
- De inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Herziening belastinggebied
De voormalige staatssecretaris van Financiën heeft de Kamer toegezegd om begin 2020 concrete bouwstenen en voorstellen voor verbeteringen en vereenvoudigingen van het belastingstelsel op te leveren waarbij knelpunten worden geduid en perspectief op oplossingen wordt geboden.
In zijn brief van 15 april 2019 heeft hij vervolgens het proces uiteengezet hoe tot deze bouwstenen te komen. In mei 2020 geeft de staatsstecretaris invulling aan deze toezegging middels het pakket ‘Bouwstenen voor een beter belastingstelsel’ aan.

Coronavirus
De afronding van het traject ‘Bouwstenen voor een beter belastingstelsel’ vond plaats ten tijde van het uitbreken van het coronavirus. De crisis als gevolg van de uitbraak van het virus heeft geen rol gespeeld in het opstellen van de beleidsopties. Hoewel nog veel onzeker is, is al wel duidelijk dat de crisis ingrijpende effecten heeft op de samenleving en de economie. Dit vraagt voor de korte termijn om een andere respons dan de beleidsopties die uit het bouwstenentraject naar voren zijn gekomen. Dit doet echter niets af aan de urgentie van de knelpunten in het belastingstelsel op de (middel)lange termijn en de bijdrage die deze bouwstenen aan de oplossing daarvan kunnen leveren.

Doel en opzet
Het bouwstenentraject is een ambtelijk traject zonder politieke sturing met als doel om uitgewerkte beleidsopties op te leveren voor het volgend kabinet. Wetenschappers, opiniemakers en maatschappelijk organisaties zijn betrokken geweest via seminars en stakeholdersbijeenkomsten. Er zijn 10 verschillende onderzoeken uitgevoerd over de volle breedte van het belastingstelsel. In de onderzoeken is gekeken naar de loon- en inkomstenbelasting (box 1, 2 en 3), de vennootschapsbelasting, de milieubelastingen, belastingen gericht op gezondheidsaspecten, de schenk- en erfbelasting en lokale (gemeentelijke) belastingen.
Verder is gekeken naar een aantal thema’s: de Nederlandse belastingmix, het thema vereenvoudiging, opkomst van digitale platforms en de rol van Europa in het belastingstelsel. Met deze onderzoeken is tevens invulling gegeven aan verschillende moties die zijn ingediend met betrekking tot het bouwstenentraject en de toezeggingen van de voormalige staatssecretaris aan uw Kamer.

De verschillende bouwsteenonderzoeken gaan vergezeld van een syntheserapport ‘Bouwstenen voor een beter belastingstelsel’, waarin de voornaamste knelpunten van ons belastingstelsel in samenhang worden beschreven. Ook staat hier beschreven hoe deze knelpunten kunnen worden aangepakt. Het bouwstenentraject heeft 169 uitgewerkte beleidsopties opgeleverd die een breed spectrum beslaan.
Voor nieuwe belastingen of belastingwijzigingen is een goede uitvoering uiteraard cruciaal. Voor belastingen is de Belastingdienst een belangrijke uitvoerder. De Belastingdienst werkt aan verbetering van de systemen voor informatievoorziening, maar de verwachting is dat de problematiek op dit domein bij de Belastingdienst de komende jaren aanwezig blijft. Dat is dus een aandachtspunt bij uitvoering door de Belastingdienst. Sowieso geldt dat ongeacht welke organisatie optreedt als uitvoerder, de uitvoering gebaat is bij een eenvoudige vormgeving van beleidsvoorstellen. Dit geldt niet alleen voor de component informatievoorziening, maar ook voor het toezicht en de overige onderdelen van de uitvoering.

Het achterliggende bouwsteenrapport 'Herziening gemeentelijk belastinggebied' kunt u terugvinden op de website van het Rijk[12].

De geraamde opbrengsten

Op hoofdlijnen hebben we de volgende belastingen en retributies voor 2021 t/m 2024 geraamd:

Opbrengsten	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Onroerende zaakbelastingen						
- woningen (eigenaren)	3.534	4.050	4.200	4.400	4.600	4.800
- niet-woningen (eigenaren)	1.532	1.565	1.600	1.600	1.600	1.600
- niet-woningen (gebruikers)	1.210	1.250	1.350	1.350	1.350	1.350
Precariobelasting	477	475	475	25	25	25
Toeristenbelasting	554	550	560	510	510	510
Kostendekkende tarieven						
Parkeerbelasting	784	980	778	1.128	778	1.128
Afvalstoffenheffing	3.660	4.067	4.254	4.254	4.252	4.249
Rioolheffing	3.038	3.251	3.287	3.287	3.287	3.287
Marktgelden	53	59	59	59	59	59
Lijkbezorgingsrechten	111	96	96	96	95	95
Burgerzaken	475	356	356	356	356	356
Bouwleges	1.464	825	990	945	890	890
Overige leges	42	15	15	15	15	15
Totaal	**16.934**	**17.539**	**18.020**	**18.025**	**17.817**	**18.364**

Als gevolg van de coronacrisis is het onzeker of alle geraamde belastingopbrengsten ontvangen worden. Met name de opbrengst toeristenbelasting staat hierbij onder druk. Daarentegen heeft het Rijk ook compensatieregelingen getroffen voor de 'misgelopen' opbrengsten toeristen- en parkeerbelasting.

12 https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/18/herziening-gemeentelijk-belastinggebied

Een ander aandachtspunt is de inning van de belastingen. Mede afhankelijk van het herstel van de economische crisis kunnen niet alle belastingopbrengsten geïnd worden en zullen meer invorderingen dan 'normaal' oninbaar moeten worden verklaard.

Het beleid ten aanzien van lokale heffingen

Alleen belastingen mogen bestemd worden voor zaken die de gemeente zelf bepaalt. Belastingen in Diemen zijn de OZB, de precario-, parkeer- en toeristenbelasting. De onroerende zaak belasting (OZB) is het belangrijkste gemeentelijke belastinginstrument.

Rechten (voorheen bekend onder de term retributies) mogen alleen ten goede komen aan de kosten die er voor gemaakt worden. Dit zijn de zogenaamde geoormerkte heffingen. De geoormerkte heffingen die in Diemen geheven worden zijn de afvalstoffenheffing en rioolheffing.
Daarnaast geldt dat de andere belastingen maximaal 100% kostendekkend mogen zijn, zoals de leges uit (waaronder de omgevingsvergunning), de marktgeldverordening en parkeergelden.

In 2016 is de 'Nota Lokale Heffingen 2016' vastgesteld. In deze nota is aangegeven hoe sturing van de raad mogelijk is. Belangrijke vragen bij de sturing van de lokale lastendruk zijn:
1. Welke belastingen wil en kan een gemeente opleggen?
2. Wat is de grondslag van de belasting?
3. Welke kosten worden naar een tarief doorgerekend?

Ontwikkeling WOZ-waarden

De WOZ-waarden worden ieder jaar opnieuw vastgesteld. De peildatum ligt één jaar voor het belastingjaar. De Waarderingskamer houdt toezicht op de tijdige en correcte uitvoering van de Wet WOZ en geeft zijn goedkeuring alvorens de vastgestelde waarden mogen worden beschikt. Deze WOZ-beschikking wordt afgedrukt op het gecombineerde aanslagbiljet gemeentelijke heffingen. Deze werkzaamheden zijn vanaf 2013 uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland.

De prognose voor 2021 is gebaseerd op een analyse van de waardeontwikkeling tot augustus 2020. Uit deze voorlopige prognose op basis van de toen bekende gerealiseerde marktinformatie blijkt dat de waarde van de woningen stijgt met circa 10% en de waarde van de niet-woningen met circa 2%. Deze cijfers worden in het najaar van 2020 eventueel nog aangepast indien uit de laatste analyses blijkt dat deze moeten worden bijgesteld. Conform bestendig beleid zal de actuele beschikbare waardeontwikkeling worden verwerkt bij de vaststelling van de belastingverordeningen. De belastingverordeningen worden in december vastgesteld en bevatten alle belastingtarieven voor het jaar 2021.

Geschatte WOZ-waarde (belastingscapaciteit)	2020	2021
Woningen	5.032.325	5.588.058
Niet-woningen	635.000	647.700

In bovenstaande tabel is bij de WOZ-waarde voor 2021 rekening gehouden met de areaaluitbreiding die in 2020 heeft plaatsgevonden.

Onroerend zaakbelasting

Er zijn drie soorten onroerend zaakbelasting (OZB) die geheven worden:
1. OZB voor eigenaren van woningen;
2. OZB voor eigenaren van niet-woningen;
3. OZB voor gebruikers van niet-woningen.

Het is wettelijk niet mogelijk om verschillende tarieven te hanteren bij woningen voor bijvoorbeeld vrijstaande huizen en appartementen of koop- en huurhuizen. Ook is het niet toegestaan om bij de categorie niet-woningen onderscheid te maken in tarieven voor bijvoorbeeld courante objecten (winkels, kantoren, en dergelijke) en incourante objecten (scholen, sportcomplexen en dergelijke).

Het OZB-tarief is een percentage van de waarde van het onroerend goed, het object. Bij de bepaling van het OZB-tarief stuurt de gemeente op resultaat, met andere woorden op de totale belastinginkomsten. Voor het bepalen van het belastingtarief zijn er twee belangrijke variabelen, namelijk: de geraamde opbrengst en de waarde van al het onroerend goed in de gemeente.

Verder wordt bij de berekening van het tarief rekening gehouden met verminderingen vanwege bijvoorbeeld: leegstand bij niet-woningen, bezwaar- en beroep, vrijstellingen, kwijtschelding etcetera.

OZB-tarieven als percentage van de WOZ-waarde	2020	2021
Woningen - eigenaar	0,0836%	0,0773%
Niet-woningen - eigenaar	0,2581%	0,2573%
Niet-woningen - gebruiker	0,2452%	0,2445%

Bij de berekening van deze indicatieve OZB-tarieven is rekening gehouden met:
- een verhoging van 1,7% van de totale opbrengst;
- een waardestijging van 10% bij de woningen;
- een waardestijging van 2% bij de niet-woningen;
- en de areaaluitbreiding zoals opgenomen in de Kadernota 2020.

Precariobelasting

De gemeente heft precariobelasting voor het hebben van voorwerpen op, onder of boven de voor de publieke dienst bestemde gemeentegrond. Veruit het grootste deel van deze belastingopbrengst wordt ontvangen van nutsbedrijven voor de leidingen die in gemeentegrond liggen. Voorts ontvangen we opbrengsten als gevolg van verleende vergunningen.

Inmiddels is het wetsvoorstel tot afschaffing van precariobelasting op leidingen aangenomen.Vanaf 2022 is het niet meer mogelijk precariobelasting te heffen. Bovendien is het niet langer toegestaan de tarieven te indexeren.

Vanaf de begroting 2018 is deze afbouw opgenomen. Gekozen is het financiële effect geleidelijk te verwerken door jaarlijks een oplopende dotatie aan de algemene reserve op te nemen. 2021 is het laatste jaar dat we precariobelasting kunnen heffen over leidingen en kabels. Zie onderstaand schema hoe dit is verwerkt in het meerjarenperspectief.

Precariobelasting	2021	2022	2023	2024
Geraamde opbrengst precario	475	25	25	25
Geraamde dotatie Algemene reserve	-400	-	-	-

Toeristenbelasting

De gedachte achter de toeristenbelasting is dat een gemeente kosten maakt voor voorzieningen die ook door niet-inwoners worden gebruikt, maar waarvoor geen vergoeding uit het Gemeentefonds wordt verkregen. Hoewel de naam anders doet vermoeden, kan dus ook niet-toeristisch verblijf belast worden. De opbrengst van de toeristenbelasting vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De toeristenbelasting wordt geheven op personen die niet staan ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand (GBA). De toeristenbelasting wordt veelal verhaald op die instanties die gelegenheid bieden tot verblijf met overnachting, zoals hoteliers, pensionhouders, Bed & Breakfast accommodaties en dergelijke. De verblijfbieder kan de toeristenbelasting doorberekenen aan degene die bij deze instanties overnachten. Vanaf 2013 worden ook vier Bed & Breakfast bedrijven in de heffing betrokken. De opbrengst van deze belastingplichtigen is echter gering.

Momenteel zijn er twee hotels in Diemen. Beide hotels liggen in of in de nabijheid van Holland Park. In 2017 is het tweede hotel open gegaan. Dit hotel (hostel) is in 2018 uitgebreid en heeft nu een een capaciteit van ruim 770 bedden. In 2019 is besloten de toeristenbelasting met 100% te verhogen. Op basis van de ervaringscijfers kunnen de inkomsten steeds betrouwbaarder geraamd worden. Echter de coronacrisis gooit hierbij roet in het eten. Door de coronacrisis en de snelheid waarmee de toeristische markt zich hersteld bepalen de komende jaren de opbrengsten. Vooralsnog houden we vast aan de bestaande ramingen.

Verwachting is dat in 2022 het andere hotel sluit omdat dan het nu geldende, tijdelijke bestemmingsplan, afloopt. Dit zie je terug in de ramingen.

Parkeerbelasting

Bij het vaststellen van de parkeernota is uitgegaan van een dekkende parkeerexploitatie. De geheven tarieven worden gebruikt ter dekking van de kosten en handhaving die gemaakt worden voor het product parkeren.
Aangezien de parkeervergunningen twee jaar geldig zijn wordt jaarlijks de opbrengst verrekend met de 'Egalisatiereserve parkeren'.

Soort kosten	2021	Soort opbrengsten	2021
Uitvoering parkeerbeheer door derden	-355	Parkeervergunningen en naheffingsaanslagen	200
Afdracht parkeeropbrengsten	-219	Belparkeren	462
Directe uren	-413	Parkeerautomaten	99
Overhead	-251	Bijdrage uitvoering parkeerbeheer	237
Onderhoud	-49	Verkoop niet duurzame goederen	75
Overige kosten	-19		
Totaal toegerekende kosten	-1.306	Totaal opbrengsten	1.073
Onttrekking uit egalisatievoorziening			**-233**

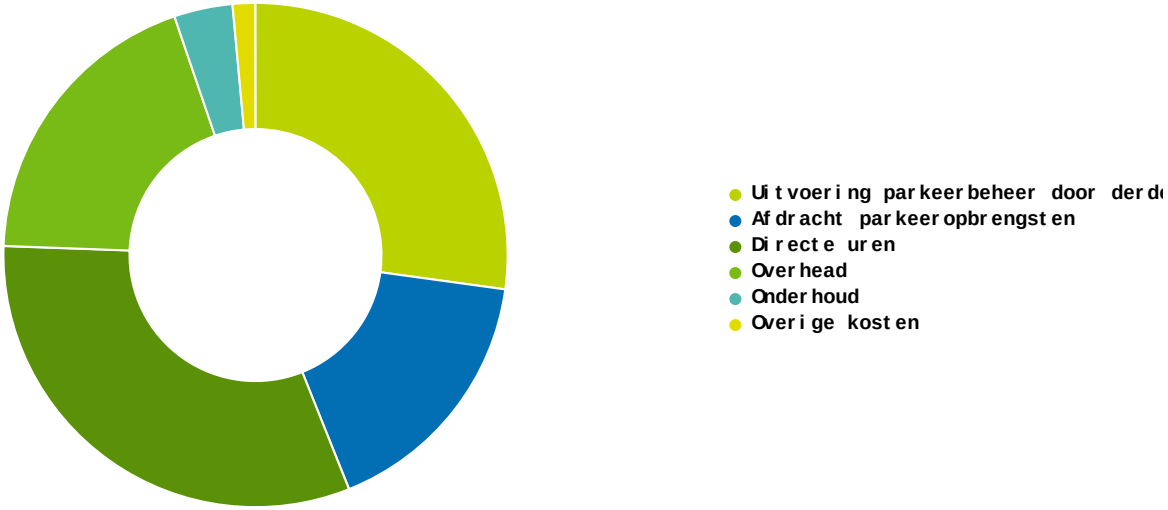

Rechten

Onder een recht (of voorheen een retributie) wordt verstaan: een gedwongen betaling aan de (lokale) overheid ter zake van een concrete, door de (lokale) overheid als zodanig, *individueel* bewezen dienst. Op dit punt verschilt zij van een belasting, waar geen rechtstreekse concrete tegenprestatie tegenover staat. Wanneer er twijfel is of het om een belasting dan wel om een retributie gaat, kiest de rechtspraak meestal voor de kwalificatie als belasting, omdat dit meer rechten verleent aan de burger.

In Diemen worden de volgende rechten geheven:
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Leges;
- Marktgelden;

- Lijkbezorgingsrechten.

Bij de ramingen voor de heffingen met een directe tegenprestatie streven we zoveel mogelijk kostendekkendheid na. Uitzondering hierbij is de markt waarbij ook naar tarieven in de omliggende gemeenten wordt gekeken om ons zo niet “uit de markt” te prijzen. Bij de diverse leges spelen naast het streven naar kostendekkendheid ook andere factoren een rol. Zo heeft de wetgever een aantal tarieven vastgesteld, bijvoorbeeld voor de Verklaring omtrent gedrag, reisdocumenten en rijbewijzen (rijksdeel). Ook de tarieven voortvloeiende uit de Wet op de Kansspelen worden landelijk bepaald. Daarnaast houden we bij het vaststellen van de tarieven ook rekening met de regionaal of landelijk gangbare tarieven. Per afzonderlijke recht geven we een korte toelichting. Bijalle rechten passen we een prijsindexering van 1,7% toe.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt in rekening gebracht voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. Bij de afvalstoffenheffing wordt een tariefsdifferentiatie toegepast. Dat wil zeggen dat onderscheid wordt gemaakt in een tarief voor een éénpersoons- en een tarief voor een meerpersoonshuishoudens. De verhouding tussen één- en meerpersoons-huishoudens is ongeveer 35% éénpersoons- en 65% meerpersoonshuishoudens.

De studentenwoningen aan de Dalsteindreef en de studentenflats aan de Rode Kruislaan en Bergwijkdreef (containerwoningen) nemen we niet bij de berekening van het tarief. De eigenaar van deze complexen zorgt zelf voor de verwijdering van de afvalstoffen.

De geraamde kosten vormen de basis voor de berekening van de gewenste opbrengst voor 2020. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. Sinds 2018 worden de kosten voor kwijtschelding niet meer meegenomen in de tariefstelling. Deze verhoging komt bovenop de prijsindexering van 1,7%.

Omdat in 2019 de ‘Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing’ niet toereikend was om het exploitatietekort op afval te dekken is € 114.000 ten laste gebracht van de algemene reserve. Het tekort in 2019 kwam mede door de door het Rijk verhoogde belasting op het verbranden van restafval. Aangezien het uitgangpunt is dat de exploitatie van afval 100% kostendekkend is, moeten deze tekorten worden aangevuld.

Met de verhoging van de afvalstoffenheffing over 2020 zou er meer slagkracht moeten ontstaan, maar de ramingen van kosten voor de afvalinzameling over heel 2020 zijn echter niet rooskleuring. Op basis van de 2e kwartaalrapportage 2020 van Meerlanden kunnen we rekening houden met ongeveer € 211.000 aan overschrijdingen die aan Corona zijn toe te schrijven. Hierin zijn kosten voor het in een andere volgorde uitvoeren van het afvalplan als gevolg van Corona nog niet meegenomen. De nu hogere service op grondstoffen (plastic verpakkingen en oud-papier) zonder dat hier een serviceverlaging op restafval tegenover staat, zal de inzamelkosten sneller verhogen dan voorzien. De serviceverlaging op restafvalinzameling aan huis wordt pas in de loop van 2021 verwacht.

Voorgesteld wordt het tarief afvalstoffenheffing voor éénpersoonshuishoudens met € 10 te verhogen en het tarief voor meerpersoonshuishoudens met € 15 om de tegenvallers van de afgelopen 2 jaar op te vangen. Deze verhoging komt bovenop de prijsindexering van 1,7%.

Onderstaande tabel en grafiek geven u inzicht in de kosten die meegenomen worden bij de bepaling van het tarief.

Soort kosten	2021	Soort opbrengsten	2021
Aanneemsom Meerlanden (ophalen, verwerken en verbranden)	-3.002	Afvalstoffenheffing	4.419
BTW-verrekening	-681	Overige bijdrage	112
Directe uren	-295		
Overhead	-179		
Heffing en invordering	-165		
Dotatie aan egalisatievoorziening	-115		
Rente en afschrijving	-69		
Overige kosten	-25		
Totaal toegerekende kosten	-4.531	Totaal opbrengsten	4.531
Onttrekking uit egalisatievoorziening			**-**

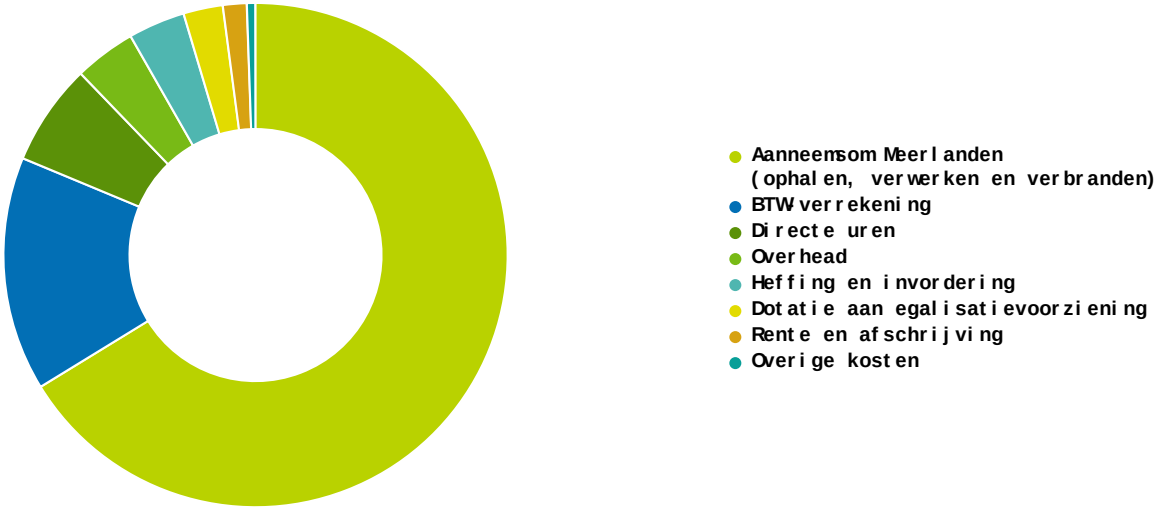

Rioolheffing

Onder de naam rioolheffing wordt een recht geheven voor het lozen van afvalwater op de gemeentelijke riolering, het afvoeren van hemelwater, de rioleringszorg en het grondwaterbeheer. Als er minder dan 500 m³ huishoudelijk (afval)water per jaar op de riolering wordt geloosd, is er sprake van een rioolrecht kleinverbruik. Als er meer dan 500 m³ geloosd wordt, is er sprake van rioolheffing grootverbruik.

De gemeentelijke rioolheffing grootverbruik is gebaseerd op het door Waternet geschatte waterverbruik of de opname van de meterstanden. De tarieven rioolbelasting zijn als gevolg van de hoge stand 'Egalisatievoorziening riolen', de laatste jaren gelijk gebleven. Voorstel is in 2021 het tarief rioolbelasting met de prijsindexering van 1,7% te verhogen.

Basis voor de tarifering is het in 2019 vastgesteld 'Verbreed gemeentelijk rioleringsplan (Vgrp)'. In het Vgrp is inzichtelijk gemaakt in welke mate het nodig is om in de tarieven aan te pasen zodat de kosten van toekomstige investeringen kunnen worden bekostigd.

Uitgangspunt is een 100% kostendekkend tarief.

Soort kosten	2021	Soort opbrengsten	2021
Afschrijving	-1.297	Rioolheffing	3.100
Rente	-458	Rioolheffing: bedrijven	187
Onderhoud riolering	-525		
BTW-verrekening	-363		
Directe uren	-534		
Overhead	-326		
Heffing en invordering	-99		
Overige kosten	-		
Totaal toegerekende kosten	-3.602	Totaal opbrengsten	3.287
Onttrekking uit egalisatievoorziening			**315**

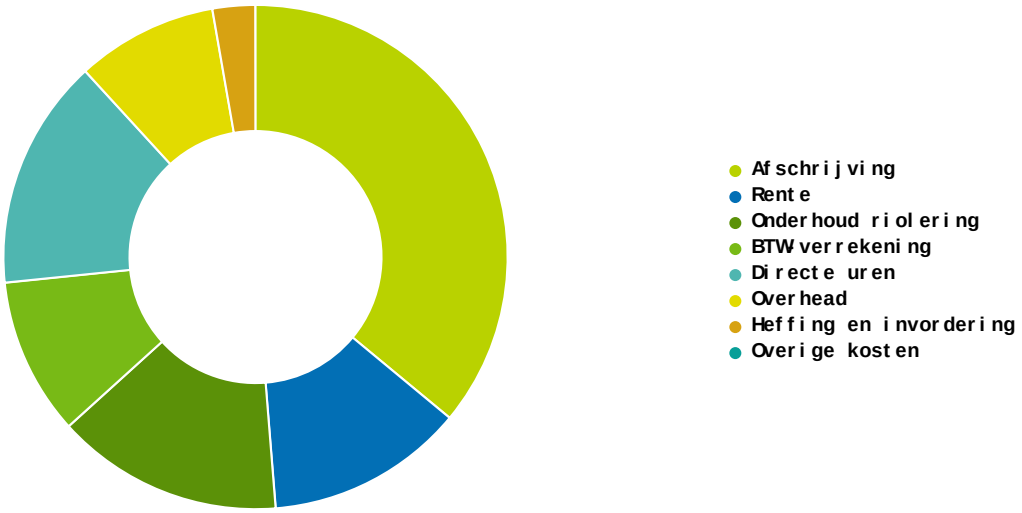

Marktgelden

We brengen marktgeld in rekening voor het innemen van een standplaats op de weekmarkt. De losse standplaatsen rekent de marktmeester af en de vaste standplaatshouders krijgen per half jaar een aanslag marktgeld.

Soort kosten	2021	Soort opbrengsten	2021
Inhuur marktmeester	-30	Staangelden	56
Advertentiekosten	-11	Opbrengst werken voor derden	3
Directe uren en overhead	-37		
Electra	-2		
Onderhoud	-1		
Totaal toegerekende kosten	-81	Totaal opbrengsten	59
Bijdrage uit algemene middelen			**22**

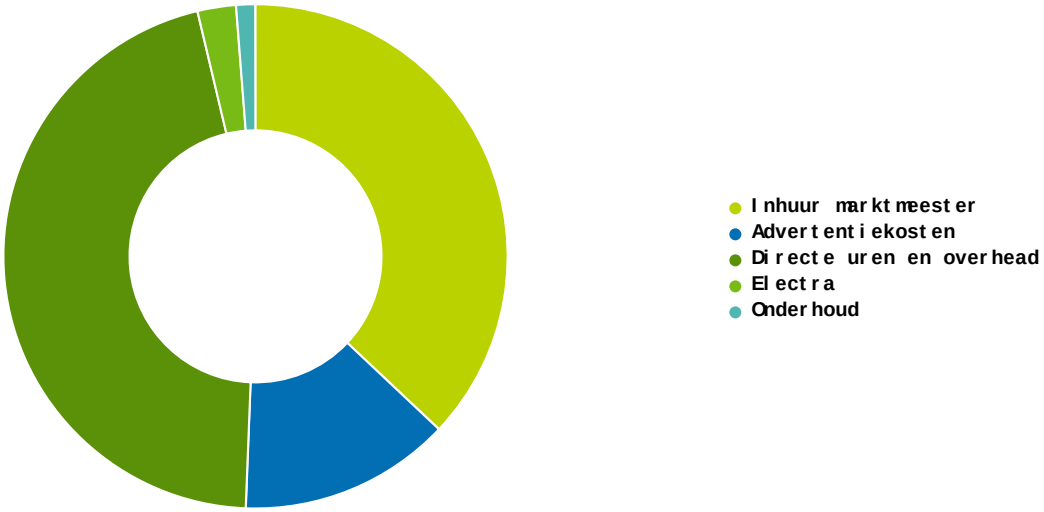

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten is een brede term voor grafrechten, begraafrechten en crematoriumrechten. Deze rechten worden in rekening gebracht voor het verlenen of verlengen van een uitsluitend recht op een graf, het verstrooien van as, het bijzetten van een urn en het huren van de aula/koffiekamer.

Diemen is eigenaar van begraafplaats Rustoord en zorgt voor de exploitatie van de begraafplaats. De administratie en het begraaf technisch beheer is ondergebracht bij De Nieuwe Ooster.

Soort kosten	2021	Soort opbrengsten	2021
Overige diensten derden	-67	Vergoeding onderhoud	93
Onderhoud	-74	Pachten	17
Rente	-8	Huuropbrengsten	13
Afschrijving	-7	Leges	3
Directe uren	-8		
Dotatie aan reserve	-7		
Overhead	-5		
Totaal toegerekende kosten	-176	Totaal opbrengsten	126
Bijdrage uit algemene middelen			**-50**

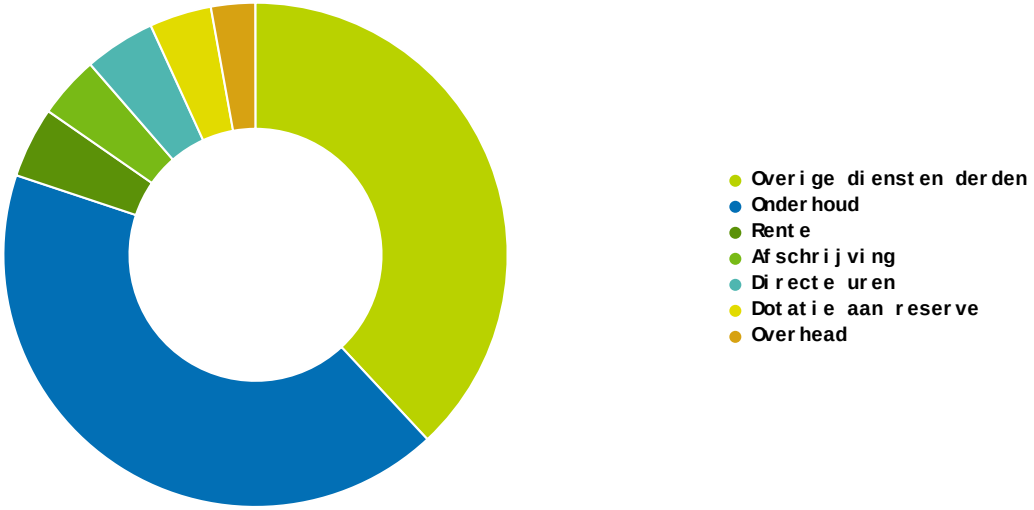

Leges

Bijna 70% van de kosten die gemaakt worden voor de legesverordening (burgerzaken, omgevingsvergunningen en APV) zijn personeelskosten.

Vooral bij de leges voor burgerzaken zijn wettelijke tarieven vastgesteld (rijbewijzen, paspoorten). Deze tarieven zijn niet toereikend om de kosten te dekken. Het zou ook 'ongewenste' tariefverhogingen met zich meebrengen om de legesverordening wel kostendekkend te maken. Bovendien zouden de tarieven ten opzichte van de omringende gemeenten fors gaan afwijken. Conform bestaand beleid worden de meerkosten gedekt uit de algemene middelen.

Onderstaand een overzicht van de opbouw van de kosten en opbrengsten die betrekking hebben op de legesverordening.

Soort kosten	2021	Soort opbrengsten	2021
Directe uren	-927	Leges	1.352
Overhead	-565		
Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling	-300		
Inhuur diensten derden	-251		
Afdracht aan het Rijk	-132		
Overige kosten	-12		
Rente en afschrijving	-9		
Dotatie aan reserve	-33		
Materialen	-34		
Totaal toegerekende kosten	-2.264	Totaal opbrengsten	1.352
Bijdrage uit algemene middelen			**-911**

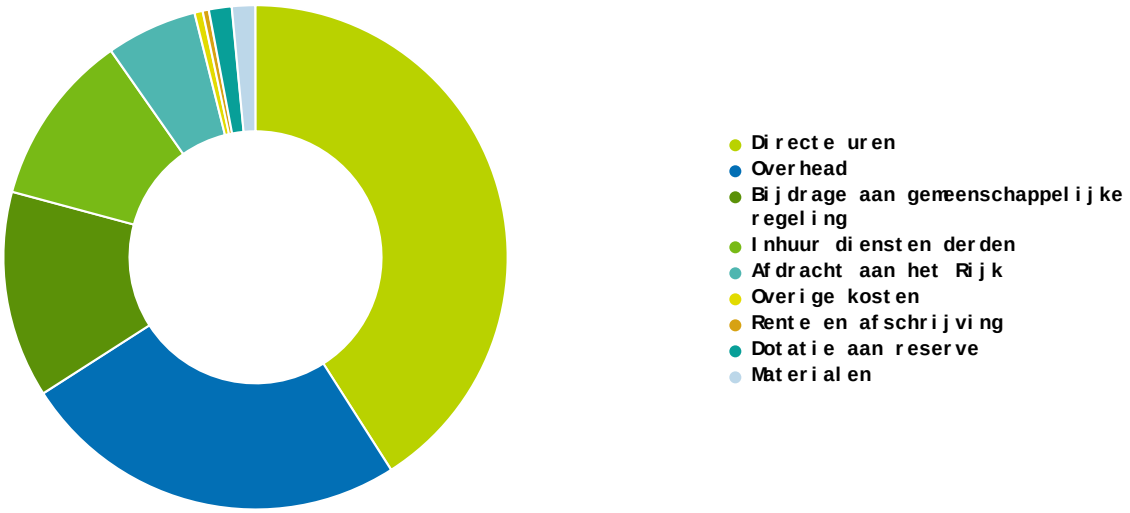

Aanduiding van de lokale lastendruk

In de onderstaande overzichten hebben we weergegeven wat de woonlasten zullen zijn voor de verschillende groepen van inwoners van de gemeente Diemen. In 2020 stijgen de woonlasten met meer dan het indexeringspercentage. Dit als gevolg van de extra verhoging van het tarief afvalstoffenheffing (€ 10 voor éénpersoonshuishouden en € 15 voor meerpersoonshuishoudens).

Voor alle tarieven 2021 geldt dat dit *voorlopige* tarieven zijn. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2021 in december 2020, bieden we de definitieve tarieven ter vaststelling aan de raad aan.

Rekenvoorbeelden ontwikkeling woonlasten voor huishoudens

Wijziging WOZ-waarde	Gemiddelde WOZ-waarde woning 2020	Geprognosticeerde Stijging/daling WOZ-waarde 2021	Geschatte WOZ-waarde woning 2021
Gemiddelde WOZ-waarde woning	300.000	10%	330.000
Gemiddelde WOZ-waarde niet-woning	1.082.000	2%	1.103.640

Overzicht gemeentelijke lasten voor een gezin met twee kinderen en een eigen woning c.q. appartement met een gemiddelde WOZ-waarde van € 330.000.

Gezinnen met 2 kinderen (eigen woning)	2020	2021	Verschil	Percentage
OZB	250,80	255,10	4,30	1,7%
Afvalstoffenheffing	362,25	383,40	21,15	5,8%
Rioolrechten (<500 m³)	209,10	212,65	3,55	1,7%
Totaal	**822,15**	**851,15**	**29,00**	

Overzicht gemeentelijke lasten voor een alleenstaande met een eigen woning c.q. appartement met een gemiddelde WOZ-waarde van € 330.000.

Alleenstaande (eigen woning)	2020	2021	Verschil	Percentage
OZB	250,80	255,10	4,30	1,7%
Afvalstoffenheffing	291,00	305,95	14,95	5,1%
Rioolrechten (<500 m³)	209,10	212,65	3,55	1,7%
Totaal	**750,90**	**773,70**	**22,80**	

Overzicht gemeentelijke lasten voor een gezin in een huurwoning (tarief).

Gezin in een huurwoning	2020	2021	Verschil	Percentage
Afvalstoffenheffing	362,25	383,40	21,15	5,8%
Totaal	**362,25**	**383,40**	**21,15**	

Overzicht gemeentelijke lasten voor een alleenstaande in een huurwoning (tarief).

Alleenstaande in een huurwoning	2020	2021	Verschil	Percentage
Afvalstoffenheffing	291,00	305,95	14,95	5,1%
Totaal	**291,00**	**305,95**	**14,95**	

Verloop lokale lastendruk 2018 - 2021

De afgelopen jaren is de lokale lastendruk afgenomen. Helaas is het college dit jaar genoodzaakt het tarief afvalstoffenheffing met meer dan alleen de prijsindexering te verhogen. Onderstaande grafiek geeft inzicht in het verloop van de belangrijkste tarieven in de afgelopen vier jaar.

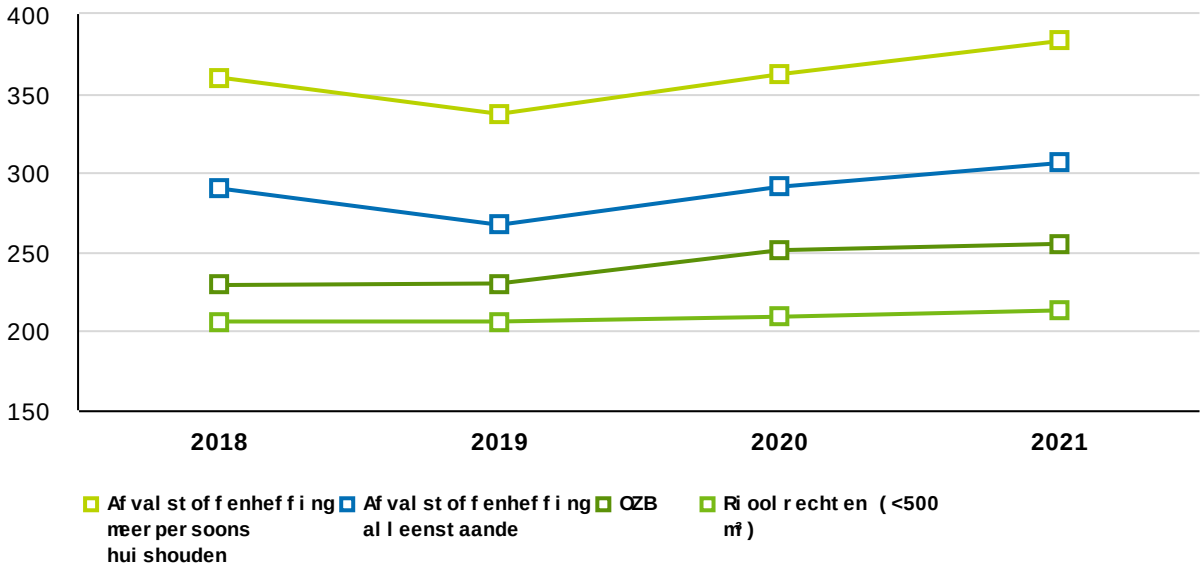

De plaats van Diemen op de ranglijst van het Coelo

Het Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) onderzoekt jaarlijks de woonlasten voor huishoudens in alle gemeenten en houdt deze gegevens bij in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten vallen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffen- en de rioolheffing.

In het overzicht worden de tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerende zaakbelastingen op basis van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde opgesteld en vergeleken met de andere gemeenten. Gemeenten met de laagste woonlasten staan bovenaan en de duurste gemeenten staan onderaan de lijst. Er is hierbij onderscheid te maken in huiseigenaren en huurders.

Eigenaren

Gemeente	Eén persoons-huishoudens	Meerpersoons-huishoudens	Rangnummer
Amsterdam	564	656	26
Amstelveen	708	756	120
Hilversum	650	784	170
Weesp	718	801	198
Diemen	744	815	226
Uithoorn	796	841	261
Ouder-Amstel	808	844	265
Laren	1.018	1.189	375

Diemen staat met de woonlasten voor woningeigenaren in 2020 op plaats 226. In 2019 was dit op plaats 236.

Huurders

Gemeente	Eén persoons-huishoudens	Meerpersoons-huishoudens	Rangnummer
Amstelveen	225	274	59
Uithoorn	233	279	61
Ouder-Amstel	260	295	88
Diemen	281	352	147
Amsterdam	276	368	159
Laren	302	473	269
Hilversum	372	506	301
Weesp	432	515	308

Diemen staat met de woonlasten voor huurders in 2020 op plaats 147. In 2019 was dit de 158ste plaats.

Kwijtschelding

Als de inkomsten van een belastingschuldige zo laag zijn dat het niet mogelijk is (ook niet na het treffen van een betalingsregeling) de aanslag te betalen, is het onder strikte voorwaarden mogelijk kwijtschelding te verlenen. Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing.

Kwijtscheldingen	2021	2022	2023	2024
Afvalstoffenheffing	250	250	250	250
Totaal	**250**	**250**	**250**	**250**

Het wettelijk kader voor het verlenen van kwijtschelding is te vinden in de artikelen 255 en 255a van de Gemeentewet, artikel 26 van de Invorderingswet en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De beleidsvrijheid van de gemeenten is bij het verlenen van kwijtschelding beperkt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Afdelingsmanager: P.L. de Ruijter
Afdeling: Ruimtelijk Beheer

Riolering en Stedelijk water

Beleidsplan (verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan)
In 2018 is het nieuwe vGRP 2019-2023 opgesteld en aangenomen door de gemeenteraad.

Regulier onderhoud
Jaarlijks wordt een vijfde deel van de riolen met groot materieel gereinigd en wordt een vijfde deel de onderheide betonriolen geïnspecteerd. Aangetroffen schades worden bij voorkeur van binnenuit gerepareerd. In 2021 wordt gereinigd en geïnspecteerd in Bergwijkpark en Biesbosch. Voor cyclisch onderhoud aan de rioolgemalen is een operationeel plan beschikbaar. Momenteel is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Projecten/Groot Onderhoud
Er is een sterke relatie tussen renovatie van de riolering en herbestratingwerkzaamheden. De verzakte riolering wordt op het oorspronkelijke niveau teruggebracht, voordat we de ophoging en herbestrating uitvoeren. Daarbij worden verbeteringen aan het rioolstelsel uitgevoerd. Het integraal uitvoeren van deze maatregelen is efficienter dan apart uitvoeren. De betreffende herbestratingen staan vermeld in het 'Programma groot onderhoud openbare ruimte'. Voor 2021 geplande activiteiten zijn:

Project	Lengte riolering m[1]	Uitvoering
Vogelweide	8.654	2019-2021
Flats Tobias Asserlaan	340	2021
Vlindertuin	7.776	2021/2022
Scheepskwartier	6.722	2021/2022
Sporthal Berhardlaan	300	2021
Verkeersstructuur Diemen-zuid	1.200	2021

Daarnaast vindt in 2021 de voorbereiding van de (reconstructie)projecten plaats:

Project	Lengte riolering m[1]	Uitvoering
Oranjeplantsoen	1.703	2022
Aanpassing winkelcentrum Kruidenhof	800	2022
Stationsplein Diemen-Zuid	430	2023

Investeringen/voorziening
De rioleringsinvesteringen voor de reconstructieprojecten zijn geraamd in het kostendekkingsplan van het vGRP 2019-2023. De kapitaalslasten komen ten laste van de egalisatievoorziening "Rioleringszorg". De hoogte van de rioolheffing is mede hierop afgestemd. De voorziening ontwikkelt zich binnen marges als voorzien in het vGRP.

Kwaliteit en onderhoudsniveau
De afvoerzekerheid wordt jaarlijks tijdens de ronde van wijkgericht werken verzekerd door met klein materieel de riolen te reinigen en de afvoer te controleren. De werking van de rioolgemalen wordt op afstand automatisch gemonitord en gealarmeerd met telemetrie. De monitoring van grondwaterstanden en neerslag is tevens geautomatiseerd. Tijdens de

reconstructieprojecten wordt de capaciteit van de hemelwaterriolering geoptimaliseerd. De gedragingen van het gemengd systeem in Diemen Centrum bij extreme neerslag zijn berekend middels een hydraulisch model. De kwaliteit van de rioolstelsels is goed en neemt (met iedere reconstructie) toe. Zo wordt In Centrum-West het hemelwater van de wegen (van het gemengd riool) afgekoppeld en getransporteerd naar oppervlaktewater in het Mandelapark. In 2021 wordt de reconstructie van Oranjeplantsoen voorbereid, welke een verdere capaciteitsverbetering van het rioolstelsel tot gevolg zal hebben.

(Beleids)Ontwikkelingen
In 2020 vervalt de wettelijke verplichting uit de Wet Milieubeheer tot het hebben van een vGRP. Verwacht wordt dat een dergelijk beleidsplan, ondanks het ontbreken van een verplichting, ook in toekomst (2024) aan de basis blijft liggen van een evenwichtig beheer van deze gemeentelijke nutsvoorziening. Deze is immers van groot belang voor de volksgezondheid.

Verbrede zorgtaak
De verbreding van de rioleringszorgtaak bestaat uit inspanningsverplichtingen ten aanzien van hemelwater en grondwater. De grondwaterniveaus in Diemen worden gemonitord middels een geautomatiseerd portal. Indien structurele grondwateroverlast doelmatig bestreden kan worden in openbaar gebied, dan treft de gemeente daarvoor maatregelen.

Het voorkomen van wateroverlast als gevolg van extreme neerslag (klimaatadaptatie) valt onder de hemelwaterzorgplicht. De in 2019 door het Rijk verplichte stresstest was in 2017 al beschikbaar. Het college heeft de ambities van het Deltaprogramma (klimaatbewust denken en handelen) overgenomen. Het vGRP 2019-2023 beschrijft normen en maatregelen voor Diemen. De voornaamste maatregelen worden geïntegreerd in de herinrichtingsprojecten van het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte en in nieuwbouwprojecten. Ze zijn daardoor nagenoeg budgetneutraal.

In 2020 worden gezamelijk met het gemeentelijk samenwerkingsverband BOWA/Isariz risicodialogen gehouden over Versnelling Klimaatadaptatie. De risicodialogen resulteren in een regionaal uitvoeringsprogramma. Het Rijk stelt vanaf 2021 per werkregio subsidiegelden beschikbaar voor de uitvoering van maatregelen in het het kader van klimaatadaptatie.

Wegen

Beleids- en Beheerplan
Het 'Beleidsplan Wegen' van 2013 vormt de basis voor het beleidsveld Wegen. In het beleidsplan wordt een planningssystematiek voor de wegen op basis van weginspectie en zettingsprognose gehanteerd. Daarnaast staat de kwaliteit van het areaal wegen beschreven in het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte uit 2013.

Het groot onderhoud aan de wegen wordt gepland in het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte. Het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte omvat een integrale planning voor de uitvoering van groot onderhoud in de openbare ruimte aan wegen, groen, riolering, verlichting, waterlopen en speelterreinen. De planning voor de werkzaamheden aan de wegen is leidend voor de werkplannen van de andere onderdelen.

Het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte wordt iedere twee jaar geactualiseerd.

Projecten en Groot onderhoud
Eind 2018 is een weginspectie uitgevoerd, waarmee het programma in 2020 is herzien. De ontwikkelingsprojecten binnen de gemeente worden hier eveneens in meegenomen. Voor 2021 is de uitvoering van de volgende geplande herbestratingen/reconstructie/infra projecten opgenomen:

Project	Voorbereiding	Uitvoering
Vogelweide	2018	2019/2021
Centrum West	2018	2019/2021
Scheepskwartier/Vlindertuin	2020	2020/2023
Parkgebied Biesbosch	2018/2020	afh. van ontwikkelingen
Flats Tobias Asserlaan	2020	2021/2023
Wandellandschap Ooster Ringdijk	2020	2021/2023
Aanpassing verkeerstructuur Diemen Zuid	2020	2021
Buitenruimte Sporthal Bernhardlaan	2020	2021
Nieuwbouw Plantage de Sniep (gefaseerd)		doorlopend
NIeuwbouw Bergwijkpark (Holland Park, gefaseerd)		doorlopend

De projecten Plantage de Sniep en Bergwijkpark betreffen nieuwbouwlocaties (inbreiding) waar de openbare ruimte opnieuw wordt aangelegd.

Daarnaast is in 2020 gestart/verder gegaan met de voorbereiding van de volgende (reconstructie)projecten:

Project	Voorbereiding	Uitvoering
Johan van Soesdijkstraat	2020	afh. van ontwikkelingen
Stationsplein Diemen-Zuid	2020/2021	2024
Oranjeplantsoen	2020/2021	2022/2024
Kruidenhof Centrum	2021	2022
Plantage de Sniep (gefaseerd)		doorlopend
Bergwijkpark (Holland Park, gefaseerd)		doorlopend

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte				
Jaar	1-jan	Toevoegingen	Bestedingen	31-dec
2020	2.097	1.411	-1.296	2.212
2021	2.212	2.255	-2.656	1.811
2022	1.811	1.750	-2.667	894
2023	894	1.750	-2.341	303
2024	303	1.750	-1.796	257

Regulier onderhoud

Ook in 2020 wordt er kleinschalig onderhoud aan de wegen verricht. Dit wordt gedaan door de eigen dienst en door derden. Hiervoor zijn er intern Dienstverleningsovereenkomsten en Raamovereenkomsten opgesteld. Het onderhoud bestaat met name uit:
- Herbestrating van kleine oppervlakken naar aanleiding van de (veiligheid)inspectie van het wegareaal;
- Oneffenheden in de bestrating door wortelgroei van de bomen;
- Geconstateerde gebreken tijdens de wijkschouwen voorafgaand aan en opgelost tijdens het wijkgericht werken;
- Reparaties naar aanleiding van klachten/meldingen van bewoners.

Kwaliteit en onderhoudsniveau
De functionele kwaliteit van de wegen voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

(Beleids)Ontwikkelingen
In 2020 is het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte (kort, PGO) voor de periode 2020-2025 geactualiseerd. Binnen het PGO hebben het verschuivingen plaatsgevonden. De totstandkoming van het PGO en gemaakte afwegingen zijn nader toegelicht in het onderdeel 'Programma Groot Onderhoud' onder de paragraaf 'Nieuwe Ontwikkelingen' vallend onder het programma 'Leefomgeving en Klimaat'.

Kunstwerken (viaducten, bruggen en dergelijke)

Beleids- en Beheerplan
Het beheer- en onderhoudsplan Civieltechnische Kunstwerken van 2010 vormt de basis voor het beleidsveld Kunstwerken. Dit beleidsdocument bevat de kaders en uitgangspunten waarbinnen de instandhouding van de kunstwerken wordt georganiseerd. Binnen het vastgestelde beleidsplan is de keuze gemaakt voor 'functioneel onderhoud' (functioneel en veilig).

Naast de beleidskaders is een uitvoeringsprogramma voor de onderhoudswerkzaamheden gevoegd. Dit uitvoeringsprogramma wordt middels visuele inspecties periodiek herzien.

In 2019 is het uitvoeringsplan geactualiseerd voor de periode 2019-2023. Een grootschalige (visuele) instandhoudingsinspectie die eind 2018 heeft plaatsgevonden, ligt hieraan ten grondslag. Met het vaststellen van het integrale Programma Groot Onderhoud krijgt het uitvoeringsplan Kunstwerken de status definitief.

In Q3 2020 is gestart met de actualisatie van het huidige beleidsplan, waarbij hoofdzakelijk de hedendaagse thematiek, zoals 'Duurzaamheid', aan het plan worden toegevoegd. Naar verwachting zal het geactualiseerde beleidsplan in Q1 2021 worden gepresenteerd.

Projecten en Groot Onderhoud
Op basis van het uitvoeringsplan 2019-2023 wordt groot onderhoud verricht aan diverse kunstwerken. Onder groot onderhoud wordt verstaan het vervangen van essientiële brugonderdelen. In 2021 resulteert dat in de volgende werkzaamheden:
- Er worden diverse houten damwanden vervangen;
- Vervangen van enkele dekken en leuningen van (houten) bruggen;
- Vervangen en/of herstellen van de (staal)conservering van diverse kunstwerken;
- Vervangen van slijtlagen op de brugdekken.

Verloop voorziening Kunstwerken

Verloop voorziening kunstwerken				
op basis van het beheer en onderhoudsplan kunstwerken				
Jaar	1-jan	Toevoegingen	Bestedingen	31-dec
2020	629	278	-590	317
2021	317	180	-444	53
2022	53	180	-233	-
2023	-	180	-55	125
2024	125	180	-123	182

Het gepland groot onderhoud en regulier onderhoud aan de civieltechnische kunstwerken wordt bekostigd uit een voorziening en past binnen de meerjaren begroting en beschikbaar budget. De kosten voor het vervangen van een object in het geheel, wordt betaald middels een investering en is terug te vinden in het meerjaren investeringsplan.

Regulier onderhoud
Het reguliere onderhoud bestaat uit het herstellen van kleine gebreken, schades, conservering en reiniging van objecten. Deze maatregelen komen voort uit het uitvoeringsplan 2019-2023 dat in 2019 is geactualiseerd.

In Q3 2020 is de aanbesteding afgerond voor het klein onderhoud. Tot en met Q3 2022 is de samenwerking aangegaan met aannemersbedrijf Griekspoor B.V., welke het klein onderhoud op aanwijzen van de gemeente Diemen zal uitvoeren.

Kwaliteit en onderhoudsniveau
De kwaliteit van de kunstwerken voldoet aan het gestelde onderhoudsniveau en is functioneel en veilig. Er is momenteel geen achterstallig onderhoud.

(Beleids)Ontwikkelingen
In 2018 is het gehele areaal civieltechnische kunstwerken opnieuw visueel geinspecteerd. Deze inspecties vormden de basis voor het nieuwe uitvoeringsplan 2019 - 2023.

Openbare Verlichting

Beleids- en Beheerplan
Het beleidsplan Openbare Verlichting van 2014 vormt de basis voor het beleidsveld Openbare Verlichting. In het beleidsplan is opgenomen hoe de doelstelling (energiebesparing) uit het energieakkoord 2040 gerealiseerd kan worden voor de openbare verlichting.

Met name toepassen van LED-verlichting en het 'slimmer' (dimmen) maken van verlichting, zorgen voor de benodigde energiebesparing.

De vervanging van openbare verlichting en omvorming naar LED-verlichting is voornamelijk gekoppeld aan het groot onderhoud aan de wegen. De werkzaamheden staan gepland in het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte.

In het najaar van 2020 is gestart met de actualisatie van het beleidsplan, waarbij hoofdzakelijkheid het toetsing- en normenkader wordt geactualiseerd naar de hedendaagse standaarden. Ook wordt het thema 'Duurzaamheid' en toepassing van LED in het uitvoeringsprogramma verder verdiept. De verwachting is dat het geactualiseerde beleidsplan in Q1 2021 de status 'definitief' krijgt.

Projecten en Groot Onderhoud
Binnen de (reconstructie)projecten vanuit het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte worden werkzaamheden uitgevoerd aan de openbare verlichting. De werkzaamheden zijn geregeld middels een Raamovereenkomst Onderhoud en Beheer Openbare Verlichting en bestaan uit:
- Het ophalen (vanwege de zetting) en verplaatsen van de lichtmasten tijdens reconstructieprojecten;
- Vervangen van lichtmasten en armaturen op basis van leeftijd;

- Omvorming conventionele verlichting naar LED-verlichting.

Daarnaast worden aparte vervangingsprojecten uitgevoerd in het kader van de verduurzaming van de openbare verlichting (toepassen LED-verlichting).

Verloop voorziening Openbare Verlichting

Verloop voorziening groot openbare verlichting op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte				
Jaar	**1-jan**	**Toevoegingen**	**Bestedingen**	**31-dec**
2020	442	322	-482	282
2021	282	113	-246	149
2022	149	113	-155	107
2023	107	113	-159	61
2024	61	113	-134	40

Het groot onderhoud, de verduurzaming van de openbare verlichting en het regulier onderhoud past binnen de meerjarenbegroting van de gemeente en het beschikbare budget.

Regulier onderhoud
Met het regulier onderhoud wordt de functie van de openbare verlichting (bijdragen aan sociale en verkeersveiligheid) geborgd. Het regulier onderhoud aan de openbare verlichting bestaat uit de volgende werkzaamheden en is geregeld middels een Raamovereenkomst Onderhoud en Beheer Openbare Verlichting:
- Periodiek vervangen van de lampen;
- Reparaties/vervanging van lichtmasten of armaturen;
- Verhelpen schaden door aanrijdingen of vandalisme;
- Geconstateerde gebreken tijdens het wijkgericht werken;
- Reparaties naar aanleiding van klachten/meldingen van bewoners.

Kwaliteit en Onderhoudsniveau
De functionele- en beeldkwaliteit van de openbare verlichting voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud.

(Beleids)Ontwikkelingen
De huidige Raamovereenkomst Onderhoud en Beheer Openbare Verlichting is in 2018 opnieuw aanbesteed voor een periode van 2 jaar met 2 x 1 jaar optionele verlenging. Het nieuwe contract is medio december 2018 ingegaan.

Groen

Regulier onderhoud
In het voorjaar 2017 heeft het college besloten het werkvoorzieningbedrijf Pantar het uitsluitend recht te gunnen voor het onderhoud van openbaar groen. Conform dit besluit heeft Pantar op basis van de vijfjarige overeenkomst 2012-2016 de opdracht gekregen het openbaar groen ook in 2019 te onderhouden. Het voornemen is het onderhoud van openbaar groen ook in 2021 door Pantar te laten uitvoeren. Het bestek ecologisch maaien wordt in 2021 opnieuw aanbesteed. Doel van het ecologisch beheer van oevers en lang gras is het verbeteren van de biodiversiteit. Het aanbesteden van een bestek geeft de mogelijkheid biodiversiteit te verbeteren.

Kwaliteits en onderhoudsniveau
Op basis van het Groenplan en Kwaliteitsplan Openbare Ruimte worden keuzes gemaakt voor het regulier groenonderhoud verwerkt in het onderhoudsbestek. Het onderhoudsniveau is conform de uitgangspunten van het kwaliteitsplan. Wat inhoudt dat het beheerniveau zodanig is dat instandhouding van het openbaar groen voldoende gewaarborgd is en dat er niet gesproken kan worden over achterstallig onderhoud. De kwaliteit van het areaal groenvoorzieningen staat beschreven in het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte uit 2013.

Bij winkellocaties en het centrumgebied voegen we accenten toe in de vorm van bloembakken en hanging baskets. Door toepassingen van vaste planten brengen we ook fleurige en kleurige accenten aan in beplantingsvakken langs doorgaande routes en in woonwijken.

Het zelfbeheer van openbaar groen en boomspiegels, aanbrengen en onderhouden van geveltuinen, beheren van buurt(moes)tuinen geeft een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte.

In alle nieuwe groenontwerpen wordt rekening gehouden met het opvangen van regenwater in openbaar groen, ontstenen waar mogelijk, hittestress beïnvloeden met groen en bomen, maar ook het aanplanten van toekomstbomen die ondanks bodemdaling toch minimaal 60 tot 100 jaar oud kunnen worden. Hiermee beogen we klimaatadaptieve wijken in te richten.

Dierenwelzijn
Vanaf 2017 is er budget beschikbaar om de ambities in de nota Dierenwelzijn te kunnen uitvoeren. De Dierenambulance Amsterdam krijgt een vaste bijdrage en als tegenprestatie verzorgen zij de afhandeling van dieren in nood in de gemeente. Daarnaast worden kleine activiteiten ondersteunt zoals toezicht bij tijdelijke nesten van oeverzwaluwen, het plaatsen nestkasten, aanwijzingen voeren van dieren en opvang van wilde dieren die gewond zijn of tijdelijk verzorging nodig hebben.

Plaagdierbestrijding
Om verbeterde informatie aan bewoners en bedrijven te kunnen geven over de mogelijkheden van plaagdierbestrijding in en om huizen en bedrijven, is in de loop van 2018 de bestrijding deels uitbesteed aan derden. Tevens krijgt de gemeente hierbij advies, indien ingegrepen moet worden in de openbare ruimte om plaagdier overlast te voorkomen, of als de volksgezondheid in gevaar dreigt te komen.

Voorziening en herinrichting plantsoenen
Plantsoenrenovaties voeren we over het algemeen gelijktijdig uit met renovaties van wegen of buurten. De herinrichting van de plantsoenen wordt ook in 2019 integraal uitgevoerd binnen de geplande wijkrenovaties, zoals gepland in het Programma groot onderhoud openbare ruimte (zie vermeld onder Wegen).

Voorziening Groen

Verloop voorziening groen op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte				
Jaar	1-jan	Toevoegingen	Bestedingen	31-dec
2020	1.532	546	-984	1.094
2021	1.094	582	-1.082	594
2022	594	582	-900	276
2023	276	582	-856	2
2024	2	582	-468	116

Beheer-/beleidsplannen
De raad heeft in 2011 het 'Groenplan Diemen' vastgesteld, waarin visie, beleid, structuur en beheer van het openbaar groen zijn beschreven, inclusief een uitvoeringsprogramma. In 2018 is de update van het groenplan afgerond en goedgekeurd door de raad. Met deze update van het groenplan is de beheerparagraaf weer actueel geworden.

Vanaf 2018 wordt er gewerkt met een nieuw beheersysteem. Dit beheersysteem is integraal voor de gehele openbare ruimte. Voor het onderdeel groen kan onder andere de actuele bomenstand en de oppervlakte van de verschillende groenstroken geraadpleegd worden. Dit beheersysteem wordt in een continu proces geüpdatet en geactualiseerd, zodat de gegevens altijd betrouwbaar zijn.

Onderhoud sportvelden

Regulier onderhoud
Zie programma Vrije tijd (voorheen programma Welzijn, sport en cultuur).

Bespeelbaarheid en onderhoudsniveau
Zie programma Vrije tijd.

Beheerplan
We hebben beheervoorschriften opgesteld voor alle onderhoudsaspecten. Deze zijn in 2015 geactualiseerd in het kader van renovatie/herinrichting voetbal- en korfbalvelden. Het onderhoudsniveau hiervan is naar behoren en er is geen achterstallig onderhoud geconstateerd.

Onderhoudsramingen
In 2021 zal zoals door door de gemeenteraad goedgekeurd het sportpark heringericht worden, waarbij het honkbalveld zal verdwijnen. Door deze herinrichting is groot onderhoud aan deze velden niet meer nodig.

In het herinterichten gebied zullen twee nieuwe hockeyvelden, één handbalveld, één extra voetbalveld en één beachvolleybalveld komen.

De verlichting van de tennisvelden bij TVDZ wordt in 2021 vervangen door LED-verlichting.

Speeltoestellen

Beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten
In het 2017 is gestart met het ontwikkelen van een nieuw beleidsplan op het gebied van spelen, bewegen, ontmoeten en verblijven in de openbare ruimte. in het 3e kwartaal van 2019 is dit beleidsplan goedgekeurd door de raad, waarmee dit beleidsplan sinds het 3e kwartaal van 2019 actief is.

Kwaliteit en onderhoudsniveau
Met het huidige onderhoudsniveau streven we een veilige, schone en functionele speelomgeving na. Door bewoners nadrukkelijk te betrekken bij groot onderhoud en ruimte te geven aan initiatief is de kwaliteit van de speelplaatsen niet alleen terug te vinden in de fysieke component, maar ook de sociale. Hierdoor verhoogt de onderlinge betrokkenheid en het gevoel van eigenaarschap van de buurt.

Regulier onderhoud
Kleine reparaties van speeltoestellen vallen onder klein onderhoud en worden uit het exploitatiebudget gerepareerd door eigen personeel en zo nodig derden. Hetzelfde geldt voor de vervanging van kleinere speeltoestellen. Mede dankzij het regulier onderhoud is er geen achterstallig onderhoud.

Voorziening en herinrichting
Vervanging van grotere toestellen en herinrichtingen van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken (oftewel groot onderhoud) wordt gefinancierd vanuit de voorziening speelterreinen en zijn opgenomen in het Programma groot onderhoud openbare ruimte. De voorziening speelterreinen kan worden verdeeld in vier categorieën:

1. Groot onderhoud. Herinrichting buurt waarbij de speelplekken per reconstructie/buurt worden opgepakt.
2. Tussentijds groot onderhoud. Hierbij worden toestellen na ca. 12 jaar vervangen.
3. Incidentele acties.
4. Ruimte voor initiatief van bewoners (dit is niet gekoppeld aan specifieke projecten).

Bij de volgende projecten staat de uitvoering in 2021 gepland: In de laatste kolom is aangegeven in welke categorie van de voorziening het project valt. Dit geeft aan wat de aanleiding is om een speel-, beweeg- of ontmoetingsplek te herinrichten.

Project	Voorbereiding	Uitvoering	Categorie*
Vogelweide/Scheepskwartier	2019/2020	2020/2021	1. Groot onderhoud
Parkgebied Biesbosch	2018/2019	afh. van ontwikkelingen	1. Groot onderhoud
Centrum West	2015/2019	2020/2021	1. Groot onderhoud
Flats Tobias Asserlaan	2019/2020	2020/2021	1. Groot onderhoud
Ajax-pad	2019/2020	2020/2021	1. Groot onderhoud
Plantage de Sniep, Deelplan N (gefaseerd)	2019/2020	doorlopend	1. Groot onderhoud
Trimroute Bergwijkpark Zuid	2019-2020	doorlopend	2. Tussentijds onderhoud
Rondgang SV Diemen	afh. van ontwikkelingen	afh. van ontwikkelingen	2. Tussentijds onderhoud
Rode Kruislaan, buurtkamer	2020	2021	4. Initiatief buurt
Vlindertuin	2018/2019	2020/2021	1. Groot onderhoud

Bij de volgende projecten staat de voorbereidingsfase in 2020 gepland: In de laatste kolom is wederom aangegeven in welke categorie van de voorziening het project valt. Dit geeft aan wat de aanleiding is om een speel-, beweeg- of ontmoetingsplek te herinrichten.

Project	Voorbereiding	Uitvoering	Categorie*
Johan van Soesdijkstraat	2020/2021	afh. van ontwikkelingen	2. Tussentijds onderhoud
Stationsplein Diemen-Zuid	2020/2021	2023	2. Tussentijds onderhoud
Plantage de Sniep, Jaagpad	2020/2021	2021/2022	2. Tussentijds onderhoud
Holland Park, gefasseerd)	2020/2021	doorlopend	1. Groot onderhoud

Het geplande groot onderhoud aan de speelvoorzieningen in Diemen past binnen de meerjarenbegroting van de gemeente en het beschikbare budget. In het beleid 'Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden' is een uitvoeringsprogramma voor de komende vijf jaar opgesteld.

Verloop voorziening speelterreinen op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte				
Jaar	1-jan	Toevoegingen	Bestedingen	31-dec
2020	544	95	-300	339
2021	339	29	-98	270
2022	270	29	-65	234
2023	234	29	-65	198
2024	198	29	-10	217

Onderhoud waterpartijen

Onderhoud
Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is verantwoordelijk voor het onderhouden van de zogenaamde stedelijke waterpartijen. De onderhoudswerkzaamheden van het waterschap behelzen het op diepte houden van de waterpartijen en het verwijderen van beplantingen die de doorstroming belemmeren. Alle overige onderhoudswerkzaamheden zoals bescherming van oevers, ontvangstplicht van vrijkomende baggerspecie, overdimensionering van waterpartijen, waterbeleving en waterpartijen die niet stedelijk zijn, worden door de gemeente Diemen uitgevoerd of betaald.

Het meerjariginvesteringsplan vernieuwen oevers is in 2018 afgerond. Het vernieuwen en omvormen van oeverbescherming naar ecolochische/natuurvriendelijke oevers is hiermee afgerond. In een tiental jaren zijn de oevers van Diemen veranderd van strakke vaste oevers met weinig natuurwaarde, naar oevers en waterpartijen die deel uitmaken van de groenstructuur met een groene uitstraling, die de biodiversiteit vergroten en de beleving van groen en water verbeteren.

Kwaliteit en onderhoudsniveau
De kwaliteit van het areaal oevers en waterpartijen staat beschreven in het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte uit 2013.

In de voorziening groot onderhoud waterpartijen is geborgd dat het onderhoud van de oevers, duurzaam en zonder toekomstige vernieuwingsinvesteringen, beheerd kunnen worden. Het jaarlijks onderhoud zoals gefaseerd maaien en kleine reparaties worden betaald

uit de exploitatiebegroting. Het beheer wordt uitgevoerd volgens het Meerjarenwerkplan oevers waarin zowel beheer als vernieuwing beschreven is. De kwaliteit van het onderhoud is naar behoren en er is geen achterstallig onderhoud geconstateerd.

Het groot onderhoud aan de waterpartijen wordt meegenomen en ingepland in het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte.

Verloop voorziening waterpartijen

Verloop voorziening waterpartijen				
op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte				
Jaar	1-jan	Toevoegingen	Bestedingen	31-dec
2020	124	103	-96	131
2021	131	109	-179	61
2022	61	109	-140	30
2023	30	109	-140	-1
2024	-1	109	-51	57

Gebouwen Diemen

Beleids-en beheerplan
De beheerplannen voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zijn financieel vertaald en in een meerjaren onderhoudsplanning verwerkt. Voor de komende jaren is een meerjaren onderhoudsplanning 2017-2025 opgesteld. Hierin is een splitsing gemaakt tussen werken vanuit de Voorzieningen en Investeringen. Door een formatietekort en de groei van Diemen, waardoor expertise vanuit het team bij nieuwbouwprojecten is gewenst, zijn diverse werken vanuit de Voorziening en Investeringen (nog) niet uitgevoerd. Een update van het meerjaren onderhoudsplan van de gemeentelijke gebouwen wordt in 2020 uitgevoerd.
De gevolgen hiervan zullen pas in de begroting 2022 zichtbaar zijn. Er wordt nadrukkelijk bekeken waar duurzaamheid kan worden toegepast en waar ambities versneld kunnen worden doorgevoerd. In het gemeentehuis wordt een huisvestingsvisie opgesteld. Deze is eind van dit jaar gereed. De uitkomst kan gevolgen hebben voor het onderhoud en de inrichting van met name het gemeentehuis. Ook de coronacrisis heeft invloed gehad op het uitvoeren van diverse werken die op de begroting van 2020 staan.

Kwaliteit
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. De gebouwen die we voor de langere termijn willen behouden, zijn door het uitvoeren van preventief onderhoud, kwalitatief op orde. Het onderhoudsniveau kunnen we omschrijven als sober en doelmatig, waarin duurzaamheid. een belangrijk aspect is.

Beheer en onderhoud
Over het algemeen voert de gemeente zelf het totaalonderhoud uit van de gemeentelijke gebouwen. Diverse gebouwen worden door gebruikers gehuurd. In deze gebouwen wordt het dagelijks beheer en een groot deel van het binnen onderhoud aan derden uitbesteed. Het onderhoud aan de buitenzijde van de gebouwen en een deel van het onderhoud van de W-installaties wordt in eigen beheer uitgevoerd. Door dit beleid wordt een duidelijk onderscheid in verantwoordelijkheden tussen huurder/gebruiker/beheerder en de gemeente gemaakt.
De betreffende beheerders ontvangen van de gemeente jaarlijks een vergoeding voor de exploitatie van het gebouw.

Groot onderhoud
Naast de 'normale onderhoudswerkzaamheden' (regulier en incidenteel onderhoud, contractwerkzaamheden, schilderwerken en dergelijke) worden de nog niet uitgevoerde werkzaamheden vanuit 2020 uitgevoerd in 2021. Wij participeren de komende jaren in diverse nieuwbouwprojecten als adviseur. Mede hierdoor, de steeds grotere inpact op duurzaamheid en het uitbreiden van het in beheer krijgen van meer panden heeft geleid tot een formatie-uitbreiding in 2021. De volgende werken staan naast de doorgeschoven werkzaamheden in 2021 gepland:

Locatie	Soort
Gemeentehuis	vervangen meubilair
Gemeentehuis	bouwkundig- en interieuraanpassingen
Gemeentehuis	reviseren koelmachines
Gemeentehuis	vervangen regelkasten
Gemeentehuis	vervangen stoombevochtiger
Gemeentehuis	onderhoud luchtbehandeling bestuursvleugel
Noorderlicht	WTW en CO2 inclusief ventlatie vervangen
Gemeentewerf	spouwmuur isoleren en voegwerk herstellen garage gebouwen
Sportcentrum Duran	vervangen noodverlichting

Duurzaamheid
Bij het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen is nadrukkelijk aandacht voor duurzame oplossingen. Veelal kan door een (beperkte) extra investering de gewenste bijdrage aan reductie van energiekosten en CO2-uitstoot worden geleverd. De komende jaren staan diverse werken in het teken van duurzaamheid, waarbij wordt ook geïnvesteerd in energieopbrengst en -reductie. Het doel blijft om bij vernieuwing, vervanging of noodzakelijke cyclische afschrijving innovatieve duurzame oplossingen te onderzoeken en toe te passen.

In 2021 wordt met de WTW en CO2 ventilatie een behoorlijke reductie op het energieverbruik gerealiseerd in 't Noorderlicht en gymgebouw Diemen Noord. De herinrichting van het gemeentehuis naar aanleiding van de huisvestingsvisie zal een duurzame uitstraling krijgen. Daarnaast wordt er in de diverse nieuwbouwprojecten input geleverd met diverse duurzame oplossingen. Met het isoleren van de spouwmuur in de garagegebouwen van de gemeentewerf wordt na het vervangen van de kozijnen wederom het gebouw in isolatiewaarde verbeterd.

Verloop voorziening onderhoud gebouwen
In 2020 wordt het onderhoudsplan geactualiseerd. Vooralsnog is in het meerjarenperspectief aangehouden dat de jaarlijkse onderhoudsuitgaven gelijk zijn aan de jaarlijkse dotatie.

Verloop voorziening onderhoud gebouwen				
Jaar	1-jan	Toevoegingen	Bestedingen	31-dec
2020	359	320	-320	359
2021	359	320	-320	359
2022	359	320	-320	359
2023	359	320	-320	359
2024	359	320	-320	359

Verbonden partijen

Afdelingsmanager: J.D. de Kort
Afdeling: Directie

Inleiding

Onze gemeente vervult op een aantal manieren de haar in wet en regelgeving opgedragen taken. Veel van die taken pakt Diemen zelf op. Ook voeren we publieke taken tezamen met derde partijen uit. Dat doen we zowel met andere overheden als met particuliere ondernemingen.

Deze paragraaf gaat in op een bijzondere vorm van samenwerking namelijk met partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij tevens een financieel belang heeft: de verbonden partijen.

Van een bestuurlijke relatie is sprake wanneer zeggenschap kan worden uitgeoefend door vertegenwoordiging in het bestuur van de verbonden partij en/of door stemrecht in die partij.

Van financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/ of wanneer financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft nemen we op in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Partijen waarmee alleen een bestuurlijk belang is gediend, maken onderdeel uit van één van de programma's.

Deelname aan een verbonden partij is een manier, een instrument, om een gemeentelijk doel te bereiken. Dat betekent in het duale stelsel dat de beslissing tot deelname aan een verbonden partij en ook de aansturing daarvan primair de taak is van het college. De raad heeft daarbij een kaderstellende en controlerende taak. Kernvragen voor de raad zijn bijvoorbeeld of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd. Het budgettaire beslag en het hiermee gepaard gaande financiële risico dat de gemeente met verbonden partijen loopt en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen is hierbij van belang.
Conform artikel 15 van het BBV dient deze paragraaf tenminste te bevatten:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- De beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.

Visie en Beleid

Onze gemeente neemt deel in verbonden partijen vanuit een wettelijke opdracht, vanuit het streven naar schaalvergroting en/of ter ondersteuning van beleidsdoelstellingen zoals we deze in de begrotingsprogramma's hebben vastgelegd.

Verbonden partijen voeren in de regel beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De gemeente blijft eindverantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De samenwerking met andere overheden en particuliere ondernemingen is erop gericht de belangen van de inwoners van onze gemeente zo goed mogelijk te dienen. Dat kan bijvoorbeeld doordat als gevolg van schaalvergroting meer kwaliteit geboden kan worden en/of de kosten voor de gemeente (en daarmee voor de burger) lager kunnen uitvallen.

De verbonden partijen

De gemeente kent vier soorten verbonden partijen, namelijk:
- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coörperaties;
- Stichtingen en verenigingen;
- Overige verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

Ingevolge artikel 13 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zijn de gemeenteraden bevoegd om voor de gemeenschappelijke regelingen die door de raden zijn ingesteld de leden voor het algemeen bestuur aan te wijzen. De samenstelling van de afvaardiging in de Algemene Besturen varieert per gemeenschappelijke regeling. Dit kunnen zowel portefeuillehouders als raadsleden zijn. Het is gebruikelijk dat de portefeuillehouders de raadsleden regelmatig informeren over zaken die de gemeenschappelijke regelingen betreffen. De gemeente is deelnemer in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

Bijdrage aan Gemeenschappelijke regelingen	2020	2021
Gemeenschappelijke regelingen		
1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	1.270	1.298
1.02 Vervoerregio Amsterdam	-	-
1.03 Groengebied Amstelland	140	140
1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	282	300
1.05 Amstelland-Meerlandenoverleg	22	22
1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam	8	8
1.07 Gemeentebelastingen Amstelland	600	660
1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland OGZ	1.019	1.191
1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (Veilig thuis)	28	30
1.10 Duo+	5.730	6.120
Vennootschappen en coörperaties		
2.01 Bank Nederlandse gemeente N.V. (BNG)	-	-
2.02 Meerlanden N.V.	-	-
Stichtingen en verbonden partijen		
3.01 Stichting RIJK	170	170

Bijdrage aan Gemeenschappelijke regelingen	2020	2021
Overige verbonden partijen		
4.01 Metropoolregio Amsterdam	45	49
4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek	47	47
Totaal gemeenschappelijke regelingen	**9.314**	**9.988**

Omvang eigen vermogen/vreemd vermogen en het financiële resultaat in de verbonden partij:

Gemeenschappelijke regelingen	Bron	Eigen Vermogen 01-01	Vreemd Vermogen 01-01	Eigen Vermogen 31-12	Vreemd Vermogen 31-12	Resultaat begroting 2021
Gemeenschappelijke regelingen						
1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	Begroting 2021	35.320	54.691	41.135	50.855	-
1.02 Vervoerregio Amsterdam	Begroting 2021	1.643	270.802	362	110.433	-
1.03 Groengebied Amstelland	Begroting 2021	1.726	1.652	2.196	1.546	330
1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Begroting 2021	3.440	16.236	3.524	15.509	-
1.05 Amstelland-Meerlandenoverleg	Begroting 2021	134	-	134	-	-
1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam	nvt	-	-	-	-	-
1.07 Gemeentebelastingen Amstelland	Begroting 2021	-	-	-	-	-
1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland OGZ	Begroting 2021	174	-	174	-	-3.649
1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (Veilig thuis)	Begroting 2021	1.066	-	1.041	-	-
1.10 Duo+	Begroting 2021	1.313	-	1.633	-	-
Vennootschappen en coörperaties						
2.01 Bank Nederlandse gemeente N.V. (BNG)	Jaarstukken 2019	4.991.000	132.518.000	4.887.000	144.802.000	NB
2.02 Meerlanden N.V.	Jaarstukken 2019	28.220	26.454	29.092	24.743	2.215
Stichtingen en verenigingen						
3.01 Stichting RIJK	Begroting 2021	616	179	516	195	-
Overige verbonden partijen						
4.01 Metropoolregio Amsterdam	Begroting 2021	-	-	-	-	-
4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek	Begroting 2021	-	-	-	-	-

Hierna wordt de belangrijkste informatie per gemeenschappelijke regeling weergegeven.

1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Burgemeester in het Algemeen Bestuur	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing + punt h.	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De Veiligheidsregio is belast met de volgende taken: • Het voorbereiden van de coördinatie bij de bestrijding van crises, rampen en zware ongevallen; • De zorg voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; • Het beperken van brandgevaar; • Het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en de zorg voor het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; • De opvang en zorg voor gewonden; • De collectieve opvang van slachtoffers direct na de ramp in opvangcentra en het verlenen van psychosociale hulp; • De bescherming van de volksgezondheid bij ongevallen en rampen met gevaar voor mens en milieu, om zo (extra) gewonden of verergering van letsel te voorkomen; • Het voorzien in de Centrale Post Ambulancevervoer en de Gemeenschappelijke Meldkamer.			
Relatie met het programma:		Veiligheid en openbare orde	
Ontwikkelingen 2021:			
• Opstellen nieuw beleidsplan 2019-2022; • vaststellen nieuw Beleidsplan en nieuwe Regionaal Risicoprofiel; • aanpasssingen Regionaal Crisisplan mede op grond van ervaringen tijdens bestrijding COVID-19; • aandacht voor E-learning, terreur- en cybergevolgbestrijding, verdere ontwikkeling van de long life learning loop; • Doorontwikkeling evaluatiesystematiek en waar nodig verbetering crisisstructuur			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		1.262	
Bijdrage 2021:		1.298	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 35.320	€ 54.691	
31 december	€ 41.135	€ 50.855	€ 0

1.02 Vervoerregio Amsterdam

1.02 Vervoerregio Amsterdam			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		De heren Portegijs en Timmer (gemeenteraadsleden) zijn lid van de Regioraad.	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De Vervoerregio Amsterdam behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van verkeer en vervoer (openbaar vervoer, verkeersveiligheid, infrastructuur en duurzame mobiliteit).			
Relatie met het programma:		Verkeer	
Ontwikkelingen 2021:			
De regio staat voor een forse bereikbaarheidsopgave. Deze vraagt om een organisatie die de diverse partners verbindt om deze mobiliteitsvraagstukken aan te pakken. Ook wat betreft duurzaamheid en energie moeten de partners nauw samenwerken. De Vervoerregio is de verbindende organisatie die de partners samen brengt. Het einddoel is een bereikbare regio die voorbereid is op zijn toekomst. De Ontwerpbegroting 2021 en concept Investeringsagenda 2020-2028 geven overzicht over de activiteiten van de Vervoerregio, de kosten die hiermee gemoeid zijn en eventuele uitdagingen. Voor Diemen zijn projecten opgenomen zoals onder andere de spooronderdoorgang in de Ouddiemerlaan, het verbeteren van een fietsoversteek op de Provincialeweg en het verbeteren van station Diemen-Zuid. Verder worden een aantal regionale, voor Diemen belangrijke acties, genoemd zoals het uitvoeren van verkeerseducatieve- en veiligheidsacties, de verbetering van de bereikbaarheid van IJburg (planstudie HOV Oostflank) en het verduurzamen van de GVB-bussen. Op moment van schrijven zijn de eventuele effecten van de coronacrisis op de Vervoerregio nog niet bekend.			
Maatschappelijke risico's:			
De Vervoerregio speelt een cruciale rol in de financiering, verduurzaming en de aansturing van het openbaar vervoer en daarnaast in de verbetering van de infrastructuur door middel van susidiering van een groot aantal projecten. Zonder verbetering van de bereikaarheid komt de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de regio in gevaar.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 0	
Bijdrage 2021:		€ 0	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 1.643	€ 270.802	€ 0
31 december	€ 362	€ 110.433	€ 0

1.03 Groengebied Amstelland

1.03 Groengebied Amstelland	
Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Wethouder Sikkes-van den Berg vertegenwoordigt onze gemeente in het Algemeen Bestuur (AB) van het Groengebied.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
De doelstelling van het Groengebied Amstelland kan worden samengevat als: het duurzaam in stand houden van natuur en openluchtrecreatiegebieden in het landelijk gebied tussen Amstelveen en het Amsterdam-Rijnkanaal met een omvang en kwaliteit die voldoet aan de wensen van de inwoners van de omliggende gemeenten en de wijdere regio.	
Relatie met het programma:	Leefomgeving en milieu
Ontwikkelingen 2021:	
Programma accenten 2021: • Uitvoeren inrichtingsmaatregelen Gaasperplas, om van deze plek een aantrekkelijk en metropolitaan park te maken met respect voor de floriade erfenis en de natuur. • Richting geven aan de activiteiten en doelen van GGA door het uitwerken van een uitvoeringsprogramma, dat een leidraad is voor de activiteiten in de jaren na 2021. • Versteken van de natuurwaarden in GGA. Door de beheeractiviteiten van GGA zijn op veel plekken hoge natuurwaarden ontstaan. Het schap probeert deze nog verder te versterken en ze beter onder de aandacht te brengen. Dat vergroot ook de potentie voor natuur-inclusieve recreatie. • Verbeteren van de recreatieve opvangcapaciteit met 10%. Ook de nieuwe inwoners die door het uitbreiden van het woningaanbod in de regio komen wonen kunnen een plek voor recreatie vinden. • In stand houden van de bestaande recreatie en natuurgebieden zodat deze optimaal functioneren voor natuur, landschap en recreatie.	

1.03 Groengebied Amstelland			
Maatschappelijke risico's:			
Jaarlijks worden de risico's voor het recreatieschap gekwantificeerd. De kwantificering van de risico's leidt tot een gewenst weerstandsvermogen van € 585.000. De huidige weerstandscapaciteit ligt boven het niveau van de berekende risico's.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 140	
Bijdrage 2021:		€ 140	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 1.726	€ 1.652	
31 december	€ 2.196	€ 1.546	€ 330

1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied			
Vestigingsplaats:		Zaandam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Diemen heeft, samen met andere A-M gemeenten, één vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur (wethouder mw. Alink-Scheltema van Aalsmeer). Burgemeester Boog vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur.	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Op Rijksniveau is bepaald dat de vergunningverlening, toezicht en handhaving aangaande bedrijven met een bepaald milieurisico een kwaliteitsimpuls diende te krijgen door verplichte samenwerking bij uitvoering van deze taak.			
Relatie met het programma:		Ruimtelijke ontwikkeling	
Ontwikkelingen 2021:			
In de begroting 2021 van de ODNZKG zijn de volgende speerpunten aangegeven: • Omgevingswet • Wet kwaliteitsborging bouw • Klimaatakkoord en circulaire economie • Asbesttaken • Ondermijning • Regionale VTH stragegie			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 282	
Bijdrage 2021:		€ 300	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 3.440	€ 16.236	
31 december	€ 3.524	€ 15.509	€ 0

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg	
Vestigingsplaats:	Haarlemmermeer
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Diemen wordt in de regiegroep (Dagelijks Bestuur) vertegenwoordigd door burgemeester Boog. Daarnaast vindt tweemaal per jaar een plenair overleg plaats, waaraan alle collegeleden deelnemen. Tevens zijn er domeinoverleggen voor de wethouders en een secretarissenoverleg.
Mate van sturing:	Reguliere sturing

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg			
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De AM-partners zetten zich middels het Amstelland-Meerlanden Overleg in voor een krachtig ontwikkelende regio en het bundelen van onze belangen. Zij blijven zich profileren als hét platform voor de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het is voor de toekomst van de MRA en voor een krachtig bestuur nodig, dat een balans bestaat tussen Amsterdam en de flanken van de metropoolregio. Ook ziet Diemen hen als brug naar de buren. Het platform wordt benut om onze gezamenlijke belangen te behartigen in de MRA en de vervoersregio.			
Relatie met het programma:		Samen besturen	
Ontwikkelingen 2021:			
Naar aanleiding van de MRA Evaluatie in 2019 zijn verschillende trajecten opgestart. Zo wordt er in MRA-verband gekeken naar een optimalisering van het governance-model om zo de samenwerking effectiever en efficienter te maken. Een krachtige metropool is immers van belang voor de langetermijn ontwikkeling van de regio en de gemeenten die daar onderdeel van uitmaken. Wanneer wijzigingen optreden in het governancemodel zal dit ook van invloed zijn op de wijze van organiseren binnen het AM-verband. In 2021 zullen regionaal krachten worden gebundeld op de thema's die daarom vragen, denk aan mobiliteit, woningbouw en duurzaamheid.			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 22	
Bijdrage 2021:		€ 22	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 134	€ 0	
31 december	€ 134	€ 0	€ 0

1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam

1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Op basis van de gemeenschappelijke regeling (GR) is aan de Raad van de gemeente Amsterdam mandaat verleend om jaarlijks de begroting van de ombudsman voor het volgende kalenderjaar vast te stellen.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Als gemeente willen wij de dienstverlening zo goed mogelijk afstemmen op de wensen van onze burgers. Eventuele klachten van burgers over de manier waarop een medewerker of bestuurder hem/haar te woord heeft gestaan of over de wijze van dienstverlening, nemen wij serieus. Op grond van de klachtenregeling kunnen burgers een officiële klacht over een gedraging van de gemeente indienen. Daarnaast fungeert de Ombudsman als externe klachtinstantie voor de gemeente Diemen. Burgers kunnen daar terecht als ze ontevreden zijn over de wijze waarop hun klacht is afgehandeld.			
Relatie met het programma:		Samen besturen	
Ontwikkelingen 2021:			
Als gevolg van Diemen '22 wordt de gemeentelijke klachtenregeling vernieuwd, verschillende rollen moeten opnieuw worden toebedeeld. Dit is ook het moment om de klachtenregeling tegen het licht te houden en waar mogelijk te verbeteren. In de afgelopen jaren zien we overigens een positief beeld wat betreft de gemeentelijke klachtbehandeling. De Ombudsman wordt aangehaakt op dit traject.			
Maatschappelijke risico's:			
Een goed functioneren van de Ombudsman is van belang voor goede dienstverlening. De visie van Diemen op klachtafhandeling, bij voorkeur informeel, is in lijn met de visie van de Ombudsman.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 8	
Bijdrage 2021:		€ 8	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 0	€ 0	
31 december	€ 0	€ 0	€ 0

1.07 Gemeentebelastingen Amstelland

1.07 Gemeentebelastingen Amstelland			
Vestigingsplaats:		Amstelveen	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Geen	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Door de krachten van een aantal gemeenten te bundelen in het samenwerkingsverband ontstaat een belastingorganisatie met meer kennis, kunde en personeelsformatie om het hoofd te bieden aan de ingewikkelde belastingwetten en -regels. Het uitgangspunt bij de samenwerking is dat elke gemeenteraad zelf het eigen belastingbeleid en de plaatselijke belastingtarieven blijft bepalen. Het samenwerkingsverband verzorgt de uitvoering hiervan.			
Relatie met het programma:		Leefomgeving en milieu & Algemene dekkingsmiddelen	
Ontwikkelingen 2021:			
In de begroting van Amstelland zijn de gevolgen van de gewijzigde wet Waardering Onroerende Zaken opgenomen. Zo moeten de aankomende jaren de taxaties van 100.000 woningen omgezet worden van kubieke meters naar vierkante meters. Door de coronacrisis is een achterstand in deze herwaardering gekomen. Getracht wordt deze achterstanden in de loop van 2021 in te halen. Waarschijnlijk leidt de herziening tot een nieuwe golf van bezwaar- en beroepschriften die ook weer tijdig afgehandeld dienen te worden. Bovendien heeft de Hoge Raad uitspraken gedaan over de transparantie van WOZ-taxaties, met als consequentie extra werkzaamheden voor de gemeenten. Qua invordering wil Gemeentebelastingen Amstelland de dwanginvordering voor een groot deel in eigen beheer nemen. Slechts voor een beperkt aantal gevallen is een deurwaarder nodig. Mocht dit nodig zijn dan wordt deze alsnog ingehuurd. Verwachting is dat Gemeentebelasting zo efficiënter en effectiever kan invorderen.			
Maatschappelijke risico's:			
Wanneer belastingaanslagen onjuist of onterecht zijn opgelegd, dan heeft dit een afbreukrisico op het imago van de gemeente.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 600	
Bijdrage 2021:		€ 660	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 0	€ 0	€ 0
31 december	€ 0	€ 0	€ 0

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)	
Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Wethouder J. Klaasse vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
• Het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van het lichaam; • Het voorkómen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking; • Het bevorderen van de openbare geestelijke Gezondheidszorg (GGZ); • Alles wat met het bovenstaande in de ruimste zin van het woord verband houdt.	
Relatie met het programma:	Sociaal
Ontwikkelingen 2021:	
• De kosten voor de SOA poli zijn verhoogd omdat de afgelopen 10 jaar, de bijdrage voor bron- en contactopsporing alleen zijn aangepast met de nominale ontwikkeling. Mede dankzij de ontwikkeling van de capaciteit van de SOA-poli is echter het aantal consulten in die periode wel vervijfvoudigd.	
Maatschappelijke risico's:	
De GR vervult een wettelijke taak van de gemeente. Bij disfunctioneren zijn de risico's op het terrein van openbare gezondheid van de inwoners van Diemen aanzienlijk. De GR OGZ Amstelland stelt dat het weerstandsvermogen wordt vastgesteld op maximaal 10% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten. De bijdrage in de begroting 2019 bedraagt € 6,957 miljoen. Het weerstandsvermogen bedroeg op 31-12-2019 € 660.530, wat 9,49% van de begrote bijdrage is en is afdoende voor 2021.	

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 1.019	
Bijdrage 2021:		€ 1.191	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 1.066	€ 0	0
31 december	€ 1.041	€ 0	€ 0

1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Wethouder J. Klaasse vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
Gemeenten zijn op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 verplicht om een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK, genaamd Veilig Thuis) in stand te houden. Eind 2016 hebben het bestuur en de raad ingestemd om de taken, die ten uitvoering worden gebracht door Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld, onder te brengen in de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland. Dit openbaar lichaam bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam. In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) alsmede het Centrum voor Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam: • Het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud. • Zowel burgers als professionals kunnen 24/7 terecht bij Veilig Thuis.	
Relatie met het programma:	Sociaal
Ontwikkelingen 2021:	
Op 1 januari 2020 start het nieuwe Regioprogramma 2020-2025 met een looptijd tot 1 januari 2025. De ontwikkeling en aansturing van het Regioprogramma gebeurt binnen de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland. Het Regioprogramma staat niet op zichzelf. Het vormt de regionale verbinding en vertaling van landelijke ondersteunings-programma's zoals Geweld Hoort Nergens Thuis en Zorg voor de Jeugd, de landelijke agenda Veiligheid Voorop! van de veiligheidspartners, (inter)nationale verdragen zoals het Verdrag van Istanbul, en de ambities van de colleges in de betrokken gemeenten. Het regioprogramma 2020-2025 vormt daarmee de leidraad voor de komende jaren en geeft in grote lijnen weer hoe de verschillende partners hun rol zullen invullen voor de preventie en aanpak van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.	
Maatschappelijke risico's:	
De GR vervult een wettelijke taak van de gemeente. Financieel is 2019 met een positief resultaat van € 736.929 afgesloten. Dit saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De weerstandscapaciteit (algemene reserve) van de GR GGD bedraagt na de jaarrekening 2019 € 1.249.447. Dit samen met de extra middelen is het afdoende voor 2021.	

Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 28	
Bijdrage 2210:		€ 30	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 0	€ 0	
31 december	€ 0	€ 0	€ 0

1.10 Duo+

1.10 Duo+			
Vestigingsplaats:		Ouderkerk aan de Amstel	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Burgemeester Boog vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur	
Mate van sturing:		Intensieve sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De GR Duo+ voert derhalve per 1 januari 2016 de bedrijfsvoering uit voor de drie deelnemers en tevens de uitvoeringstaken rondom buurt en burger voor twee van de deelnemers (Uithoorn en Ouder-Amstel).			
Relatie met het programma:		Bestuur en dienstverlening	
Ontwikkelingen 2021:			
Het bestuur van Duo+ heeft in 2020 de visie, missie en kernwaarden vastgesteld. 2021 zal gebruikt worden om deze waarden te vertalen binnen de teams. Ook is in 2020 de aansturing van Duo+ gewijzigd. De twee afdelingshoofden hebben het directeurschap op zich genomen en de bestuursondersteuning is uitgebreid. Verwachting is dat hiermee de kwaliteit en de proffesionaliteit verbetert. De verbetering van het opdrachtgever en opdrachtnbemerschap blijft ook in 2021 aandacht behouden. De rolverdeling tussen directie en opdrachtgeversoverleggen moet meer inhoud krijgen. Belangrijk onderwerp voor 2021 (en verder) is de invulling van het gezamenlijk werkgeverschap. Op het gebied van bedrijfsvoering staan met name archivering, zaakgericht werken, informatieveiligheid en informatisering op de agenda.			
Maatschappelijke risico's:			
Duo+ voert voor Diemen de taken uit op het gebied van bedrijfsvoering. Dit levert niet direct een maatschappelijk risico op. Ulteraard is een adequate bedrijfsvoering wel van belang voor de vakafdelingen bij het realiseren van de ambities van het college.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 5.730	
Bijdrage 2021:		€ 6.120	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 1.313	€ 0	
31 december	€ 1.633	€ 0	€ 0

Vennootschappen en coörperaties

De gemeente is in het bezit van aandelen van een tweetal vennootschappen.

2.01 Bank Nederlandse gemeente N.V. (BNG)

2.01 Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG)			
Vestigingsplaats:		Den Haag	
Soort verbonden partij:		Privaatrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering heeft Diemen zeggenschap in de BNG.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Doordat de bank op grond van haar AAA (Moody's en Standard & Poor's) en AA+ (Fitch)-rating tegen zeer scherpe prijzen toegang heeft tot financieringsmiddelen en dat voordeel doorgeeft aan haar klanten draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.			
Relatie met het programma:		Algemene dekkingsmiddelen	
Ontwikkelingen 2021:			
BNG Bank richt zich op het verbeteren van klant- en kredietprocessen. Dit betekent dat ze zich focussen op digitalisering, risicobeheersing en het voldoen aan toezicht en regelgeving.			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens			
Bron financiële gegevens:		BNG Bank jaarcijfers 2018	
Aantal aandelen 1 januari		8.775	
Aantal aandelen 31 december		8.775	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 4.991.000	€ 132.518.000	
31 december	€ 4.887.000	€ 144.802.000	€ 0

2.02 Meerlanden N.V

2.02 Meerlanden N.V.	
Vestigingsplaats:	Rijsenhout
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering en via een (met Aalsmeer gedeelde) zetel in de Raad van Commissarissen van de Meerlanden heeft Diemen zeggenschap in De Meerlanden.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
Meerlanden pakt haar rol als grondstoffenregisseur in de keten voor de gehele regio en vervult een voortrekkersrol om te komen tot een circulaire samenleving. Een samenleving zonder afval, maar waar grondstoffen na hergebruik en recycling als nieuwe producten worden terug gebracht in de kringloop. Een samenleving waar de openbare ruimte ook leverancier is van grondstoffen en bijdraagt aan een gezonde leefomgeving waar bewoners met plezier wonen, werken en recreëren. Een samenleving waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen krijgen. Samenwerken is daarbij van cruciaal belang. Samenwerken met gemeenten, samenwerken in de keten, samenwerken met regionale soms landelijke partijen, samenwerken met kennisinstituten zoals Wageningen en Delft.	
Relatie met het programma:	Leefomgeving en klimaat
Ontwikkelingen 2021:	
Meerlanden heeft haar nieuwe bedrijfsstrategie 2020 -2024 is vastgesteld, met drie belangrijke pijlers: 1. excellente dienstverlener en 2. duurzame grondstoffenregisseur, ondersteund door 3. een excellente bedrijfsvoering. Om noodzakelijke groei van Meerlanden mogelijk te maken en de aantrekkelijkheid van het aandeelhouderschap te vergroten is een werkgroep ingesteld om opties voor een nieuwe aandelenstructuur te onderzoeken.	
Maatschappelijke risico's:	
Er zijn geen maatschappelijke risico's.	

2.02 Meerlanden N.V.			
Financiële gegevens			
Bron financiële gegevens:		Jaarstukken 2019	
Aantal aandelen 1 januari		20.427 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel	
Aantal aandelen 31 december		20.427 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
31 december 2018	€ 28.220	€ 26.454	
31 december 2019	€ 29.092	€ 24.743	€ 2.215

De aandelen worden gewaardeerd tegen nominale waarden (verkrijgingsprijs). Ondanks dat De Meerlanden aangeeft dat deze aandelen meer waard zijn, is het niet de verwachting dit daadwerkelijk bij verkoop te ontvangen.

Stichtingen en verenigingen

3.01 Stichting RIJK

3.01 Stichting RIJK			
Vestigingsplaats:		Heemstede	
Soort verbonden partij:		Privaatrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		De gemeentesecretaris van Diemen maakt als secretaris deel uit van het Dagelijks Bestuur.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
In de statuten is de doelstelling als volgt beschreven: 'Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords'.			
Relatie met het programma:		Bestuur en dienstverlening	
Ontwikkelingen 2021:			
In de begroting 2021 geeft Stichting RIJK aan dat de coronacrisis een groot effect heeft op de geplande inkoopplannen. RIJK probeert hier zo flexibel mogelijk mee om te gaan zodat de gemeenten dezelfde ondersteuning blijven behouden. Bovendien gaat de Stichting RIJK meer inzetten op de vraag vanuit de gemeenten. Intern neemt Stichting RIJK de bedrijfsvoering onder handen. In 2021 staat een herhuisvesting op de agende, ook wordt de financiële bedrijfsvoering onder de loep gehouden. Er wordt een verbeterslag van de planning- en controlproducten ingezet en er wordt een soort van auditcommissie opgericht waarin de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn.			
Maatschappelijke risico's:			
Niet voldoen aan rechtmatige aanbestedingen kan imagoschade opleveren over de betrouwbaarheid van de gemeente.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 170	
Bijdrage 2021:		€ 170	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 332	€ 198	
31 december	€ 332	€ 183	€ 0

Overige verbonden partijen

4.01 Metropoolregio Amsterdam (MRA)

4.01 Metropoolregio Amsterdam (MRA)			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk (convenant)	
Bestuurlijk belang:		Getrapte vertegenwoordiging via Amstelland-Meerlandenoverleg	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De doelstelling van de MRA is het versterken van een toekomstbestendige economische ontwikkeling en hoogwaardige leefkwaliteit van de MRA. De overlegstructuur is vooralsnog opgedeeld in platforms; mobiliteit, economie en bouwen. Ook wordt specifiek samengewerkt op de thema's duurzaamheid, wonen en landschap.			
Relatie met het programma:		Samen besturen	
Ontwikkelingen 2021:			
Er wordt gewerkt aan een compacte visie voor de MRA-regio. Ook wordt gekeken naar het doorontwikkelen van de governancestructuur. Verder neemt de Verstedelijkingsstrategie een belangrijke plek in de komende periode, dit is een visiedocument voor de middellange termijn waarin mobiliteit en wonen met elkaar worden verbonden.			
Maatschappelijke risico's:			
Goede regionale samenwerking is van belang om ook als regio op termijn een goede concurrentiepositie te hebben ten opzichte van andere agglomeraties. Direct of indirect, op korte en lange termijn, hebben ook de inwoners van Diemen belang bij een sterke regio.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2019	
Bijdrage 2020:		€ 45	
Bijdrage 2021:		€ 49	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 0	€ 0	
31 december	€ 0	€ 0	€ 0

4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek

1.04 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek			
Vestigingsplaats:		Bussum	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Geen	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Het samenwerkingsverband is belast met de opsporing van fraude op het gebied van de bijstandswetgeving.			
Relatie met het programma:		Inkomen en armoedebeleid	
Ontwikkelingen 2021:			
Er staan voor 2021 geen beleidsontwikkelingen op de planning.			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens:			
Bron financiële gegevens:		Begroting 2021	
Bijdrage 2020:		€ 47	
Bijdrage 2021:		€ 47	
Datum	**Eigen vermogen**	**Vreemd vermogen**	**Resultaat**
1 januari	€ 0	€ 0	
31 december	€ 0	€ 0	€ 0

Financiering

Afdelingsmanager: K. Deutekom
Afdeling: Directie

Algemeen

Deze paragraaf informeert de raad over het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Daarbij moeten de kaders in acht worden genomen die zijn geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido).

De Wet Fido

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de (mogelijk) uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Door middel van het stellen van eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden de renterisico's van zowel de korte als de lange schuld door de wet begrensd. Ook verplicht de wet gemeenten twee treasury instrumenten te hanteren:
- Het door de raad vaststellen van een treasurystatuut;
- Het in de gemeentebegroting en –rekening opnemen van een financieringsparagraaf.

Treasurystatuut

Het beleidsmatige kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie is vastgelegd in het 'Treasurystatuut Gemeente Diemen 2016'. Het statuut onderscheidt vier algemene doelstellingen:
- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-) resultaten tegen ongewenste financiële risico's;
- Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten.

Financieringsparagraaf

Interne ontwikkelingen
De treasuryfunctie baseert het treasurybeheer op een liquiditeitenplanning die dezelfde periode omvat als de meerjarenbegroting. Die planning wordt minimaal elk halfjaar in overleg met betrokken budgethouders geactualiseerd. Een juiste liquiditeitenplanning maakt het mogelijk tijdig financieringsbeslissingen te nemen die beantwoorden aan de doelstellingen die we in het treasurystatuut hebben geformuleerd (zie hiervoor). In 2021 blijft de aandacht gericht op het steeds nauwkeuriger in beeld krijgen van de kasstromen met een onzeker renterisico (investeringen en grondexploitaties).

Externe ontwikkelingen
In het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2020 geeft het CPB in 2020 voor Nederland een economische groei van 1,4% aan. Voor 2021 was de verwachting een economische groei van 1,6%. Door de coronacrisis zijn de verwachtingen niet bijgesteld. De verwachting voor 2020 is bijgesteld naar een krimp van -6,4%. In 2021 treedt dan een herstel in van 3,3% .

De inflatie (prijsindexering) in Nederland komt volgens de Juniraming 2020 van het Centraal Planbureau (CPB) op 1,7% uit.

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de rente het afgelopen jaar niet veranderd. Deze staat sinds 16 maart 2016 op 0,0%. Dit zal er voor zorgen dat ook voor 2021 de rente laag zal blijven. Door de lage rente van de ECB kunnen wij op dit moment (juli 2020) nog voor extreem lage percentages op de geld- en kapitaalmarkt terecht. Bij voortduren van deze omstandigheden verwachten wij in 2021 voor kortlopende leningen een rentepercentage van 0,0% of lager en voor langlopende leningen (10 tot 30 jaars rente fixe) van 1,2%. Ook hierbij zullen verdere ontwikkelingen van de coronacrisis invloed hebben.

Treasurybeheer

Bij het treasurybeheer onderscheiden we de volgende deelfuncties:
- Risicobeheer (renterisico's en kredietrisico's);
- Kasbeheer;
- Gemeentefinanciering.

Risicobeheer
Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de wet Fido. In beginsel kunnen de risico’s die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie worden onderscheiden in renterisico’s, kredietrisico’s, koersrisico’s en valutarisico’s. Voor onze gemeente zijn de twee laatstgenoemde risico’s niet van toepassing, want onze gemeente heeft geen vrij verhandelbare aandelen en dergelijke en leningen worden uitsluitend verstrekt, aangegaan of gegarandeerd in euro’s.

Renterisico's
Renterisico kortlopende schuld
Het financieren van de gemeentelijke huishouding door middel van kortlopende geldleningen en de kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is gebonden aan de norm die de kasgeldlimiet van de Wet Fido stelt: 8,5% van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar. Voor het begrotingsjaar 2021 geldt naar verwachting voor onze gemeente de volgende kasgeldlimiet:

Kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal	102.778
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	8.736

De gemeente verwacht dat de kasgeldlimiet in 2021 niet wordt overschreden.

Renterisico langlopende schuld
Met de renterisiconorm is in de wet Fido een norm gesteld voor het renterisico op langlopende opgenomen leningen. Op onderstaande Modelstaat B moet de gemeente aan de Provincie rapporteren over het renterisico gedurende een periode van vier jaren. De herfinanciering van jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen van lopende geldleningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm.

De volgende tabel geeft de renterisiconorm weer die voor 2021 en de jaren daarna in acht genomen moet worden.

Modelstaat B		**Jaar**			
Stap	**Variabelen renterisiconorm**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
-1	Renteherzieningen	-	-	-	-
-2	Aflossingen	4.000	4.000	-	6.000
-3	Renterisico (1+2)	4.000	4.000	-	6.000
-4	Renterisiconorm	20.556	19.873	16.480	17.035
(5a) = (4 -/- 3)	Ruimte onder renterisiconorm	16.556	15.873	16.480	11.035
(5b) = (3 -/- 4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-
Berekening Renterisiconorm					
(4a)	Begrotingstotaal 2021	102.778	99.364	82.399	85.176
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b / 100)	Renterisiconorm	20.556	19.873	16.480	17.035

Uit de tabel blijkt dat we de renterisiconorm in de komende jaren niet zullen overschrijden.

Kredietrisico’s
Kredietrisico’s kunnen zich op twee manieren manifesteren:
- Het risico verbonden aan door de gemeente verstrekte leningen en uitgezette beleggingen (deposito’s);
- Het risico verbonden aan door de gemeente verstrekte directe en indirecte borgstellingen.

De Wet Schatkistbankieren beperkt de beschikkingsbevoegdheid over de eigen middelen van de gemeente Diemen. Tevens maakt het fondsvorming voor specifieke doeleinden onmogelijk. Verder dient de gemeente Diemen dagelijks overtollige liquide middelen naar de schatkist af te romen, evenals eventuele tekorten uit te zuiveren. Hierdoor zijn er geen risico's op deposito's voor de gemeente Diemen. Bij door de gemeente verstrekte langlopende leningen is tot nu toe geen enkele geldnemer in gebreke gebleven bij zijn betalingsverplichting. Er zijn geen aanwijzingen dat daarin in de komende jaren verandering optreedt.

Bij door de gemeente Diemen verstrekte gemeentegaranties in de vorm van directe borgstelling is tot nu geen enkele geldnemer in gebreke gebleven. Er zijn geen aanwijzingen dat dit in de komende jaren anders zal zijn. Bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) bekleedt de gemeente een achtervangpositie. Hierdoor staat de gemeente indirect borg voor de langlopende leningen die onder directe borging van het WSW aan woningcorporaties

zijn verstrekt en voor de hypothecaire geldleningen (met Nationale Hypotheek Garantie) die onder directe borging van het WEW aan particulieren zijn verstrekt. Beide stichtingen hebben laten weten dat zij voor de jaren 2019-2022 geen aanspraak verwachten op de achtervangfunctie.

Kasbeheer
In het kader van het kasbeheer zien wij erop toe dat ook in 2021 de liquiditeitspositie voldoende garandeert dat de gemeente tijdig aan kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) kan voldoen. Zo nodig zal hierbij gebruik gemaakt worden van de kredietfaciliteit van € 5 miljoen die de gemeente bij de BNG heeft of gaat gebruik gemaakt worden van kasgeldleningen. Hierbij vindt ook afweging van de kosten plaats.

De Gemeentefinanciering
Voor de financiering van de diverse investeringen trekt de gemeente langlopende leningen (langer dan 1 jaar) aan. Per 1 januari 2021 heeft de portefeuille langlopende leningen een omvang van € 41 miljoen. De nieuwe investeringswensen (scholenbouw, uitbreiding sportaccommodaties en infra) leiden tot financieringswensen daartegenover staan de inkomsten uit grondexploitaties en subsidieregelingen. Vooralsnog verwachten we de komende vier jaar tussen de € 35 en € 40 miljoen inkomsten te genereren. Dit leidt ertoe dat de financieringsbehoefte de komende jaren nihil is. We verwachten de vrijvallende langlopende leningen niet te hoeven herfinancieren.Tussen 2021 en eind 2024 vervalt er € 10 miljoen aan langlopende leningen.
Afhankelijk van het realisatietempo van de investeringen verwachten we een financieringsbehoefte. Hoe verder weg de financieringsbehoefte komt te liggen hoe onzekerder ook het te hanteren renteprecentage. In de ramingen voor de rente van langlopende geldleningen houden we daar rekening mee en ziet u oplopende budgetten.

Dividend en rentebaten van leningen
Het volgende overzicht geeft de mutaties weer in het verloop van de dividenduitkeringen en rentebaten die we de komende jaren verwachten te ontvangen.

Dividend en rentebaten van leningen	2021	2022	2023	2024
Dividend	104	104	104	104
Langlopende leningen (u/g)	40	40	40	40
Kortlopende leningen (u/g)	-	-	-	-
Totaal	**144**	**144**	**144**	**144**

Voor de begroting 2021 houden wij rekening met een dividenduitkering van € 104.000. Naar verwachting zal dit de komende jaren aanhouden.

De rentebaten van hypothecaire leningen aan ambtenaren vormen het merendeel van de rente over uitstaande langlopende leningen (u/g). Sinds 2009 mogen geen hypothecaire leningen meer worden verstrekt. Door aflossingen op de hypotheken neemt de rentebaat uit deze bron hierdoor de komende jaren langzaam af.

De te ontvangen rente van kortlopende uitstaande leningen (u/g) blijft nihil. Voor 2021 en daarna is de verwachting dat de financieringspositie niet toereikend is om inkomsten hieruit te genereren.

Saldo financieringsfunctie
Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit het saldo van:
- De werkelijk betaalde rente over aangetrokken leningen en opgenomen middelen in rekening courant ('rood-stand');

- De werkelijk ontvangen rente over verstrekte leningen en credit-saldi in rekening courant.

Het volgende overzicht geeft het verloop weer van het geraamde saldo van de financieringsfunctie voor de meerjarenbegroting t/m 2024.

Saldo financieringsfunctie	2021	2022	2023	2024
Betaalde rente langlopende leningen (o/g)	-500	-600	-800	-800
Betaalde rente kortlopende leningen (o/g)	-5	-5	-5	-5
Ontvangen rente langlopende leningen (u/g)	40	40	40	40
Ontvangen rente kortlopende leningen (u/g)	-	-	-	-
Totaal	**-465**	**-565**	**-765**	**-765**

Door onder andere de grondopbrengsten uit Plantage De Sniep, Holland Park West en subsidieregelingen (Oost-Westas) ontvangen we geld zodat we minder geld hoeven te lenen. Op termijn verwachten we wel weer langlopende geldleningen te moeten aantrekken. Bovendien is het onzeker wat de rente gaat doen. Om die reden lopen de geraamde budgetten voor de rente van langlopende leningen op.

Rentes

Activa	Begroting 2021	Passiva	Begroting
Integraal gefinancierd	138.460	Eigen vermogen	20.498
Project gefinancierd	-	Voorzieningen	10.343
Onderhanden werk	-19.569	Schulden bij banken	88.173
Vorderingen	8.988	Overlopende passiva	14.850
Liquide middelen	-		
Overlopende activa	5.871		
Totaal	**133.750**	**Totaal**	**133.865**

Post	2021	2021
Externe rentelasten totaal		-505
Extern rentepercentage totaal	1,75%	
Externe rentelasten projectfinanciering		-
Externe rente excl. projectfinanciering	nvt	
Rente eigen vermogen		-
Rente voorzieningen		-
Rentepercentage grondexploitaties	1,50%	
Rente grondexploitaties		25
Rentepercentage voorzieningen op basis van contante waarde	nvt	
Rente voorzieningen contante waarde		-
Bespaarde rente		-

Rentetoerekening		
Externe rentelasten over de korte en lange financiering		-505
Externe rentebaten		40
Saldo rentelasten en rentebaten		-465
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	25	
Rente projectfinanciering die aan het betreffende taakveld wordt toegerekend	-	
Saldo doorberekende rente		25
Aan de taakvelden toegerekende rente		-440
Rente over eigen vermogen		-
Rente over voorzieningen		-
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		-440
De aan de taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		1.481
Rente resultaat op het taakveld Treasury		**1.041**

Indien bij de jaarrekening blijkt dat het renteresulaat op het taakveld Treasury groter is dan 25% van de werkelijke rentelasten, dan is de gemeente verplicht dit volgens het BBV te corrigeren.

Grondbeleid

Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke ontwikkeling

Algemeen beleid

In januari 2019 is de *Nota Grondbeleid, actualisatie per 1-1-2019* door de gemeenteraad van de gemeente Diemen vastgesteld. Hiermee heeft de gemeente Diemen haar grondbeleid voor de komende jaren geactualiseerd. In de geactualiseerde nota zijn beleidskaders, die betrekking hebben op het gemeentelijk grondbeleid, samengevoegd. Ook is deze actualisatie rekening gehouden met gewijzigde wet- en regelgeving van onder andere Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV), Aanbestedingswet, Europese regelgeving staatsteun en Wet vennootschapsbelasting overheidsondernemingen. Tevens is bij het samenstellen van deze nota rekening gehouden met ontwikkelingen in de maatschappij, mogelijke ambities en opgaven waarvoor grondbeleid in Diemen wordt ingezet. Daarnaast staat in de nota binnen welke juridische kaders en keuzevrijheden wordt gewerkt.

Een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten die met deze nota gecontinueerd wordt, is dat de gemeente sinds 2011 de voorkeur geeft aan passief/faciliterend grondbeleid voor het ontwikkelen van projecten. Faciliterend grondbeleid is het hoofduitgangspunt waarbij alle kosten (in theorie) kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer. Met faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich tot haar regulerende en publiekrechtelijke taak. De aankoop en exploitatie van gronden gebeurt bij voorkeur door private partijen. Alleen in situaties, waarbij risico’s voldoende beheersbaar zijn, kan actief grondbeleid toegepast worden, waarbij de gemeente zelf gronden verwerft en uitgeeft. Daarnaast kan het zijn dat het bestuur van mening is dat een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk is, maar dat marktpartijen dit niet kunnen of willen oppakken, dan zal de gemeente ook actief grondbeleid moeten voeren. Tot slot heeft de gemeente historisch gezien, nog een aantal gronden in bezit die zij de komende jaren actief verkoopt.

Dit betekent dat de gemeente Diemen een situationeel grondbeleid voert: passief waar kan en actief waar moet. Het college maakt een afweging of zij gebruik wil maken van actief of facilitair/ passief grondbeleid.

In de nota Grondbeleid is ook vastgelegd dat het college elk jaar bij de jaarrekening het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) aanbiedt aan de gemeenteraad. Dit zal ook in 2020 het geval zijn. Hierin wordt de verantwoording afgelegd en inzicht gegeven in alle activiteiten m.b.t. het beheren en exploitern van gronden; o.a. over grondexploitaties en ‘gronden niet in exploitatie’.

Grondprijzen
Naast de Nota Grondbeleid legt de gemeente in een aparte nota haar grondprijsbeleid vast: de Nota Grondprijzen. De vaststelling van deze nota is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. De *Nota Grondprijzen, acualisatie per 1-1-2019*, is door het college in december 2018 vastgesteld.

Erfpacht
Op 28 mei 2020 heeft de gemeenteraad de Nota Herziening erfpachtbeleid vastgesteld. Hiermee zijn de kaders voor uitgifte in eeuwigdurende erfpacht van gemeentelijke gronden t.b.v. woondoeleinden vastgelegd. Met dit kader kunnen de bestaande tijdelijke

erfpachtcontracten omgezet worden naar een nieuwe toekomstbestendige regeling. De regeling gaat in per 1 oktober 2020, dus naar verwachting zullen eind 2020 en in de loop van 2021 de eerste omzettingen worden afgewikkeld.

Grondexploitaties

Plantage de Sniep, Holland Park West en Verplaatsing tankstation BP zijn momenteel de drie actieve grondexploitaties in de gemeente Diemen. Waarschijnlijk zal begin 2021 duidelijk zijn of er meer (beperkte) grondexploitaties bijkomen, gekoppeld aan de ruimtelijke ambities die in het programma Gebiedsontwikkeling zijn beschreven.

Projectinhoud
De projectinhoud wordt beschreven in Paragraaf Grootschalige Projecten.

Financieel
De grondexploitaties zijn via het Meerjarenperspectief Grondzaken 2019 geactualiseerd ten behoeve van de Jaarrekening 2019. Een overzicht van de financiële stand van zaken wordt in het MPG gegeven.

Berekeningsmethodiek
Grondexploitaties worden doorgerekend met de Dynamische Eindwaarde Methodiek. Dat wil zeggen dat bij het berekenen van het resultaat alle kosten en opbrengsten inclusief inflatie en rente tot de einddatum van het project worden meegenomen. In de gemeente Diemen wordt gerapporteerd op basis van het resultaat bij afsluiting van het project (de eindwaarde).

Grootschalige projecten

Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

In deze paragraaf zijn eenmalige grootschalige projecten opgenomen die (grote) gevolgen (kunnen) hebben voor de financiële huishouding van de gemeente. Dat betreft in ieder geval de ruimtelijk projecten met een eigen grondexploitatie (Plantage de Sniep, Holland Park West, Verplaatsing tankstation BP) en het project dat op basis van exploitatieovereenkomsten wordt uitgevoerd (Bergwijkpark-Holland Park). Het gaat in deze paragraaf ook om eenmalige grootschalige investeringen die tot gevolg hebben dat de resterende financiële beleidsruimte wordt ingeperkt. In deze paragraaf komen aan de orde:

- Plantage de Sniep;
- Holland Park.

Plantage de Sniep

Doel
Plantage de Sniep is een nieuwbouwwijk in wording met een ruime 1.000 woningen, een brede school, vrije kavels en enkele commerciële functies. De wijk wordt gerealiseerd op een oud bedrijventerrein, waarbij de gemeente de gronden heeft verworven en een omvangrijke bodemsanering heeft uitgevoerd.

Projectfase
Deels uitvoeringsfase: de laatste deelplannen zijn in aanbouw.

Deels ontwikkelfase: dit geldt voor de grote Rietschuur en omliggend terrein.

Acties 2020
In 2021 ligt de focus op de bouw van het laatste deelplan (M&T) en het woonrijpmaken rondom dit gebied.

De gemeente heeft de beschikking gekregen over de grote Rietschuur en het omliggend gebied (ca. 7000m^2). Deze heeft in 2019 de monumentenstatus gekregen. Een verdere uitwerking zal in 2021 volgen op het behoud van de Rietschuur d.m.v. herbestemming en herontwikkeling van het omliggend terrein.

In 2021 wordt het geluidsscherm langs de spoorlijn ter hoogte van Plantage de Sniep aangelegd.

Holland Park

Doel
Een bestaand kantorengebied, met forse leegstand wordt omgevormd tot een multifunctioneel woongebied met ondersteunende voorzieningen.

Onderdeel van dit project betreft de toekomst van station Diemen-Zuid en de herinrichting van het voorplein aldaar.

Projectfase
Het project kent vier deelgebieden, Holland Park, West, Zuid en de Campus, die zich in verschillende fasen bevinden.

Op het noordoostelijk deel van Holland Park zijn nog een aantal blokken in aanbouw. Het centrale park (waaronder ook de oude locatie van de BP) wordt hierdoor pas in Q4-2022 opgeleverd, omdat dit nu deels als bouwterrein in gebruik is om deze blokken te kunnen bouwen.

Ook Diemer Circle, het voormalige kantoor van Holland Park, wordt gerealiseerd. Hier komen 290 appartementen in de vrije huursector.

Voor Holland Park West is de Europese aanbestedingsprocedure afgerond. Het plan Xplore van de combinatie BPD en Dura Vermeer is als eerste geëindigd. Het plan bestaat uit 706 woningen in de sociale huur, middeldure huur en vrije sector. Naast woningen komt hier de brede school voor 700 leerlingen, een kinderdagverblijf, BSO en een sportzaal. In 2021 start de bouw van dit plandeel.

Voor Holland Park Zuid is de verwachting dat eind 2020 het bestemmingsplan onherroepelijk is. Daarmee is er kader om planinitiatieven van grondeigenaren te kunnen beoordelen en begeleiden.

De uitbreiding van de Campus is opgeleverd. Thans vinden nog aanpassingen plaats in de openbare ruimte om meer te vergroenen.

Financiële begroting

Programmabegroting

Meerjarenoverzicht per programma

Lasten per programma

Lasten totaal Programma's	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sociaal	-18.711	-18.876	-19.207	-19.045	-18.816	-18.701
Veilig	-2.593	-3.043	-3.086	-3.083	-3.075	-3.075
Inkomen en armoede	-9.239	-14.707	-11.703	-11.682	-11.614	-11.614
Vrije tijd	-5.224	-5.321	-5.125	-5.803	-5.813	-5.810
Onderwijs	-2.797	-3.434	-3.259	-3.789	-3.781	-4.295
Gebiedsontwikkeling	-15.574	-15.029	-24.399	-19.885	-2.555	-4.320
Leefomgeving en klimaat	-16.422	-18.102	-18.836	-18.686	-19.071	-19.236
Verkeer	-1.469	-1.720	-1.786	-1.902	-1.785	-1.898
Samen besturen	-2.738	-1.852	-1.650	-1.852	-2.033	-2.106
Financiën	-1.878	-1.073	-928	-528	-528	-528
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Dividend	-	-	-	-	-	-
Lokale heffingen	-	-	-	-	-	-
Algemene uitkering	-	-	-	-	-	-
Deelfonds Sociaal domein	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-60	-60	-60	-60
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-
Overhead	-10.092	-10.317	-12.275	-12.486	-12.504	-12.770
Saldo financieringsfunctie	-651	-1.195	-465	-565	-765	-765
Saldo van lasten	**-87.386**	**-94.668**	**-102.778**	**-99.364**	**-82.399**	**-85.176**

Baten per programma

Baten totaal Programma's	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sociaal	1.224	923	253	253	253	253
Veilig	126	52	50	50	50	50
Inkomen en armoede	8.569	12.732	9.310	9.310	9.310	9.310
Vrije tijd	1.477	1.732	1.559	1.649	1.649	1.649
Onderwijs	966	1.212	1.138	1.213	1.213	1.213
Gebiedsontwikkeling	14.866	14.206	23.555	19.391	1.914	3.706
Leefomgeving en klimaat	7.892	9.198	9.193	8.579	8.759	8.772
Verkeer	1.122	1.279	1.310	1.427	1.310	1.427
Samen besturen	1.053	516	696	616	391	391
Financiën	2.251	1.780	2.704	3.503	3.473	3.663
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Dividend	175	104	104	104	104	104
Lokale heffingen	7.308	7.890	8.185	7.885	8.085	8.285
Algemene uitkering	38.267	40.604	44.695	44.600	45.025	46.335
Deelfonds Sociaal domein	1.930	1.941	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-
Overhead	161	67	68	68	68	68
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten	**87.386**	**94.237**	**102.820**	**98.649**	**81.604**	**85.226**

Saldo van baten en lasten

Saldo van baten en lasten	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Saldo van baten en lasten	**-**	**-432**	**42**	**-715**	**-795**	**50**

Toelichting op de programmabegroting

Sociaal

Sociaal	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-18.711	-18.876	-19.207	-19.045	-18.816	-18.701
Baten	3.154	2.864	253	253	253	253
Saldo van baten en lasten	**-15.556**	**-16.012**	**-18.954**	**-18.792**	**-18.563**	**-18.448**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-15.556**	**-16.012**	**-18.954**	**-18.792**	**-18.563**	**-18.448**

Lasten
Ten opzichte van 2020 zijn de lasten voor 2021 circa € 331.000 hoger. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Jeugdhulp
  Er is sprake van een structurele bijstelling van de lasten voor jeugdhulp van € 50.000. In 2020 hebben we al een slag geslagen binnen de jeugdhulp door normbudgetten per zorgaanbieder in te stellen. Er wordt nu tevens meer gestuurd op verwijzingen en tariefafspraken zodat deze beter aansluiten bij de werkelijke kosten gemaakt door aanbieders.Ondanks de maatregelen die worden getroffen om de financiële beheersbaarheid te borgen blijft er een risico aanwezig binnen de uitgavenkant.
- Huishoudelijke hulp
  We zien dat het aantal indicaties WMO van jaar op jaar stijgt. Gezien de bevolkingsgroei van Diemen en de landelijke trend van vergrijzing is de verwachting dat het aantal Wmo-indicaties structureel blijft toenemen en dat er daarom structureel extra middelen nodig zijn. Daarom is €150.000 extra begroot vanaf 2021.
- Servicetaxi
  Ook voor het onderdeel Wmo-taxi zien we dat het aantal indicaties van jaar op jaar stijgt. Dit komt mede door het feit dat het gebruik toegankelijker is geworden voor de inwoners van de gemeente Diemen. Om dit toegenomen gebruik op te vangen wordt vanaf 2021 het budget verhoogd met € 125.000. Daarnaast is het op dit moment onduidelijk of Covid-19 blijvende invloed heeft op het gebruik.
- Wet Inburgering
  De nieuwe wet Inburgering zal naar verwachting op 1 juli 2021 in werking treden. Voor de implementatie hiervan is in 2020 eenmalig een budget ontvangen van € 36.000.
- Verbonden partijen
  De toename van de lasten ad € 154.000 wordt veroorzaakt doordat de begroting over 2020 op dit punt nog niet structureel is geactualiseerd. Dit zal plaatsvinden in de vierde kwartaalbrief 2020. Daarnaast voert de GGD meer taken uit voor de gemeente. Tot slot neemt het aantal inwoners van de gemeente sterk toe. De bijdrage is ook afhankelijk van het aantal inwoners.
- Sociale werkvoorzieningen en begeleid werken
  Voor de sociale werkvoorziening Pantar is er enerzijds sprake van een stijging van de subsidie met€ 138.000. Anderzijds was er in de begroting 2020 een eenmalige bijdrage verwerkt van € 90.000 in verband met Covid-19. Per saldo neemt het budget in 2021 derhalve toe met € 48.000.
- Re-integratieinstrumenten
  Bij het programma Inkomen en armoede zijn de uit het coalitieakkoord beschikbaar gestelde middelen in het kader van Diemen Werkt circa € 60.000 in de begroting van 2021 opgenomen. Hierdoor ontstaat een lager effect van € 60.000.
- Personele ontwikkelingen

Per saldo is er sprake van een negatief effect van € 6.000. Dit effect is het gevolg van formatie uitbreiding voor € 74.000, cao-ontwikkeling voor een bedrag van € 70.000 en het feit dat in het kader van Diemen '22 de overheadkosten voor circa € 150.000 niet meer op dit programma worden verantwoord maar op programma Samen besturen.

Baten
Ten opzichte van 2020 zijn de lasten voor 2021 circa € 2.611.000 lager. Het effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Algemene uitkering
  De Algemene Uitkering wordt nu volledig op programma Financiën begroot en verantwoord. Hiervoor is gekozen, omdat de lasten die op deze inkomsten betrekking hebben geen 1 op 1 relatie meer hebben. De lasten worden namelijk zoveel mogelijk realistisch begroot.

Dotaties en onttrekkingen
Geen verschillen ten opzichte van 2020.

Veilig

Veilig	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-2.593	-3.043	-3.086	-3.083	-3.075	-3.075
Baten	126	52	50	50	50	50
Saldo van baten en lasten	**-2.467**	**-2.991**	**-3.036**	**-3.033**	**-3.025**	**-3.025**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-2.467**	**-2.991**	**-3.036**	**-3.033**	**-3.025**	**-3.025**

Lasten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 circa € 45.000 meer op het programma Veilig begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Gemeenschappelijke regeling
  De bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio is hoger; € 25.000.
- Interne urendoorberekening is € 150.000 lager doordat de leidinggevenden de uren in 2021 toeschrijven naar de overhead.
- Diensten derden bij veiligheid is in 2021 hoger € 195.000
- Overige verschillen
  De overige verschillen zorgen voor een verlaging van circa € 20.000.

Baten
Geen verschillen ten opzichte van 2020.

Dotaties en onttrekkingen
Geen verschillen ten opzichte van 2020.

Inkomen en armoede

Inkomen en armoede	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-9.239	-14.707	-11.703	-11.682	-11.614	-11.614
Baten	8.569	12.732	9.310	9.310	9.310	9.310
Saldo van baten en lasten	**-670**	**-1.975**	**-2.393**	**-2.372**	**-2.304**	**-2.304**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-670**	**-1.975**	**-2.393**	**-2.372**	**-2.304**	**-2.304**

Lasten
Ten opzichte van 2020 zijn de lasten voor 2021 circa € 3.004.000 lager. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)
  De verhoging van het budget voor de BUIG met € 1.346.000 wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een grote toename van het aantal mensen dat gebruik zal maken van een bijstandsuitkering. De coronacrisis en de economische gevolgen hiervan zijn hier de oorzaak van. Zoals in de eerste rapportage effecten coronacrisis is vermeld zal het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij het vaststellen van de definitieve doeluitkering over 2020 uitgaan van de instroomcijfers van de BUIG. Of deze systematiek ook voor het vaststellen van de doeluitkering over 2021 zal worden gebruikt is nog onzeker. Bij de baten wordt hier nader op ingegaan. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de hogere bijstandslasten ook in 2021 worden gecompenseerd door het Rijk.
- Bijzondere bijstand
  De uitgaven voor bijzondere bijstand zijn de afgelopen jaren fors toegenomen. Zoals ook in de Kadernota 2021 reeds gemeld is de toename te verklaren door het geïntensiveerde armoedebeleid om het "niet gebruik" tegen te gaan. Een andere oorzaak is de intensieve samenwerking met partners van het Brede HOED netwerk zodat de doelgroep beter kan worden bereikt. Het budget moet verhoogd worden met € 180.000.
- Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)
  In het kader van de TOZO regeling is over 2020 een bedrag geraamd van € 4.564.000. Deze regeling waarbij zelfstandige ondernemers een bijdrage ontvangen voor levensonderhoud en bedrijfskapitaal eindigt naar verwachting in 2020. Zie ook de toelichting bij de baten.
- Re-integratie instrumenten
  De geraamde kosten zijn € 60.000 hoger ten opzichte van 2020. Dit betreft de uit het coalitieakkoord beschikbaar gestelde gelden welke bij het programma Sociaal thuishoort.
- Personele ontwikkelingen
  Per saldo is er sprake van een effect van € 63.000. Dit effect is het gevolg van formatie uitbreiding voor € 25.000, onder meer cao-ontwikkeling voor een bedrag van € 102.000 en het feit dat in het kader van Diemen '22 de overheadkosten voor circa € 64.000 niet meer op dit programma worden verantwoord maar op programma Samen besturen.
- Overige verschillen
  Per saldo is € 90.000 minder geraamd in 2021; Dit saldo heeft voornamelijk te maken met een budget dat wij in 2020 hebben begroot voor Covid-19.

Baten
Ten opzichte van 2020 zijn de baten voor 2021 circa € 3.422.000 lager. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in de Meicirculaire 2020 bekend gemaakt dat zij voor het berekenen van het definitief budget 2020 (medio september) gebruik zullen maken van de meest actuele instroom cijfers voor de BUIG. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren. Of deze systematiek ook voor het vaststellen van de doeluitkering over 2021 zal worden gebruikt is nog onzeker. Het te ontvangen budget dient te worden verhoogd met € 1.296.000. Zie ook de toelichting bij de lasten.Medio september zal het voorlopig budget voor 2021 bekend worden. Indien dit aanleiding geeft tot bijstellen van de thans in de begroting 2021 opgenomen bedragen dan volgt een nadere aanpassing.

- Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)
  In het kader van deze regeling is over 2020 een voorschotbedrag ontvangen van € 4.564.000 conform de beschikking van het Rijk d.d. 17.07.2020. Deze regeling waarbij zelfstandige ondernemers een bijdrage ontvangen voor levensonderhoud en bedrijfskapitaal eindigt naar verwachting in 2020. Zie ook de toelichting bij de lasten.
- Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004)
  Tot 1 januari 2020 ontving de gemeente een aparte specifieke uitkering Bbz 2004. Vanaf 1 januari 2020 heeft het Rijk deze middelen voor Bbz-uitkeringen levensonderhoud van gevestigde zelfstandigen toegevoegd aan de middelen van de BUIG. Het budget kan derhalve worden verlaagd met € 154.000.

Dotaties en onttrekkingen
Geen verschillen ten opzichte van 2020.

Vrije tijd

Vrije tijd	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-5.224	-5.321	-5.125	-5.803	-5.813	-5.810
Baten	1.477	1.432	1.559	1.649	1.649	1.649
Saldo van baten en lasten	**-3.746**	**-3.889**	**-3.566**	**-4.154**	**-4.164**	**-4.161**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	300	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	300	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-3.746**	**-3.589**	**-3.566**	**-4.154**	**-4.164**	**-4.161**

Lasten
Ten opzichte van 2020 zijn de lasten voor 2021 circa € 196.000 lager. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Subsidies Sociaal domein
  In 2021 moeten wij de subsidies wederom indexeren. Per saldo gaat het om een verhoging van circa € 105.000.
- Verenigingsgebouw sv Zeeburg
  sv Zeeburg ontvangt ter compensatie voor het verlies van haar verenigingsgebouw een vergoeding van € 300.000. In de begroting van 2020 heeft de gemeente hiermee rekening gehouden. Dit bedrag wordt gedekt uit de Algemene reserve (zie ook de toelichting op de onttrekkingen).
- Personele ontwikkelingen
  Op basis van de personele ontwikkelingen zijn de lasten circa € 24.000 lager. Dit heeft onder meer de maken met cao-ontwikkeling van circa € 44.000 voor 2021 en het feit dat in het kader van Diemen '22 de overheadkosten niet meer op dit programma worden verantwoord maar op programma Samen besturen.
- Overige verschillen
  Op deze post is er sprake van een stijging van € 23.000.Dit betreft diverse budgetten waaronder verhoging van exploitatiebudgetten van het sportbedrijf.

Baten
Ten opzichte van 2020 zijn de baten voor 2021 circa € 127.000 hoger. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Indexering
  De huuropbrengsten zijn geïndexeerd en verhoogd met de huuropbrengsten die de gemeente denkt te ontvangen voor de nieuwe Sporthal en het Sportpark.

Dotaties en onttrekkingen
Ten opzichte van 2020 zijn de onttrekkingen voor 2021 circa € 300.000 lager. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkeling te maken:

- Onttrekking
  De onttrekking uit de Algemene reserve ter compensatie van sv Zeeburg voor het verlies van haar verenigingsgebouw.

Onderwijs

Onderwijs	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-2.797	-3.434	-3.259	-3.789	-3.781	-4.295
Baten	966	1.212	1.138	1.213	1.213	1.213
Saldo van baten en lasten	**-1.831**	**-2.222**	**-2.121**	**-2.576**	**-2.568**	**-3.082**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-1.831**	**-2.222**	**-2.121**	**-2.576**	**-2.568**	**-3.082**

Lasten
Ten opzichte van 2020 zijn de lasten voor 2021 circa € 175.000 lager. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Onderwijs Achterstand Beleid (OAB)
  In 2020 verwachten wij circa € 104.000 uit te geven aan diverse taken die betrekking hebben op OAB. Dit wordt voor circa € 88.000 gedekt met de inkomsten uit 2019 die nog niet waren besteed aan dit doel (zie toelichting op de baten).
- Overige ontwikkelingen.
  Per saldo is er sprake van een negatief saldo van € 71.000. Dit effect wordt met name veroorzaakt door het feit dat in het kader van Diemen '22 de overheadkosten niet meer op dit programma worden verantwoord maar op programma Samen besturen, overige personele personele ontwikkelingen en kapitaallasten voor onderwijsaccommodatie's

Baten
Ten opzichte van 2020 zijn de baten voor 2021 circa € 74.000 lager. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkeling te maken:

- Onderwijs Achterstand Beleid (OAB)
  De inkomsten zijn in 2021 circa € 88.000 lager (Zie toelichting op de lasten).
- Overige ontwikkelingen
  per saldo gaat het om circa € 14.000 hoger.

Dotaties en onttrekkingen
Geen verschillen ten opzichte van 2020.

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkeling	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-14.965	-15.000	-24.366	-19.885	-2.555	-4.320
Baten	13.096	13.315	23.555	19.377	1.840	3.629
Saldo van baten en lasten	**-1.869**	**-1.685**	**-812**	**-509**	**-716**	**-691**
Dotatie	-609	-29	-33	-	-	-
Onttrekking	1.770	891	-	15	74	77
Mutaties reserve	1.161	862	-33	15	74	77
Geraamd resultaat	**-708**	**-823**	**-845**	**-494**	**-642**	**-614**

Lasten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 circa € 9.366.000 meer op het programma Gebiedsontwikkeling begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Grondexploitaties
  Door de actualisatie van de grondexploitaties is er een stijging van € 10.111.000 ten opzichte van 2020. Dit wordt veroorzaakt door de grondexploitatie van de Sniep en Holland Park West. Lasten en baten van de grondexploitatie worden ten laste van het balanssaldo geboekt (zie ook de batenkant).
- Inhuur derden
  De lasten voor inhuur derden voor de incidentele projecten en inhuur voor het erfpachtproject en voor omgevingsvergunningen zijn € 560.000 lager in 2021.
- Interne urendoorberekening
  De interne doorbelasting van salariskosten is € 210.000 lager doordat er minder uren naar de grexen zijn geschreven, en de leidinggevende hun uren naar de overhead boeken. Dit in afwijking van vorig jaar.
- Overige verschillen
  De overige verschillen zorgen voor een verhoging van circa € 25.000.

Baten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 circa € 10.240.000 meer op het programma Gebiedsontwikkeling begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Grondexploitaties
  Door de actualistie van de grondexploitaties is er een stijging van € 10.111.000 ten opzichte van 2020. Dit wordt met name veroorzaakt door de grondverkopen van Holland Park West. In de grondexploitatie worden ten laste van het balanssaldo geboekt (zie ook de lastenkant).
- Leges
  Hogere begrote opbrengsten van de leges in 2021 ten opzichte van 2020 van € 105.000 .
- Overige verschillen
  De overige opbrengsten zorgen voor een verhoging van circa € 24.000.

Dotaties en onttrekkingen

- Dotaties
  Dotaties aan de reserve grondzaken is in 2021 € 29.000 lager en de dotatie aan de reserve Omgevingsvergunningen is € 33.200 hoger dan in 2020.
- Onttrekkingen
  De onttrekkingen uit de reserve Omgevingsvergunningen is € 316.000 lager in 2021 ten opzicht van 2020.

De onttrekking uit de Algemene Reserve is in 2021 € 575.000 lager, doordat in 2020 incidentele inhuur ten laste van de Algemene reserve was geboekt.

Leefomgeving en klimaat

Leefomgeving en klimaat	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-16.309	-17.502	-18.829	-18.679	-19.064	-19.230
Baten	7.892	8.413	8.588	8.569	8.756	8.772
Saldo van baten en lasten	**-8.417**	**-9.090**	**-10.242**	**-10.110**	**-10.309**	**-10.459**
Dotatie	-114	-600	-7	-7	-7	-6
Onttrekking	-	785	605	10	3	-
Mutaties reserve	-114	185	598	3	-4	-6
Geraamd resultaat	**-8.531**	**-8.905**	**-9.644**	**-10.107**	**-10.313**	**-10.465**

Lasten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 per saldo € 1.327.000 meer op het programma Leefomgeving en klimaat begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Rentelasten
  De rentelasten zijn € 167.000 hoger o.a. door investeringen in Wegen en Riolering.
- Interne urendoorbelasting
  De interne urendoorbelasting is € 335.000 hoger door o.a. formatieuitbreiding in 2021 bij afdeling infra en bij milieuzaken.
- Afschrijvingslasten
  De afschrijvingslasten zijn € 659.000 hoger door afgeronde investeringen in riolering en wegen.
- Dekking exploitatie afval
  Voor de dekking van de toenemende kosten voor het product afval is een hogere dotatie begroot van € 115.000.
- De bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling Belastingen Amstelland is € 24.000 hoger.
- De overige verschillen zorgen voor een verhoging van circa € 27.000.

Baten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 € 175.000 meer op het programma Leefomgeving en klimaat begroot. Dit heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Heffingen Riolering en Afval
  Door de groei van Diemen, en de stijging van het tarief van de afvalstoffenheffing zijn de opbrengsten voor afval en riolering in 2021 € 306.000 hoger dan in 2020.
- Dekking riolering en afval
  Voor de dekking van de kosten van afval en riool is een lagere onttrekking van € 151.000 uit de voorziening begroot.
- Overige verschillen
  De overige verschillen zorgen voor een verhoging van circa € 20.000.

Dotaties en onttrekkingen

- Dotaties
  In 2021 is € 593.000 minder gedoteerd in de reserves:
  Reserve Duurzaamheid € 600.000 minder en de Reserve Begraven € 7.000 meer.
- Onttrekkingen
  In 2021 is € 180.000 minder onttrokken uit de Algemene reserve

Verkeer

Verkeer	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-1.430	-1.555	-1.786	-1.785	-1.785	-1.781
Baten	1.122	1.279	1.077	1.427	1.077	1.427
Saldo van baten en lasten	**-308**	**-276**	**-709**	**-358**	**-708**	**-354**
Dotatie	-39	-164	-	-117	-	-117
Onttrekking	-	-	233	-	233	-
Mutaties reserve	-39	-164	233	-117	233	-117
Geraamd resultaat	**-347**	**-440**	**-476**	**-475**	**-475**	**-471**

Lasten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 circa € 229.000 meer op het programma Verkeer begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Interne urendoorbelasting
  De interne urendoorbelasting is € 260.000 hoger o.a. veroorzaakt door formatieuitbreiding.
- Kappitaallasten
  De kapitaallasten zijn € 20.000 lager doordat investeringen zijn vrijgevallen.
- Overige verschillen
  De overige verschillen zorgen voor een verlaging van circa € 11.000.

Baten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 circa € 203.000 minder op het programma Verkeer begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- De omzet van parkeren is € 203.000 lager. Dit komt o.a. doordat in de even jaren de ontvangsten van de tweejarige vergunningen voor parkeren zijn. Hierdoor ontstaat in 2021 een nadeel ten opzichte van 2020.

Dotaties en Onttrekkingen

- Door de tweejaarlijkse cyclus van de afgifte vergunningen vindt jaarlijks een dotatie dan wel onttrekking met de Reserve Parkeren plaats. In 2021 wordt er € 233.000 onttrokken. In 2020 was dit een dotatie van € 164.000.

Samen besturen

Samen besturen	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-12.739	-12.079	-13.834	-14.247	-14.446	-14.785
Baten	973	457	459	459	459	459
Saldo van baten en lasten	**-11.766**	**-11.622**	**-13.375**	**-13.788**	**-13.987**	**-14.326**
Dotatie	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Onttrekking	240	126	305	225	-	-
Mutaties reserve	150	36	215	135	-90	-90
Geraamd resultaat	**-11.616**	**-11.586**	**-13.160**	**-13.653**	**-14.077**	**-14.416**

Lasten
Ten opzichte van de begroting 2020 is in 2021 circa € 1.755.000 meer op het programma Samen besturen begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Digitaliseren archief
  In het kader van Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT) heeft de Provincie haar jaarlijkse controle uitgevoerd bij de DUO-gemeenten. Uit het inspectierapport komt naar voren dat er met name bij het digitale archief verbeteringen moeten worden doorgevoerd. Hiervoor is in 2021 het budget incidenteel verhoogd met € 139.000. Deze incidentele kosten worden verrekend met de algemene reserve (zie dotaties en onttrekkingen).
- Nieuwe verordening rechtspositie raadsleden
  In 2020 is er een nieuwe verordening opgesteld die de rechtspositie voor raadsleden regelt. Nieuw onderdeel is de vergoeding voor een verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. De verordening is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2019 vastgesteld, m.u.v. voornoemde bepaling die tot en met 29 maart 2018 terugwerkt. Het eenmalig budget voor de kosten voor 2018 en 2019 van € 37.000, is in 2020 beschikbaar gesteld.
- Participatie en communicatie
  In 2020 wordt een participatievisie opgesteld die invulling moet geven aan de participatiedoelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in het coalitieakkoord. Deze kwaliteitsslag vraagt ook om een investering in de competenties van medewerkers en aanvullende participatie- en communicatie instrumenten. Hiervoor is in 2021 incidenteel € 50.000 beschikbaar gesteld.
- Opleidingen
  Doordat de opleidingsbudgetten in 2021 niet op de afdeling, maar centraal gebudgetteerd staan is er in 2021 een verhoging van € 49.500 zichtbaar.
- Inhuur
  In verband met het verhogen van het budget voor langdurig ziekteverzuim en het decentraliseren van de afdelingsbudgetten als gevolg van Diemen 2022, is er in 2021 sprake van een stijging van € 85.000.
- Gemeenschappelijke regelingen - Duo+
  Rekening houdend met de groei van Diemen en de mate van dienstverlening is in 2021 een stelpost voor de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Duo+ opgenomen. Ook is rekening gehouden met een compensatieregeling voor Ouder Amstel ter grote van € 30.000 in 2021. Deze kosten worden gedekt middels een incidentele onttrekking aan de Algemene reserve. Per saldo leidt dit ten opzichte van 2020 tot een verhoging van circa € 540.000.
- Doorbelasting interne uren

Per saldo is op de interne uren doorbelasting een verhoging van € 807.000 zichtbaar. Dit wordt veroorzaakt doordat als gevolg van Diemen 2022 de interne uren van leidinggevenden voor een bedrag van circa € 955.000 ten laste van overhead worden geboekt. De uren ten laste van de overige producten binnen het programma zijn € 148.000 lager.

- Salarissen
  Als gevolg van Diemen 2022 heeft een verschuiving over de programma's naar dit programma plaatsgevonden. Ook door onder andere het centraliseren van de gratificaties en de personele cao-ontwikkelingen zijn de salariskosten ten opzichte van 2020 gestegen met € 157.500.
- Overige verschillen
  De overige verschillen zorgen voor een verlaging van circa € 32.500.

Baten
Geen verschillen ten opzichte van 2020.

Dotaties en onttrekkingen
Ten opzichte van de begroting 2020 wordt in 2021 circa € 179.000 meer onttrokken aan de algemene reserve. De aanleiding hiervoor is:

- De kosten voor het op orde brengen van het digitaal archief als gevolg van het inspectierapport ten hoogte van € 139.000.
- In het kader van Compensatieregeling Ouder Amstel moeten wij in 2021 € 30.000 aan Duo + betalen. Dat is € 10.000 minder dan in 2020.
- Teamleider P&O. Voor P&O is een concept transitieplan opgesteld om enerzijds de basis op orde te krijgen en anderzijds een doorontwikkeling te maken, zodat de kwaliteit van de dienstverlening op het gewenste niveau komt. Onderdeel van dit plan betreft ook de aansturing van team P&O. De jaarlijkse kosten voor Diemen worden geraamd op € 50.000 tot en met de periode 2022. Dit wordt ook onttrokken uit de Algemene reserve.

Financiën

Financiën	Rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	-2.151	-1.968	-1.053	-1.153	-1.353	-1.353
Baten	47.622	50.378	55.688	56.092	56.687	58.387
Saldo van baten en lasten	**45.471**	**48.410**	**54.635**	**54.939**	**55.334**	**57.034**
Dotatie	-378	-300	-400	-	-	-
Onttrekking	378	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	1.161	-300	-400	-	-	-
Geraamd resultaat	**46.632**	**48.110**	**54.235**	**54.939**	**55.334**	**57.034**

Lasten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 circa € 915.000 minder op het programma Financiën begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Rentelasten
  Doordat het rentepercentage van de geldleningen is gedaald is er een voordeel van € 650.000 ontstaan op de rentelasten;
- Gemeenschappelijke regelingen
  De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland is € 33.000 hoger geworden.
- Reiskosten
  In de begroting 2020 is budget voor reis- en opleidingskosten voor het personeel nog niet functioneel begroot. Hierdoor ontstaat ten opzichte van 2021 een nadelig effect van circa € 303.000. Het is de bedoeling om dit budget in het 4e kwartaal 2020 op basis van realisatiecijfers toe te wijzen aan de verschillende afdelingen/programma's.
- Overige verschillen
  De overige verschillen zorgen voor een verhoging van circa € 5.000.

Baten
Ten opzichte van de begroting 2020 hebben wij in 2021 € 5.310.000 meer aan inkomsten op het programma Financiën begroot. Dit effect heeft met de hierna volgende ontwikkelingen te maken:

- Interne rente
  De doorberekende interne rente zijn € 167.000 ten opzichte van 2020 hoger. Dit komt voornamelijk door nieuwe investeringen.
- Belastingopbrengsten
  Door de verhoging van de belastingen en de groei van Diemen stijgen de belastingopbrengsten met € 295.000 ten opzichte van 2020. Dit komt grotendeels (€ 285.000) door hogere ozb-opbrengsten (in combinatie met areaaluitbreiding en indexering). Daarnaast zijn de inkomsten toeristenbelasting verhoogd met € 10.000.
- Algemene Uitkering
  De Algemene Uitkering stijgt met € 4.818.000 ten opzichte van 2020. Belangrijkste oorzaak is de ontwikkeling van het accres, de maatstaven zoals woningaantallen en inwoneraantallen en de WOZ waarde. Daarnaast is het deel van de Algemene uitkering dat op het programma Sociaal was begroot nu op dit programma begroot. Er is hiervoor gekozen omdat er geen 1 op 1 relatie meer is met de algemene uitkering en de uitgaven die te maken hebben met de decentralisatie van Jeugdzorg, Wmo en participatie.
- Toerekening btw naar kostendekkende tarieven

Bij de tariefberekening voor rioolbelasting en afvalstoffenheffing wordt de btw meegenomen. Op het programma 'Financiën' is inzichtelijk welk bedrag daarmee gemoeid is. Door de vele investeringen op rioolgebied en de oplopende aanneemsom van de Meerlanden wordt er in 2021 € 30.000 meer btw verrekend.

Dotaties en Onttrekkingen

- Dotaties
  Om het financiële effect van de afschaffing van de precariobelasting geleidelijk te verwerken in het meerjarenperspectief is er in 2021 een bedrag van € 100.000 meer in de Algemene reserve gestort. Per saldo gaat het om een bedrag van € 400.000 in 2021.

Overige financiële tabellen

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	2021	2022	2023	2024
Structurele toevoegingen				
Sociaal	-	-	-	-
Veilig	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-
Leefomgeving en klimaat	7	7	7	6
Verkeer	-	117	-	117
Samen besturen	90	90	90	90
Financiën	400	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen	497	214	97	213
Structurele onttrekkingen				
Sociaal	-	-	-	-
Veilig	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-
Leefomgeving en klimaat	-10	-10	-3	-
Verkeer	-233	-	-233	-
Samen besturen	-	-	-	-
Financiën	-	-	-	-
Totaal structurele onttrekkingen	-243	-10	-236	-
Totaal	**254**	**204**	**-139**	**213**

Toevoegingen

- Verkeer
  De vergunningen voor parkeren, die worden verstrekt, zijn tweejarig. De ontvangsten zijn door de uitbreiding van het gebied hoger. Om de inkomsten te egaliseren over de twee jaren, wordt in het jaar van ontvangst de incidentele meeropbrengst gestort in de 'Egalisatiereserve Parkeren'.
- Samen besturen
  De huidige bestuurders kunnen na hun zittingstermijn onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor een uitkering. Om aan deze mogelijke verplichtingen te kunnen voldoen, doteren wij jaarlijks circa € 90.000 aan de Reserve Wachtgelden.
- Financiën
  In 2021 € 400.000 in de Algemene reserve gestort als gevolg van de geleidelijke gewenning aan de afschaffing van de precariobelasting over drie jaar.

Onttrekkingen

- Leefomgeving en Klimaat
  Jaarlijks wordt € 10.000 uit de Reserve Omgevingslawaai onttrokken voor advieskosten. In 2023 betreft dit € 3.000.
- Verkeer
  Idem als de tekst onder Toevoegingen - Verkeer

Stelposten

Nog te realiseren taakstellende bezuinigingen					
Programma	**Omschrijving**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Geen	Geen	-	-	-	-
Saldo		-	-	-	-

Er zijn geen taakstellende (bezuinigings-)stelposten in de programmabegroting 2021-2024 opgenomen. Als gevolg van de groei van Diemen zijn er wel stelposten opgenomen (budgetten gereserveerd) om de autonome kosten van de groei te kunnen bekostigen zoals:

- uitbreiding aantal raadsleden;
- extra personeel;
- bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen;
- subsidie aan maatschappelijke instellingen;

Onderstaand een overzicht van de opgenomen stelposten.

Stelposten als gevolg van nota 'Groei van Diemen'	2021	2022	2023	2024
Uitbreiding aantal raadsleden	-	50	50	50
Personeelskosten				
- Groei	-	150	300	450
- Diemen '22	100	100	100	100
Bedrijfsvoeringskosten	-	25	50	75
Bijdrage verbonden partijen (inclusief Duo+)				
- Duo+	-	100	200	300
- Overig	-	100	200	300
Subsidies	-	25	50	75
Onderhoud	-	-	-	-
Totaal stelposten nota 'Groei van Diemen'	**100**	**550**	**950**	**1.350**

Naast de stelposten voor te verwachten uitgaven is in de begroting ook rekening gehouden met de te verwachten hogere inkomsten als gevolg van de groei van Diemen. Zo zijn de inkomsten van de algemene uitkering berekend op basis van de geprognosticeerde woning- en inwonersaantallen zoals vastgelegd in de Kadernota 2021.

Daarnaast is ook bij de OZB-opbrengsten rekening gehouden met de verwachte areaaluitbreiding.
Bij de opbrengsten afvalstoffenheffing en rioolbelasting wordt jaarlijks de groei meegenomen bij de tariefbepaling. Omdat dit kostendekkende tarieven betreft heeft dat geen invloed op het begrotingssaldo.

Overzicht nieuw beleid

Nieuwe ontwikkelingen					
Programma	**Onderwerp**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Sociaal	Uitbreiding formatie team Wmo	-60	-60	-60	-60
	Regisseur Top 1000	-27	-27	-27	-27
	Brede HOED Team in dienst van de gemeente	383	383	383	383
	- Dekking 25% t.l.v. Wmo & 75% t.l.v. jeugd	-383	-383	-383	-383
	Indicaties Wmo maatwerkvoorzieningen	-250	-250	-250	-250
	Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) Diensten Thuis	-25	-25	-25	-25
Veilig	Beëindiging dienstverleningsovereenkomst met Ouder-Amstel	-35	-35	-35	-35
	Detentie en Terugkeer	-55	-55	-55	-55
	Beveiliging omgeving station Diemen Zuid / Bergwijkpark	-45	-45	-45	-45
	- Doorbelasting aan bedrijven	35	35	35	35
	Kosten ondersteuning veiligheidszaken	-20	-20	-20	-20
Inkomen en armoede	Bijzondere bijstand	-180	-180	-180	-180
	Terugvordering & verhaal	-35	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	Verlengen van de tijdelijke inhuur taakveld Ruimtelijke Ordening (RO)	-200	-	-	-
	Weekmarkt	-30	-30	-30	-
	Stedenbouwkundige capaciteit	-46	-46	-46	-46
Leefomgeving en klimaat	Uitbreiding formatie team Infra	-200	-200	-200	-200
	- Dekking medewerker aan rioleringsprojecten	70	70	70	70
	Uitbreiding formatie team Wijkbeheer	-50	-50	-50	-50
	Groenonderhoud	-70	-70	-70	-70
	Duurzaamheidsagenda				
	- Ecologische kansenkaart	-50	-50	-50	-50
	- Communicatie	-30	-30	-30	-30
	- kosten t.l.v. structurele budget coalitieakkoord	80	80	80	80
Verkeer	Uitbreiding structurele capaciteit verkeer en vervoer	-40	-40	-40	-40
	Haalbaarheidsonderzoek fietsverbinding Plantage De Sniep en Station Diemen-Zuid	pm	-	-	-
Samen besturen	Nieuwe verordening rechtspositie raadsleden	-20	-20	-20	-20
	Programmacontroller	-80	-80	-80	-80
	Participatie en communicatie	-50	-	-	-
	MVI-regisseur	-40	-40	-40	-40
	Uitbreiding formatie team gebouwen en facilitaire zaken	-60	-60	-60	-60
Financiën	Prijsindexering deels laten vervallen	115	115	115	115
Saldo		**-1.398**	**-1.113**	**-1.113**	**-1.083**

Balans

Activa

Activa (per 31-12)	2021	2022	2023	2024
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-
Overige immateriele vaste activa	149	149	149	149
Immateriele vaste activa	149	149	149	149
Investeringen met een economisch nut	78.699	75.527	84.186	87.747
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	23.022	25.151	24.218	23.306
Investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	20.353	19.722	19.081	18.302
Bouwgronden niet in exploitatie	-	-	-	-
Gronden in erfpacht	7.030	7.030	7.030	7.030
Materiele vaste activa	129.104	127.430	134.515	136.385
Kapitaalvestrekkingen aan: Deelnemingen	1.588	1.588	1.588	1.588
Overige langlopende leningen	7.619	7.575	7.541	7.508
Financiële vaste activa	9.207	9.163	9.129	9.096
Totaal vaste activa	**138.460**	**136.742**	**143.793**	**145.630**
Onderhanden werken, waaronder bouwgronden in exploitatie	-19.569	-18.780	-20.900	-20.775
Voorraden	-19.569	-18.780	-20.900	-20.775
Overige vorderingen	5.208	5.208	5.208	5.208
Verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-
Vorderingen openbare lichamen	5.370	5.370	5.370	5.370
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.590	-1.590	-1.590	-1.590
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.988	8.988	8.988	8.988
Banksaldi[13]	-	-	-	-
Schatkistbankieren	-	-	-	-
Kassasaldi	-	-	-	-
Liquide middelen	-	-	-	-
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:				
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgend begrotingsjaren komen	5.871	5.871	5.871	5.871
Overlopende activa	5.871	5.871	5.871	5.871
Totaal vlottende activa	**-4.710**	**-3.921**	**-6.041**	**-5.916**
Totaal activa	**133.750**	**132.821**	**137.752**	**139.714**

Conform de Wet Hof moet de gemeente schatkistbankieren. Het is echter toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is voor de gemeente Diemen gelijk aan 0,75% van de jaarlijkse begrotingsomvang. Voor Diemen is dit drempelbedrag circa € 1.003.000.

13 Omdat de banksaldi zowel positief als negatief fluctueren, wordt voor de meerjarenbalans geen saldo opgenomen.

Passiva

Passiva (per 31-12)	2021	2022	2023	2024
Algemene reserves	-16.491	-16.266	-16.266	-16.266
Bestemmingsreserves	-3.965	-4.155	-3.942	-4.078
Gerealiseerde resultaat	-42	715	795	-50
Eigen vermogen	-20.498	-19.705	-19.413	-20.394
Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie	-10.343	-8.825	-7.663	-7.515
Voorzieningen	-10.343	-8.825	-7.663	-7.515
Onderhandse leningen:				
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
- Openbare lichamen	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
- Overige binnenlandse sectoren	-24.500	-27.000	-41.000	-41.000
Overige leningen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	-	-	-	-
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-37.000	-39.500	-53.500	-53.500
Totaal vaste passiva	**-67.841**	**-68.031**	**-80.576**	**-81.408**
Overige schulden	-51.173	-47.284	-39.785	-41.030
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één Jaar	-51.173	-47.284	-39.785	-41.030
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	-1.065	-1.065	-1.065	-1.065
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:				
- Het Rijk	-6.009	-8.896	-8.896	-8.896
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-7.771	-7.771	-7.771	-7.771
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-5	-5	-5	-5
Overlopende passiva	-14.850	-17.737	-17.737	-17.737
Totaal vlottende passiva	**-66.023**	**-65.021**	**-57.522**	**-58.767**
Totaal passiva	**-133.865**	**-133.052**	**-138.097**	**-140.174**

Grondslagen

Algemeen
De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Grondslagen voor het opstellen van de begroting
Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging zijn toegerekend. In de vervaardigingprijs zijn een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen.

Begroting
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Risico's, die voor het opmaken van de begroting bekend waren, zijn opgenomen.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld zijn.

Vaste activa
Onder de vaste activa worden afzonderlijk de immateriële-, de materiële- en de financiële vaste activa opgenomen. De waardering vindt als volgt plaats:

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves. Dit voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief) en/of beschikkingen over reserves (voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft). De materiële vaste activa met economisch nut bestaat uit investeringen met een bedrijfseconomische en een maatschappelijke functie en vaste activa met maatschappelijk nut.

De in erfpacht uitgegeven percelen worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Grondslagen	Termijn
Gronden en terreinen	nvt
Woonruimten	50
Bedrijfsgebouwen	50
Vervoermiddelen	5
Machines, apparaten en installaties	5-15
Overige Marteriële vaste activa, waaronder inventarissen	5-10
Automatisering	5

De overige afschrijvingstermijnen staan vermeld in de Nota Activa- en rentebeleid 2016 Gemeente Diemen.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dan zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa
Onder de vlottende activa zijn afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraaden
Producten die gereed zijn worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Deze worden opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is de voorziening in mindering gebracht. De voorziening is dynamisch bepaald.

Liquide middelen
Deze worden opgenomen tegen nominale waarde.

Overlopende activa
Deze worden opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste passiva
Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Voor zover niet anders vermeld, worden passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het verwachte rekeningresultaat van het dienstjaar voor bestemming. De reserves bestaan uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door de Raad een bepaalde bestemming is gegeven, maar waarover de Raad nog wel kan besluiten om voor een andere bestemming te kiezen. Reserves zijn gevormd conform de door de Raad genomen besluiten. Ook de onttrekkingen aan reserves dienen te geschieden conform daartoe strekkende raadsbesluiten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:
- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het (voorgaand)begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen en opgenomen zijn in het jaarverslag.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De verplichtingen betreffen de binnen één jaar vervallende schulden, met uitzondering van de aflossingsverplichtingen van langlopende schulden in het volgende boekjaar.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden tegen de nominale waarde opgenomen.

CAK eigen bijdrage
Op basis van de overzichten van het CAK kunnen wij wel de aantallen personen, soorten en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat we geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen verkrijgen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente is verplicht, op grond van de kadernota rechtmatigheid, deze onzekerheid te benoemen in de jaarstukken, ook al ligt de oorzaak niet bij ons.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Buiten de balanstelling worden de bedragen vermeld van de afgegeven borgstellingen en de afgegeven garantstellingen. In de toelichting op de balans wordt een overzicht gegeven van de afgegeven borgstellingen en de gegarandeerde geldleningen.

Verder worden hier bedragen (buiten de balanstelling) opgenomen voor aangegane lease verplichtingen en voor personele aangelegenheden.

Meerjareninvesteringsplan

Meerjareninvesteringsplan 2021

Omschrijving investeringen 2021	Invest. Bedrag	Afschr. Termijn	Afschrijvingslasten			
			2021	2022	2023	2024
Realisatie nieuwe sporthal[14]	8.420	50	-	168	168	168
Huisvesting bibliotheek in de Omval	3.950	50	-	79	79	79
Herinrichting sportpark	2.500	10	-	150	250	250
Bouwkundige en interieur aanpassingen gemeentehuis	500	25	-	20	20	20
Vervangen meubilair gemeentehuis	500	15	-	33	33	33
Park Spoorzicht	470	15	-	31	31	31
Strandje aan de Diem	285	15	-	19	19	19
Vervanging PVC riolering schoolstraat-Noord	244	15	-	16	16	16
Vervanging PVC riolering verkeersstructuur Diemen zuid	240	15	-	16	16	16
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2021	200	15	-	13	13	13
Vervangen luchtbehandeling bestuursvleugel gemeentehuis	150	20	-	8	8	8
Vervangen en verduurzamen ventilatie 't Noorderlicht	125	20	-	6	6	6
Vervangen shovel wagen nr. 26 werf	75	5	-	15	15	15
Pickup straatveegauto nr. 20	75	5	-	15	15	15
PVC riool Flats Tobias Asserlaan	70	15	-	5	5	5
Vervanging 2 strooiers gladheidsbestrijding	60	10	-	6	6	6
Vervanging PVC riolering Bernhardlaan	60	15	-	4	4	4
Planmatige vervanging buitenruimte gemeentewerf en recycleplein	55	10	-	6	6	6
Vervangen bestaande houtversnipperaar	50	10	-	5	5	5
Opzichtersauto	45	5	-	9	9	9
Vervangen Fiat Doblo wagen nr. 28 speelplaatsen	45	5	-	9	9	9
Vervangen noodverlichting in LED sportcentrum Duran	40	20	-	2	2	2
Vervangen heftruck Toyota nr. 34 werf	25	5	-	5	5	5

14 Dit is exclusief dekking van circa € 300.000 uit Algemene reserve en € 317.000 uit de voorziening groot onderhoud verhardingen

Meerjareninvesteringsplan 2022

Omschrijving investeringen 2022	Invest. bedrag	Afschr. Termijn	Afschrijvingslasten			
			2021	2022	2023	2024
Vervangen PVC riool Vlindertuin	1.570	15	-	-	105	105
PVC riool Scheepskwartier	1.360	15	-	-	91	91
PVC riool Oranjeplantsoen	360	15	-	-	24	24
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2022	200	15	-	-	13	13
Vervanging PVC riool kruidenhof winkelcentrum	160	15	-	-	11	11
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 31	130	5	-	-	26	26
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, onkruidborstelmachine nr. 16	100	5	-	-	20	20
Vervangen parketvloer benedenzaal gymzaal Schoolstraat	60	10	-	-	6	6
Vervangen dakbedekking ambtswoning Venserkade	45	25	-	-	2	2
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 32	45	5	-	-	9	9
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 18	40	5	-	-	8	8
Relining betonriool Johan van Soestdijkstraat	40	25	-	-	2	2
Vervangen pompen Duran	27	10	-	-	3	3
Vloer isoleren benedenzaal gymzaal Schoolstraat	15	10	-	-	2	2

Meerjareninvesteringsplan 2023

Omschrijving investeringen 2023	Invest. bedrag	Afschr. Termijn	Afschrijvingslasten			
			2021	2022	2023	2024
Middelbare school (600 a 800 leerlingen)	12.350	50	-	-	-	247
Relining onderheid riolering hoofdassen wijk diemen centrum	500	15	-	-	-	33
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2023	200	15	-	-	-	13
Vervanging Iveco wagen nr. 14 (riool)	120	5	-	-	-	24
Vervangen Mercedes wagen nr. 29 gebouwendienst	80	5	-	-	-	16
PVC riolering hoofdassen	40	15	-	-	-	3

Meerjareninvesteringsplan 2024

Omschrijving investeringen 2024	Invest. bedrag	Afschr. Termijn	Afschrijvingslasten			
			2021	2022	2023	2024
Vervanging 2 strooiers gladheidsbestrijding	60	10	-	-	-	-
Vervanging Iveco Daily nr.10 (plantsoenen)	60	5	-	-	-	-
Vervanging voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 21	60	5	-	-	-	-
Vervangen Iveco wagen nr.12 bestrating	80	5	-	-	-	-
Vervangen en isoleren dakbedekking gebouw B, C en D gemeentewerf	190	25	-	-	-	-
Activeren nieuw bestratingsmateriaal 2024	200	15	-	-	-	-
PVC riolering Buitenlust en relining Ouddiemerlaan-Noord	570	15	-	-	-	-
Renovatie zwembad	7.260	25	-	-	-	-

Reserves en voorzieningen

Reserves[15]	2020	2021			2022			2023			2024		
	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec
Algemene reserve													
Algemene reserve	12.286	-810	400	11.876	-225	-	11.651	-	-	11.651	-	-	11.651
Risicoreserve	4.615	-	-	4.615	-	-	4.615	-	-	4.615	-	-	4.615
Bestemmingsreserve													
Reserve Aankoop percelen De Oeverlanden	182	-	-	182	-	-	182	-	-	182	-	-	182
Reserve Actualisatie bestemmingsplannen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve Begraafplaatsen	34	-	7	41	-	7	48	-	7	55	-	6	61
Reserve Cultuurhistorie	20	-	-	20	-	-	20	-	-	20	-	-	20
Reserve Doorgeschoven posten	236	-	-	236	-	-	236	-	-	236	-	-	236
Reserve Grondzaken	317	-	-	317	-	-	317	-	-	317	-	-	317
Reserve Omgevingslawaai	33	-10	-	23	-10	-	13	-3	-	10	-	-	10
Reserve Omgevingsvergunningen	364	-	33	397	-15	-	382	-74	-	308	-77	-	232
Reserve Parkeergelden	425	-233	-	192	-	117	309	-233	-	76	-	117	193
Reserve Duurzaamheid	1.200	-90	-	1.110	-	-	1.110	-	-	1.110	-	-	1.110
Reserve Startersleningen	1.055	-	-	1.055	-	-	1.055	-	-	1.055	-	-	1.055
Reserve Wachtgelden	302	-	90	392	-	90	482	-	90	572	-	90	662
Totaal	**21.069**	**-1.143**	**530**	**20.456**	**-250**	**214**	**20.421**	**-310**	**97**	**20.208**	**-77**	**213**	**20.344**

15 Er worden geen vrijvallen verwacht.

Voorzieningen[16]	2020	2021			2022			2023			2024		
	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec
Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico´s en egalisatie													
Voorziening Afvalstoffenheffing	-	-	115	115	-	115	230	-	115	345	-	115	460
Voorziening Grondzaken	1.735	-	-	1.735	-	-	1.735	-	-	1.735	-	-	1.735
Voorziening Pensioenen wethouders	2.564	-14	75	2.625	-14	75	2.686	-14	75	2.747	-14	75	2.808
Voorziening Rioleringszorg	2.885	-315	-	2.570	-297	-	2.273	-485	-	1.788	-506	-	1.282
Voorziening Wachtgelden	31	-31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderhoudsvoorzieningen													
Voorziening Groen	1.094	-1.082	582	594	-900	582	276	-856	582	2	-468	582	116
Voorziening Groot onderhoud verhardingen	2.212	-2.656	2.255	1.811	-2.667	1.750	894	-2.341	1.750	303	-1.796	1.750	257
Voorziening Kunstwerken	317	-444	180	53	-233	180	-	-55	180	125	-123	180	182
Voorziening Onderhoud gebouwen	359	-320	320	359	-320	320	359	-320	320	359	-320	320	359
Voorziening Openbare verlichting	282	-246	113	149	-155	113	107	-159	113	61	-134	113	40
Voorziening Speelterreinen	339	-98	29	270	-65	29	234	-65	29	198	-10	29	217
Voorziening Waterpartijen	131	-179	109	61	-140	109	30	-140	109	-1	-51	109	57
Voorzieningen Dubieuze debiteuren													
Voorziening Dubieuze debiteuren Belastingen	444	-	100	544	-	100	644	-	100	744	-	100	844
Voorziening Dubieuze debiteuren Werk en inkomen	1.246	-	-	1.246	-	-	1.246	-	-	1.246	-	-	1.246
Totaal	**13.640**	**-5.385**	**3.878**	**12.133**	**-4.791**	**3.373**	**10.716**	**-4.435**	**3.373**	**9.653**	**-3.422**	**3.373**	**9.605**

16 Er worden geen vrijvallen verwacht.

EMU-saldo

Het Emu-saldo wordt als volgt berekend: A + B + C - D + E + F - G + H - I - J.

EMU-saldo	2021	2022	2023	2024
A. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-529	-1.466	-1.803	236
B. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	4.773	5.826	6.205	6.610
C. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	5.041	4.586	4.230	3.361
D. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	5.016	-1.674	7.085	1.870
E. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht	-	-	-	-
F. Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-
G. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	18.149	12.663	789	710
H. Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie is verantwoord	19.387	13.170	1.225	1.295
I. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	5.025	4.480	4.480	2.902
J. Lasten ivm transacties met derden, die niet via het exploitatiesaldo lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-
EMU-saldo	**483**	**6.646**	**-2.497**	**6.019**

De begroting van de gemeente Diemen is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente. Berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Zoals eerder aangegeven werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Voor 2019-2022 is het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op 0,4%. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Het individuele-referentiewaarde voor Diemen is gesteld op circa € 3,9 miljoen. In de jaren 2021 en 2023 blijft de gemeente Diemen binnen het EMU-saldo.

Lasten per taakveld

Taakveld	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
0.1	Bestuur	-1.429	-1.631	-1.813	-1.913
0.2	Burgerzaken	-1.015	-1.015	-1.014	-987
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-
0.4	Ondersteuning organisatie (overhead)	-12.275	-12.486	-12.504	-12.770
0.5	Treasury	-505	-605	-805	-805
0.61	OZB woningen	-231	-231	-231	-231
0.62	OZB niet-woningen	-232	-232	-232	-232
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-
0.64	Belastingen Overig	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-60	-60	-60	-60
0.9	Vennootschapbelasting	-25	-25	-25	-25
0.10	Mutaties reserves	-530	-214	-97	-213
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-42	715	795	-50
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-1.574	-1.574	-1.574	-1.574
1.2	Openbare orde en Veiligheid	-1.512	-1.509	-1.501	-1.501
2.1	Verkeer en vervoer	-6.769	-6.639	-6.848	-7.023
2.2	Parkeren	-1.067	-1.067	-1.067	-1.067
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
2.4	Economische Havens en waterwegen	-523	-518	-515	-512
2.5	Openbaar vervoer	-20	-20	-20	-20
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	-242	-242	-242	-212
3.4	Economische promotie	-359	-359	-359	-359
4.1	Openbaar basisonderwijs	-17	-17	-17	-17
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.375	-1.905	-1.887	-2.401
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.962	-1.962	-1.972	-1.972
5.1	Sportbeleid en activering	-34	-34	-34	-34
5.2	Sportaccommodaties	-2.177	-2.686	-2.688	-2.664
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-220	-220	-220	-220
5.4	Musea	-20	-20	-20	-20
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6	Media	-385	-385	-385	-385
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.660	-2.742	-2.687	-2.663
6.1	Samen kracht en burgerparticipatie	-1.825	-1.995	-2.003	-2.025
6.2	Wijkteams	-1.582	-1.581	-1.581	-1.580
6.3	Inkomensregelingen	-11.323	-11.282	-11.214	-11.214
6.4	Begeleide participatie	-2.055	-1.974	-1.930	-1.915
6.5	Arbeidsparticipatie	-886	-955	-946	-946
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.381	-1.381	-1.381	-1.381
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-3.287	-3.307	-3.307	-3.307
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-5.818	-5.668	-5.518	-5.418
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-139	-139	-139	-139
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.620	-1.620	-1.620	-1.620
7.1	Volksgezondheid	-3.006	-3.006	-2.980	-2.980
7.2	Riolering	-3.276	-3.257	-3.446	-3.466
7.3	Afval	-4.352	-4.352	-4.350	-4.347

Taakveld	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
7.4	Milieubeheer	-1.027	-947	-995	-992
7.5	Begraafplaatsen	-166	-166	-166	-166
8.1	Ruimtelijke Ordening	-912	-562	-562	-562
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-21.841	-17.707	-373	-2.164
8.3	Wonen en bouwen	-1.066	-1.069	-1.073	-1.076
Totaal		**-102.820**	**-98.649**	**-81.604**	**-85.226**

Baten per taakveld

Taakveld	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
0.1	Bestuur	19	19	19	19
0.2	Burgerzaken	372	372	372	372
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-
0.4	Ondersteuning organisatie (overhead)	68	68	68	68
0.5	Treasury	1.625	2.022	1.958	2.141
0.61	OZB woningen	4.200	4.400	4.600	4.800
0.62	OZB niet-woningen	3.025	3.025	3.025	3.025
0.63	Parkeerbelasting	778	1.128	778	1.128
0.64	Belastingen Overig	540	90	90	90
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	44.695	45.000	45.425	46.735
0.8	Overige baten en lasten	1.043	1.045	1.079	1.086
0.9	Vennootschapbelasting	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	1.143	250	310	77
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en Veiligheid	50	50	50	50
2.1	Verkeer en vervoer	318	318	318	318
2.2	Parkeren	297	297	297	297
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
2.4	Economische Havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5	Openbaar vervoer	-	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	59	59	59	59
3.4	Economische promotie	592	542	542	542
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2	Onderwijshuisvesting	-	75	75	75
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	923	923	923	923
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	1.115	1.115	1.115	1.115
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	-
5.4	Musea	-	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6	Media	-	-	-	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4	4	4	4
6.1	Samen kracht en burgerparticipatie	471	561	561	561
6.2	Wijkteams	156	156	156	156
6.3	Inkomensregelingen	9.310	9.310	9.310	9.310
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	88	88	88	88
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	121	121	121	121
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	44	44	44	44
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-
7.2	Riolering	3.602	3.583	3.772	3.792
7.3	Afval	4.531	4.531	4.529	4.526

Taakveld	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
7.4	Milieubeheer	9	9	9	9
7.5	Begraafplaatsen	126	126	126	125
8.1	Ruimtelijke Ordening	528	528	528	528
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	21.976	17.843	361	2.150
8.3	Wonen en bouwen	992	947	892	892
Totaal		**102.820**	**98.649**	**81.604**	**85.226**

Saldo meerjarenbegroting	2021	2022	2023	2024
Saldo (taakveld 0.11)	-42	715	795	-50

Bijlagen

Bijlage kerngegevens

Politieke structuur

Samenstelling gemeenteraad
(algemeen bestuur)

GroenLinks
Mw. H. van 't Riet (fractievoorzitter)
Mw. N. van Engelen
Dhr. Y. Yildiz-Kaya
Mw. A. de Smalen
Mw. M. van Schoot

D66
Dhr. K. de Haan (fractievoorzitter)
Dhr. H.J. Berkhout
Dhr. R. Poelwijk
Mw. J.A. Pietersen

PvdA
Mw. S. Kuilman (fractievoorzitter)
Dhr. N. Portegijs
Dhr. F.W. Geerts

VVD
Mw. B.H.M. Wielage (fractievoorzitter)
Dhr. J.A. Jägers
Dhr. E.H. Timmer

Ouderenpartij Diemen
Dhr. P.A. Prins (fractievoorzitter)
Dhr. E.S. den Heijer

Leefbaar Diemen
Dhr. J.G.M. Sikking (fractievoorzitter)
Dhr. L.R. Smits

CDA
Mw. M.P.H. de Graaff-Nijssen (fractievoorzitter)

Ons Diemen
Dhr. W. Advokaat (fractievoorzitter)

Samenstelling college van Burgemeester en Wethouders
(dagelijks bestuur)

Dhr. E. Boog
burgemeester
Portefeuille:
- Openbare orde, Veiligheid, Handhaving, APV en Omgevingsdienst
- Communicatie & Participatie/burgerinitiatieven;
- Dienstverlening, ICT, Informatieveiligheid en Juridische zaken
- Personeel & organisatie en Duo+
- Wijkportefeuillehouder Buitengebied

Dhr. M.A. Sikkes-van den Berg (GroenLinks)
1e locoburgemeester
Portefeuille:
- Werk, Inkomen en armoedebestrijding
- Openbare ruimte, Groen en Afval
- Natuur, Duurzaamheid en Milieu
- Wijkwethouder Noord

Drs. J. Klaasse (D66)
2e locoburgemeester
Portefeuille:
- Welzijn, Zorg en Diversiteit
- Onderwijs
- Economische zaken
- Vrije tijd
- Wijkwethouder Centrum

Dhr. A.J.M. Scholten (Partij van de Arbeid)
3e locoburgemeester
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Financiën en Grondzaken
- Verkeer en Parkeren
- Wonen
- Wijkwethouder Zuid

Bijlage structuur

Sociale structuur	2020	2021	2022	2023	2024
0 - 18 jaar	5.054	5.100	5.100	5.100	5.100
18 - 75 jaar	22.159	24.657	25.033	27.299	28.615
75 en ouder	1.887	1.908	1.908	1.908	1.908
Totaal	**29.100**	**31.665**	**32.041**	**34.307**	**35.623**

Fysieke structuur	2020	2021	2022	2023	2024
Oppervlakte gemeente (ha)	1.404	1.404	1.404	1.404	1.404
waarvan:					
- water	269,6	269,6	269,6	269,6	269,6
- oppervlakte groen	142,1	142,1	142,1	142,1	142,1
- oppervlakte wegen	113,1	113,1	113,1	113,1	113,1
- overige	879,2	879,2	879,2	879,2	879,2
- aantal woonruimten	14.350	15.463	15.651	16.784	17.442
- aantal bedrijfsvestigingen*	2.704	3.025	3.025	3.025	3.025

*Bron: Algemene uitkering

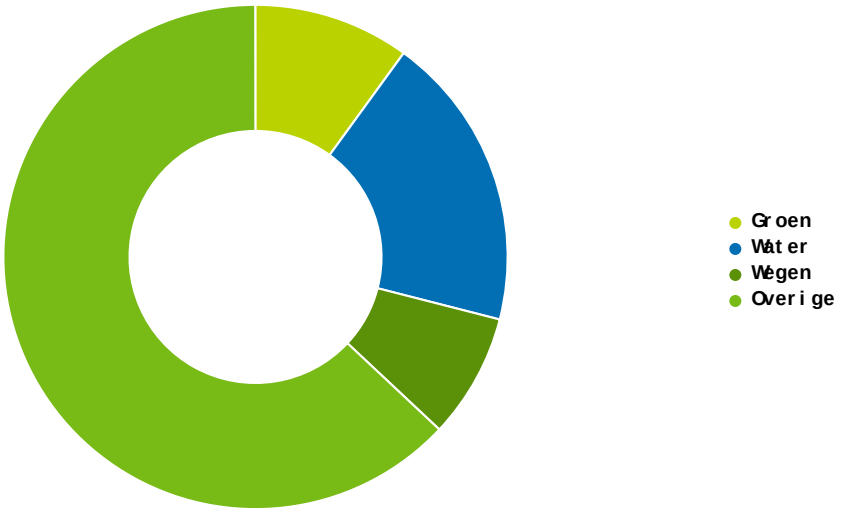

Financiële structuur	Begroting 2020	Bedrag per inwoner 2020	Begroting 2021	Bedrag per inwoner 2021
Gewone uitgaven (excl. grondexpl.)	-76.140	-2,62	-102.778	-3,25
Opbrengst belastingen/retributies	16.199	0,56	18.020	0,57
Algemene uitkering	35.495	1,22	44.695	1,41
Boekwaarde vaste activa	96.473	3,32	138.460	4,37
Eigen vermogen en voorzieningen	28.262	0,97	32.590	1,03
Vaste schuld	-63.600	-2,19	-37.000	-1,17

Bijlage subsidies

Instellingen	2021	2022	2023	2024
3020 Vrouwenkoor Ancora	-1	-1	-1	-1
3030 Algemene Schakel Vereniging	-61	-61	-61	-61
3040 Diemer Orkestje	-1	-1	-1	-1
3050 Vrouwenkoor Voice Female	-4	-4	-4	-4
3060 St. Openbare Bibliotheek Amsterdam	-354	-354	-354	-354
3080 St. Welzijn Diemen	-1.030	-1.030	-1.030	-1.030
3130 I.V.N.	-1	-1	-1	-1
3140 Scouting Diemen	-24	-24	-24	-24
3150 Diemer Harmonie	-6	-6	-6	-6
3160 Alzheimer Nederland	-1	-1	-1	-1
3170 St. Zonnebloem	-1	-1	-1	-1
3180 Vr. Theatergroep Diemen	-2	-2	-2	-2
3190 Carpe Diem	-4	-4	-4	-4
3240 St. vrienden van de Hoop	-3	-3	-3	-3
3250 St. muziekschool Diemen	-77	-77	-77	-77
3260 SKD	-125	-125	-125	-125
3280 Humanitas	-12	-12	-12	-12
3300 PCOB	-6	-6	-6	-6
3320 MaDi	-580	-580	-580	-580
3330 EDOG	-22	-22	-22	-22
3340 Vroeg er op af	-78	-78	-78	-78
3350 Historische Kring	-7	-7	-7	-7
3360 Markant	-63	-63	-63	-63
3390 Kinderboerderij	-7	-7	-7	-7
3400 St. Diemer Festijn	-72	-72	-72	-72
3410 St. Assalaan	-4	-4	-4	-4
3420 Blijfgroep	-84	-84	-84	-84
3440 Arkin	-28	-28	-28	-28
3450 Regenboog	-40	-40	-40	-40
3460 t. Florente Basisscholen	-138	-138	-138	-138
3480 MEE Amstel en Zaan	-166	-166	-166	-166
3490 St. RK Scholen	-17	-17	-17	-17
3500 Nieuwe Kring	-26	-26	-26	-26
3520 DMRA - Discriminatie Meldpunt (A`dam)	-12	-12	-12	-12
3530 St. Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan	-54	-54	-54	-54
3540 School`s cool	-45	-45	-45	-45
3550 St. Muziekcollectief Ouder Amstel	-1	-1	-1	-1
3560 St. Diemer Omroep	-20	-20	-20	-20
3570 St. Loswalfestival	-20	-20	-20	-20
3590 Kunstzin Diemen	-3	-3	-3	-3

Instellingen	2021	2022	2023	2024
3600 Stichting De Omval	-351	-351	-351	-351
3610 Meer bewegen voor ouderen	-6	-6	-6	-6
3630 Stg KMN Kind & Co	-311	-311	-311	-311
3640 voedselbank	-7	-7	-7	-7
3650 Pink	-2	-2	-2	-2
3660 Jazzfestival Duke	-4	-4	-4	-4
3670 Zwembad AGO*	-30	-30	-30	-30
3680 Buurtzorg	-2	-2	-2	-2
3690 Slachtofferhulp	-9	-9	-9	-9
3700 Sinterklaas in Diemen	-4	-4	-4	-4
3750 St Daarom Duurzaam Diemen	-17	-17	-17	-17
5610 Stelpost indexering	-15	-15	-15	-15
5940 groei diemen	-25	-476	-876	-1.276
Totaal	**-3.980**	**-4.431**	**-4.831**	**-5.231**

Deze tabel is gebasseerd op de beschikkingsbedragen 2019.

* Let op! De raad heeft budget toegekend tot 2021. Vooruitlopen is rekening gehouden met een verlenging.

Bijlage afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
A.g.v.	Als gevolg van	KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
AB	Algemeen bestuur	LED	Light-emitting diode
AcVZ	Actiecentrum Veiligheid en Zorg	LHBT	Lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders
Afh.	Afhankelijk	M.n.	Met name
AM	Amstelland-Meerlanden	MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
AMV	Alleenstaande minderjarige vluchteling	MPG	Meerjarenperspectief Grondzaken
AOW	Algemene Ouderdomswet	MRA	Metropoolregio Amsterdam
APV	Algemene Plaatselijke Verordening	Mw.	Mevrouw
AU	Algemene Uitkering	N.V.	Naamloze Vennootschap
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming	NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten	Nav	Naar aanleiding van
B.V.	Besloten Vennootschap	NB	Niet bekend
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording	NJI	Nederlands Jeuginstituut
BCF	Btw-compensatiefonds	O.a.	Onder andere
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur	O/g	Ontvangen geld
Bijv.	Bijvoorbeeld	OBA	Openbare bibliotheek Amsterdam
BLVC	Bereikbaarheid, Leefbaarheid, veiligheid en communicatie	OGZ	Openbare Gezondheidszorg
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar	OK	Ouder-Kindcoaches
Btw	Belasting toegevoegde waarde	Onttr.	Onttrekking
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten	OOV	Openbare Orde en Veiligheid
BW	Burgelijk Wetboek	OSB	Open Schoolgemeenschap Bijlmer
Ca.	Circa	OV	Openbaar Vervoer
CAK	Centraal Administratie Kantoor	OZB	Onroerend zaakbelasting
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst	P&C	Planning & Control
CEP	Centraal Economisch Plan	P&O	Personeel & Organisatie
Coelo	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden	P.p.p.n	Per persoon per nacht
D&H	Drank & Horeca	PVC	Poluvinylcholirde
D.m.v.	Door middel van	PW	Participatiewet
Dhr.	De heer	RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
Dot.	Dotatie	RIJK	Regionaal Inkoopbureau Ijmond en Kennemerland
Dub.	Dubieuze	RO	Ruimtelijke ontwikkeling
DVO	Dienstverleningsovereenkomst	RPCAA	Regionaal platform criminaliteitsbestrijding Amsterdam-Amstelland
ECB	Europese Centrale Bank	SAOA	Stichting Aanpak Overlast Amsterdam
EMU	Economische en Monetaire Unie	SOA	Sexueel overdraagbare aandoening
Enz.	Enzovoort	SJSO	Specialistische Jeugdhulp op het Speciaal Onderwijs
Excl.	Exclusief	SMI	Sociaal medische indicatie
EZ	Economische Zaken	SWD	Stichting Welzijn Diemen
Fido	Financiering Decentrale Overheden	SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Fte	Fulltime equivalent	T/m	Tot en met
GBA	Gemeentelijke basisadministartie	TVDZ	Tennisvereniging Diemen Zuid
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	U/g	Uitgezet geld
GGZ	Gemeentelijke Gezondheidszorg	VANG	Van afval naar grondstof

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio	vGRP	Verbreed gemeentelijk rioleringsplan
GI	Gecertificeerde Instellingen	VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
GIDS	Gezond in de stad	VO	Voortgezet onderwijs
GR	Gemeenschappelijke regeling	VoF	Vereniging onder Firma
GVB	Gemeentevervoersbedrijf	VOI	Veranderopgave Inburgering
Ha	Hectare	VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
HHT	Huishoudelijke HulpToelage	VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
HOED	Huisartsen onder één dak	VvE	Vereniging van Eigenaren
HRM	Human Resource Management	Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
I&A	Informatisering en automatisering	WEW	Waarborgfonds Eigen Woning
IBP	Interbestuurlijk programma	Wgs	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
ICT	Informatie- en communicatietechnologie	WLZ	Wet langdurige zorg
ID	Identiteit	Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
IMK	Instituut voor Midden- en Kleinbedrijf	WOZ	Waardering Onroerendzaakbelasting
Incl.	Inclusief	WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
I.v.m.	In verband met	WSW	Wet Sociale werkvoorziening
JBRA	Jeugdbescherming Regio Amsterdam	Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
KCC	Klant contactcentrum	WWB	Wet werk en bijstand
Kpi	Kritische prestatie-indicatoren		

Raadsbesluit

Moties en amendementen